

**MAVİ BEYAZ BABA NAKKAŞÜSLUBUNUN
İNCELENMESİ VE MEHMET KOÇER İLE
GÜNÜMÜZE YANSIMASI**

Batuhan DENİZ

Yüksek Lisans Tezi

Geleneksel Türk Sanatları Ana Sanat Dalı

Doç. Dr. Funda KOÇER

2022

(Her hakkı saklıdır)

**T.C.
ATATÜRK ÜNİVERSİTESİ
GÜZEL SANATLAR ENSTİTÜSÜ
GELENEKSEL TÜRK SANATLARI ANA SANAT DALI**

**MAVİ BEYAZ BABA NAKKAŞÜSLUBUNUN İNCELENMESİ VE
MEHMET KOÇER İLE GÜNÜMÜZE YANSIMASI**

(Blue White, An Examination of Baba Nakkaş Style And How It's Reflected To The Present
By Mehmet Koçer)

Yüksek Lisans Tezi

Batuhan DENİZ

Danışman: Doç. Dr. Funda KOÇER

Erzurum-Temmuz, 2022

KABUL VE ONAY TUTANAĞI

Batuhan DENİZ tarafından hazırlanan “Mavi Beyaz Baba Nakkaş Üslubunun İncelenmesi ve Mehmet Koçer ile Günümüze Yansıması” başlıklı çalışması 17/ 11 / 2022 tarihinde yapılan tez savunma sınavı sonucunda başarılı bulunarak jürimiz tarafından Geleneksel Türk Sanatları Ana Sanat/Bilim Dalı, Geleneksel Türk Sanatları Sanat/Bilim Dalında Yüksek Lisans tezi olarak kabul edilmiştir.

Jüri Başkanı: Doç. Dr. Timur Bilir

Mimar Sinan Güzel Sanatlar Üniversitesi

Aslı ıslak imzalıdır

Danışman: Doç. Dr. Funda Koçer

Atatürk Üniversitesi

Aslı ıslak imzalıdır

Jüri Üyesi: Doç. Dr. Didem Cemile Özışık

Atatürk Üniversitesi

Aslı ıslak imzalıdır

Aslı ıslak imzalıdır

Enstitü Yönetim Kurulunun
.../.../.... tarih ve sayılı
kararı.

Bu tezin Atatürk Üniversitesi Lisansüstü Eğitim ve Öğretim Yönetmeliği'nin ilgili maddelerinde belirtilen şartları yerine getirdiğini onaylarım.

Prof. Dr. Ahmet ~~Selim~~ DOĞAN

Enstitü Müdürü

GÜZEL SANATLAR ENSTİTÜSÜ
Graduate School of Fine Arts

ETİK VE BİLDİRİM SAYFASI

Yüksek Lisans Tezi olarak sunduğum “Mavi Beyaz Baba Nakkaş Üslubunun İncelenmesi ve Mehmet Koçer ile Günümüze Yansıması” başlıklı çalışmanın tarafımdan bilimsel etik ilkelere uyularak yazıldığını ve yararlandığım eserleri kaynakçada gösterdiğimi beyan ederim.

08 /12 / 2022

Batuhan DENİZ

Aslı ıslak imzalıdır

☒ Tezle ilgili patent başvurusu yapılması / patent alması sürecinin devam etmesi sebebiyle Enstitü Yönetim Kurulunun / ... / tarih ve sayılı kararı ile teze erişim 2 (iki) yıl süreyle engellenmiştir.

☐ Enstitü Yönetim Kurulunun / ... / tarih ve sayılı kararı ile teze erişim 6 (altı) ay süreyle engellenmiştir.

TEŞEKKÜR

Yapmış olduğum tez çalışması süresince bana her süreçte yol gösterici olan, olumlu tavrıyla her zaman yanımda olup bilgisi ve duruşu ile çalışmama farklı açılardan bakmamı sağlayan, beraber çalışmaktan ve öğrencisi olmaktan gurur duyduğum değerli danışmanım Doç. Dr. Funda KOÇER'e sonsuz teşekkür ederim.

Bu süreçte akademik olarak hiçbir desteğini esirgemeyen ve bilgilerini benimle paylaşan Doç. Dr. Metin S. KÖSEDAĞ'a ve Mustafa İBAKORKMAZ'a teşekkür ederim.

Beni bugüne getiren, elini üzerimden hiç çekmeyen, eğitim hayatımda beni destekleyen, bana her süreçte yardımcı olan, her zaman ve her konuda beni yönlendiren en büyük öğretmenim canım babam Azim Deniz'e, her zaman yanımda olan, beni destekleyen, güzeller güzeli, hayatımın anlamı canım annem Hülya Deniz'e, teşekkür ederim. İlk arkadaşım, neşesiyle neşe katan canım kardeşim Nergis Deniz'e ve enerjisi hiç bitmeyen, yaşam kaynağım, kıymetlim, dünyalar güzeli canım kardeşim Nehir Deniz'e özellikle teşekkür ediyorum.

Bana karşı göstermiş oldukları sabır ve çabaları için dostlarım Abdullah ALPAY'a, Oğuzhan İLHAN'a, Recep AKINCI'ya, Volkan EGE'ye, Mustafa TAŞ'a ve Şükrü GÜNDÜZ'e sonsuz teşekkür ediyorum.

Batuhan DENİZ

ÖZET

YÜKSEK LİSANS TEZİ

MAVİ BEYAZ BABA NAKKAŞ ÜSLUBUNUN İNCELENMESİ VE MEHMET KOÇER İLE GÜNÜMÜZE YANSIMASI

Batuhan DENİZ

Tez Danışmanı: Doç. Dr. Funda KOÇER

Jüri: Doç. Dr. Timur BİLİR

Jüri: Doç. Dr. Didem Cemile ÖZİŞİK

Aralık 2022, 171 sayfa

Bu çalışmada, Baba Nakkaş üslubunun sanatçı Mehmet Koçer tarafından günümüze yansıtılış biçimi incelenmiştir. Çalışmanın ilk bölümünde mavi beyaz porselenlerin tarihsel gelişimi ele alınmış, devamında Baba Nakkaş üslubu hakkında bilgiler verilmiştir. Çalışmanın son bölümünde ise Baba Nakkaş üslubunun sanatçı Mehmet Koçer tarafından yorumlanarak yaptığı yeni özgün uygulamalar incelenmiştir. Çalışma için geniş bir literatür taraması yapılmış, elde edilen bilgiler teorik altyapıyı oluşturmuştur. Ayrıca, sanatçı Mehmet Koçer ile sözlü görüşme gerçekleştirilmiş, kendisinin eserleri incelenerek elde edilen veriler çalışmaya aktarılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Çin Porselenleri, Mavi Beyaz, Baba Nakkaş, Mehmet Koçer, Çini, 14-15. Yüzyıl Çinileri

ABSTRACT

MASTER THESIS

BLUE WHITE, AN EXAMINATION OF BABA NAKKAŞ STYLE AND HOW IT'S REFLECTED TO THE PRESENT BY MEHMET KOÇER

Batuhan DENİZ

Advisor: Doç. Dr. Funda KOÇER

Jury: Assoc. Dr. Timur BİLİR

Jury: Assoc. Didem Cemile ÖZİŞİK

December 2022, 171 pages

In this study, how Baba Nakkaş style was reflected to the present day by Artist Mehmet Koçer was examined. In the first part of the study, the historical development of blue-white ceramics was reviewed, and then information about Baba Nakkaş Style was given. In the last part of the study, the new unique applications of Baba Nakkaş Style, interpreted by the artist Mehmet Koçer were examined. For the study, a wide literature review was made and the theoretical infrastructure was formed by the information obtained. An interview was held with the artist Mehmet Koçer; his works were examined and acquired data were presented in the study.

Keywords: Chinese Porcelain, Blue White, Baba Nakkaş, Mehmet Koçer, Tile, 14-15. Century Tiles

İÇİNDEKİLER

KABUL VE ONAY TUTANAĞI.....	I
ETİK VE BİLDİRİM SAYFASI.....	II
TEŞEKKÜR	II
ÖZET	IV
ABSTRACT	V
İÇİNDEKİLER.....	VI
ŞEKİLLER DİZİNİ	IX
KISALTMALAR DİZİNİ	XXVII

BİRİNCİ BÖLÜM

Amaç, Kapsam ve Yöntem.....	1
Amaç	1
Kapsam.....	1
Yöntem.....	1
Terim ve Tanımlar	2

İKİNCİ BÖLÜM

Mavi Beyaz Çin Porselenleri.....	5
Yuan Hanedanlığı Dönemi.....	6
Ming Hanedanlığı Dönemi.....	8
Çin Porselenlerinde Görülen Hatai, Penç ve Bulut Örnekleri.....	12
Çin Porselenlerinden Bulut Örnekleri	16

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Anadolu'daki Mavi Beyaz Çiniler.....	17
Bursa Mavi Beyaz Çinileri.....	19
Edirne Mavi Beyaz Çinileri	21
İznik Mavi Beyaz Çinileri.....	22
Kütahya Mavi Beyaz Çinileri.....	24
Ehl-i Hiref Teşkilatı	26

Baba Nakkaş'ın Hayatı ve Sanat Üslubu.....	28
Baba Nakkaş Üslubunun Karakteristik Özellikleri	37
Hamur Yapısı	37
Desen Özellikleri.....	38
Motifler (Hatailer, Rumiler, Bulutlar, Yazı ve Düğüm motifleri)	38
Hatai	38
Penç	39
Yaprak.....	39
Saplar	40
Goncagül	40
Rumi.....	41
Orta bağ.....	42
Tepelik	42
Bulut.....	43
Yığma Bulut.....	43
Orta Bağ Bulut	44
Geometrik Motifler	44
Düğümler:	44
Zencerek.....	44
Yazı	45
Kompozisyonlar	45
Serbest Kompozisyon	47
Simetrik Kompozisyon	48
Ulama Kompozisyonlar	48
Baba Nakkaş Üslubu Hatai, Penç, Servi Ağacı, Rumi ve Bulut Örnekleri.....	49

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

Baba Nakkaş Üslubunun Mehmet Koçer İle Günümüze Yansıması.....	61
Mehmet Koçer'in Hayatı ve Sanatçı Kişiliği	61
Baba Nakkaş Üslubunun En Önemli Temsilcisi Mehmet Koçer İle Mülakat	65
Mehmet Koçer'in Baba Nakkaş Üslubunda Uyguladığı Hayvansal Figürler	73
Baba Nakkaş üslubunda Geyik ve Tavus Kuşu	73
Hayvansal Figürlerin Mitolojik Anlamları	73
Tavus Kuşu	73
Geyik	74

Mehmet Koçer Baba Nakkaş Üslubu Hatai, Goncagöl, Penç, Servi Ağacı, Rumi ve Bulut Örnekleri.....	77
---	----

BEŞİNCİ BÖLÜM

Değerlendirme ve Sonuç	135
KAYNAKÇA	138
ÖZGEÇMİŞ.....	142

ŞEKİLLER DİZİNİ

Şekil: 1	<i>Çin Mavi Beyaz Porseleni Sekizgen Meiping Vazo.</i>	6
Şekil: 2	<i>Çin Mavi Beyaz Porseleni Vazo .</i>	6
Şekil: 3	<i>Çin Seladonları.</i>	7
Şekil: 4	<i>Çin Sung Dönemi Seladonları</i>	7
Şekil: 5	<i>Mavi Beyaz Çin Porseleni.</i>	9
Şekil: 6	<i>Mavi Beyaz Leğen Çin Porseleni.</i>	9
Şekil: 7	<i>Mavi Beyaz Çin Porseleni.</i>	10
Şekil: 8	<i>Mavi Beyaz Çin Porseleni.</i>	10
Şekil: 9	<i>Mavi Beyaz Çin Porseleni Tabak.</i>	10
Şekil: 10	<i>Mavi Beyaz Çin Porseleni Tabak.</i>	10
Şekil: 11	<i>Çin Porseleni Mavi Beyaz Sürahi.</i>	12
Şekil: 12	<i>Çin Porseleni Mavi Beyaz Tabak.</i>	12
Şekil: 13	<i>Çin Porseleni Mavi Beyaz Tabak.</i>	12
Şekil: 14	<i>Çin Porseleni Mavi Beyaz Xuande Kâse</i>	12
Şekil: 15	<i>Çin Porseleni Mavi Beyaz Mei P'ing Vazo.</i>	12
Şekil: 16	<i>Çin Porseleni Mavi Beyaz Büyük Tabak.</i>	12
Şekil: 17	<i>Çin Porseleni Mavi Beyaz Kâse.</i>	12
Şekil: 18	<i>Çin Porseleni Mavi Beyaz Küçük Kâse.</i>	12
Şekil: 19	<i>Çin Porseleni Mavi Beyaz Kâse.</i>	12
Şekil: 20	<i>Çin Porseleni Mavi Beyaz</i>	13
Şekil: 21	<i>Çin Porseleni Mavi Beyaz Kuan Kavanoz.</i>	13
Şekil: 22	<i>Çin Porseleni Mavi Beyaz Kuan Kavanoz.</i>	13
Şekil: 23	<i>Çin Porseleni Mavi Beyaz Tabak.</i>	13
Şekil: 24	<i>Çin Porseleni Mavi Beyaz Annam Vazo</i>	13
Şekil: 25	<i>Çin Porseleni Mavi Beyaz Sekizgen Meiping Vazo.</i>	13
Şekil: 26	<i>Çin Porseleni Mavi Beyaz İbrik.</i>	13
Şekil: 27	<i>Çin Porseleni Mavi Beyaz Sekizgen Meiping Vazo</i>	13
Şekil: 28	<i>Çin Porseleni Mavi Beyaz İbrik.</i>	13
Şekil: 29	<i>Çin Porseleni Mavi Beyaz İbrik.</i>	14
Şekil: 30	<i>Çin Porseleni Mavi Beyaz Xuande Kâse.</i>	14

Şekil: 31	<i>Çin Porseleni Mavi Beyaz İbrik.....</i>	<i>14</i>
Şekil: 32	<i>Çin Porseleni Mavi Beyaz İbrik.....</i>	<i>14</i>
Şekil: 33	<i>Çin Porseleni Mavi Beyaz İbrik.....</i>	<i>14</i>
Şekil: 34	<i>Çin Porseleni Mavi Beyaz Şişe.....</i>	<i>14</i>
Şekil: 35	<i>Mavi Beyaz Çin Porseleni Vazo.</i>	<i>15</i>
Şekil: 36	<i>Mavi Beyaz Çin Porseleni Tabak</i>	<i>15</i>
Şekil: 37	<i>Mavi Beyaz Çin Porseleni Vazo</i>	<i>15</i>
Şekil: 38	<i>Mavi Beyaz Çin Porseleni Tabak.</i>	<i>15</i>
Şekil: 39	<i>Mavi Beyaz Çin Porseleni Tabak.</i>	<i>15</i>
Şekil: 40	<i>Mavi Beyaz Çin Porseleni Leğen.....</i>	<i>15</i>
Şekil: 41	<i>Mavi Beyaz Çin Porseleni Leğen.....</i>	<i>15</i>
Şekil: 42	<i>Mavi Beyaz Çin Porseleni Tabak</i>	<i>15</i>
Şekil: 43	<i>Mavi Beyaz Çin Porseleni Sekizgen Meiping Vazo.</i>	<i>15</i>
Şekil: 44	<i>Mavi Beyaz Çin Porseleni Tabak.</i>	<i>16</i>
Şekil: 45	<i>İpek Yolu (Bursa ve Edirne).</i>	<i>17</i>
Şekil: 46	<i>Bursa Yeşil Türbe Sitti Hatun.....</i>	<i>20</i>
Şekil: 47	<i>Bursa Yeşil Türbe Sitti Hatun.....</i>	<i>20</i>
Şekil: 48	<i>Bursa Yeşil Türbe Sitti Hatun'un Sandukasında Mavi Beyaz Altıgen Çinilerden Bir Bölüm</i>	<i>20</i>
Şekil: 49	<i>Bursa Yeşil Cami Mavi Beyaz Altıgen Çinilerinden Bir Bölüm.</i>	<i>20</i>
Şekil: 50	<i>Edirne Muradiye Camii Mavi Beyaz Altıgen Çiniler.</i>	<i>21</i>
Şekil: 51	<i>Edirne Muradiye Camii Mavi Beyaz Altıgen Çiniler.</i>	<i>21</i>
Şekil: 52	<i>Mavi Beyaz Altıgen Karo 16. Yüzyılda İznik'te Üretilmiştir.</i>	<i>22</i>
Şekil: 53	<i>Mavi Beyaz Altıgen Karo 16.Yüzyılda İznik'te Üretilmiştir</i>	<i>22</i>
Şekil: 54	<i>Mavi Beyaz Tabak 16. Yüzyılda İznik'te Üretilmiştir.</i>	<i>23</i>
Şekil: 55	<i>Mavi Beyaz Asma Motifli Tabak 16. Yüzyılda İznik'te Üretilmiştir</i>	<i>23</i>
Şekil: 56	<i>Mavi Beyaz Tabak 16. Yüzyılda İznik'te Üretilmiştir.</i>	<i>23</i>
Şekil: 57	<i>Mavi Beyaz Tabak 16. Yüzyılda İznik'te Üretilmiştir.....</i>	<i>23</i>
Şekil: 58	<i>Mavi Beyaz 1510 Yılında Kütahya Üretimi İbrik.....</i>	<i>25</i>
Şekil: 59	<i>Mavi Beyaz Haliç İşi Tabak 1530 Yılında Üretilmiştir</i>	<i>25</i>
Şekil: 60	<i>Fatih Sultan Mehmet Tuğralı Vakfiye.</i>	<i>30</i>
Şekil: 61	<i>Fatih Sultan Mehmet Tuğralı Vakfiye.</i>	<i>30</i>
Şekil: 62	<i>Fatih Sultan Mehmet Tuğralı Vakfiye.</i>	<i>30</i>
Şekil: 63	<i>Baba Nakkaş Camii</i>	<i>31</i>
Şekil: 64	<i>Baba Nakkaş Mezarı.....</i>	<i>31</i>

Şekil: 65	<i>Mavi Beyaz Baba Nakkaş Tabak</i>	31
Şekil: 66	<i>Mavi Beyaz Baba Nakkaş Vazo</i>	31
Şekil: 67	<i>Baba Nakkaş Üslubu Desen</i>	32
Şekil: 68	<i>Baba Nakkaş Üslubu Desen</i>	32
Şekil: 69	<i>Mavi Beyaz Baba Nakkaş Üslubu Kâse</i>	33
Şekil: 70	<i>Mavi Beyaz Baba Nakkaş Üslubu Tabak</i>	33
Şekil: 71	<i>Mavi Beyaz Baba Nakkaş Üslubu Tabak</i>	33
Şekil: 72	<i>Mavi beyaz Baba Nakkaş Üslubu Tabak</i>	33
Şekil: 73	<i>Mavi Beyaz Baba Nakkaş Üslubu Cami Kandili</i>	34
Şekil: 74	<i>Mavi Beyaz Baba Nakkaş Üslubu Cami Kandili</i>	34
Şekil: 75	<i>Mavi Beyaz Baba Nakkaş Üslubu Cami Kandili</i>	34
Şekil: 76	<i>Mavi Beyaz Baba Nakkaş Üslubu Cami Kandili</i>	35
Şekil: 77	<i>Mavi Beyaz Baba Nakkaş Üslubu Cami Kandili</i>	35
Şekil: 78	<i>Mavi Beyaz Baba Nakkaş Üslubu Cami Kandili</i>	35
Şekil: 79	<i>Mavi Beyaz Baba Nakkaş Maşrapa</i>	35
Şekil: 80	<i>Mavi Beyaz Üslubunda İznik Sürahi</i>	35
Şekil: 81	<i>Milet İşi Adı Verilen Kâse</i>	36
Şekil: 82	<i>Milet İşi Adı Verilen Tabaktan Bir Parça</i>	36
Şekil: 83	<i>Hatai(Birol-Derman</i>	39
Şekil: 84	<i>Baba Nakkaş Üslubu Hatai(Dönmez</i>	39
Şekil: 85	<i>Penç(Birol-Derman</i>	39
Şekil: 86	<i>Baba Nakkaş Üslubu Penç</i>	39
Şekil: 87	<i>Penç(Birol-Derman</i>	49
Şekil: 88	<i>Baba Nakkaş Üslubu Yaprak</i>	49
Şekil: 89	<i>Saplar(Birol-Derman</i>	40
Şekil: 90	<i>Goncagül(Birol-Derman</i>	41
Şekil: 91	<i>Baba Nakkaş Üslubu Goncagül</i>	41
Şekil: 92	<i>Rumi(Birol-Derman</i>	42
Şekil: 93	<i>Baba Nakkaş Üslubu Rumi</i>	42
Şekil: 94	<i>Orta bağ(Birol-Derman</i>	42
Şekil: 95	<i>Baba Nakkaş Üslubu Orta bağ</i>	42
Şekil: 96	<i>Tepelik(Birol-Derman</i>	42
Şekil: 97	<i>Baba Nakkaş Üslubu Tepelik</i>	42
Şekil: 98	<i>Baba Nakkaş Üslubu Bulut</i>	43
Şekil: 99	<i>Baba Nakkaş Üslubu Dügüm</i>	44

Şekil: 100 <i>Baba Nakkaş Üslubu Zencerek</i>	45
Şekil: 101 <i>Baba Nakkaş Üslubu Yazı (Atasoy-Raby, 1989, s.157)</i>	45
Şekil: 102 <i>Baba Nakkaş Üslubu Yazı</i>	45
Şekil: 103 <i>Fatih Sultan Mehmed Dönemi Tabak</i>	46
Şekil: 104 <i>Fatih Sultan Mehmed Dönemi Tabak</i>	46
Şekil: 105 <i>II. Bayezid Dönemi</i>	47
Şekil: 106 <i>II. Bayezid Dönemi</i>	47
Şekil: 107 <i>Baba Nakkaş Üslubunun Son Dönemleri</i>	47
Şekil: 108 <i>Baba Nakkaş Üslubunun Son Dönemleri</i>	47
Şekil: 109 <i>Serbest Kompozisyon</i>	47
Şekil: 110 <i>Serbest Kompozisyon</i>	47
Şekil: 111 <i>Simetrik Kompozisyon</i>	48
Şekil: 112 <i>Simetrik Kompozisyon</i>	48
Şekil: 113 <i>Ulama Kompozisyon</i>	49
Şekil: 114 <i>Ulama Kompozisyon</i>	49
Şekil: 115 <i>Mavi Beyaz Baba Nakkaş Üslubu Kitabe</i>	49
Şekil: 116 <i>Mavi Beyaz Baba Nakkaş Üslubu Kavanoz</i>	49
Şekil: 117 <i>Mavi Beyaz Baba Nakkaş Üslubu Cami Lamba</i>	49
Şekil: 118 <i>Mavi Beyaz Baba Nakkaş Üslubu Cami Kandili</i>	49
Şekil: 119 <i>Mavi Beyaz Baba Nakkaş Üslubu Cami Kandili</i>	49
Şekil: 120 <i>Mavi Beyaz Baba Nakkaş Üslubu Kâse</i>	49
Şekil: 121 <i>Mavi Beyaz Baba Nakkaş Üslubu Kâse</i>	53
Şekil: 122 <i>Mavi Beyaz İznik Vazo</i>	53
Şekil: 123 <i>Mavi Beyaz Üslubunda İznik Sürahi</i>	53
Şekil: 124 <i>Mavi Beyaz Baba Nakkaş Cami Lambası</i>	53
Şekil: 125 <i>Mavi Beyaz Baba Nakkaş Üslubu Şamdanlık</i>	54
Şekil: 126 <i>Mavi Beyaz Baba Nakkaş Üslubu Şamdanlık</i>	54
Şekil: 127 <i>Mavi Beyaz Baba Nakkaş Üslubu Şamdanlık</i>	54
Şekil: 128 <i>Mavi Beyaz Baba Nakkaş Üslubu Yaprak Dilimli Kenarlı Tabak</i>	54
Şekil: 129 <i>Mavi Beyaz Baba Nakkaş Üslubu Kavanoz</i>	54
Şekil: 130 <i>Mavi Beyaz Baba Nakkaş Üslubu Tabak</i>	54
Şekil: 131 <i>Mavi Beyaz Baba Nakkaş Üslubu Tabak</i>	54
Şekil: 132 <i>Mavi Beyaz Baba Nakkaş Üslubu Tabak</i>	54
Şekil: 133 <i>Mavi Beyaz Tabak</i>	54
Şekil: 134 <i>Mavi Beyaz Altıgen Karo</i>	51

Şekil: 135	<i>Mavi Beyaz Baba Nakkaş Üslubu Cami Kandili.....</i>	<i>51</i>
Şekil: 136	<i>Mavi Beyaz Altıgen Karo.....</i>	<i>51</i>
Şekil: 137	<i>Mavi Beyaz İznik Sürahi.....</i>	<i>51</i>
Şekil: 138	<i>Mavi Beyaz Baba Nakkaş Üslubu Cami Kandili.....</i>	<i>51</i>
Şekil: 139	<i>Mavi Beyaz Baba Nakkaş Üslubu Cami Kandili.....</i>	<i>52</i>
Şekil: 140	<i>Mavi Beyaz Baba Nakkaş Üslubu Cami Kandili.....</i>	<i>52</i>
Şekil: 141	<i>Mavi Beyaz Baba Nakkaş Üslubu Cami Kandili.....</i>	<i>52</i>
Şekil: 142	<i>Mavi Beyaz Baba Nakkaş Üslubu Cami Kandili.....</i>	<i>52</i>
Şekil: 143	<i>Mavi Beyaz Baba Nakkaş Üslubu Cami Kandili.....</i>	<i>52</i>
Şekil: 144	<i>Mavi Beyaz Baba Nakkaş Üslubu Cami Kandili.....</i>	<i>52</i>
Şekil: 145	<i>Mavi Beyaz Baba Nakkaş Üslubu Cami Kandili.....</i>	<i>52</i>
Şekil: 146	<i>Mavi Beyaz Baba Nakkaş Üslubu Kâse.....</i>	<i>52</i>
Şekil: 147	<i>Mavi Beyaz Baba Nakkaş Üslubu Kâse.....</i>	<i>52</i>
Şekil: 148	<i>Mavi Beyaz Baba Nakkaş Üslubu Kavanoz.....</i>	<i>53</i>
Şekil: 149	<i>Mavi Beyaz Baba Nakkaş Üslubu Kavanoz.....</i>	<i>53</i>
Şekil: 150	<i>Mavi Beyaz Baba Nakkaş Üslubu Yarım Küre Biçiminde Ayaklı Leğen.....</i>	<i>53</i>
Şekil: 151	<i>Mavi Beyaz Baba Nakkaş Üslubu Yarım Küre Biçiminde Ayaklı Leğen.....</i>	<i>53</i>
Şekil: 152	<i>Mavi Beyaz Baba Nakkaş Üslubu Maden Kapaklı Kırık Sürahi.....</i>	<i>53</i>
Şekil: 153	<i>Mavi Beyaz Baba Nakkaş İznik Tabak (Ön Yüz).....</i>	<i>53</i>
Şekil: 154	<i>Mavi Beyaz Baba Nakkaş Üslubu İznik Kâse.....</i>	<i>53</i>
Şekil: 155	<i>Mavi Beyaz Baba Nakkaş Üslubu Sürahi.....</i>	<i>53</i>
Şekil: 156	<i>Mavi Beyaz Hatai Dekorlu Maşrapa.....</i>	<i>53</i>
Şekil: 157	<i>Mavi Beyaz Baba Nakkaş Üslubu İznik Kâse.....</i>	<i>54</i>
Şekil: 158	<i>Mavi Beyaz Baba Nakkaş Üslubu Kâse.....</i>	<i>54</i>
Şekil: 159	<i>Mavi Beyaz Baba Nakkaş Üslubu Dar Yassı Kenarlı Düz Tabak.....</i>	<i>54</i>
Şekil: 160	<i>Mavi Beyaz Baba Nakkaş Üslubu Kavanoz.....</i>	<i>54</i>
Şekil: 161	<i>Mavi Beyaz 16. Yüzyıl İznik Üretimi Vazo.....</i>	<i>54</i>
Şekil: 162	<i>Mavi Beyaz Baba Nakkaş Üslubu Kâse.....</i>	<i>54</i>
Şekil: 163	<i>Mavi Beyaz 16. Yüzyıl İznik Üretimi Vazo.....</i>	<i>54</i>
Şekil: 164	<i>Mavi Beyaz Karo Şehzade Mahmut Çinisi.....</i>	<i>54</i>
Şekil: 165	<i>Mavi Beyaz İznik Vazo.....</i>	<i>54</i>
Şekil: 166	<i>Mavi Beyaz Baba Nakkaş Tabak.....</i>	<i>58</i>
Şekil: 167	<i>Mavi Beyaz İznik Cami Lambası.....</i>	<i>58</i>
Şekil: 168	<i>Mavi Beyaz Altıgen Karo.....</i>	<i>58</i>
Şekil: 169	<i>Mavi Beyaz Baba Nakkaş Üslubu Cami Kandili.....</i>	<i>58</i>

Şekil: 170	<i>Mavi Beyaz Baba Nakkaş Üslubu Tabak.....</i>	58
Şekil: 171	<i>Mavi Beyaz Baba Nakkaş Üslubu Yarım Küre Biçiminde Ayaklı Leğen.....</i>	58
Şekil: 172	<i>Mavi Beyaz Baba Nakkaş Ayaklı Leğen</i>	58
Şekil: 173	<i>Mavi Beyaz Baba Nakkaş Üslubu Maden Kapaklı Kırık Sürahi</i>	59
Şekil: 174	<i>Mavi Beyaz Baba Nakkaş Üslubu Kitabe.....</i>	59
Şekil: 175	<i>Mavi Beyaz Baba Nakkaş Üslubu Kavanoz.....</i>	59
Şekil: 176	<i>Mavi Beyaz Baba Nakkaş Üslubu Kavanoz.....</i>	59
Şekil: 177	<i>Mavi Beyaz Baba Nakkaş Üslubu Kâse.....</i>	59
Şekil: 178	<i>Mavi Beyaz Baba Nakkaş Üslubu Kâse.....</i>	59
Şekil: 179	<i>Mavi Beyaz İznik Vazo.....</i>	59
Şekil: 180	<i>Mavi Beyaz İznik Gemi Tanker.....</i>	59
Şekil: 181	<i>Mavi Beyaz Üslubu Sürahi</i>	59
Şekil: 182	<i>Mavi Beyaz Baba Nakkaş Üslubu Tabak.....</i>	56
Şekil: 183	<i>Mavi Beyaz Tabak</i>	56
Şekil: 184	<i>Mavi Beyaz Altıgen Karo.....</i>	56
Şekil: 185	<i>Mavi Beyaz Baba Nakkaş Üslubu Cami Kandili</i>	56
Şekil: 186	<i>Mavi Beyaz Baba Nakkaş Üslubu Cami Kandili</i>	56
Şekil: 187	<i>Mavi Beyaz Baba Nakkaş Üslubu Tabak.....</i>	57
Şekil: 188	<i>Mavi Beyaz Baba Nakkaş Üslubu Yarım Küre Biçiminde Ayaklı Leğen.....</i>	57
Şekil: 189	<i>Mavi Beyaz Baba Nakkaş Üslubu Yarım Küre Biçiminde Ayaklı Leğen.....</i>	57
Şekil: 190	<i>Mavi Beyaz Baba Nakkaş Üslubu Ayaklı Leğen.....</i>	57
Şekil: 191	<i>Mavi Beyaz Baba Nakkaş Üslubu Kâse.....</i>	57
Şekil: 192	<i>Mavi Beyaz İznik Tabak.....</i>	57
Şekil: 193	<i>Mavi Beyaz Baba Nakkaş Üslubu Cami Kandili</i>	57
Şekil: 194	<i>Mavi Beyaz Baba Nakkaş Üslubu Kâse.....</i>	57
Şekil: 195	<i>Mavi Beyaz Baba Nakkaş Üslubu Kâse.....</i>	57
Şekil: 196	<i>Mavi Beyaz Baba Nakkaş Üslubu Hacı Matarası</i>	58
Şekil: 197	<i>Mavi Beyaz Baba Nakkaş Üslubu Yaprak Dilimli Kenarlı Tabak</i>	58
Şekil: 198	<i>Mavi Beyaz Baba Nakkaş Üslubu Kâse.....</i>	58
Şekil: 199	<i>Mavi Beyaz Altıgen Karo.....</i>	58
Şekil: 200	<i>Mavi Beyaz Karo Şehzade Mahmut Çinisi.</i>	58
Şekil: 201	<i>Mavi Beyaz Baba Nakkaş Üslubu Tabak.....</i>	58
Şekil: 202	<i>Mavi Beyaz Altıgen Karo.....</i>	58
Şekil: 203	<i>Mavi Beyaz Baba Nakkaş Üslubu Cami Lambası</i>	58
Şekil: 204	<i>Mavi Beyaz Baba Nakkaş Üslubu Cami Kandili</i>	58

Şekil: 205	<i>Mavi Beyaz Baba Nakkaş Üslubu Tabak.....</i>	59
Şekil: 206	<i>Mavi Beyaz Baba Nakkaş Üslubu Sürahi.....</i>	59
Şekil: 207	<i>Mavi Beyaz Baba Nakkaş Üslubu Kavanoz.....</i>	59
Şekil: 208	<i>Mavi Beyaz Baba Nakkaş Üslubu Cami Kandili.....</i>	59
Şekil: 209	<i>Mavi Beyaz Baba Nakkaş Tabak.</i>	59
Şekil: 210	<i>Mavi Beyaz İznik Cami Lambası</i>	59
Şekil: 211	<i>Mavi Beyaz Baba Nakkaş Cami Lambası.....</i>	59
Şekil: 212	<i>Mavi Beyaz Baba Nakkaş Üslubu Cami Kandili.....</i>	59
Şekil: 213	<i>Mavi Beyaz Baba Nakkaş Üslubu Tabak</i>	59
Şekil: 214	<i>Mavi Beyaz Baba Nakkaş Üslubu Dar Yassı Kenarlı Düz Tabak.....</i>	60
Şekil: 215	<i>Mavi Beyaz Baba Nakkaş Üslubu Kitabe</i>	60
Şekil: 216	<i>Mavi Beyaz Baba Nakkaş Üslubu Tabak</i>	60
Şekil: 217	<i>Mavi Beyaz Baba Nakkaş Üslubu Maden Kapaklı Kırık Sürahi</i>	60
Şekil: 218	<i>Mavi Beyaz Baba Nakkaş Üslubu Kâse</i>	60
Şekil: 219	<i>Mehmet Koçer</i>	61
Şekil: 220	<i>Mehmet Koçer.</i>	61
Şekil: 221	<i>Mehmet Koçer ve ailesi</i>	61
Şekil: 222	<i>Mehmet Koçer ve ailesi</i>	61
Şekil: 223	<i>Mehmet Koçer</i>	62
Şekil: 224	<i>Mehmet Koçer ve Arkadaşları</i>	62
Şekil: 225	<i>Mehmet Koçer ve Arkadaşları.....</i>	63
Şekil: 226	<i>Altın Çini Mehmet Koçer</i>	63
Şekil: 227	<i>Altın Çini Mehmet Koçer</i>	63
Şekil: 228	<i>Altın Çini Mehmet Koçer.....</i>	64
Şekil: 229	<i>Altın Çini Mehmet Koçer.....</i>	64
Şekil: 230	<i>Mehmet Koçer Kütahya Belediye Başkanı Tarafından ‘‘Şehre Değer Katanlar Ödülünü’’ aldı</i>	64
Şekil: 231	<i>Mehmet Koçer Kütahya Belediye Başkanı tarafından ‘‘ ‘‘Şehre Değer Katanlar Ödülünü’’ aldı.....</i>	64
Şekil: 232	<i>Mehmet Koçer ‘‘Dün Kaşı-Evani Bugün Çini Panel ve Sergi ‘‘</i>	65
Şekil: 233	<i>Mehmet Koçer.....</i>	65
Şekil: 234	<i>Mehmet Koçer ile Altın Çini’den</i>	65
Şekil: 235	<i>Mehmet Koçer ile Altın Çini’den.....</i>	65
Şekil: 236	<i>Top Kapı Sarayı Kuşlu Pano</i>	74
Şekil: 237	<i>Tavus Kuşu</i>	74

Şekil: 238	<i>Mavi Beyaz Topkapı Sarayı Sünnet Odası Kapısı Kuşlu Pano Ch'i-lin.</i>	76
Şekil: 239	<i>Eflatun Beyaz Mehmet Koçer'e Ait Ceylan Motifi.</i>	76
Şekil: 240	<i>Mehmet Koçer'e Ait Baba Nakkaş Üslubu Desen</i>	77
Şekil: 241	<i>Mehmet Koçer'e Ait Baba Nakkaş Üslubu Pano</i>	77
Şekil: 242	<i>Mehmet Koçer'e Ait Baba Nakkaş Üslubu Desen</i>	77
Şekil: 243	<i>Mehmet Koçer'e Ait Baba Nakkaş Üslubu Desen.</i>	77
Şekil: 244	<i>Mehmet Koçer'e Ait Baba Nakkaş Üslubu Pano</i>	77
Şekil: 245	<i>Mehmet Koçer'e Ait Baba Nakkaş Üslubu Pano</i>	77
Şekil: 246	<i>Mehmet Koçer'e Ait Baba Nakkaş Üslubu Pano</i>	77
Şekil: 247	<i>Mehmet Koçer'e Ait Baba Nakkaş Üslubu Pano</i>	77
Şekil: 248	<i>Mehmet Koçer'e Ait Baba Nakkaş Üslubu Pano</i>	77
Şekil: 249	<i>Mehmet Koçer'e Ait Baba Nakkaş Üslubu Eflatun Beyaz Pano.</i>	78
Şekil: 250	<i>Mehmet Koçer'e Ait Baba Nakkaş Üslubu Eflatun Beyaz Pano</i>	78
Şekil: 251	<i>Mehmet Koçer'e Ait Baba Nakkaş Üslubu Eflatun Beyaz Tabak</i>	78
Şekil: 252	<i>Mehmet Koçer'e Ait Baba Nakkaş Üslubu Eflatun Beyaz Tabak</i>	78
Şekil: 253	<i>Mehmet Koçer'e Ait Baba Nakkaş Üslubu Eflatun Beyaz Tabak</i>	78
Şekil: 254	<i>Mehmet Koçer'e Ait Baba Nakkaş Üslubu Eflatun Beyaz Tabak</i>	78
Şekil: 255	<i>Mehmet Koçer'e Ait Baba Nakkaş Üslubu Eflatun Beyaz Tabak</i>	78
Şekil: 256	<i>Mehmet Koçer'e Ait Baba Nakkaş Üslubu Eflatun Beyaz Tabak</i>	78
Şekil: 257	<i>Mehmet Koçer'e Ait Baba Nakkaş Üslubu Eflatun Beyaz Tabak</i>	78
Şekil: 258	<i>Mehmet Koçer'e Ait Baba Nakkaş Üslubu Eflatun Beyaz Tabak</i>	79
Şekil: 259	<i>Mehmet Koçer'e Ait Baba Nakkaş Üslubu Eflatun Beyaz Tabak</i>	79
Şekil: 260	<i>Mehmet Koçer'e Ait Baba Nakkaş Üslubu Eflatun Beyaz Tabak</i>	79
Şekil: 261	<i>Mehmet Koçer'e Ait Baba Nakkaş Üslubu Eflatun Beyaz Tabak</i>	79
Şekil: 262	<i>Mehmet Koçer'e Ait Baba Nakkaş Üslubu Eflatun Beyaz Tabak</i>	79
Şekil: 263	<i>Mehmet Koçer'e Ait Baba Nakkaş Üslubu Eflatun Beyaz Tabak</i>	79
Şekil: 264	<i>Mehmet Koçer'e Ait Baba Nakkaş Üslubu Mavi Beyaz Tabak</i>	79
Şekil: 265	<i>Mehmet Koçer'e Ait Baba Nakkaş Üslubu Mavi Beyaz Tabak</i>	79
Şekil: 266	<i>Mehmet Koçer'e Ait Baba Nakkaş Üslubu Mavi Beyaz Tabak</i>	79
Şekil: 267	<i>Mehmet Koçer'e Ait Baba Nakkaş Üslubu Eflatun Beyaz Tabak</i>	80
Şekil: 268	<i>Mehmet Koçer'e Ait Baba Nakkaş Üslubu Mavi Beyaz Tabak</i>	80
Şekil: 269	<i>Mehmet Koçer'e Ait Baba Nakkaş Üslubu Mavi Beyaz Tabak</i>	80
Şekil: 270	<i>Mehmet Koçer'e Ait Baba Nakkaş Üslubu Mavi Beyaz Tabak</i>	80
Şekil: 271	<i>Mehmet Koçer'e Ait Baba Nakkaş Üslubu Eflatun Beyaz Tabak</i>	80
Şekil: 272	<i>Mehmet Koçer'e Ait Baba Nakkaş Üslubu Eflatun Beyaz Tabak</i>	80

Şekil: 273	<i>Mehmet Koçer'e Ait Baba Nakkaş Üslubu Eflatun Beyaz Tabak</i>	<i>80</i>
Şekil: 274	<i>Mehmet Koçer'e Ait Baba Nakkaş Üslubu Eflatun Beyaz Tabak.....</i>	<i>80</i>
Şekil: 275	<i>Mehmet Koçer'e Ait Baba Nakkaş Üslubu Eflatun Beyaz Tabak.....</i>	<i>80</i>
Şekil: 276	<i>Mehmet Koçer'e Ait Baba Nakkaş Üslubu Eflatun Beyaz Tabak</i>	<i>84</i>
Şekil: 277	<i>Mehmet Koçer'e Ait Baba Nakkaş Üslubu Eflatun Beyaz Tabak.....</i>	<i>84</i>
Şekil: 278	<i>Mehmet Koçer'e Ait Baba Nakkaş Üslubu Eflatun Beyaz Tabak</i>	<i>84</i>
Şekil: 279	<i>Mehmet Koçer'e Ait Baba Nakkaş Üslubu Eflatun Beyaz Tabak.....</i>	<i>85</i>
Şekil: 280	<i>Mehmet Koçer'e Ait Baba Nakkaş Üslubu Eflatun Beyaz Tabak.....</i>	<i>85</i>
Şekil: 281	<i>Mehmet Koçer'e Ait Baba Nakkaş Üslubu Eflatun Beyaz Tabak.....</i>	<i>85</i>
Şekil: 282	<i>Mehmet Koçer'e Ait Baba Nakkaş Üslubu Eflatun Beyaz Tabak.....</i>	<i>85</i>
Şekil: 283	<i>Mehmet Koçer'e Ait Baba Nakkaş Üslubu Eflatun Beyaz Tabak</i>	<i>85</i>
Şekil: 284	<i>Mehmet Koçer'e Ait Baba Nakkaş Üslubu Eflatun Beyaz Tabak</i>	<i>85</i>
Şekil: 285	<i>Mehmet Koçer'e Ait Baba Nakkaş Üslubu Eflatun Beyaz Vazo</i>	<i>85</i>
Şekil: 286	<i>Mehmet Koçer'e Ait Baba Nakkaş Üslubu Eflatun Beyaz Vazo.....</i>	<i>85</i>
Şekil: 287	<i>Mehmet Koçer'e ait Baba Nakkaş Üslubu Mavi Beyaz Vazo</i>	<i>85</i>
Şekil: 288	<i>Mehmet Koçer'e ait Baba Nakkaş Üslubu Mavi Beyaz Vazo</i>	<i>86</i>
Şekil: 289	<i>Mehmet Koçer'e ait Baba Nakkaş Üslubu Mavi Beyaz Vazo.....</i>	<i>86</i>
Şekil: 290	<i>Mehmet Koçer'e ait Baba Nakkaş Üslubu Eflatun Beyaz Vazo.</i>	<i>86</i>
Şekil: 291	<i>Mehmet Koçer'e Ait Baba Nakkaş Üslubu Eflatun Beyaz Vazo.....</i>	<i>86</i>
Şekil: 292	<i>Mehmet Koçer'e Ait Baba Nakkaş Üslubu Eflatun Beyaz Vazo.....</i>	<i>86</i>
Şekil: 293	<i>Mehmet Koçer'e Ait Baba Nakkaş Üslubu Eflatun Beyaz Vazo</i>	<i>86</i>
Şekil: 294	<i>Mehmet Koçer'e Ait Baba Nakkaş Üslubu Mavi Beyaz Vazo</i>	<i>86</i>
Şekil: 295	<i>Mehmet Koçer'e Ait Baba Nakkaş Üslubu Mavi Beyaz Vazo</i>	<i>86</i>
Şekil: 296	<i>Mehmet Koçer'e Ait Baba Nakkaş Üslubu Mavi Beyaz Vazo</i>	<i>86</i>
Şekil: 297	<i>Mehmet Koçer'e ait Baba Nakkaş Üslubu Mavi Beyaz Vazo</i>	<i>87</i>
Şekil: 298	<i>Mehmet Koçer'e Ait Baba Nakkaş Üslubu Mavi Beyaz Pano.....</i>	<i>87</i>
Şekil: 299	<i>Mehmet Koçer'e Ait Baba Nakkaş Üslubu Mavi Beyaz Vazo.</i>	<i>87</i>
Şekil: 300	<i>Mehmet Koçer'e Ait Baba Nakkaş Üslubu Mavi Beyaz Vazo</i>	<i>87</i>
Şekil: 301	<i>Mehmet Koçer'e Ait Baba Nakkaş Üslubu Mavi Beyaz Vazo.</i>	<i>87</i>
Şekil: 302	<i>Mehmet Koçer'e Ait Baba Nakkaş Üslubu Mavi Beyaz Vazo</i>	<i>87</i>
Şekil: 303	<i>Mehmet Koçer'e ait Baba Nakkaş Üslubu Mavi Beyaz Vazo.....</i>	<i>87</i>
Şekil: 304	<i>Mehmet Koçer'e ait Baba Nakkaş Üslubu Eflatun Beyaz Vazo</i>	<i>87</i>
Şekil: 305	<i>Mehmet Koçer'e ait Baba Nakkaş Üslubu Eflatun Beyaz Vazo</i>	<i>87</i>
Şekil: 306	<i>Mehmet Koçer'e Ait Baba Nakkaş Üslubu Eflatun Beyaz Vazo</i>	<i>87</i>
Şekil: 307	<i>Mehmet Koçer'e Ait Baba Nakkaş Üslubu Eflatun Beyaz Vazo.....</i>	<i>87</i>

Şekil: 308	<i>Mehmet Koçer'e Ait Baba Nakkaş Üslubu Eflatun Beyaz Vazo</i>	<i>87</i>
Şekil: 309	<i>Mehmet Koçer'e Ait Baba Nakkaş Üslubu Eflatun Beyaz Vazo</i>	<i>88</i>
Şekil: 310	<i>Mehmet Koçer'e Ait Baba Nakkaş Üslubu Desen.</i>	<i>88</i>
Şekil: 311	<i>Mehmet Koçer'e Ait Baba Nakkaş Üslubu Eflatun Beyaz Vazo</i>	<i>88</i>
Şekil: 312	<i>Mehmet Koçer'e Ait Baba Nakkaş Üslubu Eflatun Beyaz Pano</i>	<i>88</i>
Şekil: 313	<i>Mehmet Koçer'e Ait Baba Nakkaş Üslubu Eflatun Beyaz Pano</i>	<i>88</i>
Şekil: 314	<i>Mehmet Koçer'e Ait Baba Nakkaş Üslubu Eflatun Beyaz Pano</i>	<i>88</i>
Şekil: 315	<i>Mehmet Koçer'e Ait Baba Nakkaş Üslubu Mavi Beyaz Pano</i>	<i>88</i>
Şekil: 316	<i>Mehmet Koçer'e Ait Baba Nakkaş Üslubu Eflatun Beyaz Tabak</i>	<i>88</i>
Şekil: 317	<i>Mehmet Koçer'e Ait Baba Nakkaş Üslubu Eflatun Beyaz Tabak</i>	<i>88</i>
Şekil: 318	<i>Mehmet Koçer'e Ait Baba Nakkaş Üslubu Eflatun Beyaz Tabak</i>	<i>85</i>
Şekil: 319	<i>Mehmet Koçer'e Ait Baba Nakkaş Üslubu Eflatun Beyaz Tabak</i>	<i>85</i>
Şekil: 320	<i>Mehmet Koçer'e Ait Baba Nakkaş Üslubu Eflatun Beyaz Tabak</i>	<i>85</i>
Şekil: 321	<i>Mehmet Koçer'e Ait Baba Nakkaş Üslubu Eflatun Beyaz Tabak</i>	<i>85</i>
Şekil: 322	<i>Mehmet Koçer'e Ait Baba Nakkaş Üslubu Eflatun Beyaz Tabak</i>	<i>85</i>
Şekil: 323	<i>Mehmet Koçer'e Ait Baba Nakkaş Üslubu Eflatun Beyaz Vazo.....</i>	<i>85</i>
Şekil: 324	<i>Mehmet Koçer'e ait Baba Nakkaş Üslubu Mavi Beyaz Vazo.....</i>	<i>86</i>
Şekil: 325	<i>Mehmet Koçer'e Ait Baba Nakkaş Üslubu Eflatun Beyaz Vazo</i>	<i>86</i>
Şekil: 326	<i>Mehmet Koçer'e Ait Baba Nakkaş Üslubu Eflatun Beyaz Tabak</i>	<i>86</i>
Şekil: 327	<i>Mehmet Koçer'e Ait Baba Nakkaş Üslubu Eflatun Beyaz Vazo.....</i>	<i>86</i>
Şekil: 328	<i>Mehmet Koçer'e Ait Baba Nakkaş Üslubu Eflatun Beyaz Vazo.....</i>	<i>86</i>
Şekil: 329	<i>Mehmet Koçer'e Ait Baba Nakkaş Üslubu Eflatun Beyaz Tabak</i>	<i>86</i>
Şekil: 330	<i>Mehmet Koçer'e Ait Baba Nakkaş Üslubu Mavi Beyaz Vazo.</i>	<i>86</i>
Şekil: 331	<i>Mehmet Koçer'e Ait Baba Nakkaş Üslubu Mavi Beyaz Vazo</i>	<i>86</i>
Şekil: 332	<i>Mehmet Koçer'e Ait Baba Nakkaş Üslubu Mavi Beyaz Vazo</i>	<i>86</i>
Şekil: 333	<i>Mehmet Koçer'e Ait Baba Nakkaş Üslubu Desen</i>	<i>87</i>
Şekil: 334	<i>Mehmet Koçer'e Ait Baba Nakkaş Üslubu Pano</i>	<i>87</i>
Şekil: 335	<i>Mehmet Koçer'e Ait Baba Nakkaş Üslubu Pano.....</i>	<i>87</i>
Şekil: 336	<i>Mehmet Koçer'e Ait Baba Nakkaş Üslubu Pano</i>	<i>87</i>
Şekil: 337	<i>Mehmet Koçer'e Ait Baba Nakkaş Üslubu Pano.....</i>	<i>87</i>
Şekil: 338	<i>Mehmet Koçer'e Ait Baba Nakkaş Üslubu Pano.....</i>	<i>87</i>
Şekil: 339	<i>Mehmet Koçer'e Ait Baba Nakkaş Üslubu Pano.....</i>	<i>87</i>
Şekil: 340	<i>Mehmet Koçer'e Ait Baba Nakkaş Üslubu Pano.....</i>	<i>87</i>
Şekil: 341	<i>Mehmet Koçer'e Ait Baba Nakkaş Üslubu Pano.....</i>	<i>87</i>
Şekil: 342	<i>Mehmet Koçer'e Ait Baba Nakkaş Üslubu Pano.....</i>	<i>87</i>

[illegible]

Şekil: 378	<i>Mehmet Koçer'e Ait Baba Nakkaş Üslubu Eflatun Beyaz Tabak.....</i>	90
Şekil: 379	<i>Mehmet Koçer'e Ait Baba Nakkaş Üslubu Eflatun Beyaz Tabak.</i>	90
Şekil: 380	<i>Mehmet Koçer'e Ait Baba Nakkaş Üslubu Eflatun Beyaz Tabak.....</i>	90
Şekil: 381	<i>Mehmet Koçer'e Ait Baba Nakkaş Üslubu Eflatun Beyaz Tabak.....</i>	91
Şekil: 382	<i>Mehmet Koçer'e Ait Baba Nakkaş Üslubu Eflatun Beyaz Tabak.....</i>	91
Şekil: 383	<i>Mehmet Koçer'e Ait Baba Nakkaş Üslubu Eflatun Beyaz Tabak.....</i>	91
Şekil: 384	<i>Mehmet Koçer'e Ait Baba Nakkaş Üslubu Mavi Beyaz Tabak</i>	91
Şekil: 385	<i>Mehmet Koçer'e Ait Baba Nakkaş Üslubu Eflatun Beyaz Tabak.....</i>	91
Şekil: 386	<i>Mehmet Koçer'e Ait Baba Nakkaş Üslubu Eflatun Beyaz Tabak</i>	91
Şekil: 387	<i>Mehmet Koçer'e Ait Baba Nakkaş Üslubu Eflatun Beyaz Tabak</i>	91
Şekil: 388	<i>Mehmet Koçer'e ait Baba Nakkaş Üslubu Eflatun Beyaz Tabak</i>	91
Şekil: 389	<i>Mehmet Koçer'e Ait Baba Nakkaş Üslubu Eflatun Beyaz Tabak</i>	91
Şekil: 390	<i>Mehmet Koçer'e Ait Baba Nakkaş Üslubu Eflatun Beyaz Tabak</i>	91
Şekil: 391	<i>Mehmet Koçer'e ait Baba Nakkaş Üslubu Eflatun Beyaz Tabak</i>	91
Şekil: 392	<i>Mehmet Koçer'e Ait Baba Nakkaş Üslubu Eflatun Beyaz Pano</i>	91
Şekil: 393	<i>Mehmet Koçer'e Ait Baba Nakkaş Üslubu Eflatun Beyaz Tabak</i>	92
Şekil: 394	<i>Mehmet Koçer'e Ait Baba Nakkaş Üslubu Eflatun Beyaz Tabak</i>	92
Şekil: 395	<i>Mehmet Koçer'e Ait Baba Nakkaş Üslubu Eflatun Beyaz Tabak.....</i>	92
Şekil: 396	<i>Mehmet Koçer'e Ait Baba Nakkaş Üslubu Eflatun Beyaz Tabak.....</i>	92
Şekil: 397	<i>Mehmet Koçer'e Ait Baba Nakkaş Üslubu Eflatun Beyaz Tabak.....</i>	92
Şekil: 398	<i>Mehmet Koçer'e Ait Baba Nakkaş Üslubu Eflatun Beyaz Tabak.....</i>	92
Şekil: 399	<i>Mehmet Koçer'e Ait Baba Nakkaş Üslubu Mavi Beyaz Pano</i>	92
Şekil: 400	<i>Mehmet Koçer'e Ait Baba Nakkaş Üslubu Eflatun Beyaz Tabak</i>	92
Şekil: 401	<i>Mehmet Koçer'e Ait Baba Nakkaş Üslubu Eflatun Beyaz Tabak.....</i>	92
Şekil: 402	<i>Mehmet Koçer'e Ait Baba Nakkaş Üslubu Eflatun Beyaz Tabak</i>	92
Şekil: 403	<i>Mehmet Koçer'e Ait Baba Nakkaş Üslubu Eflatun Beyaz Tabak.....</i>	92
Şekil: 404	<i>Mehmet Koçer'e Ait Baba Nakkaş Üslubu Eflatun Beyaz Tabak.....</i>	92
Şekil: 405	<i>Mehmet Koçer'e Ait Baba Nakkaş Üslubu Eflatun Beyaz Vazo.....</i>	93
Şekil: 406	<i>Mehmet Koçer'e Ait Baba Nakkaş Üslubu Mavi Beyaz Vazo</i>	93
Şekil: 407	<i>Mehmet Koçer'e Ait Baba Nakkaş Üslubu Mavi Beyaz Vazo</i>	93
Şekil: 408	<i>Mehmet Koçer'e Ait Baba Nakkaş Üslubu Mavi Beyaz Vazo</i>	93
Şekil: 409	<i>Mehmet Koçer'e Ait Baba Nakkaş Üslubu Mavi Beyaz Vazo</i>	93
Şekil: 410	<i>Mehmet Koçer'e Ait Baba Nakkaş Üslubu Mavi Beyaz Tabak</i>	93
Şekil: 411	<i>Mehmet Koçer'e Ait Baba Nakkaş Üslubu Mavi Beyaz Vazo</i>	93
Şekil: 412	<i>Mehmet Koçer'e Ait Baba Nakkaş Üslubu Eflatun Beyaz Vazo</i>	93

Şekil: 413	<i>Mehmet Koçer'e Ait Baba Nakkaş Üslubu Desen</i>	93
Şekil: 414	<i>Mehmet Koçer'e Ait Baba Nakkaş Üslubu Eflatun Beyaz Vazo</i>	93
Şekil: 415	<i>Mehmet Koçer'e Ait Baba Nakkaş Üslubu Eflatun Beyaz Vazo</i>	93
Şekil: 416	<i>Mehmet Koçer'e Ait Baba Nakkaş Üslubu Eflatun Beyaz Vazo</i>	93
Şekil: 417	<i>Mehmet Koçer'e Ait Baba Nakkaş Üslubu Mavi Beyaz Pano</i>	94
Şekil: 418	<i>Mehmet Koçer'e Ait Baba Nakkaş Üslubu Eflatun Beyaz Pano</i>	94
Şekil: 419	<i>Mehmet Koçer'e Ait Baba Nakkaş Üslubu Eflatun Beyaz Pano.</i>	94
Şekil: 420	<i>Mehmet Koçer'e Ait Baba Nakkaş Üslubu Eflatun Beyaz Tabak.....</i>	94
Şekil: 421	<i>Mehmet Koçer'e Ait Baba Nakkaş Üslubu Eflatun Beyaz Tabak.....</i>	94
Şekil: 422	<i>Mehmet Koçer'e Ait Baba Nakkaş Üslubu Eflatun Beyaz Tabak</i>	94
Şekil: 423	<i>Mehmet Koçer'e Ait Baba Nakkaş Üslubu Eflatun Beyaz Tabak</i>	94
Şekil: 424	<i>Mehmet Koçer'e Ait Baba Nakkaş Üslubu Eflatun Beyaz Tabak</i>	94
Şekil: 425	<i>Mehmet Koçer'e Ait Baba Nakkaş Üslubu Eflatun Beyaz Tabak.....</i>	94
Şekil: 426	<i>Mehmet Koçer'e Ait Baba Nakkaş Üslubu Eflatun Beyaz Tabak</i>	94
Şekil: 427	<i>Mehmet Koçer'e Ait Baba Nakkaş Üslubu Eflatun Beyaz Tabak.....</i>	94
Şekil: 428	<i>Mehmet Koçer'e Ait Baba Nakkaş Üslubu Eflatun Beyaz Pano</i>	94
Şekil: 429	<i>Mehmet Koçer'e Ait Baba Nakkaş Üslubu Eflatun Beyaz Tabak.....</i>	95
Şekil: 430	<i>Mehmet Koçer'e Ait Baba Nakkaş Üslubu Eflatun Beyaz Tabak</i>	95
Şekil: 431	<i>Mehmet Koçer'e Ait Baba Nakkaş Üslubu Eflatun Beyaz Vazo</i>	95
Şekil: 432	<i>Mehmet Koçer'e Ait Baba Nakkaş Üslubu Mavi Beyaz Vazo.</i>	95
Şekil: 433	<i>Mehmet Koçer'e Ait Baba Nakkaş Üslubu Mavi Beyaz Vazo</i>	95
Şekil: 434	<i>Mehmet Koçer'e Ait Baba Nakkaş Üslubu Mavi Beyaz Vazo.</i>	95
Şekil: 435	<i>Mehmet Koçer'e Ait Baba Nakkaş Üslubu Mavi Beyaz Vazo</i>	95
Şekil: 436	<i>Mehmet Koçer'e Ait Baba Nakkaş Üslubu Eflatun Beyaz Tabak k.....</i>	95
Şekil: 437	<i>Mehmet Koçer'e Ait Baba Nakkaş Üslubu Vazo</i>	95
Şekil: 438	<i>Mehmet Koçer'e Ait Baba Nakkaş Üslubu Eflatun Beyaz Pano.</i>	95
Şekil: 439	<i>Mehmet Koçer'e Ait Baba Nakkaş Üslubu Mavi Beyaz Vazo.</i>	95
Şekil: 440	<i>Mehmet Koçer'e Ait Baba Nakkaş Üslubu Mavi Beyaz Tabak.</i>	95
Şekil: 441	<i>Mehmet Koçer'e Ait Baba Nakkaş Üslubu Mavi Beyaz Pano.....</i>	96
Şekil: 442	<i>Mehmet Koçer'e Ait Baba Nakkaş Üslubu Mavi Beyaz Vazo</i>	96
Şekil: 443	<i>Mehmet Koçer'e Ait Baba Nakkaş Üslubu Eflatun Beyaz Vazo.....</i>	96
Şekil: 444	<i>Mehmet Koçer'e Ait Baba Nakkaş Üslubu Eflatun Beyaz Vazo</i>	96
Şekil: 445	<i>Mehmet Koçer'e Ait Baba Nakkaş Üslubu Eflatun Beyaz Vazo.....</i>	96
Şekil: 446	<i>Mehmet Koçer'e Ait Baba Nakkaş Üslubu Eflatun Beyaz Vazo</i>	96
Şekil: 447	<i>Mehmet Koçer'e Ait Baba Nakkaş Üslubu Mavi Beyaz Vazo</i>	96

Şekil: 448	<i>Mehmet Koçer'e Ait Baba Nakkaş Üslubu Mavi Beyaz Vazo</i>	96
Şekil: 449	<i>M Mehmet Koçer'e Ait Baba Nakkaş Üslubu Mavi Beyaz Vazo</i>	96
Şekil: 450	<i>Mehmet Koçer'e Ait Baba Nakkaş Üslubu Eflatun Beyaz Vazo</i>	96
Şekil: 451	<i>Mehmet Koçer'e Ait Baba Nakkaş Üslubu Mavi Beyaz Vazo.</i>	96
Şekil: 452	<i>Mehmet Koçer'e Ait Baba Nakkaş Üslubu Eflatun Beyaz Vazo</i>	96
Şekil: 453	<i>Mehmet Koçer'e Ait Baba Nakkaş Üslubu Eflatun Beyaz Tabak</i>	97
Şekil: 454	<i>Mehmet Koçer'e Ait Baba Nakkaş Üslubu Pano.....</i>	97
Şekil: 455	<i>Mehmet Koçer'e Ait Baba Nakkaş Üslubu Mavi Beyaz Pano.....</i>	97
Şekil: 456	<i>Mehmet Koçer'e Ait Baba Nakkaş Üslubu Eflatun Beyaz Pano.</i>	97
Şekil: 457	<i>Mehmet Koçer'e Ait Baba Nakkaş Üslubu Eflatun Beyaz Pano</i>	97
Şekil: 458	<i>Mehmet Koçer'e Ait Baba Nakkaş Üslubu Eflatun Beyaz Tabak</i>	97
Şekil: 459	<i>Mehmet Koçer'e Ait Baba Nakkaş Üslubu Eflatun Beyaz Pano</i>	97
Şekil: 460	<i>Mehmet Koçer'e Ait Baba Nakkaş Üslubu Eflatun Beyaz Pano.</i>	97
Şekil: 461	<i>Mehmet Koçer'e Ait Baba Nakkaş Üslubu Eflatun Tabak Pano.....</i>	97
Şekil: 462	<i>Mehmet Koçer'e Ait Baba Nakkaş Üslubu Eflatun Beyaz Tabak</i>	97
Şekil: 463	<i>Mehmet Koçer'e Ait Baba Nakkaş Üslubu Mavi Beyaz Pano.....</i>	97
Şekil: 464	<i>Mehmet Koçer'e Ait Baba Nakkaş Üslubu Eflatun Beyaz Tabak.....</i>	97
Şekil: 465	<i>Mehmet Koçer'e Ait Baba Nakkaş Üslubu Eflatun Beyaz Tabak Mitolojik avanlar İle Süslenmiş</i>	98
Şekil: 466	<i>Mehmet Koçer'e Ait Baba Nakkaş Üslubu Eflatun Beyaz Tabak</i>	98
Şekil: 467	<i>Mehmet Koçer'e Ait Baba Nakkaş Üslubu Eflatun Beyaz Tabak</i>	98
Şekil: 468	<i>Mehmet Koçer'e Ait Baba Nakkaş Üslubu Eflatun Beyaz Tabak</i>	98
Şekil: 469	<i>Mehmet Koçer'e Ait Baba Nakkaş Üslubu Eflatun Beyaz Tabak</i>	98
Şekil: 470	<i>Mehmet Koçer'e Ait Baba Nakkaş Üslubu Mavi Beyaz Tabak</i>	98
Şekil: 471	<i>Mehmet Koçer'e Ait Baba Nakkaş Üslubu Eflatun Beyaz Tabak</i>	98
Şekil: 472	<i>Mehmet Koçer'e Ait Baba Nakkaş Üslubu Mavi Beyaz Tabak.</i>	98
Şekil: 473	<i>Mehmet Koçer'e Ait Baba Nakkaş Üslubu Mavi Beyaz Tabak</i>	98
Şekil: 474	<i>Mehmet Koçer'e Ait Baba Nakkaş Üslubu Eflatun Beyaz Tabak</i>	98
Şekil: 475	<i>Mehmet Koçer'e Ait Baba Nakkaş Üslubu Eflatun Beyaz Tabak</i>	98
Şekil: 476	<i>Mehmet Koçer'e Ait Baba Nakkaş Üslubu Eflatun Beyaz Tabak</i>	98
Şekil: 477	<i>Mehmet Koçer'e Ait Baba Nakkaş Üslubu Eflatun Beyaz Tabak</i>	99
Şekil: 478	<i>Mehmet Koçer'e Ait Baba Nakkaş Üslubu Eflatun Beyaz Tabak</i>	99
Şekil: 479	<i>Mehmet Koçer'e Ait Baba Nakkaş Üslubu Eflatun Beyaz Tabak</i>	99
Şekil: 480	<i>Mehmet Koçer'e Ait Baba Nakkaş Üslubu Eflatun Beyaz Vazo</i>	99
Şekil: 481	<i>Mehmet Koçer'e Ait Baba Nakkaş Üslubu Mavi Beyaz Vazo.</i>	99

Şekil: 482	<i>Mehmet Koçer'e Ait Baba Nakkaş Üslubu Eflatun Beyaz Vazo</i>	99
Şekil: 483	<i>Mehmet Koçer'e Ait Baba Nakkaş Üslubu Eflatun Beyaz Vazo</i>	99
Şekil: 484	<i>Mehmet Koçer'e Ait Baba Nakkaş Üslubu Eflatun Beyaz Vazo</i>	99
Şekil: 485	<i>Mehmet Koçer'e Ait Baba Nakkaş Üslubu Eflatun Beyaz Tabak</i>	99
Şekil: 486	<i>Mehmet Koçer'e Ait Baba Nakkaş Üslubu Eflatun Beyaz Vazo</i>	99
Şekil: 487	<i>Mehmet Koçer'e Ait Baba Nakkaş Üslubu Eflatun Beyaz Vazo</i>	99
Şekil: 488	<i>Mehmet Koçer'e Ait Baba Nakkaş Üslubu Eflatun Beyaz Vazo</i>	99
Şekil: 489	<i>Mehmet Koçer'e Ait Baba Nakkaş Üslubu Eflatun Beyaz Vazo</i>	100
Şekil: 490	<i>Mehmet Koçer'e Ait Baba Nakkaş Üslubu Eflatun Beyaz Vazo</i>	100
Şekil: 491	<i>Mehmet Koçer'e Ait Baba Nakkaş Üslubu Eflatun Beyaz Vazo</i>	100
Şekil: 492	<i>Mehmet Koçer'e Ait Baba Nakkaş Üslubu Pano 2020 Yılında Üretilmiştir.</i>	100
Şekil: 493	<i>Mehmet Koçer'e Ait Baba Nakkaş Üslubu Eflatun Beyaz Pano.</i>	100
Şekil: 494	<i>Mehmet Koçer'e Ait Baba Nakkaş Üslubu Eflatun Beyaz Pano.</i>	100
Şekil: 495	<i>Mehmet Koçer'e Ait Baba Nakkaş Üslubu Eflatun Beyaz Vazo</i>	100
Şekil: 496	<i>Mehmet Koçer'e Ait Baba Nakkaş Üslubu Eflatun Beyaz Vazo</i>	100
Şekil: 497	<i>Mehmet Koçer'e Ait Baba Nakkaş Üslubu Eflatun Beyaz Vazo</i>	100
Şekil: 498	<i>Mehmet Koçer'e Ait Baba Nakkaş Üslubu Eflatun Beyaz Tabak</i>	101
Şekil: 499	<i>Mehmet Koçer'e Ait Baba Nakkaş Üslubu Mavi Beyaz Tabak.</i>	101
Şekil: 500	<i>Mehmet Koçer'e Ait Baba Nakkaş Üslubu Eflatun Beyaz Tabak</i>	101
Şekil: 501	<i>Mehmet Koçer'e Ait Baba Nakkaş Üslubu Mavi Beyaz Tabak.</i>	1051
Şekil: 502	<i>Mehmet Koçer'e Ait Baba Nakkaş Üslubu Eflatun Beyaz Tabak</i>	101
Şekil: 503	<i>Mehmet Koçer'e Ait Baba Nakkaş Üslubu Eflatun Beyaz Tabak</i>	101
Şekil: 504	<i>Mehmet Koçer'e Ait Baba Nakkaş Üslubu Eflatun Beyaz Tabak</i>	102
Şekil: 505	<i>Mehmet Koçer'e Ait Baba Nakkaş Üslubu Eflatun Beyaz Tabak</i>	102
Şekil: 506	<i>Mehmet Koçer'e Ait Baba Nakkaş Üslubu Eflatun Beyaz Tabak</i>	102
Şekil: 507	<i>Mehmet Koçer'e Ait Baba Nakkaş Üslubu Eflatun Beyaz Tabak</i>	102
Şekil: 508	<i>Mehmet Koçer'e Ait Baba Nakkaş Üslubu Eflatun Beyaz Tabak</i>	102
Şekil: 509	<i>Mehmet Koçer'e Ait Baba Nakkaş Üslubu Mavi Beyaz Tabak</i>	102
Şekil: 510	<i>Mehmet Koçer'e Ait Baba Nakkaş Üslubu Eflatun Beyaz Tabak</i>	102
Şekil: 511	<i>Mehmet Koçer'e Ait Baba Nakkaş Üslubu Mavi Beyaz Tabak</i>	102
Şekil: 512	<i>Mehmet Koçer'e Ait Baba Nakkaş Üslubu Eflatun Beyaz Tabak</i>	102
Şekil: 513	<i>Mehmet Koçer'e Ait Baba Nakkaş Üslubu Eflatun Beyaz Tabak</i>	103
Şekil: 514	<i>Mehmet Koçer'e Ait Baba Nakkaş Üslubu Eflatun Beyaz Tabak</i>	103
Şekil: 515	<i>Mehmet Koçer'e Ait Baba Nakkaş Üslubu Eflatun Beyaz Tabak</i>	103
Şekil: 516	<i>Mehmet Koçer'e Ait Baba Nakkaş Üslubu Eflatun Beyaz Tabak</i>	103

Şekil: 517	<i>Mehmet Koçer'e Ait Baba Nakkaş Üslubu Eflatun Beyaz Tabak.....</i>	<i>103</i>
Şekil: 518	<i>Mehmet Koçer'e Ait Baba Nakkaş Üslubu Mavi Beyaz Tabak</i>	<i>103</i>
Şekil: 519	<i>Mehmet Koçer'e Ait Baba Nakkaş Üslubu Eflatun Beyaz Tabak.....</i>	<i>103</i>
Şekil: 520	<i>Mehmet Koçer'e Ait Baba Nakkaş Üslubu Mavi Beyaz Tabak.</i>	<i>103</i>
Şekil: 521	<i>Mehmet Koçer'e Ait Baba Nakkaş Üslubu Eflatun Beyaz Tabak.....</i>	<i>103</i>
Şekil: 522	<i>Mehmet Koçer'e Ait Baba Nakkaş Üslubu Eflatun Beyaz Tabak.....</i>	<i>104</i>
Şekil: 523	<i>Mehmet Koçer'e Ait Baba Nakkaş Üslubu Eflatun Beyaz Tabak.....</i>	<i>104</i>
Şekil: 524	<i>Mehmet Koçer'e Ait Baba Nakkaş Üslubu Eflatun Beyaz Tabak</i>	<i>104</i>
Şekil: 525	<i>Mehmet Koçer'e Ait Baba Nakkaş Üslubu Eflatun Beyaz Pano</i>	<i>104</i>
Şekil: 526	<i>Mehmet Koçer'e Ait Baba Nakkaş Üslubu Eflatun Beyaz Tabak.....</i>	<i>104</i>
Şekil: 527	<i>Mehmet Koçer'e Ait Baba Nakkaş Üslubu Eflatun Beyaz Tabak</i>	<i>104</i>
Şekil: 528	<i>Mehmet Koçer'e Ait Baba Nakkaş Üslubu Eflatun Beyaz Tabak.....</i>	<i>104</i>
Şekil: 529	<i>Mehmet Koçer'e Ait Baba Nakkaş Üslubu Mavi Beyaz Tabak</i>	<i>104</i>
Şekil: 530	<i>Mehmet Koçer'e Ait Baba Nakkaş Üslubu Eflatun Beyaz Tabak.....</i>	<i>104</i>
Şekil: 531	<i>Mehmet Koçer'e Ait Baba Nakkaş Üslubu Eflatun Beyaz Tabak.....</i>	<i>105</i>
Şekil: 532	<i>Mehmet Koçer'e Ait Baba Nakkaş Üslubu Eflatun Beyaz Tabak.....</i>	<i>105</i>
Şekil: 533	<i>Mehmet Koçer'e Ait Baba Nakkaş Üslubu Eflatun Beyaz Tabak.....</i>	<i>105</i>
Şekil: 534	<i>Mehmet Koçer'e Ait Baba Nakkaş Üslubu Eflatun Beyaz Tabak.....</i>	<i>105</i>
Şekil: 535	<i>Mehmet Koçer'e Ait Baba Nakkaş Üslubu Eflatun Beyaz Tabak.....</i>	<i>105</i>
Şekil: 536	<i>Mehmet Koçer'e Ait Baba Nakkaş Üslubu Mavi Beyaz Tabak</i>	<i>105</i>
Şekil: 537	<i>Mehmet Koçer'e Ait Baba Nakkaş Üslubu Eflatun Beyaz Tabak.....</i>	<i>105</i>
Şekil: 538	<i>Mehmet Koçer'e Ait Baba Nakkaş Üslubu Mavi Beyaz Tabak</i>	<i>105</i>
Şekil: 539	<i>Mehmet Koçer'e Ait Baba Nakkaş Üslubu Eflatun Beyaz Tabak.....</i>	<i>105</i>
Şekil: 540	<i>Mehmet Koçer'e Ait Baba Nakkaş Üslubu Eflatun Beyaz Vazo.....</i>	<i>106</i>
Şekil: 541	<i>Mehmet Koçer'e Ait Baba Nakkaş Üslubu Eflatun Beyaz Vazo.....</i>	<i>106</i>
Şekil: 542	<i>Mehmet Koçer'e Ait Baba Nakkaş Üslubu Eflatun Beyaz Vazo.....</i>	<i>106</i>
Şekil: 543	<i>Mehmet Koçer'e Ait Baba Nakkaş Üslubu Mavi Beyaz Vazo</i>	<i>106</i>
Şekil: 544	<i>Mehmet Koçer'e Ait Baba Nakkaş Üslubu Mavi Beyaz Vazo</i>	<i>106</i>
Şekil: 545	<i>Mehmet Koçer'e Ait Baba Nakkaş Üslubu Mavi Beyaz Vazo</i>	<i>106</i>
Şekil: 546	<i>Mehmet Koçer'e Ait Baba Nakkaş Üslubu Eflatun Beyaz Vazo.....</i>	<i>107</i>
Şekil: 547	<i>Mehmet Koçer'e Ait Baba Nakkaş Üslubu Mavi Beyaz Vazo</i>	<i>107</i>
Şekil: 548	<i>Mehmet Koçer'e Ait Baba Nakkaş Üslubu Eflatun Beyaz Vazo.....</i>	<i>107</i>
Şekil: 549	<i>Mehmet Koçer'e ait Baba Nakkaş Üslubu Mavi Beyaz Vazo.....</i>	<i>107</i>
Şekil: 550	<i>Mehmet Koçer'e Ait Baba Nakkaş Üslubu Mavi Beyaz Vazo</i>	<i>107</i>
Şekil: 551	<i>Mehmet Koçer'e Ait Baba Nakkaş Üslubu Rflatun Beyaz Vazo.....</i>	<i>107</i>

Şekil: 552	<i>Mehmet Koçer'e Ait Baba Nakkaş Üslubu Mavi Beyaz Vazo</i>	<i>108</i>
Şekil: 553	<i>Mehmet Koçer'e Ait Baba Nakkaş Üslubu Eflatun Beyaz Vazo.....</i>	<i>108</i>
Şekil: 554	<i>Mehmet Koçer'e Ait Baba Nakkaş Üslubu Eflatun Beyaz Vazo.....</i>	<i>108</i>
Şekil: 555	<i>Mehmet Koçer'e Ait Baba Nakkaş Üslubu Eflatun Beyaz Vazo.....</i>	<i>108</i>
Şekil: 556	<i>Mehmet Koçer'e Ait Baba Nakkaş Üslubu Eflatun Beyaz Vazo.....</i>	<i>108</i>
Şekil: 557	<i>Mehmet Koçer'e Ait Baba Nakkaş Üslubu Eflatun Beyaz Vazo.....</i>	<i>108</i>
Şekil: 558	<i>Mehmet Koçer'e Ait Baba Nakkaş Üslubu Mavi Beyaz Vazo</i>	<i>109</i>
Şekil: 559	<i>Mehmet Koçer'e Ait Baba Nakkaş Üslubu Mavi Beyaz Vazo</i>	<i>109</i>
Şekil: 560	<i>Mehmet Koçer'e Ait Baba Nakkaş Üslubu Mavi Beyaz Vazo</i>	<i>109</i>
Şekil: 561	<i>Mehmet Koçer'e Ait Baba Nakkaş Üslubu Eflatun Beyaz Pano</i>	<i>109</i>
Şekil: 562	<i>Mehmet Koçer'e Ait Baba Nakkaş Üslubu Mavi Beyaz Pano.....</i>	<i>109</i>
Şekil: 563	<i>Mehmet Koçer'e Ait Baba Nakkaş Üslubu Eflatun Beyaz Pano</i>	<i>110</i>
Şekil: 564	<i>Mehmet Koçer'e Ait Baba Nakkaş Üslubu Eflatun Beyaz Pano.</i>	<i>110</i>
Şekil: 565	<i>Eflatun Beyaz Baba Nakkaş Üslubu Mehmet Koçer'e Ait Tabak.....</i>	<i>111</i>
Şekil: 566	<i>Eflatun Beyaz Baba Nakkaş Üslubu Mehmet Koçer'e Ait Tabak.....</i>	<i>111</i>
Şekil: 567	<i>Eflatun Beyaz Baba Nakkaş Üslubu Mehmet Koçer'e Ait Tabak.....</i>	<i>112</i>
Şekil: 568	<i>Eflatun Beyaz Baba Nakkaş Üslubu Mehmet Koçer'e Ait Tabak.....</i>	<i>112</i>
Şekil: 569	<i>Eflatun Beyaz Baba Nakkaş Üslubu Mehmet Koçer'e Ait Tabak.....</i>	<i>113</i>
Şekil: 570	<i>Eflatun Beyaz Baba Nakkaş Üslubu Mehmet Koçer'e Ait Tabak.....</i>	<i>113</i>
Şekil: 571	<i>Eflatun Beyaz Baba Nakkaş Üslubu Mehmet Koçer'e Ait Tabak.....</i>	<i>114</i>
Şekil: 572	<i>Eflatun Beyaz Baba Nakkaş Üslubu Mehmet Koçer'e Ait Tabak.....</i>	<i>114</i>
Şekil: 573	<i>Eflatun Beyaz Baba Nakkaş Üslubu Mehmet Koçer'e Ait Tabak.....</i>	<i>115</i>
Şekil: 574	<i>Mavi Beyaz Baba Nakkaş Üslubu Mehmet Koçer'e Ait Tabak</i>	<i>115</i>
Şekil: 575	<i>Eflatun Beyaz Baba Nakkaş Üslubu Mehmet Koçer'e Ait Tabak.....</i>	<i>116</i>
Şekil: 576	<i>Eflatun Beyaz Baba Nakkaş Üslubu Mehmet Koçer'e Ait Tabak.....</i>	<i>116</i>
Şekil: 577	<i>Eflatun Beyaz Baba Nakkaş Üslubu Mehmet Koçer'e Ait Tabak.....</i>	<i>117</i>
Şekil: 578	<i>Mavi Beyaz Baba Nakkaş Üslubu Mehmet Koçer'e Ait Tabak</i>	<i>117</i>
Şekil: 579	<i>Mavi Beyaz Baba Nakkaş Üslubu Mehmet Koçer'e Ait Tabak</i>	<i>118</i>
Şekil: 580	<i>Eflatun Beyaz Baba Nakkaş Üslubu Mehmet Koçer'e Ait Tabak.....</i>	<i>118</i>
Şekil: 581	<i>Eflatun Beyaz Baba Nakkaş Üslubu Mehmet Koçer'e Ait Tabak.....</i>	<i>119</i>
Şekil: 582	<i>Eflatun Beyaz Baba Nakkaş Üslubu Mehmet Koçer'e Ait Tabak.....</i>	<i>119</i>
Şekil: 583	<i>Eflatun Beyaz Baba Nakkaş Üslubu Mehmet Koçer'e Ait Tabak.....</i>	<i>120</i>
Şekil: 584	<i>Eflatun Beyaz Baba Nakkaş Üslubu Mehmet Koçer'e Ait Tabak.....</i>	<i>120</i>
Şekil: 585	<i>Eflatun Beyaz Baba Nakkaş Üslubu Mehmet Koçer'e Ait Tabak.....</i>	<i>121</i>
Şekil: 586	<i>Eflatun Beyaz Baba Nakkaş Üslubu Mehmet Koçer'e Ait Tabak.....</i>	<i>121</i>

Şekil: 587	<i>Eflatun Beyaz Baba Nakkaş Üslubu Mehmet Koçer'e Ait Tabak.....</i>	122
Şekil: 588	<i>Eflatun Beyaz Baba Nakkaş Üslubu Mehmet Koçer'e Ait Tabak.....</i>	122
Şekil: 589	<i>Eflatun Beyaz Baba Nakkaş Üslubu Mehmet Koçer'e Ait Tabak.....</i>	123
Şekil: 590	<i>Eflatun Beyaz Baba Nakkaş Üslubu Mehmet Koçer'e Ait Tabak.....</i>	123
Şekil: 591	<i>Eflatun Beyaz Baba Nakkaş Üslubu Mehmet Koçer'e Ait Vazo.....</i>	124
Şekil: 592	<i>Eflatun Beyaz Baba Nakkaş Üslubu Mehmet Koçer'e Ait Vazo.....</i>	124
Şekil: 593	<i>Eflatun Beyaz Baba Nakkaş Üslubu Mehmet Koçer'e Ait Vazo.....</i>	125
Şekil: 594	<i>Eflatun Beyaz Baba Nakkaş Üslubu Mehmet Koçer'e Ait Vazo.....</i>	125
Şekil: 595	<i>Mavi Beyaz Baba Nakkaş Üslubu Mehmet Koçer'e Ait Vazo</i>	126
Şekil: 596	<i>Mavi Beyaz Baba Nakkaş Üslubu Mehmet Koçer'e Ait Şekerlik.....</i>	126
Şekil: 597	<i>Eflatun Beyaz Baba Nakkaş Üslubu Mehmet Koçer'e Ait Vazo.....</i>	127
Şekil: 598	<i>Eflatun Beyaz Baba Nakkaş Üslubu Mehmet Koçer'e Ait Vazo.....</i>	127
Şekil: 599	<i>Mavi Beyaz Baba Nakkaş Üslubu Mehmet Koçer'e Ait Vazo</i>	128
Şekil: 600	<i>Mavi Beyaz Baba Nakkaş Üslubu Mehmet Koçer'e Ait Vazo</i>	128
Şekil: 601	<i>Mavi Beyaz Baba Nakkaş Üslubu Mehmet Koçer'e Ait Cami Lamba.....</i>	129
Şekil: 602	<i>Mavi Beyaz Baba Nakkaş Üslubu Mehmet Koçer'e Ait Vazo</i>	129
Şekil: 603	<i>Mavi Beyaz Baba Nakkaş Üslubu Mehmet Koçer'e Ait Vazo</i>	130
Şekil: 604	<i>Eflatun Beyaz Baba Nakkaş Üslubu Mehmet Koçer'e Ait Vazo.....</i>	130
Şekil: 605	<i>Eflatun Beyaz Baba Nakkaş Üslubu Mehmet Koçer'e Ait Vazo.....</i>	131
Şekil: 606	<i>Eflatun Beyaz Baba Nakkaş Üslubu Mehmet Koçer'e Ait Vazo.....</i>	131
Şekil: 607	<i>Eflatun Beyaz Baba Nakkaş Üslubu Mehmet Koçer'e Ait Vazo.....</i>	132
Şekil: 608	<i>Eflatun Beyaz Baba Nakkaş Üslubu Mehmet Koçer'e Ait İncir Vazo</i>	132
Şekil: 609	<i>Mavi Beyaz Baba Nakkaş Üslubu Mehmet Koçer'e Ait Pano.....</i>	133
Şekil: 610	<i>Eflatun Beyaz Baba Nakkaş Üslubu Mehmet Koçer'e Ait Pano</i>	133
Şekil: 611	<i>Mavi Beyaz Baba Nakkaş Üslubu Mehmet Koçer'e Ait Pano</i>	134
Şekil: 612	<i>Eflatun Beyaz Baba Nakkaş Üslubu Mehmet Koçer'e Ait Pano</i>	134

KISALTMALAR DİZİNİ

Ed.	: Editör
Hız.	: Hazreti
B	: bin
s.	: Sayfa
S.	: Sayı
TDV	: Türkiye Diyanet Vakfı
vb.	: ve benzeri

BİRİNCİ BÖLÜM

Giriş

Amaç, Kapsam ve Yöntem

Amaç

Bu çalışmada, Baba Nakkaş'ın yaptığı mavi beyaz seramikleri günümüz çini sanatçısı Mehmet Koçer'in, yorumlayarak günümüze nasıl yansıttığını ortaya konulmaya çalışılmıştır.

Kapsam

Çalışmada Baba Nakkaş üslubu eserler ile günümüz sanatçısı Mehmet Koçer'in eserleri karşılaştırmalı olarak analiz edilmiştir.

Yöntem

Çalışmada, mavi beyaz seramiklerinin tarihsel süreci tarama modeli ile incelenmiş ve nitel araştırmanın güçlendirilmesi için analiz yöntemi ile desteklenmiştir. Alan araştırmasında yüz yüze görüşmeler, Baba Nakkaş ve Mehmet Koçer'e ait örnek eser incelemeleri yapılmıştır, ayrıca kütüphane araştırmalarında yöntemde kullanılmıştır.

Kütüphanelerden elde edilen, *Çin Porselenleri, Anadolu Türk Devri Çini Ve Seramik Sanatı, İznik Seramikleri, İstanbul'daki Çin Hazinesi, Osmanlı Sarayı'nın Gözde Porselenleri Mavi-Beyazlar* gibi birçok kitap incelenmiştir.

Mavi beyaz seramiklerin tarihi ve Baba Nakkaş ile ilgili dokümanlar toplanarak değerlendirilmiştir. Günümüz sanatçısı Mehmet Koçer ile sözlü mülakat yapılarak eserleri teze aktarılmış ve tezin taslağı oluşturulmuştur.

Çin porselenlerinin etkileri İç Anadolu'ya doğrudan veya dolaylı yoldan geçmiştir. Buna göre çalışmada mavi beyaz seramiklerin İç Anadolu'ya geliş süreci ve Baba Nakkaş üslubu hakkında bilgiler verilmiştir.

Konu ile ilgili bilgilere farklı kaynaklardan (tezler, makaleler, kültür ve sanat dergileri, web sayfaları, fotoğraf arşivleri) ulaşılmıştır. Bu kaynaklar analiz edilerek sınıflandırılmış ve tezin ilgili bölümlerine aktarılmıştır.

Çalışmada yararlanılmış olan kaynakların kullanımında kaynakça verimine dikkat edilmiştir. Sonuç kısmında Mehmet Koçer'in mavi beyaz seramiklere getirmiş olduğu yeniliklere değinilerek benzerlikleri ve farklılıkları hakkında bilgiler sunulmaya çalışılmıştır.

Terim ve Tanımlar

Bezeme: Çini, tezhip, kitap vb. sanatların süslenmesi.

Bitkisel Motifler: Çini, tezhip, kitap vb. Türk sanatlarında kullanılan stilize edilmiş motifler.

Bordür: Çini, tezhip, kitap vb. Türk sanatlarında çerçeve teşkil eden süslemeli kenar şeridi.

Bulut: Türk sanatı süsleme unsurlarından olan Çin bulutu olarak da adlandırılan bir motif.

Çintemani: Bereket, koruyuculuk, güç gibi kavramları temsil eden ve görsel olarak üçgen şeklini hatırlatan bir motif. İki tane altta biri üstte üç yuvarlak ve iki dalgalı çizgiden meydana gelir.

Desen: Herhangi bir yüzeye yapılan ve renkler kullanmadan çizgileri gösteren resim.

Düğüm Ustası: 15.yüzyılda bazı çini atölyelerinde ustalara verilen ad.

Engobe: Sıvı çamur birleşimleri.

Estetik: Sanatta ve yaşamda güzellik, yaratıcılık kavramlarını inceleyen bilim dalı.

Evanî: Kap kacak türlerine verilen ad.

Fağfur veya Fağfuri: Osmanlıda Çin porselenlerine verilen isim.

Fedspat: Bir grup kaya formundaki tektosilikat mineral.

Figüratif: İnsan, hayvan vb. gerçek varlıklardan oluşan resim ve heykel.

Form: Herhangi bir şeyin olması gereken durum, şekil, biçim.

Frit: Kaynamış, söndürülmüş ve granül haline getirilmiş seramik birleşim.

Girift: Birbirinin içine girerek çözölemeyecek biçimde karışmış olan ve iç içe geçmiş motiflerden olan süsleme.

Gonca: Henüz açılmamış veya açılmak üzere olan çiçek, tomurcuk.

Hakkak: Ahşap ceviz oyma, ahşap oyma, ceviz oyma, Maraş sandığı, şifreli kut, ,mücevher kutusu, ahşap sandık, ceviz oyma sandık, beşik,masif ceviz,sehpa.

Hatâi: Doğada bulunan çiçeklerin dikine kesitinin üsluplaştırılmasıyla oluşturulan motif.

Hattat: Güzel yazı (hattatlık) sanatçısı.

İmaret/İmarethane: Osmanlı Devleti döneminde yoksullara yardım amacıyla oluşturulan hayır kurumları.

Kakmacı: Ağaç üzerinde veya diğer ahşap malzemede ve mobilyada belirlenmiş desen ve çizimlere göre oyulmuş yuvalara gümüş, sedef vb. süs maddeleri işleyen usta.

Kaolin/Kaolen: Granit kayalardan elde edilen bir kil türü.

Kâşi: Duvar çinisi.

Kontür: Figürlerin, desenlerin vb. sınırlarını belli eden çizgi, tahrir.

Köşebent: Çini, tezhip, kitap vb. eserlerin Türk sanatlarında dört köşesine yapılan süs.

Kraak: Ming hanedanlığı Wan-Li (1573-1619) döneminde süsleme.

Kubur: Boru şeklinde kap.

Kûfi yazı: Arapça yazısının düz ve köşeli çizgilerle yazılan eski bir biçimi.

Milet İşi: Bir dönem üretilen seramik grubuna verilen ad.

Mitolojik Hayvanlar: Halk efsanelerinden oluşturulmuş hayal unsuru hayvan motifleri.

Münakkaş: Nakışlı, süslü, nakşedilmiş, işlemeli, resimli.

Müzehhip: Tezhip sanatını icra edenlere verilen ad.

Nakkaş: Resim, nakış vesüsleme yapan kişi.

Nakışhâne: Ressamlar, kalem işi yapanlar, musavvir, mücellit gibi kitap bezemecileri, değerli taş yontucuları, işlemeciler, taşçı ustaları, camcılarının toplu hâlde bulunduğu atölyelerdir.

Natüralist: Tabiata bağlı kalan, doğal.

Nesih yazı: Arapça yazılarını Osmanlılar tarafından yazmalarda kullanılan, yumuşak, köşeleri yuvarlanmış işlek bir yazı türü.

Penç: Bir çiçeğin kuş bakışı görünümünün stilize edilmesiyle meydana getirilen motif.

Porselen: Çanak çömlek yapımında kullanılan; kaolinden yapılma; beyaz, sert ve yarı saydam hamur

Raport: Enine boyuna tekrar eden desen.

Rûmî: Anadolu Selçuklularının üsluplaştırdıkları, kökeni hayvansal olan ve hayvan figürlerinden oluşmuş bir süsleme şekli

Şakayık: Dügün çiçeğigillerden süs bitkisi olarak bahçelerde yetiştirilen birçok türü bulunan otsu ya da odunsu bitki.

Saz Yolu: Tebrizli Şah Kulu tarafından 16. yüzyılda uygulanan; ince uzun, sivri, hançer yapraklardan oluşan tarz, usûl.

Seladonlar: Griye çalan açık yeşil renkte Çin seramiği.

Sır: Çamurun üzerine kaplayarak yüzeyi dış etkenlerden koruyan tabaka.

Stilize: Bir motifin karakterini koruyarak kendi üslubuna çekmek, yorumlamak.

Sülüs yazı: Arap alfabesiyle yazılan bir tür süslü yazı.

Tarz: Sanatçıların biçim, üslup, sanat anlayışı, usûl ve bir üstadın gittiği yol.

Tasarım: Herhangi bir fikrin, duygunun ifade ediliş biçimi, çizimi, tasarımı.

Temellük: Bir şeyi kendine mal etme.

Tezhip: Yıldız sürmek, altınlamak ve süslemek.

Tuğra: Osmanlı padişahlarının fermanlarda ve buyruklarda padişahın imzası yerine kullandıkları özel biçimi olan bir tür mühür.

Trilin: Ucunda kısa bir vidayla sıkıştırılıp gevşetilen, desinatörler tarafından çeşitli kalınlıklarda ve mürekkeple çizgi çekmek için kullanılan kalem şeklinde araç.

Ulama: Kopyalarından tekrar eden desen.

Üslup: Sanatçının bir devrin duygu ve düşüncelerini kendine has anlatım biçimi.

Vakfiye: Bir vakfın koşullarını belirten, bir malın hangi hayır işlerinde kullanılacağını ve ne şekilde yönetileceğini anlatan belge.

Zahriye: Yazma kitap, levha ve murakka'ların bezenmesinde ezilmiş varak altın ve çeşitli renklerin kullanılmasıyla uygulanan süsleme sanatı.

Zencerek: Türk sanatlarında zincir, geçme motiflerinden oluşmuş bordür.

Zerduz: Deri üzerine motiflerle yapılan cilt çeşidi, sırmacı.

İKİNCİ BÖLÜM

Mavi Beyaz Çin Porselenleri

Porselen fedspat, kaolin, granit gibi bazı hammaddelerin bir araya getirilerek yüksek ısılarla fırınlanması sonucu ortaya çıkan; beyazımsı, katı ve saydam şekilde gözükten seramik türüdür (Alpman, 1999, s. 65). Porselenin yapımında feldspat ve kaolin su ile karıştırılıp yoğrulur, bu karışım hamur halini aldıktan sonra hava kabarcığı kalmayacak şekilde sıkıştırılır. Hazırlanan hamurda, farklı bir madde ya da hava kabarcığının olması porselenin fırınlandıktan sonra kırılmasına yol açar (Erbahar, 1984, s. 2).

“Porselen” kelimesinin ilginç bir kökeni vardır. Batıda bu sözcüğü ilk kez, ünlü Venedikli gezgin Marco Polo, gezileri esnasında Çin’de gördüğü eşsiz çömlekleri tanımlamak için kullanmıştır. “Porcellana” kelimesi İtalyancadır ve sözlük karşılığı “küçük dişi domuzdur”. Marco Polo aynı kelimeyi yine Çin’de karşılaştığı ve bozuk para yerine kullanılan bir başka malzemeyi –bir çeşit ufak deniz salyangozu (Cypraea Pantherina) anlatmak için de kullanmıştır. Bu küçük deniz kabukları gerçekten de domuzcuklara benzer. Porselenin deniz kabuğuna benzeyen dokusu “porcellanna” isminin bir deniz kabuğundan, bir sanat eserine terfi etmesine yol açmıştır” (Carswell, 1995, s. 11).

Lehçe-i Osmani’de, çini kelimesinin yanında şu izahat vardır: Fagfuri, eski ma-den-i Çini. Taklidi olan sırlı çanak-çömleğe ve Kaşı kiremide dahi (Kaşan’da yapılan) çini derler. Aynı sözlük porselen kelimesini de şöyle izah eder: Porselan, Fransızcadan, telgraf tellerinin temastan men’i için sırlu koğan. Çini, asıl vatanı olan memleketin adıyla anılan bir seramik türü olduğu halde, porselen <<pore (gözenek)>> lerinden dolayı, yapım tekniğinin çok ileri çağlarında yani yüzyılımızın başlarında bu anlama geliyordu. Çini ile porselenin farkı hamurundan ve pişirilme derecesinden kaynaklanmıştır. Pişirme tekniği ise zaman içinde gelişmiştir. Porselen hamurunun yani çoğunluğu kaolen olan terkinin keşfi nispeten yenidir. Bu sebeple çini kelimesinin bir zamanlar fağfur yani yarı saydam porselen diye anılması, normal karşılanmalıdır. Kaolen, Çince asıllıdır. “Kao-ling (yüce dağ)” kelimelerinden gelir. Her türlü seramikte fakat bilhassa porselen hamurunda (en az %50) kullanılan temel ham maddelerden biridir. İyice hazırlandıktan sonra hamurun çok yüksek derece pişirilmesi (1300 derecenin üstünde) sertleşmesini sağladığından, porselen eşyanın dayanıklılığı artar (Akçaylı, 1986, s. 49-50).

Çinliler porseleni yeşim taşına taklit etmeye çalışırken bulmuşlardır (Akçaylı, 1986, s. 45). Porselen üretimi, İ.Ö. üç binli yıllarda başlamış olup bazı aşamalar sonrası ilk porselen üretilmiştir (Şefren, 2008, s. 3). Çin Hanedanlığında bol miktarda hammadde olmasından dolayı sayısız porselen ve çömlek üretilmiştir. Porselen üretimi ilk olarak Han

Hanedanlığında (Tang 618-907, Song 960-1279, Yuan 1279-1368) gerçekleşmiştir. 1368-1644 yılları arasında Ming Hanedanlığında çok fazla porselen yapılmıştır. Bu porselenleri bir kısmı İslam ülkelerine, Güney Doğu Asya, Doğu Afrika kıyılarına, Orta Doğu'ya ihraç edilmiş ihraç edilmiş, bir kısmı ise hanedanlık ihtiyaçları için kullanılmıştır (Birben, 2011, s. 43).

Çin Hanedanlığında, porselenin yapım ve teknik aşamaları, bir miras gibi dededen toruna uzun yıllar saklanmıştır. Kaliteli porselen üretmek için uzun yıllar porselen hamuru mahzenlerde bekletilmiştir (Akçaylı, 1986, s. 45). Çin'de yüksek derece ve doğru oran ile pişirilen petunse ve kaolin karışımı ile camsı yapıya sahip ürünler üretilmiştir. Porselenin karakteristik özelliği, ürünlerin camsı ve et kalınlığının olmasıydı (Koçak, 2009, s. 14).

Yuan Hanedanlığı Dönemi

1210 yılında Cengizhan'ın önderliğindeki Moğolların Çin'i almasıyla Yuan Hanedanlığı dönemi başlamıştır. Moğollar, bu fetihten sonra porselen üretmeye devam etmişlerdir. Arkeolojik kazılarda çıkan porselenlerin üçte birinin Yuan Hanedanlığı dönemine ait olduğu araştırmacılar tarafından tespit edilmiştir (Alpman, 1999, s. 66).

Bu dönemde yapılan bazı porselenlerde havuzda yüzen iki Pekin ördeği sahnesi resmedilmiştir. Porselenlerin bazılarında ise roman ve tiyatro oyunlarının sahne görselleri işlenmektedir. Çinlilerin Moğol yönetiminden hoşnutsuzlukları bu görsellerin çoğuna yansımıştır (Alpman, 1999, s. 92).

Şekil: 1

Çin Mavi Beyaz Porseleni Sekizgen Meiping Vazo Yuan Hanedanlığı Döneminde 14.Yüzyılda Yapılmıştır.

(Shinhee, 2007, c. 1, s. 001).

Şekil: 2

Çin Mavi Beyaz Porseleni Vazo Yuan Hanedanlığı Döneminde 1351'de Yapılmıştır.

(Carsweell, 1995, s. 48).

1279-1368 yılları arasında Yuan Hanedanlığında porselen üretimi çok artmıştır. Eski fırınlar Dayao ve Jincun'da yapılmış, sonralarında Longquan bölgesinde fırınlar çoğalmıştır. Wenzhou bölgesine ırmak yoluyla ulaşım kolaylığından dolayı Longquan Bölgesi ve Lishui kenti etrafında 500'den fazla fırın yapılmıştır (Şefren, 2008, s. 4). Ejderhaya benzeyen bu fırınların tek yanmasında 50'ye yakın ürün fırınlanabilmiştir (Üçok, 2001, s. 24). Jingdezhen Bölgesinin subtropikal iklime sahip olması, ormanlarının ve su kaynaklarının fazla oluşu, bol ve kaliteli hammaddeye sahip olması ve bunları taşımak için bir ırmağının olması bu bölgenin bir diğer porselen üretim merkezi olmasını sağlamıştır (Koçak, 2009, s. 12).

Talep ve istek üzerine Longquan'daki çömlekçiler zengin bezemeli seladonların üretimine başlamıştır. Müslümanların zevkleri ve beklentileri Çinli ustaların hem fırınlama yöntemlerini hem de bezeme tarzlarını geliştirmeleri açısından etkili olmuştur (Üçok, 2001, s. 25). Müslümanların zevkine göre üretilmiş seladonlar bambaşka özellikler göstermekteydi. Seladonlar genellikle yeşil, gri, kahverengi renklerindeydi. Seladonlardan olan seramiklerin içine zehirli bir yiyecek konulduğunda sıran rengi değiştiğine inanılmıştır (Küçükerman, 1987, s. 38).

Şekil: 3

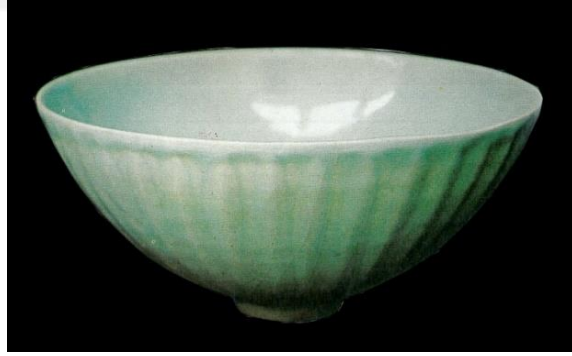
*Çin Seladonları 14.Yüzyılda
Üretilmiştir.*

(Erbahar, 1984, s. 1).

Şekil: 4

*Çin Sung Dönemi Seladonları 13.Yüzyılda
Üretilmiştir.*

(Erbahar, 1984, s. 4).

Moğol Hanedanı'nın porselen sanatına verdiği ilgi porselen üretiminin gelişmesini sağlamıştır. Bu dönemde kullanılan renk kobalt mavisiydi. Çinliler o dönemlerde kobalt mavisini bulamadıklarından kobalt rengini İran'dan ithal etmişlerdir (Gedük, 2014, s. 9-10). İran'dan getirilen kobalt rengi Çin porselenlerinin değişmesine yol açmıştır (Üçok, 2001, s. 30). Yapılan araştırmalarda Jingdezhen Bölgesinde çok kaliteli mavi beyaz porselenler üretilmiş olduğu görülmüştür. Yuan Hanedanlığı döneminde, porselenlerin alüminyum oranı arttırılıp kaolin eklenmiş, pişirme sıcaklığı da arttırılarak deformasyon azaltılmıştır (Koçak, 2009, s. 10).

Porselen üreten ustalar, fırça işçiliği üzerine yoğunlaşmıştır. Ürünlere çeşitli desenler işlenmiştir. Yuan Hanedanlığı, mavi beyaz porselenlerin geleceğine ışık tutmuştur (Üçok, 2001, s. 30). Porselenlerin çoğu dipleri sırsız, büyük tabaklar olup dış kısımlarına dalga, çiçek, baklava gibi bordürler işlenmiş, iç kısımlarına ise bitkisel motifler işlenmiştir. Kimi zaman bu dekorların arasında efsanevi hayvanlar, balık, ördek, ejder, anka kuşu gibi motifler de işlemişlerdir. Yuan döneminde en çok meipin vazolar, tabak, kavanoz, kâseler, mataralar, vb. formlar üretilip işlenmiştir (Gedük, 2014, s. 23).

Yuan Hanedanlığı döneminde imparatorun desteği ile mavi beyaz porselenler geliştirilmiş, Ming döneminde ise bu değişimlerin tam tersi olmuştur. Bu dönemi geçiş dönemi olarak adlandırmışlardır. İlerleyen yıllarda Çinli porselen ve çömlek ustaları dış ülkelerden gelecek isteklere göre desen ve biçimlerini karşılayacak duruma gelmişlerdir. (Birben, 2011, s. 51-52).

İmparatorun ve sarayın taleplerini karşılamak amacıyla Yuan Hanedanlığı döneminde, 1278 yılında Jingdezhen'de Fouliang Porselen Dairesi kurulmuştur. 1352'ye kadar varlığını sürdüren daire, Yuan Hanedanlığının yıkılışı ile kapanmıştır. Ardından gelen süreçte, 1369'da Ming Hanedanlığının başlangıcında İmparatorluk Porselen Fabrikası (IPF) kurulmuş ve bu tarihten itibaren fabrika Ming (1368-1644) ve Qing (1644-1911) Hanedanlıkları boyunca sarayın gereksinimlerini karşılayan başlıca merkez olmuştur. Ming'den Qing Hanedanlığına 27 imparator ve 500 yıl görmüş olan bu fabrika porselenin gelişimine ve Jingdezhen'de kalitenin zirveye ulaşmasında büyük rol oynamıştır. Günümüzde bu fabrika müzeye dönüştürülmüştür' (Koçak, 2009, s. 11).

Yuan Hanedanlığı son dönemlerinde ayaklanmalara ve isyanlara maruz kalmıştır. Bu çöküşe neden olan unsurun tarım yerine el sanatları, imalat, üretim, ticarete yoğunlaşmaları olmuştur. Köylü ayaklanmaları ve Moğol yönetimi Han Çinlilerinin devrilmesine yol açmıştır. Bu hükümdarlığın ikinci yılında imparatorluk tarafından kurulan porselen fabrikası Ming ve Qing dönemleri boyunca saraya üretim yapmaya devam etmiştir (Üçok, 2001, s. 26-32).

Ming Hanedanlığı Dönemi

Ming Hanedanlığının Youngle (1403-24) Dönemi'nde porselenler yaratıcı ve ustaca boyanarak işlenmiştir. Porselenler Müslümanlara göre uyarlanarak üzerlerine Arapça Kuran'dan ayetler işlenmiş ve bu şekilde kaplar üretilmiştir. Saray koleksiyonunda armalı dört adet porselen bulunmaktadır. Bu porselenler hanedan Zhengde armalıdır (Alpman, 1999, s. 92-93). Çin hanedanı Xuande (1426-1435) Döneminde Çin porselenlerinin imparatorluk adı altında tanınması için üretilen porselenlerin üzerine imparatorluk armasını işlemiştir. Bu porselenler saray eşyaları anlamı taşımaktaydı (Koçak, 2009, s. 20).

Ming döneminde ticaret ve ekonomiden çok tarıma önem verilmiştir. Ming Hanedanı Hongwu'nun özel ticareti yasaklaması, porselenlerin Çin'den ülke dışına sadece diplomatik ilişkiler içinde hediye alma veya ödül olarak çıkmasına neden olmuştur. Hongwu imparatorluk porselen fabrikası kurmuş, bu fabrika hanedan dönemleri boyunca sarayın porselen ihtiyacını karşılamıştır (Şefren, 2008, s. 5).

Ming dönemi porselenlerinde mavinin tonu daha açık ve daha net şekilde olmuştur. Ming porselenleri üzerinde günlük yaşamdan kesitler, dini semboller, doğa manzaraları işlenmiştir. Chen-te döneminde (1506-1521) Arapça yazılar işlenirken Chia Ching Dönemi'nde (1522-1566) İslam ülkelerinin beğenisinin yerine Çinlilerin beğenisi dikkate alınmış, çünkü Chia Ching diğer dinlere müsamaha göstermemiştir (Erbahar, 1984, s.12). Buna göre porselenlerde efsanevi hayvanlar, kaya, çiçek, saksı, bükülmüş ağaç gövdeleri gibi desenler işlenmiştir (Gedük, 2014, s. 24).

İlk dönemlerde, kobalt madeninin rafine edilememesinden kaynaklı Çin mavi beyaz ürünlerinde siyah lekeler oluşmuştur. Kanuni Sultan Süleyman'la aynı dönemde hükümdarlık yapan Chia-Ching zamanında mavinin tonu hafif morumsu renk almış, sonraki yıllarda ise kobalt renginin güzelliği zirve yapmıştır (Erdoğan, 1999, s. 62).

Şekil: 5

Mavi Beyaz Çin Porseleni Ming Hanedanlığı Chia Ching Döneminde 15-16. Yüzyılları Arasında Üretilmiştir.

(Erbahar, 1984, s. 13).

Şekil: 6

Mavi Beyaz Leğen Çin Porseleni Ming Hanedanlığı Yongle Döneminde 14-15.Yüzyılları Arasında Üretilmiştir.

(Shinhee,2007, c. 1, s. 002)

Chia-Ching döneminin çoğunda hanedanlığın markası görülmekteydi. Ming Hanedanlığının Wan-Li (1573-1619) döneminde 'Kraak' denilen süsleme oluşturulmuştur. Kraak Portekiz gemisine verilen isimdir. Çin porselenlerinin bulunduğu bu gemi, Mallakka Boğazı'nda Hollandalılar tarafından ele geçirilerek Amsterdam'a götürülmüştür. Bu ürünler, Avrupa'ya giren ilk Çin porseleni olup Avrupa ülkelerinin seramiklerini etkilemiştir (Erdoğan, 1999, s. 62-64). Ming Dönemi porselenlerinin Avrupa'ya girmesi sonrasında

üreticiler Avrupalıları hoşnut etmek için desen ve tasarımlarını değiştirmişlerdir. Avrupalıların istekleri üzerine yapılan porselenler farklı ülkelere gönderilmiştir (Birben, 2011, s. 54-56).

Şekil: 7

Mavi Beyaz Çin Porseleni Kraak Vazo Wanli Döneminde 15-16. Yüzyılları Arasında Üretilmiştir.

(Erbahar, 1984, s. 13).

Şekil: 8

Mavi Beyaz Çin Porseleni Wanli Döneminde 1573-1619 Yılları Arasında Üretilmiştir.

(Üçok, 2001, s. 79).

Ming Hanedanlığı fırınları sadece kendi ihtiyaçlarını değil dünyanın geri kalan ülkelerinin ihtiyaçlarını da karşılayabilecek şekilde üretim yapmıştır. Bu dönemde Çin kili ile Çin taşı sayesinde saf temiz porselenler üretilmiştir (Koçak, 2009, s. 21). Avrupalılar, Çinlilerle aynı kalitede seramik üretmeye çalışmışlarsa da onlar gibi beyaz seramikler üretmeleri mümkün olmamıştır. Buna sebep Avrupa'da yüksek kalitede seramik madeninin olmayışı, fırın yakmak için ağaç bulunmamasıydı. Osmanlı Devleti kendi seramiklerini üretmeye, kendine özgü kültürünü oluşturuncaya dek Çin'den porselen ithal etmişlerdir (Kun, 2007, s. 23).

Şekil: 9

Mavi Beyaz Çin Porseleni Tabak Ming Dönemi 16. Yüzyıl ortalarında Üretilmiştir.

(Shinhee, 2007, c. 1, s. 009).

Şekil: 10

Mavi Beyaz Çin Porseleni Tabak Ming Dönemi 16. Yüzyıl İkinci Çeyreğinde Üretilmiştir.

(Shinhee, 2007, c. 1, s. 008).

16.yüzyıl seyyahı Seyit Ali Ekber, Çin seyahati ile ilgili yazmış olduğu Hatai-Namesi'nde yazmış olduğu Çin'in on ikinci vilayeti Hatai'nin, altıncı kısmında, Çin porselenlerinden ayrıntılı bir Şekilde bahsetmiştir (Ünal, 1962, s.194). Seyyah Seyit Ali Ekber'e, Çin yolculuğunda İmparator Cheng-te'nin (1506-1521) hediye olarak Arapça yazılı iki porselen verdiği bilinmektedir (Küçükerman, 1987, s. 37). Hatai-Namesi'nde porselenin mevsim çiçekleriyle süslendiğini, babadan oğula miras kalmasından ve imparatorluk markası vurulduğundan bahsetmiştir. Kâtip Çelebi'nin eserlerinde Çin'de bulunan bir madenin ezilerek öğütüldüğü havuzlarda en iyi parçaların yapıldığı anlatılmıştır. Çinliler kobalt mavisini 16.yüzyıla kadar İran'dan almışlardır. Daha sonra kobalt mavisi madenini geliştirerek İran'la aynı kaliteye ulaştırarak İran'a bağımlı olmaktan kurtulmuşlardır. Mavi rengin dönemsel olarak tonlarının farklı Şekil:lerde olması kobalt renginin arıtılamamasından dolayı olmuştur (Carsweell, 1995, s. 11-12) Yapılan araştırmalar sonucu 14 ve 15. yüzyıla ait mavi beyaz porselenlerin tümünde dışarıdan alına kobalt mavisi olduğu görülmektedir (Erbahar, 1984, s. 10).

Doğu ve Batı elçilerinin Fatih Sultan Mehmet'in sanata duymuş olduğu ilgiyi bildiklerinden ona Çin porselenlerini hediye göndermişlerdir. Bu durum zamanla gelenek haline gelmiştir (Erdoğan, 2007, s. 39). Topkapı Sarayında 5373 adet Çin porseleni bulunmaktadır. Bu porselenler Yuan ve Ming Dönemlerine ait mavi beyaz porselenlerdir. Bu porselenlerin önemi dünyada az sayıda olmasından kaynaklıdır. Yuan Dönemi mavi beyazlarından dünyada 200 adet olmakla beraber bu porselenlerin 40 tanesi koleksiyonumuzda yer almaktadır. Bu porselenlerden en bilinenleri dipleri sırsız olan büyük tabaklardır (Erdoğan, 1999, s. 62).

Hatayi: İsmi Çin Türkistan'dan geldiği bilinen hatai çiçeğin doğada bulunan çiçeklerin dikine kesitinin stilize ederek yorumlanmasından oluşan Şekil:ler olarak tanımlanmaktadır (Biol-Derman, 2021, s. 65).

Penç: Penç motifi bir çiçeğin kuş bakışı üstünden görünen şeklinin stilize edilerek elde edilmesinden oluşur. Stilize ederken yapraklarına göre farsça isimler almıştır. Tek yapraklı ise yek berk, iki yapraklı ise dü berk, üç yapraklı ise se berk, dört yapraklı ise cihar berk, beş yapraklı olanına pençberk, altı yapraklı olanına şeş berk adı verilmektedir (Biol-Derman, 2021, s. 47).

Çin Porselenlerinde Görülen Hatai, Penç ve Bulut Örnekleri

Çin Porselenlerinde Hatai Örnekleri

Şekil: 11

Çin Porseleni Mavi Beyaz Sürahi 16-17. Yüzyılları Arasında Üretilmiştir.

(Carsweell, 1995, s. 58).

Şekil: 12

Çin Porseleni Mavi Beyaz Tabak 14. Yüzyılda Üretilmiştir.

(Üçok, 2001, s. 67).

Şekil: 13

Çin Porseleni Mavi Beyaz Tabak 15. Yüzyılda Üretilmiştir.

(Üçok, 2001, s. 74).

Şekil: 14

Çin Porseleni Mavi Beyaz Xuande Kâse 15-16. Yüzyılları Arasında Üretilmiştir.

(Carsweell, 1995, s. 52).

Şekil: 15

Çin Porseleni Mavi Beyaz Mei P'ing Vazo 14. Yüzyılda Üretilmiştir.

(Erbahar, 1984, s. 8).

Şekil: 16

Çin Porseleni Mavi Beyaz Büyük Tabak 15-16. Yüzyılları Arasında Üretilmiştir.

(Carsweell, 1995, s. 54).

Şekil: 17

Çin Porseleni Mavi Beyaz Kâse 15-16. Yüzyılları Arasında Üretilmiştir.

(Carsweell, 1995, s. 53).

Şekil: 18

Çin Porseleni Mavi Beyaz Küçük Kâse 17. Yüzyılda üretilmiştir.

(Carsweell, 1995, s. 71).

Şekil: 19

Çin Porseleni Mavi Beyaz Kâse 16-17. Yüzyılları Arasında Üretilmiştir.

(Carsweell, 1995, s. 69).

Çin Porselenlerinde Hatai Örnekleri

Şekil: 20

Çin Porseleni Mavi Beyaz 16-17. Yüzyılları Arasında Üretilmiştir.

(Shinhee, 2007, c. 1, s. 011)

Şekil: 21

Çin Porseleni Mavi Beyaz Kuan Kavanoz 14-15. Yüzyılları Arasında Yapılmıştır.

(Erbahar, 1984, s. 9).

Şekil: 22

Çin Porseleni Mavi Beyaz Kuan Kavanoz 14-15. Yüzyılları Arasında Yapılmıştır.

(Erbahar, 1984, s. 9).

Şekil: 23

Çin Porseleni Mavi Beyaz Tabak 15. Yüzyılda Üretilmiştir.

(Carsweell, 1995, s. 50).

Şekil: 24

Çin Porseleni Mavi Beyaz Annam Vazo 14-15. Yüzyılları Arasında Üretilmiştir.

(Erbahar, 1984, s. 1).

Şekil: 25

Çin Porseleni Mavi Beyaz Sekizgen Meiping Vazo 14. Yüzyılda Üretilmiştir.

(Shinhee, 2007, c. 1, s. 001).

Şekil: 26

Çin Porseleni Mavi Beyaz İbrik 1403-1424 Yılları Arasında Üretilmiştir.

(Shinhee, 2007, c. 1, s. 003).

Şekil: 27

Çin Porseleni Mavi Beyaz Sekizgen Meiping Vazo 14. Yüzyılda Üretilmiştir.

(Shinhee, 2007, c. 1, s. 001).

Şekil: 28

Çin Porseleni Mavi Beyaz İbrik 1403-1424. Yılları Arasında Üretilmiştir.

(Shinhee, 2007, c. 1, s. 003.).

Şekil: 29

Çin Porseleni Mavi Beyaz İbrik 17. Yüzyılda Üretilmiştir.

(Shinhee, 2007, c. 1, s. 043).

Şekil: 30

Çin Porseleni Mavi Beyaz Xuande Kâse 15-16. Yüzyılları Arasında Üretilmiştir.

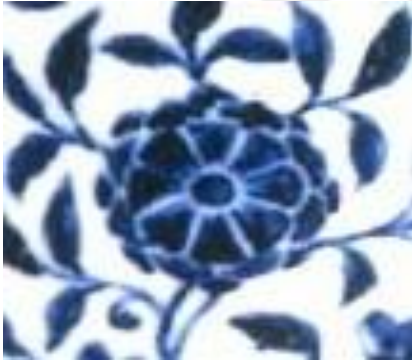

(Carsweell, 1995, s. 52).

Çin Porselenlerinde Penç Örnekleri

Şekil: 31

Çin Porseleni Mavi Beyaz İbrik 1403-1424 Yılları Arasında Üretilmiştir.

(Shinhee, 2007, c. 1, s. 003).

Şekil: 32

Çin Porseleni Mavi Beyaz İbrik 17. Yüzyılda Üretilmiştir.

(Shinhee, 2007, c. 1, s. 043).

Şekil: 33

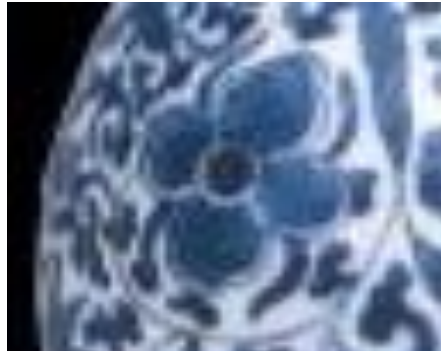
Çin Porseleni Mavi Beyaz İbrik 1403-1424 Yıllarında Üretilmiştir.

(Shinhee, 2007, c. 1, s. 003).

Şekil: 34

Çin Porseleni Mavi Beyaz Şişe 17. Yüzyılda Üretilmiştir.

(Shinhee, 2007, c. 1, s. 046).

Çin Porselenlerinde Penç Örnekleri

Şekil: 35

Mavi Beyaz Çin Porseleni Vazo 17.Yüzyılda Üretilmiştir.

(Shinhee, 2007, c. 1, s. 040).

Şekil: 36

Mavi Beyaz Çin Porseleni Tabak 14.Yüzyılda Üretilmiştir.

(Üçok, 2001, s. 67).

Şekil: 37

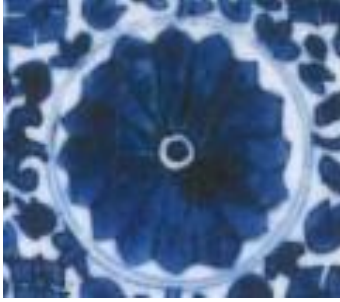
Mavi Beyaz Çin Porseleni Vazo 17. Yüzyılda Üretilmiştir.

(Shinhee, 2007, c. 1, s. 040).

Şekil: 38

Mavi Beyaz Çin Porseleni Tabak 17.Yüzyılda Üretilmiştir.

(Shinhee, 2007, c. 1, s. 044).

Şekil: 39

Mavi Beyaz Çin Porseleni Tabak 17. Yüzyılda Üretilmiştir.

(Shinhee, 2007, c. 1, s. 045).

Şekil: 40

Mavi Beyaz Çin Porseleni Leğen 14-15 Yüzyılları Arasında Üretilmiştir.

(Shinhee, 2007, c. 1, s. 002).

Şekil: 41

Mavi Beyaz Çin Porseleni Leğen 14-15.Yüzyılları Arasında Üretilmiştir.

(Shinhee, 2007, c. 1, s. 002).

Şekil: 42

Mavi Beyaz Çin Porseleni Tabak 15. Yüzyılda Üretilmiştir.

(Carsweell, 1995, s. 50).

Şekil: 43

Mavi Beyaz Çin Porseleni Sekizgen Meiping Vazo 14. Yüzyılda Üretilmiştir.

(Shinhee, 2007, c. 1, s. 001).

Çin Porselenlerinden Bulut Örnekleri

Şekil: 44

Mavi Beyaz Çin Porseleni Tabak 15-16. Yüzyılları Arasında Üretilmiştir.

(Erbahar, 1984, s. 13).

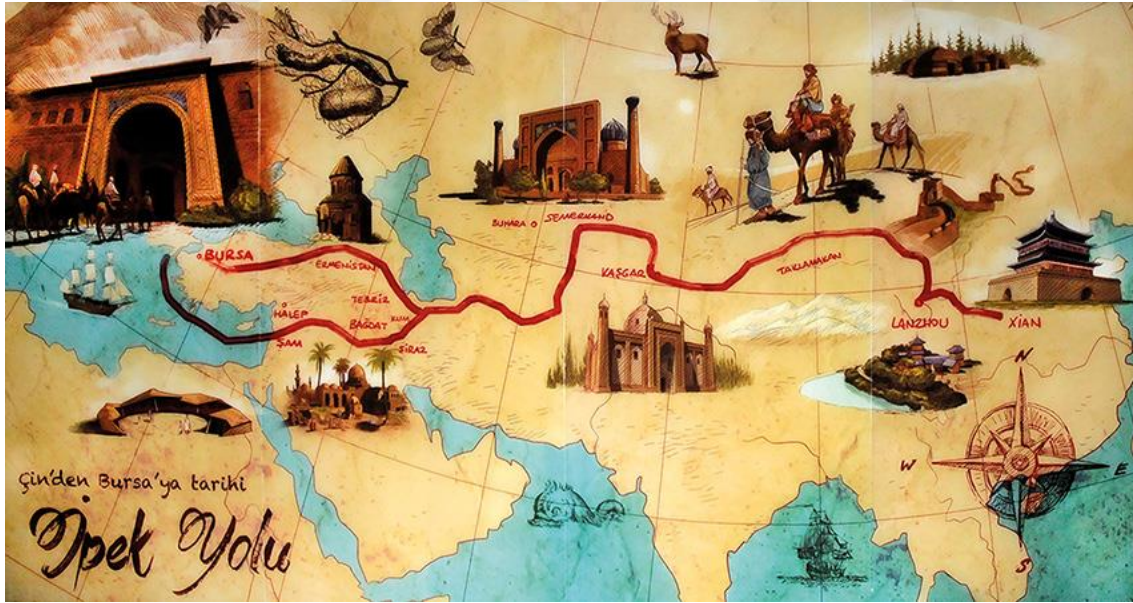
ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Anadolu'daki Mavi Beyaz Çiniler

Çin'in Jingdezhen Bölgesi'ndeki fırınlarda üretilen mavi beyaz seramiklerin geliştiği dönemde uluslararası ticaretin yapıldığı İpek Yolu'nun üzerinde Bursa ve Edirne bulunmaktadır. Bu şehirlerin başkent oluşu nedeni ile imar faaliyetleri ön plana çıkmış olup padişahların anıtsal eserler üretme çabası çini sanatının gelişiminde önemli bir rol oynamıştır. Böylelikle çini sanatının gelişiminde İpek Yolu ve ticaretin etkisi kadar dönemin siyaseti de belirleyici olmuştur. Mavi beyaz porselenlerinin etkileri öncelikle Bursa ve ardından Edirne mimari yapılarında görülmüştür (Şefren, 2008, s. 6).

Şekil: 45

İpek Yolu (Bursa ve Edirne).

(Dergi Bursa, 2022).

Osmanlıların etkisi altında kaldığı Çin porselenlerini Osmanlı saraylarına Çin imparatorları hediye olarak göndermiştir (Birben, 2011, s. 109-110). Çin porselenleri Osmanlı çömlekçilerine ilham kaynağı olmuştur (Şefren, 2008, s. 6-7). Porselenler İslam dünyasının ilgisini çektiği için Osmanlılar öncelerinde bu porselenleri taklit etmiş daha sonra kendilerine

özgü desen ve kompozisyonlar ile yeni bir üslup anlayışı ortaya çıkarmışlardır (Öney-Çobanlı, 2007, s. 289).

Osmanlı çini ustaları Çinli ustalarla bizzat etkileşimde bulunmamışlardır. Çin etkileri ticaret yoluyla gelen çinilerin incelenmesi üzerinden gerçekleşmiştir. Bununla birlikte yine İpek Yolu üzerinde bulunan İran'ın çini sanatı ile Osmanlı'ya çalışmak üzere gelen Tebrizli ustalar vasıtası ile bir etkileşim söz konusu olmuştur. Dolayısıyla Çini sanatının gelişiminde hem dışarıdan gelen eserlerin incelenmesi hem de sanatçılar arasında gerçekleşen etkileşim görülmektedir (Yılmaz, 2012, s. 115).

Osmanlı Devri çini sanatının doğuşunda Selçuklu çini sanatı önemli bir rol oynamıştır. Osmanlı çini sanatı Selçuklu'da kullanılan geometrik süsleme motiflerinden ve diğer bazı motiflerden ayrışarak yeni bir sanat anlayışıyla reform oluşturmuştur. Çini sanatının mükemmel ve estetik bir hal alması renkli sır tekniği ve mavi beyaz tarzda yapılan çinilerin gelişmesiyle gerçekleşmiştir. Bunlar, çinilerin ilk çekirdek halleri olmuştur (Kerametli, 1986, s. 32).

Osmanlı'da ortaya çıkan mavi beyaz üslupta yapılan çiniler 15 ve 16. yüzyıl arasında yer almıştır. Bu çinilerin ham halinin üzerine desenler geçirilerek lacivert ve turkuaz renkler ile boyanmaktadır. Yapılan işlemlerin tam tersi biçimde mavi zemin üzerine beyaz da işlenmiştir. Kullanılan bu renklerin dışında bazı mimari yapılarda mor ve firuze rengine de boyanmaktadır. Bu yapılar Edirne Üç Şerefeli Camii ve Bursa Timurtaş Hamamı'nda görülmektedir. Bulut motifi yaygın şekilde Ming Hanedanlığı çinilerini anımsatırcasına mimari yapılarda uygulanmıştır. Bu çiniler karakteristik olarak porselenlere benzemektedir (Öney, 1976, s. 65).

Bursa ve Edirne'deki bazı mimari yapılarda beyaz zemin üzerine sır altı mavi çiniler bulunmaktadır. Üç Şerefeli Cami, Edirne Muradiye Türbesi ve Bursa Cem Türbesi'nin duvarlarında yer alan mavi beyaz çinilerin Osmanlı'da yaşayan Tebrizli ustalar tarafından yapıldığı bilinmektedir. Bu çinilerin Yuan Hanedanlığı çinilerine benzediği ileri sürülmektedir (Yılmaz, 2012, s. 115).

Mavi Beyaz Seramiklerde Memluk Etkisi

Mavi beyaz üslup, ipek yolu vasıtası ile Çin'den gelmiştir. Memlukler Ortadoğu bölgesine hâkim oldukları için, mavi beyaz çiniler, Memlukler vasıtası ile diğer İslam ülkelerine, güvenli bir şekilde ulaşmıştır. Türk kölelerinden olan Aybeg adındaki kumandan Sünni Müslümanlardan oluşan Türk memluk sultanlığı ilan etmiştir. Dini liderlerini Abbasi

halifesi kabul etmişlerdir. Moğolların kollarından olan İlhanlılar, Gazan Han ve kardeşi Olcayto'nun liderlikleri süresince ilim sanat yönünden en parlak dönemlerini yaşamışlardır. İlhanlıların ve Memlukluların nakışhanelerinin en üst düzeylerde işçilik yaptıkları dönemdir. Memluk ustalarının işçilikleri son derece gelişmesi aynı zamanda tasarımları daha ince tarzlarda işlendiği bilinmektedir. Moğol-Türk ilişkisine bakarak geçmiş dönemdeki Türk sanatı hakkında bilgileri anlamak mümkündür (Birol, 2014, s. 38).

Büyük Selçuklu ve Abbasiler Dönemi'nde kendi coğrafi bölgelerinde tarihi şehirler meydana getirdikleri bilinmekte ve idari kadrolarındaki bilgili kişiler İlhanlıların sanatsal ve kültürel anlamda başarılarına ulaşmalarını sağlamıştır. Yakın coğrafyada bulunan bu devletler birbirleri arasında etkileşim içinde olduğu gözlemlenmektedir. Anadolu'nun birçok bölgesinde bulunan tarihi mimari yapıların aslında Moğolların etkisi altında olan Memluk etkisi olduğu yapılarıdır. Gezgin sanatçıların devletle arasındaki kültürel etkileşimin başkahramanlarıdır *“Askeri başarılarını sanatla perçinlemiş olan Memlukler ve İlhanlıların tarihsel süreç içerisinde geçirmiş oldukları tüm sosyal ve siyasal değişimler, beylikler döneminin kültür ve sanat ortamını dolaylı veya doğrudan etkilemiştir”* (Demircan Aksoy, c. 7, s. 266).

Bursa Mavi Beyaz Çinileri

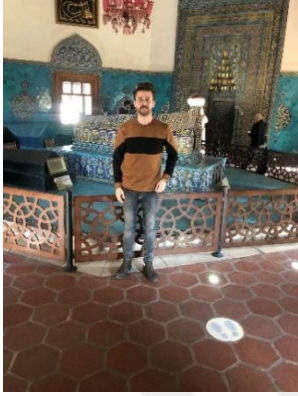
Bursa Muradiye Cami duvarlarında renkli çinilerle kaplı bordürler yer almaktadır. Pencere alınlıkları ise mavi beyaz stilize edilmiş nebati çiçeklerle işlenmiştir. Bu açıdan Selçuklu dönemiyle tarihsel olarak tam bir kopuş yaşanmamış bununla birlikte Selçuklu çini geleneğine Osmanlı zevkini işaret eden küçük ilaveler yapılmıştır (Aslanapa, 1949, s. 6-9). Bursa'daki çinilerde ve Selçuklu çinilerinde renk biraz mattır, ayrıca altın yıldız kullanılmıştır. İznik'te ve Bursa'da yapıldığı bilinen çinilerde renkli sır tekniği levhalar ile aralarda mavi beyaz da boyanmaktadır (Aslanapa, 1965, s. 6-7).

Bursa Yeşil Türbe'deki Sitti Hatun'un sandukasında yer alan mavi beyaz tarzda yapılmış olan çini levhalar, altıgen ve dikdörtgen şekilde işlenenlerin ilk örneklerdendir. Bu çinilerde kullanılan motifler çiçeklerle, yapraklarla ve tomurcuklarla bezenmiştir. Boyama olarak kontur çizgileri koyu mavi ile işlenmiş, motifler mavinin tonları ile boyanmış, motiflerin iç kısmında beyazlıklar bırakıldığı görülmüştür. Bazen de bırakılan beyaz yerler kobalt mavisi ile boyanarak kontrast oluşturulmuştur. Bu çinilerde İran ve Çin etkilerinin olduğu araştırmacılar tarafından belirtilmiştir (İzzet, 1986, s. 10-11).

Bursa Yeşil Camii çinileri Selçuklu çinilerinin renklerine benzemektedir ancak karakteristik olarak sarı ve yeşil tonları da kullanılmıştır. Mihrabında lotuslar ve natüralist çiçekler yer almıştır. Yan duvarları ise altıgen Şekilde kobalt mavisi çinilerle kaplanmıştır. Bursa Yeşil Camii erken dönem Osmanlı eserlerinden biridir (Aslanapa, 1949, s. 6-9).

Şekil: 46

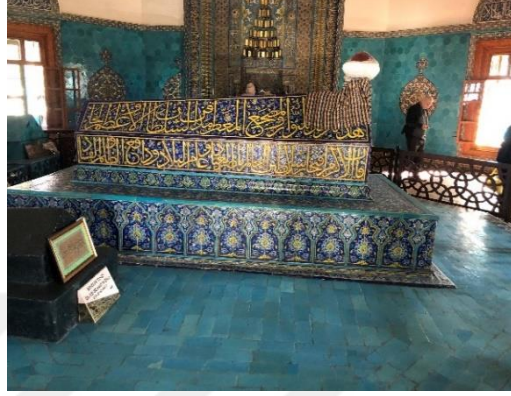
Bursa Yeşil Türbe Sitti Hatun.

(Deniz Özel Çekim, 2022).

Şekil: 47

Bursa Yeşil Türbe Sitti Hatun.

(Deniz Özel Çekim, 2022).

Şekil: 48

Bursa Yeşil Türbe Sitti Hatun'un Sandukasında Mavi Beyaz Altıgen Çinilerden Bir Bölüm.

(Mustafa Duman/Wikimedia Commons, 2022).

Şekil: 49

Bursa Yeşil Cami Mavi Beyaz Altıgen Çinilerinden Bir Bölüm.

(Yeşil Türbe, 2022).

Bursa II. Murat Camii renkli çiniler ile süslenmiş, bordür kısımlarında çoğu zaman beyaz zemin üzerine mavi ile bitkisel süslemeler yapılmıştır. Şehzade Ahmet (1429) II. Beyazıt'ın oğlu Şehzade Mahmut, Şehzade Mustafa ve Cem Sultan (1472) türbelerinin işleme renkleri bu süslemeler ile benzerlikler göstermektedir (Kerametli, 1986, s. 38). Bursa'daki Cem Sultan Türbesi'nde bulunan çiniler mavi beyaz üslup bakımından en zenginleri olarak bilinmektedir. Bursa'daki Muradiye Cami ile Edirne'deki Muradiye Camii çinileri benzerlik gösterse de teknik açıdan farklılıklar bulunmaktadır. Edirne Muradiye Cami çinileri yenilik bakımından daha ön plandadır. Bursa mimari çinilerinde görülen kobalt mavisi renginin

Edirne yapılarına geçmiş olduğu görülmektedir. Yapılar arasındaki tarih farkına bakılarak mavi beyaz üslubun gelişimi takip edilebilmektedir (Kerametli, 1986, s. 38-39).

Edirne Mavi Beyaz Çinileri

Edirne yapılarında mavi beyaz tarzda yapılmış iki önemli mimari yapı bulunmaktadır. Bunlar Üç Şerefeli Camii ve Muradiye Camii'dir. Üç Şerefeli Camii renkli şekilde işlenmiş Kufi ve Nesih yazılarla kaplı olmakla birlikte boş bölümleri kıvrım dalları ve Rumi motifleri ile doldurulmuştur. Bir başka panoda ise mavi beyaz ve kırmızı renkler kullanılmıştır. Panolardan sol kısımdaki kufi ve nesih yazılarla işlenmiş olan çinilerde zemin rengi mavi, yazı kısımları ise siyah kontur çizgisi ile belirlenmiştir. Muradiye Camii mihrabı çinileri de mavi beyaz tarzda altıgen ve üçgen şekilde kaplanmıştır (Kerametli, 1986, s. 39-40).

Şekil: 50

Edirne Muradiye Camii Mavi Beyaz Altıgen Çiniler.

(Yılmaz, 2015, c. 5, s. 69).

Şekil: 51

Edirne Muradiye Camii Mavi Beyaz Altıgen Çiniler.

(Muradiye Cami, 2022).

Edirne'de yapılan mimari yapılarda Yuan Dönemi mavi beyazlarının etkisi sonucu lotus çiçeklerini işlemişlerdir. Bordürlerde kullanılan şakayık ve lotus motifleri de Çin etkilerinin göstergesidir. Bu çinilerin ilk üretim merkezi İznik, ikinci üretim merkezi Kütahya olarak bilinmektedir (Birben, 2011, s. 114-115).

II. Murat'ın Edirne'de 1435-1436 yıllarında yaptırdığı mimari eserler ve imaret duvarları için İznik'te altıgen çiniler üretilmiştir. Diğer padişahlar dönemindeki mimari yapılarda da çini ihtiyacı İznik atölyelerinden karşılanmıştır. Bu dönemdeki çinilere bakıldığında Çin motifi ile benzerlik yoktur ancak renk açısından mavi beyaz oluşu esin kaynağının Çin hanedanlığı olduğunun kanıtıdır (Gedük, 2014, s. 9-10).

Mavi beyazın ilk dönemlerinde mavi tonlarının yanında eflatun rengi de kullanılmıştır. Edirne II. Murat Camii çinilerinde eflatun rengi görülmektedir. Eflatun rengi İznik'te üretilen Şam tipi seramiklerinin zeminini oluşturmuştur. Çinilerde baskın olarak kullanılan renkler

çeşitli nedenlerle ön plana çıkmış olabilir. Bu nedenlerden ilki taklit edilen veya örnek alınan renkler, ikincisi kullanılacak boyaların üretimindeki malzeme ve teknikler, üçüncüsü ise özgün çini üretebilmek için kültürlerin kendi renk sembolizmi ile ilişki kurmuş olmasıdır (Öney, 1976, s. 65).

İznik Mavi Beyaz Çinileri

Fatih Sultan Mehmet'in sanatın birçok alanına ilgisi olduğu bilinmektedir. Fatih Sultan Mehmet'in İstanbul'u başkent seçmesi ve Topkapı Sarayı'nı yaptırması tüm sanatlarda patlama yapmıştır (Birben, 2011, s. 116). Onun sayesinde Osmanlı İmparatorluğu'nun sanat anlayışı gelişmiş ve üst boyutlara taşınmıştır (Atasoy-Raby, 1989, s. 76). 1470-1480 yıllarında İznik'te yeni bir seramik yapım tekniği gelişmiştir. İznik'te ustalar mavi beyaz porselenleri kendilerine özgübir kompozisyon ve yorum oluşturarak üretmişlerdir. İznik'te yapılan bu porselenler mavi beyaz sır altına yapılmış; desenlerde ise şakayıklar, bulutlar, ejder motifi bazen de çintemani kullanılmıştır. Fatih Sultan Mehmet Devrinde kırmızı hamurlu seramikler yerine beyaz sert şeffaf sırlı mavi beyaz porselenler üretilmeye başlanmıştır. Rumi, hatai, stilize motifler yeniden yorumlanarak üretilmiştir. Bu mavi beyaz seramiklerde Yuan ve Ming Devri mavi beyaz porselenlerinin etkileri ve izleri yer almıştır (Şahin, 1989, s. 14).

İlk İznik örneklerinde kobalt mavisi koyu tonla olmakla birlikte daha sonraki dönemlerde bu koyu renk, berrak ve daha güzel bir mavi renge dönüşmüştür. Sümbül, karanfil, çiçek demetinin işlendiği kompozisyonlarda aralarda firuze rengi de kullanılmıştır. Boyama konusunda başarılı olmuşlar, mavi renginin değişik tonlarını uygulamışlardır (Birben, 2011, s. 117-119). Bu mavi beyaz porselenler zamanla özgün ustalık düzeyine ulaşmıştır (Kıraç, 2000, s. 29). Başka ülkelerde ustalar denemeler yapmışlar fakat İznik ustaları kadar başarılı olamamışlardır (Atasoy-Raby, 1989, s. 17).

Şekil: 52

Mavi Beyaz Altıgen Karo 16. Yüzyılda İznik'te Üretilmiştir.

(Shinhee, 2007, c. 2, s. 032).

Şekil: 53

Mavi Beyaz Altıgen Karo 16.Yüzyılda İznik'te Üretilmiştir.

(Shinhee, 2007, c. 2, s. 033).

Şekil: 54

Mavi Beyaz Tabak 16. Yüzyılda İznik'te Üretilmiştir.

(Shinhee, 2007, c. 2, s. 028).

Şekil: 55

Mavi Beyaz Asma Motifli Tabak 16. Yüzyılda İznik'te Üretilmiştir.

(Kıraç, 2000, s. 63).

Çin Hanedanlığı dönemi eserlerinden etkilenecek röprodüksiyon yapılan ürünler üzüm salkımlı tabaklar Lien Zu kâseler, seladonlar, çiçek kıvrımlı tabaklar, lotus demeti tabaklardır (Öney-Çobanlı, 2007, s. 292-293). Osmanlı çinicileri bu tabaklarda lotus demetlerini merkeze yerleştirmiş ve bordür ile tamamlamışlardır. Çanakta ise kesintisiz kıvrık dal motifleri kullanmışlardır. Demetteki motifleri hatalı ile değiştirerek işlemişlerdir. Taklit etmeye değer bulunan Çin porselenlerinden biri de çiçekli, kıvrım dallı tabaklarıdır. Osmanlı Çinicileri helezon şeklinde kıvrılan dalların üzerine beş adet çiçek yerleştirmişlerdir. Çin'in Lien Zu kâseleri diğer eserlere göre daha az üretilmiştir. Çini ustaları kâselerin iç kısımlarında bitkisel desenler kullanmışlar, dış kısmında ise lotus yaprakları ile süslemişlerdir (Şefren, 2008, s. 11). Üzüm salkımı motifli 15. yüzyılda mavi beyaz tarzda daha sonra renkli biçimde kopyalanmıştır. Tabaklardaki çiçekler ve desenler stilize edilerek kendilerine özgü yorumlanmıştır. Kurdeleye bağlanmış çiçek motifli eserler de Çin desenlerinin farklı yorumları arasındadır. (Birben, 2011, s. 120-121).

Şekil: 56

Mavi Beyaz Tabak 16. Yüzyılda İznik'te Üretilmiştir.

(Shinhee, 2007, c. 2, s. 030).

Şekil: 57

Mavi Beyaz Tabak 16. Yüzyılda İznik'te Üretilmiştir.

(Shinhee, 2007, c. 2, s. 031).

Bu dönemdeki Çin porselenleri ile Osmanlı çinicileri benzerlikleri 6 grupta incelenmiştir. Bu benzerliklerden birinci grup Yuan modeli benzerleri, ikinci grup üzüm salkımlı Ming tabakları benzerleri, üçüncü grup lotus demetli tabak benzerleri, dördüncü grup çiçek kıvrımlı tabak benzerleri, beşinci grup lien zu kâseleri benzerleri, altıncı grup seladon benzerleridir (Şefren, 2008, s. 10).

Osmanlı çini ustaları 15.yüzyılda yapılan mavi beyaz tarzda duvar çinileri gibi evanî grubuna da önem vermişlerdir. İznik atölyelerinde yapılan mavi beyaz tarzda çinilerde Selçuklu geometrisinin izlerini görmek mümkündür. Duvar çinilerinden ayrı yapılan çinilerde Bursa'da ve Edirne'de işlenen desenler aynı Şekilde evanî grubuna da işlenmiştir Bitkisel süslemeler duvar çinilerine göre daha zengindir (Kerametli, 1986, s. 42-43).

Osmanlı nakkaşları son dönemde Çinlilerin yapmış olduğu seladonlardan da etkilenmişlerdir. Seladonlarda bitkisel olarak işlenmiş lotus, mitolojik hayvanlar, üzüm salkımları, dalga desenleri, balık figürleri yer almıştır. Osmanlı nakkaşları seladonları Memlûk modeline yakın biçimde yorumlayarak farklı bir tasarım geliştirmişlerdir (Şefren, 2008, s. 11-12).

Osmanlı çinicileri süslemelerinde, sembolik hayvanlar, kayıklar, kadırgalar, kuş tasvirli desenler, kalyonları stilize ederek işlemişlerdir. Türkler kalyonları severek kullanmıştır. (Birben,2011, s. 121-122). Çoğunlukla kullanılan hayvanlar belli olmaktadır. Fakat nadir görülebilecek Şekilde tavşan, balık gibi figürlere de rastlanmıştır. Bu figürlerinin en nadir örnekleri olarak, İznik kazılarında tavşan ve balık figürlü parçalar, birbirine saldıran dört ayaklı hayvanlar, mavi beyaz olarak 1963'te ele geçmiştir. Ekrem Hakkı Ayverdi'nin kendi yapmış olduğu, mavi beyaz sürahi eserinde, tavşan, köpek, tilki, kuş figürlerini, birbirini kovalayan hayvanları gelişigüzel işlemiştir (Aslanapa, 1993, s. 178). Osmanlı nakkaşlarının bu örneklerine bakıldığında hayal gücünün çok güçlü olduğunu görmek mümkündür. (Birben, 2011, s. 121-122).

İznik çini ustaları mimari yapıların çinilerini şekline biçimine göre özel üretiliyorlardı. Elit kesimin İznik çinileri yerine Çin porselenlerine daha çok ilgisi vardı. İznik çinileri daha çok günlük hayat için alınır ve kullanılırdı. Çin porselenleri, Osmanlı sultanları için de değerli sayılırdı. Bu sebepten porselenlerin korunmuş ve giderek sayıları çoğalmıştır. Bu durum İznik çinilerini değersiz kılmış ve Çin porselenleri kadar korunamamasına neden olmuştur (Atasoy-Raby, 1989, s. 17).

Kütahya Mavi Beyaz Çinileri

17. Yüzyıla kadar İznik'te üretilen çinilere "İznik Çinisi" denmiştir. Bursa, Edirne, İstanbul gibi şehirlerde yapılan mimari yapılarda üretilen çiniler yapıların yakınlarına

kurulmuş imalathanelerde üretilmiştir. Osmanlı Devletinde çini sanatının bir diğer önemli merkezi ise Kütahya'dır. Kırmızı hamurdan mavi beyaza geçiş dönemi Kütahya ile İznik'te aynı tarihlerde olmuştur (Aslanapa, 1993, s. 178).

Anadolu'da üretilen çiniler, renklerine, bezeme unsurlarına, ilk buluntu yerlerine göre Haliç işi, Şam işi, Milet işi, Rodos işi ve Kütahya işi diye adlandırılmıştır. Millet işi diye adlandırılan dönemde, çömlekçi kili Şekil:lendirildikten sonra beyaz astar ve sır üzerine renkli sırçalar ile sırlanmıştır. Kullanılan desenler olarak geometri ve rumi ile bezenmiştir (İzzet, 1986, s. 7).

Kütahya işi deyimine ise; bir kiliseye adak olarak verilen çini bir ibriğin taban çukurluğunda Ermenice, <<Kütahyalı Abraham'ın armağanı 1510 >> diye bir yazının bulunması sebep olmuştur. Bu çini ibriğin gövdesini saran rumi stilindeki bezemelerinin kontür çizgileri koyu, içleri açık kobalt mavisi işlenmiş olduğu için, benzeri mavi beyaz dekorlu ikinci dönem Osmanlı kap kacak seramiği Kütahya işi olarak gösterilmiştir' (İzzet, 1986, s. 10).

Şekil: 58

Mavi Beyaz 1510 Yılında Kütahya Üretimi İbrik.

(Sürahi, 2022).

Şekil: 59.

Mavi Beyaz Haliç İşi Tabak 1530 Yılında Üretilmiştir.

(Kıraç, 2000, s. 58).

Ağırlıklı olarak çini sanatı denildiğinde İznik ve Kütahya akla gelse de Osmanlıya başkentlik yapan Bursa, Edirne ve İstanbul'da yapılan anıtsal mimari eserlerde kullanılan çinilerin üretimi de yapılmıştır. Bu açıdan bakıldığında Osmanlı başkentlerinin çini üretimi açısından İznik ve Kütahya kadar önemli olmuştur. Başkentlerde yapılan çini üretimi genellikle mimari yapıların etrafında kurulan geçici atölyelerde yapılmıştır. Bu durum bir yönüyle yapım kolaylığı sağlarken diğer yönüyle kalıcı atölyeler kurulması çini üretimi açısından bir engel oluşturmuştur (Birben, 2011, s. 121-122).

Tarihi süreç içinde farklı evrelerden geçmiş olan Osmanlı çini sanatı günümüze kadar varlığını sürdüren geleneksel sanatlardan biridir çünkü seramik günümüz dünyasında da hem estetik değerini hem de işlevselliğini koruyan bir malzemedir. Günümüzde saray

koleksiyonunda bulunan Çin porselenleri savaş ganimeti olarak, ticaret yoluyla ya da hükümdarların birbirlerine vermiş olduğu hediyeler yoluyla toplanmıştır. Osmanlı'da mutfak eşyalarına özen gösterdikleri için bu porselenlerin bir kısmı sarayda bir kısmı ise hazineye yer almıştır. Saray koleksiyonunda 16.yüzyıl sonrasına ait çok sayıda çini bulunsa da erken döneme ait Çin porselenleri daha azdır. Bu durum mutfakta çıkan yangınlardan kaynaklanmıştır (Gedük, 2014, s. 17-18).

İznik'te üretilen çiniler yangında tahrip olmuş ve tekrardan üretilmemiştir. Çini sanatımızın yaşatılması için geçmişini ve gelişimini takip etmek önem arz etmektedir (Atasoy-Raby, 1989, s. 20). Bu bağlamda çiniciliğimiz üzerine birçok akademik çalışma yapılmıştır. Arkeolojik araştırmalar da çinicilik tarihimizin bilinmeyen yönlerini ortaya çıkarmıştır. Örneğin İznik'te yapılan kazılar sonucu ısı ölçen dereceler, kırık seramik parçaları, yapılmış sırlı parçalar, vb. ürünler çıkarılmıştır (Aslanapa, 1965, s. 16). Kazılarda bulunan parçalar Topkapı Sarayı'nın dışında yer alan Çinili Köşk'te günümüzde hala sergilenmektedir (Atasoy-Raby, 1989, s. 20).

Anadolu'da bildiğimiz mavi beyaz çinili eserleri şöylece sıralayabiliriz: Bursa-Demirtaş Hamamı (15. Yüzyıl başı); Edirne II. Murat (1436), Edirne- (üç Şerefeli) (1437-1448), Manisa –Valide (1522) Amasya-Sultan Beyazid (1486) Camileri; Bursa Yeşil Türbe'de Sitti Hatun iahti (1421), Şehzade Cem Türbesi diye bilinen Şehzade Mustafa (1474), Şehzade Mahmut (1506), Şehzade Ahmet (1429), Gebze'de Şehzade Mustafa (16.yüzyıl başı) Türbeleri, İstanbul'daki Barbaros Hayrettin Paşa Hamamı (1540), İstanbul Topkapı Sarayı'nda Sünnet Odası (1640) (eski çiniler kullanılmıştır) (Öney, 1976, s. 66).

Ehl-i Hiref Teşkilatı

Anadolu Selçuklu Devleti'nden beri padişahların saraylarında nakışhaneler yer almıştır. Osmanlı Devleti döneminde de saraylarda nakışhaneler yer almış olup 1453'den sonra Edirne'de ve İstanbul'da saraylarda Fatih Sultan Mehmet'in talebi ile nakışhaneler yapılmıştır. Nakışhanelerde kişiler usta çırak ilişkisiyle yetiştirilmiş olduğundan güzel sanatlar akademilerine benzemektedir. Bu nedenle içinde bulundukları dönem itibarı ile sanatta ilerlemenin tek yolu olmuşlar (Ünver, 1958, c. 4, s. 261-262).

Nakışhaneler 19. yüzyıla kadar sarayın sanata dair her işi ile meşgul olmuştur. Alet edevat temin etmek, boya hazırlamak, cetvel, tahrir gibi birçok iş nakışhanede yapılmıştır. Yapılan eserlere başusta imza atmıştır fakat fazla kişiyle üretilen sanat eserlerine imza atılmamıştır (Yaman, 2008, s. 22-23). Nakışhanelerin başında sanatın en ileri ustası Baba Nakkaş adı ile bilinen bir usta yer almıştır (Ünver, 1958, c. 4, s. 259-261).

14.yüzyılda İznik atölyelerinde Çin porselenleri kopyalanırken 15.yüzyılın sonuna gelindiğinde mavi zemin üzerine beyaz ya da beyaz zemin üzerine mavi çinilerin imalatı ile

yeni bir dönem başlamıştır. İznik'te bu üslubun gelişmesi Fatih Sultan Mehmet'in Saray'da nakışhane kurması ve başka ülkelerden gelen yabancı ustalar sayesinde olmuştur. İznikli ustalar bu sayede kendilerine özgü bir üslup oluşturmuşlardır. Bu dönemde hatalar ve rumi motifini çeşitlendirerek yeni desenler oluşturmuşlar ve döneme damgalarını vurmuşlardır (Atasoy-Raby, 1989, s. 17).

Fatih Sultan Mehmet'in sanatın birçok alanına ilgisinin olduğu gibi bu alanlarla yakından ilgilenip alakadar olmuştur. Bu nedendir ki Osmanlı Sarayında Ehl-i Hiref teşkilatını kurmuştur. Bu teşkilat sarayın kapıkuluna bağlı faaliyet göstermiştir (Gedük, 2014, s. 41-42). Ehl-i Hiref teşkilatı nakışhanelerde yer alan genç erkek çocukların manevi ihtiyaçlarını karşılayan ustalardan oluşan sanat topluluğu olarak görev yapmıştır (Ünver, 1958, c. 4, s. 262-263).

Ehl-i hiref tamlamasını oluşturan "Ehl" ve "Hiref" kelimeleri aslen Arapça kökenlidir. "Ehl" Arapça sözlüklerde aile, akraba, aşiret gibi anlamlarla ifade edilmektedir. "Hiref" sözcüğü Arapçada meslek, sanat, adet anlamına gelen hırfe kelimesinin çoğuludur. "Hiref" Osmanlıca sözcüklerde sanat, geçinmek amacıyla yapılan iş anlamına gelen "kesb ü kâr" olarak ifade edilmiştir. Ayrıca esnaf ve sanatkârlar için "erbâb-ı hırfet" tamlaması da kullanılmıştır. Şu halde "ehl-i hiref" kavramını günümüz Türkçesiyle sanat sahibi, sanatta muktedir olan kişiler şeklinde ifade etmek mümkündür (Yaman, 2008, s. 9).

Orta-Asya Türk devlet geleneğinde hakanların sarayında diğer saray çalışanları ile birlikte uz denilen sanatkârlar da bulunmaktaydı. Buna paralel olarak merkeziyetçi yapıya sahip olan diğer doğu toplumlarında da, hükümdarların saraylarında hanedan mensuplarının dışında âlimler, hocalar, hekimler, aşçıların yanı sıra sanatkârların da yaşadıkları bilinmektedir. Gerek geçmiş Türk kültüründen gerekse doğu toplumlarından gelen geleneklerin ortak bir sentez haline getirildiği Osmanlı Saraylarında da bu bağlılık ve uygulama devam etmiştir. Dolayısıyla XIV. asır ortalarından itibaren Şekillenmeye başlayan Ehl-i Hiref teşkilatı Osmanlı sultanlarına hizmet sunan sanatçıları bünyesinde bulundurarak zaman içerisinde sürekli inkişaf etmiş ve Kanuni Devrinde tekâmülünü tamamlamıştır (Kazan, 2010, s. 129-130).

Saraya bağlı Ehl-i Hiref teşkilatının, atölyelerinden bir kısmı Topkapı Sarayı'nın ilk avlusunda yer almıştır (Gedük, 2014, s. 42-43). Diğer kısmı ise sarayın dışında bulunan Arslanhane'nin yanı ve yukarı katında çalışmıştır. Hakkâkların, zerdüzların ve kuyumcuların çalıştıkları atölye sarayın ilk avlusudur. Çinicilerin ise yeri değişmiş, mimari yapılar yapılacağı zaman yapının yanına kerpiçten fırınlar yapıp daha sonra yıkılmıştır (Yaman, 2008, s. 16).

Ehl-i Hiref örgütüne bağlı nakkaşlar sadece kitap süslemeleri ile değil desen hazırlama, çini ve seramikleri süsleme, işlemeli kubur, münakkaş tabak gibi birçok işle uğraşmıştır. Hakaklarda kuyumcular gibi saray porselenlerinin üzerine değerli taşlarla süsleme yapmıştır. Saray koleksiyonunda bulunan metal ile yapılmış süslemeli porselenler kakmacılar tarafından yapılmıştır (Gedük, 2014, s. 44-48). Fatih Sultan Mehmet hazırlattığı

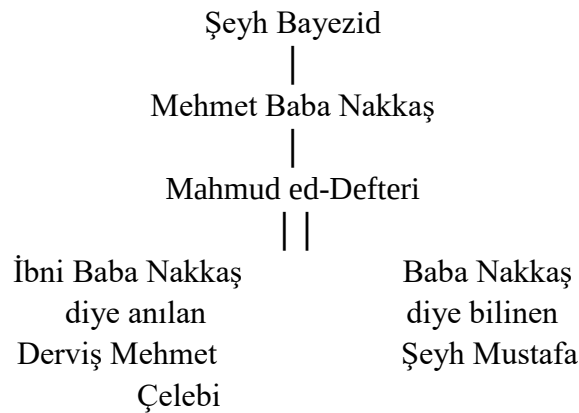
kitaplarda, Ehl-i Hiref teşkilatında bulunan hattatlara yazısını yazdırıp daha sonra zahriye ve temellük sayfalarının nakkaşlara tezhibini süsletmiştir. Ayrıca bunların şemaları ve çizimlerini de yaptırmıştır (Kazan, 2010, s. 160-161).

Porselenler üzerinde süsleme ve onarım yapan Ehl-i Hiref grupları incelendiğinde Nakkaşlar (Cemaat-i nakkaşan-ı hassa), Kuyumcular (Cemaat-i zergeran-ı hassa), Hakkaklar (Cemaat-i hakkakan-ı hassa), Kakmacılar (Cemaat-i zernişanyan-ı hassa), Bakırcılar (Cemaat-i kazganyan-ı hassa)'dan oluştuğu tespit edilmiştir (Gedük, 2014, s. 43-44).

Ehl-i Hiref'e ait Topkapı Saray Müzesi'nde genellikle 17.yüzyılın kayıtlarının olduğu bir defter bulunmaktadır. Bu defterde sanatkârların isimleri bulunmaktadır. Her sayfaya 5 sanatkâr gelecek şekilde yazılmıştır. Defterde teşkilattan ayrılanların, ölenlerin ve unvan değiştirenlerin ismi çizilerek not düşülmüştür (Atasoy-Raby, 1989, s. 28). Topkapı Sarayı hazine arşivindeki Ehl-i Hiref defterinde ustaların isimleri, onun altında çırakları ve aldıkları maaşları yazılmıştır (Ünver, 1958, c. 4, s. 262-263). Ehl-i Hiref teşkilatında başarılı olamayanlar başka alanlara "Ser Hazine-i Enderun" ile sevk edilmiş ve bu durum Ehl-i Hiref defterine kaydedilmiştir (Yaman, 2008, s. 11-15).

Baba Nakkaş'ın Hayatı ve Sanat Üslubu

İlim ve sanat terbiyesi olan bir kişiliğe sahip olan Fatih Sultan Mehmet Döneminde nakışhane başında sanat görgüsü sağlam olan Şeyh Bayezid'in oğlu Nakkaş Mehmet yer almıştır (Ünver, 1958, c. 4, s. 253-254). Baba Nakkaş adıyla bilinen bu kişi Şeyh Bayezid'in oğlu Mehmet'tir. Mehmet'in oğlu, Mahmud Ed-Defteri'dir. Mahmud Ed-Defteri'nin, İbn-i Baba Nakkaş diye anılan Derviş Mehmet Çelebi ve kardeşi Baba Nakkaş diye tanınan Şeyh Mustafa isminde iki oğlu vardır. Şeyh Mustafa Dedesi gibi nakkaş olmuş ve Baba Nakkaş diye anılmıştır (Ünver, 1954, c. 2, s. 19).

(Ünver, 1958, c. 4, s. 265).

Baba Nakkaş'ın oğlu Mahmud Defteri'dir. Onun oğulları, dedesinin vakfını büyüten ve İbn-i Baba Nakkaş diye anılan Derviş Mehmet Çelebi ile ve yine Baba Nakkaş diye

nam alan ve kendisi de bir nakkaş olan Şeyh Mustafa'dır. Bu iki nakkaş, isim benzerliğinden dolayı kaynaklarda birbirine karıştırılmıştır (Özçelik, 2020, s. 29).

Hülasa, Fâtih Sultan Mehmet'in vefatından 6 sene önce tanzim olunan ve aslı torunu Hâzım Sakaryalı'da bulunan vakfiyye bize asıl Baba Nakkaş'ın Şeyh Mustafa olmayıp Şeyh Bâyezid'in oğlu Mehmet olduğunu öğretiyor. Bu zat Fâtih'in yakınlarındandır. Kendisi kemâl sahibi ve sulehâdandır ve asil bir nesilden gelmiştir. II. Sultan Bâyezid zamanında da yaşamış ve Fâtih'in olduğu gibi onunda musahipliğini yapmıştır (Ünver, 1954, c. 2, s. 19-20).

Özbek asıllı olan Baba Nakkaş Fatih Döneminde İstanbul'a gelmiştir. Kendisi asil bir soydan gelmiş olup bilgili ve erdemli, kemal sahibi bir kişiliğe sahipti. Öyle ki Fatih Sultan Mehmet Baba Nakkaş'ın sanata karşı düşüncelerinden her zaman faydalanmıştır. Baba Nakkaş, Fatih gibi oğlu II. Bayezid'in da dostu ve sernakkaşı olmuştur (Özçelik, 2020, s. 28).

Fatih Sultan Mehmet'in Çatalca'ya yakın olan Kutlubey Köyü'nü Baba Nakkaş'a 870 (1465-1466) yıllarında verdiği bilgisine temliknamede yer verilmiştir. Baba Nakkaş, köye cami yaptırmış ve daha sonra köyü vakfetmiştir. Bu köy, Baba Nakkaş köyü adı ile anılmaktadır (Ünver, 1954, c. 2, s. 17-18).

Baba Nakkaş'ın imzalı hiçbir eseri bulunmamaktadır. Sanat eserlerinin adı ile anılması yerine Osmanlı'ya mal etmiştir. Bunun sebebi Türk sanatkârların ince ruhlu ve mütevazı olmalarıydı. İkinci sebep ise yapılan eserlerin tekbir sanatçının elinden çıkmamış olmasıdır. Ehl-i Hiref Teşkilatı'nda bulunan sanatkârların her birinin görevleri (kalıp hazırlayan, tahrir çeken vb.) farklıydı. Baba Nakkaş, yapılan işin ince ayrıntılarını, rötuşlarını yapmakta ya da kontrol etmekteydi. Bu kadar kişinin çalışmış olduğu bir eserde çalışanlara saygıdan eserlere imza atmadığı düşüncesi yanlış değildir (Ünver, 1954, c. 2, s. 22).

Baba Nakkaş ile ilgili Safer 880 (1475) tarihli bir vakfiye belgesi bulunmaktadır. Bu belgede Baba Nakkaş'ın yaptığı düşünülen Fatih'in altın ile tahrirlenmiş tuğrası olduğu bilinmektedir. (Özçelik, 2020, s. 29) Fatih Sultan Mehmet'in birbirinden farklı 50 kadar tuğrası bulunmaktadır. Tuğralarından iki tanesi diğer tuğralardan biraz daha büyük altınla yazılmış ve etrafı tahrirlenmiştir. Nakışhanede her yapılan işin ve kişinin görevi farklı olduğu için bunu yazan hattatın tezhip tarzında tahririni çekemeyeceği bilinmektedir. Ancak Baba Nakkaş gibi hem hattat hem de müzehhip bir kişi bu tuğrayı işleyebilirdi (Ünver, 1954, c. 2, s. 22-23).

Şekil: 60

Fatih Sultan Mehmet Tuğralı Vakfiye.

(Nadir, 1986, s. 36-37).

Şekil: 61

Fatih Sultan Mehmet Tuğralı Vakfiye.

(Nadir, 1986, s. 36-37).

Fatih Sultan Mehmet tuğralı vakfiye

‘‘İstanbul, Safer başı 880 (6-15 Haziran 1475)

Siyah mürekkep ile yazılmış Arapça metin Nesih hat, 32 satır 160 × 30,5 cm.

Altın yaldız ile çekilmiş, siyah ile tahrirlenmiş olan tuğranın, Fatih devrinin en önemli nakkaşlarından ve vakfın sahibi Baba Nakkaş tarafından çekilmiş olması ihtimal dahilindedir.

Vakfiye, Baba Nakkaş adıyla tanınan Şeyh Bayezid oğlu Mehmet'e ihsan edilen Trakya, Çatalca'nın kuzey doğusunda (şimdiki Nakkaşköy) Kutlubey Köyü'ndeki cami hakkındadır. Kutlubey köyünün tamamı, İnceğiz'de bir değirmen ve diğer emlak, cami için vakfedilmiş olup vakfın mütevelliliği Baba Nakkaş'ın ölümünden sonra oğullarına intikal ettirilmiştir. Vakfiyede ayrıca mescitte görev alacaklara verilecek ücretler ve mescidin tamiri için kullanılacak paranın vakıf gelirlerinden verileceği belirtilmiştir. Vakfiye, Kazasker Mustafa ibn Mehmet ve Kazasker Ali ibn Yusuf el-Fenari tarafından tasdik edilmiştir.

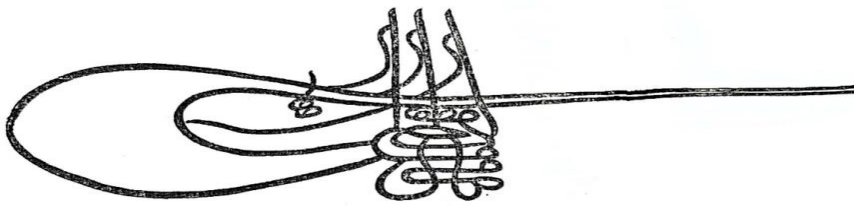
Kasım ibn Abdullah el-nakkaş, Mevlâna Sinan ibn Süleyman el-mülâzım, Mevlâna Mehmet el tabib ül-şerâvî'nin isimleri de vakfiyede şahit olarak yazılmıştır.

Rulo halinde muhafaza muhafaza edilen belgenin üst tarafına deri bir kab eklenmiştir’’

(Nadir, 1986, s. 36-37).

Şekil: 62

Fatih Sultan Mehmet Tuğralı Vakfiye.

(Nadir, 1986, s. 36-37).

Baba Nakkaş'ın kabri Baba Nakkaş Camii içinde bulunmaktadır. Duvarın yanına defnedilmiş olup sol kısımdaki pencereden bakıldığında yeşil renkte demir parmaklıklarla çevrili kabri görünmektedir (Ünver, 1954, c. 2, s. 26).

Şekil: 63

Baba Nakkaş Camii.

(Deniz Özel Çekim, 2022).

Şekil: 64

Baba Nakkaş Mezarı.

(Deniz Özel Çekim, 2022).

Osmanlı Çini sanatının gelişiminde çini sanatçılarının büyük rolü olmuştur. Bu gelişim sürecinde, bazı ustalar ortaya koydukları köklü değişimler ile bir dönemin adları ve üslupları ile anılmasını sağlamıştır. Baba Nakkaş kendi dönemine kadar uygulanan yöntemlere yeni bir yorum getirerek günümüze kadar ‘‘Baba Nakkaş’’ üslubu olarak anılan çinileri üretmiştir. Baba Nakkaş’ın üslubunun beğenilmesi ve benimsenmesi yetiştirdiği ustalar tarafından uzun yıllar devam etmiştir (Bakır, 1999, s. 12).

Baba Nakkaş’ın içinde bulunduğu dönem itibari ile Çin porselenciliği Osmanlı çini ustaları tarafından belirgin bir şekilde taklit edilmiştir. Saray nakış hanesinde Baba Nakkaş’da Çin porselenlerinin bir miktar etkisinde kalmıştır. Bununla birlikte Baba Nakkaş Çin porselenlerinden aldığı etkiyi zaman içinde özgün bir üsluba dönüştürerek Osmanlı çiniciliğinde kendi adı ile anılan bir dönemi başlatmıştır (Gedük, 2014, s. 13). Öyle ki Dr. Julian Raby, 15. yüzyılda saray nakışlarını inceleyerek Osmanlı seramiklerini sınıflandırmış ve bu seramikleri ‘‘Baba Nakkaş’’, ‘‘Tuğrakeş Üslubu’’, ‘‘Düğüm Ustası’’ olarak isimlendirmeyi teklif etmiştir (Altun, 1999, s. 95-97).

Şekil: 65

Mavi Beyaz Baba Nakkaş Tabak 1480 Yılında Üretilmiştir

(Atasoy-Raby, 1989, s. 78).

Şekil: 66

Mavi Beyaz Baba Nakkaş Vazo 1480 Yılında Üretilmiştir

(Kıraç, 2000, s. 30).

Fatih Sultan Mehmet Dönemi'nde Baba Nakkaş üslubunda koyu kobalt mavisi ile zemin boyanarak tasarım yapılmıştır. A. Lane, bu dönemi ilk dönem olarak ele almıştır. II. Bayezid Dönemi'nde ise kobalt renginin tonu ve motiflerdaha açık olup büyük Şekilde bezenmiştir. A. Lane, bu dönemi ikinci dönem olarak değerlendirmiştir. I. Selim Dönemi'nde kobalt mavisi ile boyanan zemin beyaz bırakılarak motiflerin boyanmıştır. Kanuni Dönemi Baba Nakkaş'ın son dönemi olarak ele alınmıştır. Bu dönemde motifler bozulmaya, başka üslup ve teknik arayışına girilmeye başlanmıştır (Öney-Çobanlı, 2007, s. 291).

Baba Nakkaş'ın eserlerine bakıldığında sanatsal üslubunu farklı kılan unsurlar belirgin Şekilde anlaşılmaktadır. Motiflerin çoğunda rumiler, stilize motifler ve bulutlar kullanılmıştır. 15. yüzyılda ana rengin kobalt mavisi bazı yerlerde firuze renginin olduğu bu motifler sarayın başnakkaşı Baba Nakkaş'a atfedilmiş ve bu tarz eserler "Baba Nakkaş Üslubu Eserler" olarak adlandırılmıştır (Bakır, 1999, s. 12).

Şekil: 67

Baba Nakkaş Üslubu Desen.

(İslam Ansiklopedisi, 2022).

Şekil: 68

Baba Nakkaş Üslubu Desen.

(Arkitekt, 2022).

Fatih Dönemi'nde mavi beyaz tarzda üretilen seramiklerin kompozisyonu, desenleri, motifleri ve tarzı Baba Nakkaş üslubu ile işlenmiş olup Çin porselenleri motif ve bezeme biçimlerinin ender olarak işlenmiştir. Titiz Şekilde işlenen rumi ve hatai motifleri saray üslubunun zevkini yansıtmıştır (Atasoy-Raby, 1989, s. 77-79).

Üslupta, ince çekilmiş kontur boyası ve mavinin tonları ile boyanan motiflerde, zemin rengi koyu mavi ile boyanan motiflerde, beyaz bırakma tekniği kullanılmıştır. Osmanlı mavi beyaz seramiklerinde form olarak kâseler, düz ve çukur tabaklar, şamdan, kandil, maşrapa ve sürahiler sıklıkla kullanılmıştır (Yılmaz, 2012, s. 114).

Şekil: 69

*Mavi Beyaz Baba Nakkaş Üslubu Kâse
1480'li Yıllarda Üretilmiştir.*

(Atasoy-Raby, 1989, s. 148).

Şekil: 70

*Mavi Beyaz Baba Nakkaş Üslubu Tabak
1480'li Yıllarda Üretilmiştir.*

(Atasoy-Raby, 1989, s. 150).

Baba Nakkaş üslubunun ikinci dönemi olarak bilinen Bayezid Dönemi motif ve bezeme sanatı tezhipte de uygulanmış fakat karmaşa tezhipte seramiğe göre daha azdır. İlk dönem ile ikinci dönemin ayırt edici özellikleri koyu renk yerine açık olması ve mekân farkı olmuştur. Bayezid Dönemi'nde düğüm motifi ve üç boyutlu gösteren birbirine geçmiş bantlar ortaya çıkmıştır. Bulut motifinin farklı tasarımları 1560 yıllarına kadar devam etmiş fakat düğüm motifi bu dönemin dışında neredeyse hiç kullanılmamıştır. Şehzade Mahmut Dönemi'nde, çinilerin dışında düğüm motifi cami kandillerinde ve divit gibi eşyalarda kullanılmıştır. Bu formlar ve bezemeler arasındaki benzerlikler nedeniyle aynı atölyede üretilmiş oldukları düşünülmektedir. Bu atölyeye “düğüm ustası” adı verilmiştir. Atölye, kabartmada kobalt rengini koyu kullanmıştır (Atasoy-Raby, 1989, s. 90-94).

Şekil: 71

*Mavi Beyaz Baba Nakkaş Üslubu Tabak
1500-1510 Yılları Arasında Üretilmiştir.*

(Atasoy-Raby, 1989, s. 155).

Şekil: 72

*Mavi beyaz Baba Nakkaş Üslubu Tabak 1495-
1505 Yılları Arasında Üretilmiştir.*

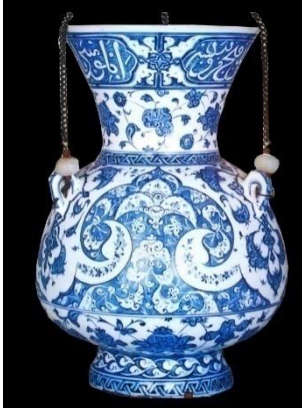

(Atasoy-Raby, 1989, s. 155).

I. Sultan Selim'in babası için inşa ettirdiği türbeyi lüks şekilde süslemek için yaptırdığı cami kandillerinin bezeme ve biçimleri farklıydı. Bu kandillerin üzerindeki motifler düğüm ustasında işlenen motiflerden biraz daha farklı olarak büyük ve stilize şekilde işlenmiştir. Bu tarz formların üretildiği atölyelere Lotus ustasının atölyesi adı verilmiştir. Bu kandillerde usta düğüm motiflerinden ve bulut şeritlerinden kaçınmıştır. Lotus ustasının yapmış olduğu gövdenin aşağısındaki hatalı tasarımı bölgeler düğüm ustasının yapmış olduğu kandille benzerlik göstermiştir. Buradan şu anlaşılabılır ki bu kandiller ya tek bir usta elinden çıkıp farklı üsluplar benimsenmiş ya da bezeme işlemini iki usta yapmıştır (Atasoy-Raby, 1989, s. 100).

Şekil: 73

Mavi Beyaz Baba Nakkaş Üslubu Cami Kandili 1510 Yılında Yapılmıştır.

(Cami Lambası, 2022).

Şekil: 74

Mavi Beyaz Baba Nakkaş Üslubu Cami Kandili 1512 Yılında Üretilmiştir.

(Atasoy-Raby, 1989, s. 157).

Şekil: 75

Mavi Beyaz Baba Nakkaş Üslubu Cami Kandili 1512 Yılında Üretilmiştir.

(Atasoy-Raby, 1989, s. 157).

Kap şeklindeki formlar hakkındaki bilgiler, kazılarda bazı parçaları bulunan eserlerden edinilmiştir. İznik Roma tiyatrosu kazılarında çıkan bu parçalarda mavinin yanı sıra turkuaz rengi de kullanılmıştır. Boyama şekli olarak mavi rengin farklı tonları işlenerek motiflerin dış kontur boya koyu mavi, iç boyamaları mavi tonları ve yüzey kısımları turkuaz ile boyanmıştır (Özkul Fındık, 2001, s. 182-184).

Şekil: 76

Mavi Beyaz Baba Nakkaş Üslubu Cami Kandili 1512 Yılında Üretilmiştir.

(Atasoy-Raby, 1989, s. 157).

Şekil: 77

Mavi Beyaz Baba Nakkaş Üslubu Cami Kandili 1512 Yılında Üretilmiştir.

(Atasoy-Raby, 1989, s. 157).

Şekil: 78

Mavi Beyaz Baba Nakkaş Üslubu Cami Kandili 1512 Yılında Üretilmiştir.

(Cami Lambası, 2022).

1520 yıllarında oluşan önemli değişikliklerden biri de yeni rengin ortaya çıkışıdır. Baba Nakkaş üslubunun dışına çıkarak tek rengefiruze mavi renginin katılması saz üslubu ve Baba Nakkaş üslubunun ara dönemi olarak da adlandırılabilir. Firuze rengi çok renkli tasarımlarda ilk adım olarak bilinmektedir. Budönemler şu Şekilde de sıralanabilir. Birinci dönem Baba Nakkaş üslubunun uzantısı, ikinci dönem Çin porselenlerin taklidi, üçüncü dönem ise, Baba Nakkaş ve Çin porselenlerinin birleşimlerinden oluşan süreçtir. Saray üslubu ve Baba Nakkaş üslubunun ilk dönemleri gibi son iki dönem gelişen dönem olarak da adlandırılabilir (Atasoy-Raby, 1989, s. 101).

Şekil: 79

Mavi Beyaz Baba Nakkaş Maşrapa 1520 Yılında Üretilmiştir.

(Kıraç, 2000, s. 57).

Şekil: 80

Mavi Beyaz Üslubunda İznik Sürahi 16. Yüzyılda Üretilmiştir.

(Sürahi, 2022).

Zindan altı, sur kazısı buluntularındaki mavi beyaz tarzda yapılmış parçaların hamuru mineral katkılı ve serttir. Kobalt mavisi ve tonlarında boyama yapılmış; geometrik motiflere

yer verilmiş; çiçek, yaprak, dal ve tomurcuk gibi desenler beyaz zemin üzerine işlenmiştir. Bazı parçalarda rumi, hatai motifleri kullanılarak Baba Nakkaş üslubu şeklinde işlemler yapılmıştır (Yılmaz, 2012, s. 115-116).

İznik Roma Tiyatrosu kazılarında bulunan Baba Nakkaş üslubunda yapılmış parçaların hamur, sır ve renk özellikleri aynı olup desen ve kompozisyonu bakımından diğer mavi beyazlardan farklılık göstermektedir. Baba Nakkaş üslubunda yapılan bu parçalar bitkisel motiflerden, kıvrık dallardan ve geometrik desenlerden oluşmuştur. Motiflerin Kontür çizgisi, ince, kalın nüanslı şekilde işlenmiş, beyaz zemin üzerine mavi boyanarak bazen de tam tersi olarak renklendirilmiş ve mavi renginin tonları kullanılmıştır (Özkul Fındık, 2001, s. 170-171).

İnce hamurlu bazı seramiklere 1510 yılında Godman Koleksiyonu'ndan çıkan bir ibrikten dolayı "Kütahyalı Abraham" adı verilmiştir. Bu ibrikte desen, kompozisyon ve renk açısından Baba Nakkaş üslubundan etkilenilmiştir. Bu nedenle verilen isim yanlıştır. Kütahya'ya has bir ürün olduğunu belirtmek için bu yanlış isim kullanılmıştır. İznik kazılarında da bu üslup ve tarzda birçok seramik çıkmıştır (Atasoy-Raby, 1989, s. 77).

Almanların yapmış olduğu kazılarda ada işi olarak adlandırılan terimin yerini millet işi almıştır. Oktay Aslanapa'nın yapmış olduğu kazılarda millet işinin büyük kısmının, İznik'te üretildiği kanıtlanmış ve 15. yüzyılda Baba Nakkaş işinden hemen önce geldiği kanısını ortaya çıkarmıştır. Çünkü bu eserler hem hammadde bakımından farklılık göstermekte hem de teknik bakımından farklı olduğu görülmektedir. Millet işinin çömlek toprağından üretilmesi Baba Nakkaş işinin ise fritli hamurdan üretilmesi bu düşüncüyü çürütmektedir. Yine İznik'te yapılan Millet işi fırın kazılarında Baba Nakkaş üslubu seramiklerine dair bir buluntu olmadığı bilinmektedir (Atasoy-Raby, 1989, s. 82-83).

Şekil: 81

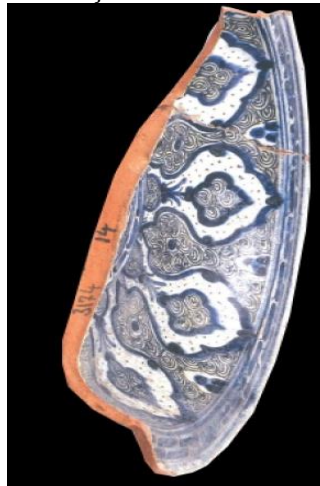
Millet İşi Adı Verilen Kâse.

(Shinhee, 007, c. 2, s. 021).

Şekil: 82

Millet İşi Adı Verilen Tabaktan Bir Parça.

(Shinhee, 2007, c. 2, s. 020).

Baba Nakkaş üslubu olarak adlandırılan çiniler daha sonraki dönemlerde de Osmanlı çini sanatını belirlemiştir. Mavi beyaz çiniler 16.yüzyılda da yapılmaya devam etmiştir. Üslupta ortaya çıkan değişiklikler ‘ustaların üslubu’ olarak adlandırılan yeni bir dönem içerisinde değerlendirilmiştir. 16.yüzyılın yarısından itibaren başlamış olan ustaların üslubu adı verilen dönemde kullanılan motiflerde vazodan çıkan çiçek demetler, lale, karanfil, sümbül, hatai, yapraklar ve hayvan figürleri kullanılmıştır. Tabaklarda bordür kısmında birbirini takip eden basit çiçek grupları ya da kaya, dalga motifleri kullanılmıştır. Ustaların üslubu olarak yapılan desenlerde natüralist üslupta yapılan çiçekler ile birlikte Baba Nakkaş motifleri uygulanmıştır (Öney-Çobanlı, 2007, s. 292-293).

Baba Nakkaş üslubu, İznik repertuarından hiçbir zaman tamamen silinmemiştir. Yalnız son etkileyici örnekler 1520’lerde yapılmıştır. Üslup düzeyinde 1530’dan sonra kompozisyon modası geçmiş olabilir. Daha sonraki örnekler bu son dönemin kötü taklitleridir (Atasoy-Raby, 1989, s. 105).

Baba Nakkaş üslubu bir anda ortadan kalkmamıştır. Üslup başarılı olmayan işçilik ve tasarımlar yapılarak son bulmuştur. Victoria & Albert Museum’daki (1048/1648) kandil bunun bir örneği olabilir. Cami kandili kötü bir Baba Nakkaş üslubuna benzemektedir. Bununla birlikte Selim ve Süleyman dönemlerinde sarayla sanat ilişkisinin uzak olması da başka üslupların ortaya çıkmasının sebepleri olarak değerlendirilebilir (Atasoy-Raby, 1989, s. 107).

Baba Nakkaş üslubu motifler terk edildikten sonra da mavi beyaz çinilerin örnekleri nadiren devam etmiştir. Topkapı Sarayı sünnet odasında bulunan kuşlu pano mavi beyaz tarzda yapılmış 16. yüzyıl başlarının en kaliteli örneklerinden olup bu panoda eflatun yerine firuze rengi kullanılmıştır. Sünnet odasında bulunan bir başka çinide ise ağaç motifi ve hayvansal motifler kompozisyon meydana getirilecek şekilde kare çini formlara işlenmiştir. Kapı alınlığında bulunan Çin bulutu panoda işlenen bulut motifte de Çin hanedanlığının izleri yer almıştır. Bu eserler mavi beyaz, saz yolu ve Çin üslubunun bir sentezidir (Öney, 1976, s. 66).

Baba Nakkaş Üslubunun Karakteristik Özellikleri

Hamur Yapısı

Osmanlılar kırmızı hamurdan beyaz hamura 14-15. Yüzyıllar arasında geçmiştir. Osmanlı Devleti kırmızı topraklı hamur kullanarak tek renkli sırlı çinileri ilk kez üretmişlerdir. Selçuklu devletinin de etkisinde kalınarak üretilen bu seramiklere Milet işi adı verilen erken dönem Osmanlı seramikleridir. 15 ve 16.yüzyıllarda o dönemin en önemli

değişikliklerinden biride beyaz hamurlu seramiklerinin üretimi yapılmaya başlamış ve döneme damgasını vurmaktadır. Bu dönemde üretilen beyaz hamurlu seramikler porseleni andırmaktadır. İslam coğrafyasında, Porselenin hammaddesi olan kaolin bulunmadığı için, İslam sanatçıları, yapısında Fritli Hamur adı ile bilinen, Sun'i hamuru kullanmış içerisinde kuvars olan hamurlardan seramikler üretilmiştir (Dönmez, 2000, s. 11).

Desen Özellikleri

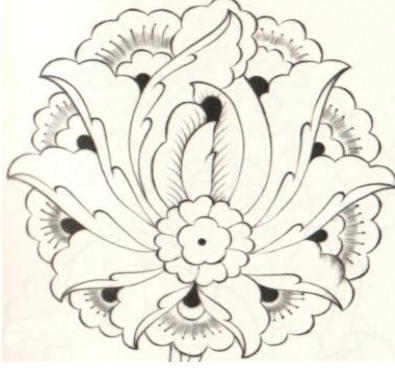
Motifler (Hatailer, Rumiler, Bulutlar, Yazı ve Düğüm motifleri)

Rumi ve Hatai üslubu motifler kendi üsluplarına çekilerek özgün Şekilde yorumlanarak yoğun bir Şekilde kullanıldığı bilinmektedir. Sonraki dönemlerde bu üslubun içerisine, bulut motifide katılarak zenginleştirilmiştir. Baba Nakkaş üslubu bir grup kandillerde, bulut motifinin yoğun Şekilde kullanılmış ayrıca, Selçuklu dönemi bezeme anlayışını hissettiren, düğüm motifi ile birliktede kullanılmıştır. Baba Nakkaş üslubu dönemleri de yazı motifi de, özel bir üretim için yapıldığı bilinmektedir (Dönmez, 2000, s. 14).

Hatai

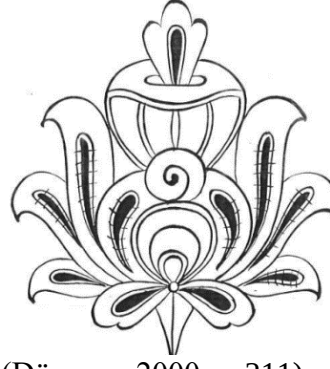
Hatai doğada bulunan çiçeklerin dikine kesitinin stilize ederek yorumlanmasından oluşan Şekil:ler olarak tanımlanmaktadır (Biol-Derman, 2021, s. 65). Baba Nakkaş üslubu hatailerde yapraklar kendi içlerine dönük Şekilde ve dış kısmı yumurta şeklini andırmaktadır. Bu durum baba nakkaş üslubunun karakteristik özelliklerindendir. Meşimesinin içerisinde bulunan yapraklar üst yapraklardan daha küçüktür. Buna sebep daha yeni gelişmiş olması veya yeni çıkmış olmasına dayanmaktadır. Üst taraftaki yapraklar gelişmiş Şekilde ve kendi içlerine dönük boğumlu Şekilde bezenmektedir (Dönmez, 2000, s. 15).

Şekil: 83
Hatai.

(Birol-Derman, 2021, s. 77).

Şekil: 84
Baba Nakkaş Üslubu Hatai.

(Dönmez, 2000, s. 211).

Penç

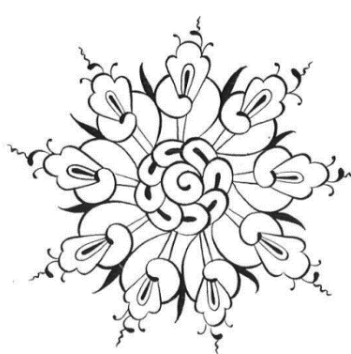
Penç motifi bir çiçeğin kuş bakışı üstünden görünen şeklinin stilize edilerek elde edilmesinden oluşur. Stilize ederken yapraklarına göre farsça isimler almıştır. Tek yapraklı ise yek berk, iki yapraklı ise dü berk, üç yapraklı ise se berk, dört yapraklı ise cihar berk, beş yapraklı olanına pençberk, altı yapraklı olanına şeş berk adı verilmektedir (Birol-Derman, 2021, s. 47). Baba Nakkaş üslubunda bezenen pençler üç boyut etkisi verecek şekilde işlenmektedir. Baba Nakkaş üslubunun karakteristik özelliği olan yapraklar kendi içlerine dönük boğumlu ve yay gibi işlenmektedir (Dönmez, 2000, s. 17).

Şekil: 85
Penç.

(Birol-Derman, 2021, s. 51).

Şekil: 86
Baba Nakkaş Üslubu Penç.

(Dönmez, 2000, s. 218).

Yaprak

Doğada bulunan farklı Şekil:lerde veya hareket halindeki yaprakların stilize edilmesi ile elde edilir. Yaprak Bitkisel kaynaklı motifler grubunda yer almaktadır (Birol-Derman, 2021, s. 17-19). Baba Nakkaş üslubunda bezenen yapraklar daha küçük ve hançer uçları, damarı damla şeklinde bezenmektedir (Dönmez, 2000, s. 17).

Şekil: 87
Yaprak.

(Birol-Derman, 2021, s. 25).

Şekil: 88
Nakkaş Üslubu Yaprak.

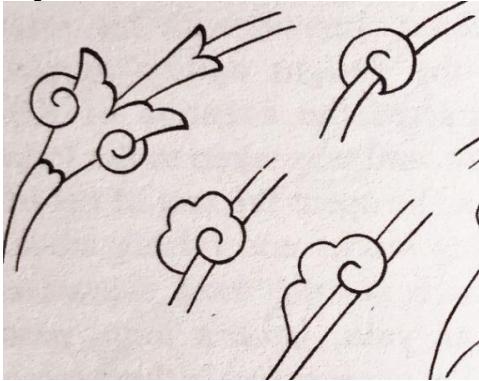

(Dönmez, 2000, s. 225).

Saplar

Bezenmekte olan kompozisyonlar saplar sayesinde takibi sürdürülebilir. Aynı zamanda saplar hareketi ve durağın ifadesini belirleyen bir yapısı vardır. Çiçekleri ve yaprakları birbirine bağlama kurgusunda önemli rolü bulunmaktadır (Turan Bakır, 1993, Cilt I., II., s. 250). Baba Nakkaş üslubunda yapılan saplar çok ince şekilde çizilmektedir (Dönmez, 2000, s. 17-18).

Şekil: 89
Saplar

(Birol-Derman, 2021, s. 24).

Goncagül

Tomurcuğa benzeyen açılmamış çiçeğin stilize edilerek elde edilen motife denmektedir. Baba Nakkaş üslubundaki Goncagül motifi, Hatai motifinde olduğu gibi kendi içine katlanmış bombeli yapraklardan oluşmaktadır. İlk dönemlerinde işlenen Goncagüller küçük Şekil:lerde bezenmektedir (Dönmez, 2000, s. 18).

Şekil: 90
Goncagül.

(Birol-Derman, 2021, s. 105).

Şekil: 91
Baba Nakkaş Üslubu Goncagül.

(Dönmez, 2000, s. 223).

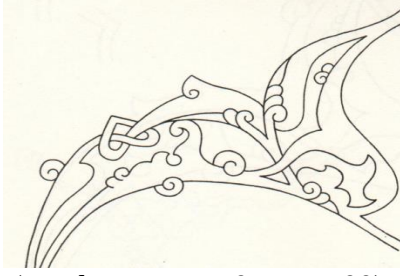
Rumi

‘‘Selçukluların Anadolu’ya gelişiyle, Doğu Roma İmparatorluğu’nun hâkimiyetindeki Anadolu toprakları **‘‘Diyar-ı Rum’’** adı altında anılmış, Selçuklular ise; **‘‘Rum Selçukluları’’** denilmiştir. Selçuklularda gelişen bu süsleme tarzı da **‘‘Rumi’’dir’’** (Dönmez, 2000, s. 18).

Rumi motifi Kaynağı bakımından iki görüşte değerlendirilmektedir. Bu görüşlerden biri Rumi motifinin hayvan figürlerinden türediğini savunan görüştür. Diğerisi ise Rumi motifinin bitkisel kökenli olduğunu savunan görüştür. Uygur Türkleri tarafından IX-X. yıllarda yapılmış olan bezemelerde bulunan deniz canavarının kanadında Rumi motifi gözlemlenmektedir. Daha sonra bu motif gelişim göstererek sıkça karşımıza çıkmaktadır. Türklerin hayvan güçleri kavgaları ilham kaynakları olmuştur. Orta Asya bozkırlarında yaşayan Türkler hayvanlarla iç içe olmuşlardır. Hun Türklerin de hayvan figürleri bereketi gücü vb. temsil ettiği bilinmektedir (Keskiner, 1995, s. 10-11).

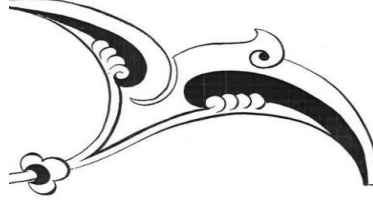
Rumi motifli desenlerde yaprak, penç, hatai gibi bitkisel kaynaklı motifler ile birlikte kullanılması motifin kökeninin temel unsuru olmasını kazandırmaktadır. Rumi motifi Hataipenç yaprak gibi kendi dalının üstünde bulunmasında bitkisel kaynaklı sıfatını kazandırmaktadır. Baba Nakkaş üslubunda bezenen Rumi motifi diğer motiflerde olduğu gibi şişkin ve yuvarlak hatlı olarak işlenmiş aynı zamanda üç boyut etkisi verecek şekilde bezenmektedir (Dönmez, 2000, s. 19-20).

Şekil: 92
Rumi.

(Birol-Derman, 2021, s. 200).

Şekil: 93
Baba Nakkaş Üslubu Rumi.

(Dönmez, 2000, s. 228).

Orta Bağ

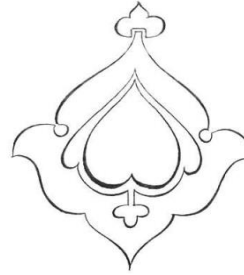
Orta bağ helezonlarda girişi ve çıkışı sağlayan desen ve kompozisyon içerisinde bağlayıcı görevinde kullanılmaktadır (Birol-Derman, 2021, s. 183). Baba Nakkaş üslubunda bezenen Rumi motifi ile aynı karakteristik özelliklerde bezenmektedir (Dönmez, 2000, s. 20).

Şekil: 94
Orta bağ.

(Birol-Derman, 2021, s. 203).

Şekil: 95
Baba Nakkaş Üslubu Orta bağ.

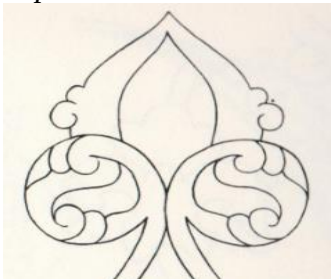

(Dönmez, 2000, s. 236).

Tepelik

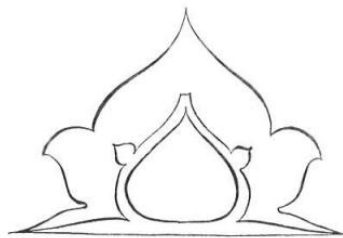
Adından da anlaşılacağı üzere desen içerisinde tepe noktalarında ayrıca helezonlarda iki Rumi sapının birleşim noktasında bulunan Rumi kaynaklı motiftir (Birol-Derman, 2021, s.183). Baba Nakkaş üslubunda bezenen tepelik motifi bitkisel üslup tarzında sade ve küçük şekilde bezenmektedir (Dönmez, 2000, s. 21).

Şekil: 96
Tepelik.

(Birol-Derman, 2021, s. 202).

Şekil: 97
Baba Nakkaş Üslubu Tepelik.

(Dönmez, 2000, s. 236).

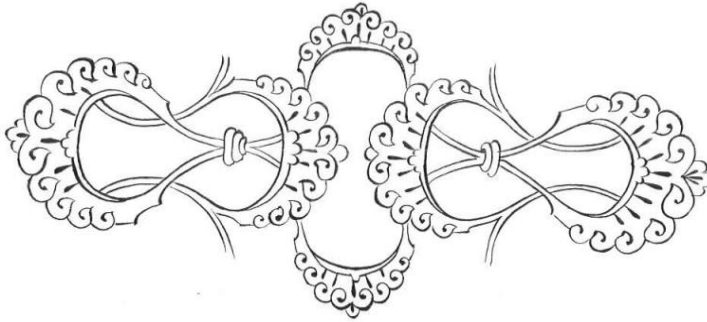
Bulut

Bulut motifi mitolojik hayvanlar olan ejder ve simurg motifi kavgalarında hırs ile burnundan çıkan buhar yada ateş ifadesi olarak bilinmektedir. Bu sebepten dolayı bulut motifi Çin kaynaklı olmasından Çin bulutu adını almıştır. Baba nakkaş üslubunda bulut motifine II. Bayezid Dönemi'nde rastlamaktayız (Dönmez, 2000, s. 21).

Türkler ne kadar bulutun efsanevi hayvanlardan oluştuğunu Çin kaynaklı olduğunu bilsedesanattada daha gerçekçi yaklaşımlar yaparak bulut motifinin kaynağının tabiat olduğunu vurgulamaktadır (Birol-Derman, 2021, s. 153).

Şekil: 98

Baba Nakkaş Üslubu Bulut.

(Dönmez, 2000, s. 243).

Yığma Bulut

Yığma bulut yapılan desenlerde boşluk doldurma amacı ile kullanılmaktadır. Minyatür tasarımlarda tabiattan bir kesit olarak gökyüzünü anımsatmaktadır (Birol-Derman, 2021, s. 153).

Tabiatta bulunan bulut motifinden farklılaşarak stilize edilmesiyle gerçekliğinden uzaklaşan bulutlara **stilize veya çizgi bulut** adları ile kullanılmaktadır. Rumi motifinde olduğugibi iki ayrı kolunun olduğu iki ayrı bölüme veya paftalara ayırmada kullanılan bulut motifine ayırma bulut denmektedir. Baba Nakkaş üslubunda yapılan bulut motifleri geniş ve yüksek hilal şeklinde fırça darbeleri ile benekler yapılarak işlenmiştir. İnce saplarının olması tezatlığı yansıtsada baba nakkaş üslubunun karakteristik özelliklerine göre işlendiği görülmektedir (Dönmez, 2000, s. 21-22).

Orta Bağ Bulut

Orta Bağ Bulut motifi rumi motifinde olduğu gibi simetrik bezenmekte aynı görevde kullanılmaktadır. Baba nakkaş eserlerde orta bağ kullanılmıştır (Dönmez, 2000, s. 22).

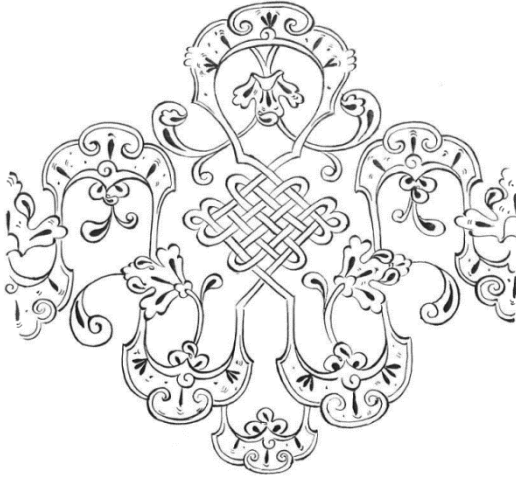
Geometrik Motifler

Düğümmler:

Düğüm motifi Selçuklulardan sonra II. Bayezid Dönemi'nde kullanılmıştır. Bayezid Dönemi'nde motif önem kazanmış ve küçük sanatlarda da kullanıldığı görülmektedir. Bunun yanı sıra Selçuklular Dönemi'nde duvar çinilerinde kullanılan düğüm motifi Bayezid Dönemi'nde evâni grupta kullanıldığı görülmektedir(Dönmez, 2000, s. 22).

Şekil: 99

Baba Nakkaş Üslubu Düğüm.

(Dönmez, 2000, s. 245).

Zencerek

Geometrik desenlerden oluşturulan zencerek motifi desenin alanını sınırlayan çerçeve ve bordürlerdir. Genellikle Baba Nakkaş üslubu kapların birçoğunda zencerek kullanılmıştır (Dönmez, 2000, s. 23).

Şekil: 100

Baba Nakkaş Üslubu Zencerek.

(Kıraç, 2000, s. 30).

Yazı

Baba Nakkaş üslubunda üretilen seramiklerin çoğun da yazı işlenmiştir. Genellikle Cami kandillerinde kullanılan yazılar kufi ve sülüs yazılarda bezenmektedir (Dönmez, 2000, s. 23).

Şekil: 101

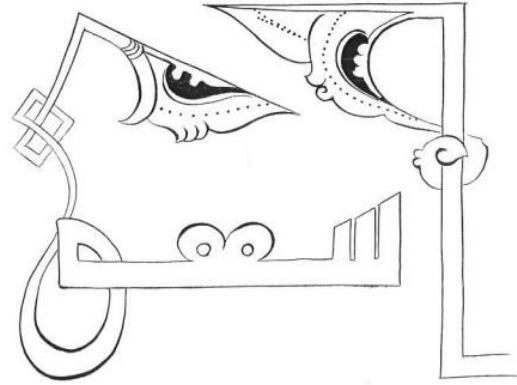
Baba Nakkaş Üslubu Yazı.

(Atasoy-Raby, 1989, s. 157).

Şekil: 102

Baba Nakkaş Üslubu Yazı.

(Dönmez, 2000, s. 239).

Kompozisyonlar

Tamamen zemini kaplama silme kompozisyonlar, Kademeli kompozisyonlar, cetvel çizgileri ile alanlar bölümlenir, sonra her bölünen alan ayrı, ayrı değerlendiriliyor. Ya da önce düğün motifleri ile zemin tanzim edilir, daha sonra bunların içerisine bitkisel motiflerle, Rumiler ve diğer motiflerle kompozisyon kurguları yapılıyor. Renklendirmede, zeminin renklendirilip motifin dışı bırakıldığı örnekler varken, birde biçimin renklendirilip, zeminin beyaz bırakıldığı, örneklerde vardır. Ayrıca her ikisinin de renklendirildiği örnekler var.

Bir kompozisyon üretilirken yapılacak bölgenin biçimi, boyutu ve yapım aşamasında hangi teknikler uygulandığına göre kompozisyon tasarlanmaktadır. Çini karolarda genellikle kullanılan kompozisyon türleri serbest, simetrik, ulama ve merkezi olarak uygulanmaktadır. Çini evani grubunda yapılan kompozisyon türleri serbest simetrik ve ulama olarak 3 ana grup olarak değerlendirilmektedir (Turan Bakır, 1993, c. I. II., s. 267-307).

Fatih Sultan Mehmed Dönemi'nde tabak formlarında görülen kompozisyonlar iç içe bantlara bölünerek oluşturmaktadır. Bu kompozisyonlar en az 3 banttandır oluşmakta aynı zamanda beyaz alan bırakılmaksızın bezenmektedir. II. Beyazıt Dönemi'nde kompozisyon aynı şekilde devam etmektedir. Farklılık olarak gözlemlediğimiz alan ölçülerinde ve sayılarında farklılıklar göstermektedir. Bu dönemde yapılan Baba Nakkaş işi kapların merkezde bulunan daire büyük tutulmuş, çanak bölümünde bulunan bant ise desenlemeden bırakılarak kargaşa azaltılmaya çalışılmıştır. Baba Nakkaş üslubunun son dönemleri olarak bilinen 1520'li yıllarda dikey bantlardan oluşan kompozisyonlar üretilmiştir. Bu formlar gözlemlendiğinde yelpaze dilimine benzeyen bölümlerden oluşmaktadır. Formlarda bölünmeden kullanılan örneklere ise **zemin bölmeli** kompozisyon biçimi uygulanmıştır. Yukarıda Baba Nakkaş üslubunun dönemlerinden oluşan tasarım kompozisyonları serbest, simetrik, ulama şemalarıyla tasarım yapılarak bünyelere aktarılmıştır (Dönmez, 2000, s. 25).

Şekil: 103

Fatih Sultan Mehmed Dönemi Tabak.

(Özçelik, 2020, s. 212).

Şekil: 104

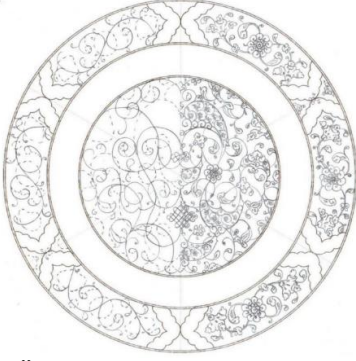
Fatih Sultan Mehmed Dönemi Tabak.

(Atasoy-Raby, 1989, s. 78).

Şekil: 105

II. Bayezid Dönemi.

(Özçelik, 2020, s. 215).

Şekil: 106

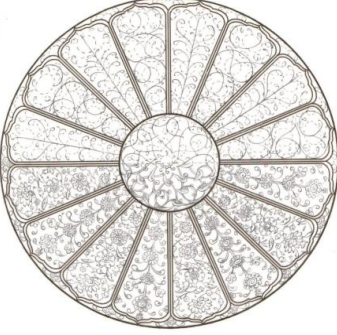
II. Bayezid Dönemi.

(Atasoy-Raby, 1989, s. 155).

Şekil: 107

Baba Nakkaş Üslubunun Son Dönemleri.

(Özçelik, 2020, s. 332).

Şekil: 108

Baba Nakkaş Üslubunun Son Dönemleri.

(Atasoy-Raby, 1989, s.162).

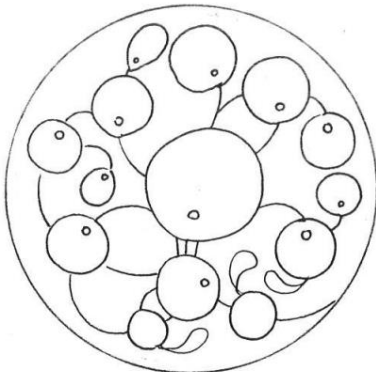
Serbest Kompozisyon

Serbest kompozisyonlar tasarlanırken (yaprak, bulut, kaya, hatai vb.) bir noktadan çıkış yaparak helezoni şeklinde yuvarlak aynı yönde dizili serpiştirilmiş oranlı motiflerden oluşmaktadır. Başlangıç ve bitiş noktaları bellidir (Birol, 2014, s. 113).

Baba Nakkaş üslubu düzenlenen serbest kompozisyonlar, hatai grubu motiflerden oluştuğu bilinmektedir (Dönmez, 2000, s. 26).

Şekil: 109

Serbest Kompozisyon.

(Dönmez, 2000, s. 272).

Şekil: 110

Serbest Kompozisyon.

(Atasoy-Raby, 1989, s. 148).

2.2..2 Simetrik Kompozisyon

Tasarlanan kompozisyonun simetrisinden oluşan kompozisyon türüdür. Baba Nakkaş üslubu simetrik kompozisyonlar daha çok II. Bayezid Dönemi'nde yaygın olarak kullanıldığı bilinmektedir. Bu kompozisyon genellikle hatai, rumi, bulut grubu motiflerin bir arada kullanılarak oluşturulduğu desenlerdir. Simetrik Şekilde tasarlanan kompozisyonlarda desenin başlangıç ve bitiş noktaları desene göre farklılıklar göstermektedir. Genellikle Rumi motifi rumi dalının üzerinde, hatai motifi hatai dalında, bulut motifi ise bulut tasarımı üzerinde olduğu gözlemlenmektedir (Dönmez, 2000, s. 26).

Şekil: 111

Simetrik Kompozisyon

(Dönmez, 2000, s. 273).

Şekil: 112

Simetrik Kompozisyon

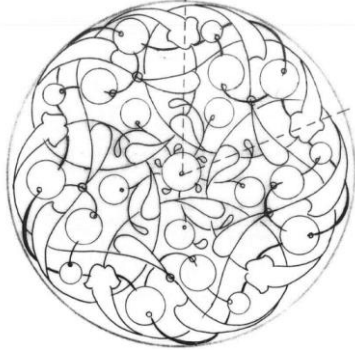
(Atasoy-Raby, 1989, s. 155).

Ulama Kompozisyonlar

Motifler ile tasarlanan kompozisyonun bir biriminin tekrar etmesi aynı zamanda görünüşte sürekliliği anımsatan bezemelere ulama kompozisyon adı verilmektedir. Ulama kompozisyonlar tam tekrar eden ve yarım tekrar eden olarak iki grupta değerlendirilir. Yarım tekrar ulamalarda 1/3 oranında birbirinin tekrar etmesiyle oluşan kompozisyonlardır. Formda uygulanacak alanların biçimine göre ulama kompozisyonlar tek yönlü, çift yönlü, basit şemalı merkezi, merkezden bağımsız girift gibi gruplarda incelenmektedir (Dönmez, 2000, s. 26-27).

Şekil: 113

Ulama Kompozisyon.

(Dönmez, 2000, s. 280).

Şekil: 114

Ulama Kompozisyon.

(Atasoy-Raby, 1989, s. 151).

Baba Nakkaş Üslubu Hatai, Penç, Servi Ağacı, Rumi ve Bulut Örnekleri

Baba Nakkaş Üslubu Hatai Örnekleri

Şekil: 115

Mavi Beyaz Baba Nakkaş Üslubu Kitabe 1510'lu Yıllarında Üretilmiştir.

(David Collection, 2022).

Şekil: 116

Mavi Beyaz Baba Nakkaş Üslubu Kavanoz 1510-1520 Yılları Arasında Üretilmiştir.

(Kavanoz, 2022).

Şekil: 117

Mavi Beyaz Baba Nakkaş Üslubu Cami Lamba 1512 Yılında Üretilmiştir.

(Cami Lambası, 2022).

Şekil: 118

Mavi Beyaz Baba Nakkaş Üslubu Cami Kandili 1512 Yılında Üretilmiştir.

(Atasoy-Raby, 1989, s. 156).

Şekil: 119

Mavi Beyaz Baba Nakkaş Üslubu Cami Kandili 1512 Yılında Üretilmiştir.

(Atasoy-Raby, 1989, s. 156).

Şekil: 120

Mavi Beyaz Baba Nakkaş Üslubu Kâse 1525 Yılında Üretilmiştir.

(Kâse, 2022).

Şekil: 121

Mavi Beyaz Baba Nakkaş Üslubu Kâse 1525 Yılında Üretilmiştir.

(Havza, 2022).

Şekil: 122

Mavi Beyaz İznik Vazo 16. Yüzyılda Üretilmiştir.

(Vazo, 2022).

Şekil: 123

Mavi Beyaz Üslubunda İznik Sürahi 16. Yüzyılda Üretilmiştir.

(Sürahi, 2022).

Baba Nakkaş Üslubu Hatai Örnekleri

Şekil: 124

Mavi Beyaz Baba Nakkaş Cami Lambası Yaklaşık 1510'lu Yıllarda Üretilmiştir.

(Cami Lambası, 2022)

Şekil: 125

Mavi Beyaz Baba Nakkaş Üslubu Şamdanlık 1480'li Yıllarda Üretilmiştir.

(Kıraç, 2000, s. 30).

Şekil: 126

Mavi Beyaz Baba Nakkaş Üslubu Şamdanlık 1480'li Yıllarında Üretilmiştir.

(Kıraç, 2000, s. 30).

Şekil: 127

Mavi Beyaz Baba Nakkaş Üslubu Şamdanlık 1480'li Yıllarda Üretilmiştir.

(Kıraç, 2000, s. 30).

Şekil: 128

Mavi Beyaz Baba Nakkaş Üslubu Yaprak Dilimli Kenarlı Tabak 1480'li Yıllarda Üretilmiştir.

(Atasoy-Raby, 1989, s.78).

Şekil: 129

Mavi Beyaz Baba Nakkaş Üslubu Kavanoz 1480'li Yıllarda Üretilmiştir.

(Atasoy-Raby, 1989, s. 148).

Şekil: 130

Mavi Beyaz Baba Nakkaş Üslubu Tabak 1480'li Yıllarda Üretilmiştir.

(Atasoy-Raby, 1989, s. 150).

Şekil: 131

Mavi Beyaz Baba Nakkaş Üslubu Tabak 1480'li Yıllarda Üretilmiştir.

(Atasoy-Raby, 1989, s. 150).

Şekil: 132

Mavi Beyaz Baba Nakkaş Üslubu Tabak 1480'li Yıllarda Üretilmiştir.

(Atasoy-Raby, 1989, s. 150).

Baba Nakkaş Üslubu Hatai Örnekleri

Şekil: 133

Mavi Beyaz Tabak 1550-1560'lı Yıllarda İznik'te Üretilmiştir.

(Walter, 2014, s. 49).

Şekil: 134

Mavi Beyaz Altıgen Karo 16.Yüzyıl Üretilmiştir.

(Shinhee, 2007, c. 2, s. 032).

Şekil: 135

Mavi Beyaz Baba Nakkaş Üslubu Cami Kandili 1512 Yılında Üretilmiştir.

(Atasoy-Raby, 1989, s. 157).

Şekil: 136

Mavi Beyaz Altıgen Karo 16. Yüzyılda Üretilmiştir.

(Carsweell, 1995, s. 54).

Şekil: 137

Mavi Beyaz İznik Sürahi 1570'li Yıllarında Üretilmiştir.

(Shinhee, 2007, c. 2, s. 027).

Şekil: 138

Mavi Beyaz Baba Nakkaş Üslubu Cami Kandili 1512 Yılında Üretilmiştir.

(Atasoy-Raby, 1989, s. 157).

Şekil: 139

*Mavi Beyaz Baba Nakkaş
Üslubu Cami Kandili 1512
Yılında Üretilmiştir.*

(Atasoy-Raby, 1989, s. 157).

Şekil: 140

*Mavi Beyaz Baba Nakkaş
Üslubu Cami Kandili 1512
Yılında Üretilmiştir.*

(Atasoy-Raby, 1989, s. 157).

Şekil: 141

*Mavi Beyaz Baba Nakkaş
Üslubu Cami Kandili 1512
Yılında Üretilmiştir.*

(Atasoy-Raby, 1989, s. 157).

Baba Nakkaş Üslubu Hatai Örnekleri

Şekil: 142

*Mavi Beyaz Baba Nakkaş Üslubu
Cami Kandili 1512 Yılında
Üretilmiştir.*

(Atasoy-Raby, 1989, s. 157).

Şekil: 143

*Mavi Beyaz Baba Nakkaş
Üslubu Cami Kandili 1512
Yılında Üretilmiştir.*

(Atasoy-Raby, 1989, s. 157).

Şekil: 144

*Mavi Beyaz Baba Nakkaş
Üslubu Cami Kandili 1512
Yılında Üretilmiştir.*

(Atasoy-Raby, 1989, s. 157).

Şekil: 145

*Mavi Beyaz Baba Nakkaş Üslubu
Cami Kandili 1512 Yılında
Üretilmiştir.*

(Atasoy-Raby, 1989, s. 157).

Şekil: 146

*Mavi Beyaz Baba Nakkaş
Üslubu Kâse 1480'li Yıllarda
Üretilmiştir.*

(Atasoy-Raby, 1989, s. 148).

Şekil: 147

*Mavi Beyaz Baba Nakkaş
Üslubu Kâse 1480'li Yıllarda
Üretilmiştir.*

(Atasoy-Raby, 1989, s. 148).

Şekil: 148

Mavi Beyaz Baba Nakkaş Üslubu Kavanoz 1480'li Yıllarda Üretilmiştir.

(Atasoy-Raby, 1989, s. 148).

Şekil: 149

Mavi Beyaz Baba Nakkaş Üslubu Kavanoz 1480'li Yıllarda Üretilmiştir.

(Atasoy-Raby, 1989, s. 148).

Şekil: 150

Mavi Beyaz Baba Nakkaş Üslubu Yarım Küre Biçiminde Ayaklı Leğen 1510'lu Yıllarda Üretilmiştir.

(Atasoy-Raby, 1989, s. 158).

Baba Nakkaş Üslubu Hatai Örnekleri

Şekil: 151

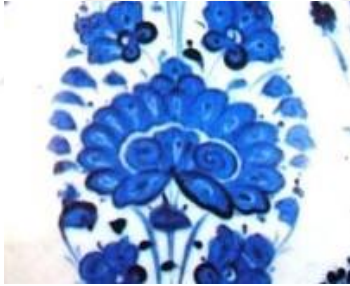
Mavi Beyaz Baba Nakkaş Üslubu Yarım Küre Biçiminde Ayaklı Leğen 1510'lu Yıllarda Üretilmiştir.

(Atasoy-Raby, 1989, s. 158).

Şekil: 152

Mavi Beyaz Baba Nakkaş Üslubu Maden Kapaklı Kırık Sürahi 1512 Yılında Üretilmiştir.

(Atasoy-Raby, 1989, s. 172).

Şekil: 153

Mavi Beyaz Baba Nakkaş İznik Tabak (Ön Yüz) 1530'lu Yıllarında Üretilmiştir.

(David Collection, 2022).

Şekil: 154

Mavi Beyaz Baba Nakkaş Üslubu İznik Kâse 1500'li Yıllarda Üretilmiştir.

(Kâse, 2022).

Şekil: 155

Mavi Beyaz Baba Nakkaş Üslubu Sürahi 1510'lu Yıllarda Üretilmiştir.

(Sürahi, 2022).

Şekil: 156

Mavi Beyaz Hatai Dekorlu Maşrapa 1520'li Yıllarda Üretilmiştir.

(Kıraç, 2000, s. 57).

Şekil: 157

Mavi Beyaz Baba Nakkaş Üslubu İznik Kâse 1500'li Yıllarında Üretilmiştir.

(Kâse, 2022).

Şekil: 158

Mavi Beyaz Baba Nakkaş Üslubu Kâse 1525 Yılında Üretilmiştir.

(Kâse, 2022).

Şekil: 159

Mavi Beyaz Baba Nakkaş Üslubu Dar Yassı Kenarlı Düz Tabak 1520'li Yıllarında Üretilmiştir.

(Atasoy-Raby, 1989, s. 170).

Baba Nakkaş Üslubu Goncagül Örnekleri

Şekil: 160

Mavi Beyaz Baba Nakkaş Üslubu Kavanoz 1510'lu Yıllarında Üretilmiştir.

(Kavanoz, 2022).

Şekil: 163

Mavi Beyaz 16. Yüzyıl İznik Üretimi Vazo.

(Vazo, 2022).

Şekil: 166

Mavi Beyaz Baba Nakkaş Tabak 1490'lı Yıllarda Üretilmiştir

(Atasoy-Raby, 1989, s. 155).

Şekil: 161

Mavi Beyaz 16. Yüzyıl İznik Üretimi Vazo.

(Vazo, 2022).

Şekil: 164

Mavi Beyaz Karo Şehzade Mahmut Çinisi 1506 Yılında Yapılmıştır.

(Kıraç, 2000, s. 55).

Şekil: 167

Mavi Beyaz İznik Cami Lambası Yaklaşık 1549 Yılında Üretilmiştir

(Cami Lambası, 2022).

Şekil: 162

Mavi Beyaz Baba Nakkaş Üslubu Kâse 1525 Yılında Üretilmiştir.

(Havza, 2022).

Şekil: 165

Mavi Beyaz İznik Vazo 16. Yüzyılda Üretilmiştir .

(Vazo, 2022).

Şekil: 168

Mavi Beyaz Altıgen Karo 16. Yüzyılda Üretilmiştir

(Carsweell, 1995, s. 54).

Baba Nakkaş Üslubu Goncagül Örnekleri

Şekil: 169

Mavi Beyaz Baba Nakkaş Üslubu
Cami Kandili 1512 Yıllarında
Üretilmiştir.

(Atasoy-Raby, 1989, s. 157).

Şekil: 170

Mavi Beyaz Baba Nakkaş
Üslubu Tabak 1500-1510
Yıllarında Üretilmiştir.

(Atasoy-Raby, 1989, s. 155).

Şekil: 171

Mavi Beyaz Baba Nakkaş Üslubu
Yarım Küre Biçiminde Ayaklı
Leğen 1510-1520 Yıllarında
Üretilmiştir.

(Atasoy-Raby, 1989, s. 169).

Şekil: 172

Mavi Beyaz Baba Nakkaş Ayaklı
Leğen 1520'li Yıllarda
Üretilmiştir.

(Atasoy-Raby, 1989, s.171).

Şekil: 173

Mavi Beyaz Baba Nakkaş
Üslubu Maden Kapaklı Kırık
Sürahi 1512 Yılında
Üretilmiştir.

(Atasoy-Raby, 1989, s. 172).

Şekil: 174

Mavi Beyaz Baba Nakkaş Üslubu
Kitabe 1510'lu Yıllarda
Üretilmiştir.

(David Collection, 2022).

Baba Nakkaş Üslubu Penç Örnekleri

Şekil: 175

Mavi Beyaz Baba Nakkaş
Üslubu Kavanoz 1510'lu
Yıllarda Üretilmiştir.

(Kavanoz, 2022).

Şekil: 176

Mavi Beyaz Baba Nakkaş
Üslubu Kavanoz 1510'lu Yıllarda
Üretilmiştir.

(Kavanoz, 2022).

Şekil: 177

Mavi Beyaz Baba Nakkaş
Üslubu Kâse 1525 Yılında
Üretilmiştir.

(Havza, 2022).

Şekil: 178

Mavi Beyaz Baba Nakkaş Üslubu Kâse 1525 Yılında Üretilmiştir.

(Havza, 2022).

Şekil: 179

Mavi Beyaz İznik Vazo 16. Yüzyılda Üretilmiştir.

(Vazo, 2022).

Şekil: 180

Mavi Beyaz İznik Gemi Tanker 16. Yüzyılda Üretilmiştir.

(Tanker, 2022).

Şekil: 181

Mavi Beyaz Üslubu Sürahi 1530'lu Yıllarda Üretilmiştir.

(Sürahi, 2022).

Şekil: 182

Mavi Beyaz Baba Nakkaş Üslubu Tabak 1480'li Yıllarda Üretilmiştir.

(Atasoy-Raby, 1989, s. 150).

Şekil: 183

Mavi Beyaz Tabak 1550'li Yıllarında İznik'te Üretilmiştir.

(Walter, 2014, s. 49).

Baba Nakkaş Üslubu Penç Örnekleri

Şekil: 184

Mavi Beyaz Altıgen Karo 16. Yüzyılda Üretilmiştir.

(Shinhee, 2007, c. 2, s. 032).

Şekil: 185

Mavi Beyaz Baba Nakkaş Üslubu Cami Kandili 1512 Yılında Üretilmiştir.

(Atasoy-Raby, 1989, s. 157).

Şekil: 186

Mavi Beyaz Baba Nakkaş Üslubu Cami Kandili 1512 Yılında Üretilmiştir.

(Atasoy-Raby, 1989, s. 157).

Şekil: 187

Mavi Beyaz Baba Nakkaş Üslubu Tabak 1500'lu Yıllarında Üretilmiştir.

(Atasoy-Raby, 1989, s. 155).

Şekil: 188

Mavi Beyaz Baba Nakkaş Üslubu Yarım Küre Biçiminde Ayaklı Leğen 1510'lu Yıllarda Üretilmiştir.

(Atasoy-Raby, 1989, s. 158).

Şekil: 189

Mavi Beyaz Baba Nakkaş Üslubu Yarım Küre Biçiminde Ayaklı Leğen 1510'lu Yıllarında Üretilmiştir.

(Atasoy-Raby, 1989, s. 169).

Şekil: 190

Mavi Beyaz Baba Nakkaş Üslubu Ayaklı Leğen 1520'li Yıllarında Üretilmiştir.

(Atasoy-Raby, 1989, s. 171).

Şekil: 191

Mavi Beyaz Baba Nakkaş Üslubu Kâse 1525 Yılında Üretilmiştir.

(Kâse, 2022).

Şekil: 192

Mavi Beyaz İznik Tabak 16. Yüzyılda Üretilmiştir.

(Shinhee, 2007, c. 2, s. 028).

Baba Nakkaş Üslubu Rumi Örnekleri

Şekil: 193

Mavi Beyaz Baba Nakkaş Üslubu Cami Kandili 1512 Yılında Üretilmiştir.

(Atasoy-Raby, 1989, s. 156).

Şekil: 194

Mavi Beyaz Baba Nakkaş Üslubu Kâse 1525 Yılında Üretilmiştir.

(Kâse, 2022).

Şekil: 195

Mavi Beyaz Baba Nakkaş Üslubu Kâse 1525 Yılında Üretilmiştir.

(Kâse, 2022).

Şekil: 196

Mavi Beyaz Baba Nakkaş Üslubu Hacı Matarası 1480'li Yıllarda Üretilmiştir.

(Atasoy-Raby, 1989, s. 150).

Şekil: 197

Mavi Beyaz Baba Nakkaş Üslubu Yaprak Dilimli Kenarlı Tabak 1480'li Yıllarda Üretilmiştir.

(Atasoy-Raby, 1989, s. 78).

Şekil: 198

Mavi Beyaz Baba Nakkaş Üslubu Kâse 1525 Yılında Üretilmiştir.

(Kâse, 2022).

Şekil: 199

Mavi Beyaz Altıgen Karo 16. Yüzyılda Üretilmiştir.

(Carsweell, 1995, s. 54).

Şekil: 200

Mavi Beyaz Karo Şehzade Mahmut Çinisi 1506Yılında Yapılmıştır.

(Kıraç, 2000, s. 55).

Şekil: 201

Mavi Beyaz Baba Nakkaş Üslubu Tabak 1480'li Yıllarda Üretilmiştir.

(Atasoy-Raby, 1989, s. 150).

Baba Nakkaş Üslubu Rumi Örnekleri

Şekil: 202

Mavi Beyaz Altıgen Karo 16. Yüzyılda Üretilmiştir.

(Shinhee, 2007, c. 2, s. 032).

Şekil: 203

Mavi Beyaz Baba Nakkaş Üslubu Cami Lambası Yaklaşık 1510'lu Yıllarda Üretilmiştir.

(Cami Lambası, 2022).

Şekil: 204

Mavi Beyaz Baba Nakkaş Üslubu Cami Kandili 1512 Yılında Üretilmiştir.

(Atasoy-Raby, 1989, s. 157).

Şekil: 205

Mavi Beyaz Baba Nakkaş Üslubu Tabak 1480'li Yıllarda Üretilmiştir.

(Atasoy-Raby, 1989, s. 150).

Şekil: 206

Mavi Beyaz Baba Nakkaş Üslubu Sürahi 1510'lu Yıllarda Üretilmiştir.

(Sürahi, 2022).

Şekil: 207

Mavi Beyaz Baba Nakkaş Üslubu Kavanoz 1480'li Yıllarda Üretilmiştir.

(Atasoy-Raby, 1989, s. 148).

Baba Nakkaş Üslubu Bulut Örnekleri

Şekil: 208

Mavi Beyaz Baba Nakkaş Üslubu Cami Kandili 1512 Yılında Üretilmiştir.

(Atasoy-Raby, 1989, s. 156).

Şekil: 209

Mavi Beyaz Baba Nakkaş Tabak 1495-1505 Yılları Arasında Üretilmiştir.

(Atasoy-Raby, 1989, s. 155).

Şekil: 210

Mavi Beyaz İznik Cami Lambası Yaklaşık 1549 Yılında Üretilmiştir.

(Cami Lambası, 2022).

Şekil: 211

Mavi Beyaz Baba Nakkaş Cami Lambası Yaklaşık 1510'lu Yıllarda Üretilmiştir.

(Cami Lambası, 2022).

Şekil: 212

Mavi Beyaz Baba Nakkaş Üslubu Cami Kandili 1512 Yılında Üretilmiştir.

(Atasoy-Raby, 1989, s. 156).

Şekil: 213

Mavi Beyaz Baba Nakkaş Üslubu Tabak 1500'lü Yıllarda Üretilmiştir.

(Atasoy-Raby, 1989, s. 155).

Şekil: 214

Mavi Beyaz Baba Nakkaş Üslubu Dar Yassı Kenarlı Düz Tabak 1520'li Yıllarında Üretilmiştir.

(Atasoy-Raby, 1989, s. 170).

Şekil: 215

Mavi Beyaz Baba Nakkaş Üslubu Kitabe 1510'lu Yıllarda Üretilmiştir.

(David Collection, 2022).

Şekil: 216

Mavi Beyaz Baba Nakkaş Üslubu Tabak 1500'li Yıllarda Üretilmiştir.

(Atasoy-Raby, 1989, s. 155).

Baba Nakkaş Üslubu Servi Ağacı Örnekleri

Şekil: 217

Mavi Beyaz Baba Nakkaş Üslubu Maden Kapaklı Kırık Sürahi 1512 Yılında Üretilmiştir.

(Atasoy-Raby, 1989, s. 172).

Şekil: 218

Mavi Beyaz Baba Nakkaş Üslubu Kâse 1525 Yılında Üretilmiştir.

(Kâse, 2022).

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

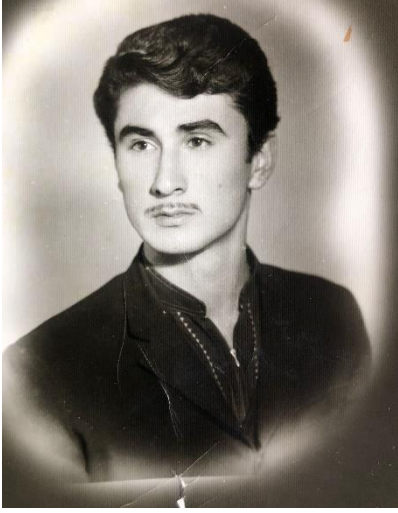
Baba Nakkaş Üslubunun Mehmet Koçer İle Günümüze Yansıması

Mehmet Koçer'in Hayatı ve Sanatçı Kişiliği

Süleyman Bey ve Makbule Hanımın oğlu olan Mehmet Koçer 02.09.1951'de Elazığ'ın Ağın ilçesinde dünyaya gelmiştir. Eğitim hayatına Ağın ilçesindeki Öğretmen Abdullah Lütfi İlkokulu'nda başlayan Koçer ortaokulu Ağın Ortaokulu'nda, liseyi ise Tunceli Erkek İlk Öğretmen Okulu'nda tamamlayarak 1969 yılında mezun olmuştur (Koçer, 2022).

Şekil: 219

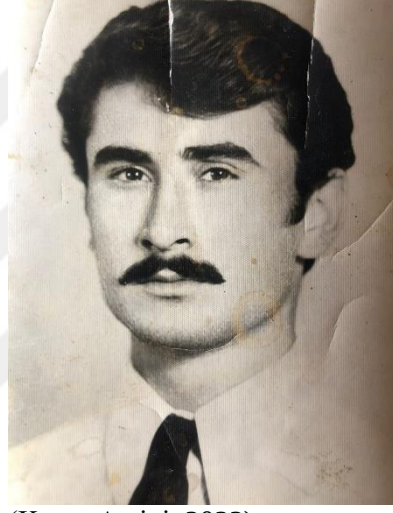
Mehmet Koçer.

(Koçer Arşivi, 2022).

Şekil: 220

Mehmet Koçer.

(Koçer Arşivi, 2022).

Mehmet Koçer 30.09.1969 tarihinde Mersin Mut Esenköy İlkokulu'nda öğretmen olarak göreve başlamıştır. 1970 yılında Mühibe Hanım ile evlenen Mehmet Koçer'in iki kız, bir erkek çocuğu vardır (Koçer, 2022).

Şekil: 221

Mehmet Koçer ve ailesi.

(Koçer Arşivi, 2022).

Şekil: 222

Mehmet Koçer ve ailesi.

(Koçer Arşivi, 2022).

Askerliğini 1971’de Ankara, Mamak Muhabere Okulu’nda er öğretmen olarak yapan Koçer, Mamak Muharebe Okulu’nun kapatılmasıyla Kütahya’nın Altıntaş ilçesi Tatar Muhat Köyü’ne öğretmen olarak atanmıştır. Öğretmenliğe devam ederken 1974 yılında Ankara Gazi Eğitim Enstitüsü Resim Bölümü’nde eğitim almaya başlamıştır (Koçer, 2022).

Mehmet Koçer’in, resim bölümündeki modelaj dersi öğretmeni İspanya’da Seramik eğitimini tamamlamış olan Güner Özkan, Mehmet Koçer’in çalışkanlığını fark etmiş ve onu çini sanatına yönlendirmiştir.

“Üniversitede Güner Özkan hocamla çok güzel bir diyalogumuz oldu. Bir gün beni çağırarak mezuniyet tezimi belirlerken Kütahya çiniciliğini seçmemi istedi. Kendisi seramik sanatını geliştirmem için önerilerde bulundu. Önerilerini dinleyerek Kütahya çini sanatını iyice öğrenmek için Kütahya’ya geldim. Atölyeleri gezdim, çizimler yaptım. Buralarda fotoğraflar çektim, çalışmalar yaptım ve sonuçta tezimi Kütahya Çiniciliği konusunda 1977’de başarıyla vererek mezun oldum” (Koçer, 2022).

Şekil: 223

Mehmet Koçer.

(Koçer Arşivi, 2022).

Şekil: 224

Sağdan Dördüncü Mehmet Koçer ve Arkadaşları

(Koçer Arşivi, 2022).

1977’de Kütahya İmam Hatip Lisesi’ne resim öğretmeni olarak atanan Koçer, İstanbul’dan Kütahya’ya motif kursu açmak için gelen Koç Vakfı üyelerinden İnci Ayan Birol ve Çiçek Derman’dan motif dersleri almıştır. Kendi deyimi ile “*Motifin anayasasını, tasarısını, kompozisyonunu*” bu sayede öğrenmiştir (Koçer, 2022).

Şekil: 225

Sağdan Üçüncü Mehmet Koçer ve Arkadaşları.

(Koçer Arşivi, 2022).

Bireysel çini çalışmalarına devam eden Koçer 1982 yılında Altın Çini firmasının kurulması ile bu firmanın çini üretim sorumlusu ve desinatörü olmuştur.

“Allah gani, gani rahmet eylesin. Kütahya'da Hasan Taşfırat isimli bir müteahhit işadamı vardı. Hanımı da benimle aynı okulda sanat tarihi öğretmeni idi. Ailece görüşmeye başladık. Çok güzel bir diyalogumuz vardı. Bir akşam bize misafir oldular. Benim mavi beyazları görünce vuruldu. ‘Rica etsem, bunların 2 tanesini bana verir misin’ dedi. Ricasını kırmadım. Aradan üç gün geçti. Hasan bey verdiğim tabakları hayranlıkla seyrettiğini söyleyerek çini fabrikası kurma kararı aldığını belirtti. Bu konuda benden yardım istedi. Kendisine ve ortağına yardımcı olabilmek için izin alıp İstanbul'a gittik. Çini atölyelerini, müzeleri, camileri gezdik. 1982’de Altın Çini fabrikasını kurduk” (Koçer, 2022).

Mehmet Koçer Altın Çini ve Seramik Sanayi bünyesinde halen çini üretim sorumlusu ve desinatör olarak görevine devam etmektedir. Altın Çini’de yürüttüğü bazı projeler şunlardır; Ankara Hamdi Akseki Camii, Eskişehir Türk Dünyası Bilim Kültür Sanat Merkezi, Hatay Nebatat Müzesi, Kütahya Merkez Saat Kulesi, Ankara Kocatepe Camii, Ürdün Sarayı, Amasya Şehzadeler Müzesi, Umman Sarayı, Büyükkada Vapur İskelesi çinileri ve Selimiye Camii revak çinilerinin restorasyonu (Koçer, 2022).

Şekil: 226

Altın Çini Mehmet Koçer.

(Koçer Arşivi, 2022).

Şekil: 227

Altın Çini Mehmet Koçer.

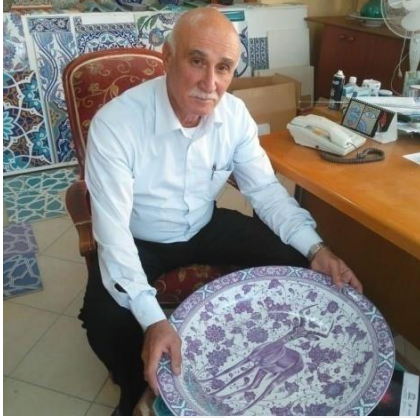

(Koçer Arşivi, 2022).

1985-88 yılları arasında Mehmet Koçer, Ankara Gazi Mesleki Eğitim Fakültesi'nde çini ve seramik dersleri vermiştir. Dumlupınar Üniversitesi Kütahya Meslek Yüksekokulu Çini İşlemeciliği Bölümü'ne 1989 yılında öğretim görevlisi olarak atandı ve 2004 yılında emekli olmuştur (Koçer, 2022).

Şekil: 228

Altın Çini Mehmet Koçer.

(Koçer Arşivi, 2022).

Şekil: 229

Altın Çini Mehmet Koçer.

(Koçer Arşivi, 2022).

Mehmet Koçer Kütahya Endüstri Meslek Lisesi'nde çini seramik bölümünü kurmuştur. Türkiye'de Milli Eğitim Talim Terbiye Kurulu Başkanlığı'nın çini seramik bölümleri için ilk defa yürüttüğü seramik müfredatı geliştirme çalışmalarında yer almıştır. Seramik Bölümü'nü üniversiteye taşıması ise 1995'te olmuştur (Koçer, 2022).

Şekil: 230

Mehmet Koçer Kütahya Belediye Başkanı Tarafından "Şehre Değer Katanlar Ödülünü" aldı.

(Koçer Arşivi, 2022).

Şekil: 231

Mehmet Koçer Kütahya Belediye Başkanı tarafından "Şehre Değer Katanlar Ödülünü" aldı.

(Koçer Arşivi, 2022).

Mehmet Koçer pek çok ulusal ve uluslararası sergi, kongre ve konferansa katılmıştır. Bunun dışında çok sayıda çini ve seramik yarışmalarında jüri üyelikleri yapmıştır.

Şekil: 232

Mehmet Koçer. "Dün Kaşı-Evani Bugün Çini Panel ve Sergi "

(Koçer Arşivi, 2022).

Şekil: 233

Mehmet Koçer..

(Koçer Arşivi, 2022)

Baba Nakkaş Üslubunun En Önemli Temsilcisi Mehmet Koçer İle Mülakat

Şekil: 234

Mehmet Koçer ile Altın Çini'den.

(Deniz Özel Çekim, 2022).

Şekil: 235

Mehmet Koçer ile Altın Çini'den.

(Deniz Özel Çekim, 2022).

Çini sanatının Anadolu'ya gelişi ve Türkler tarafından benimsenerek Türk kültürünün önemli bir parçası haline gelmesi Baba Nakkaş gibi önemli çini ustalarının yetişmeleri sonucunu gerçekleştirmiştir. Bu üslubu yaşatmasından ötürü günümüzde çini sanatının önemli ustalarından biri olarak gösterilen Mehmet Koçer, Türklerin kendine özgü mimari bir geleneğinin olduğuna değinmiştir. Çini sanatının Anadolu'ya Selçuklular döneminde Keşan şehrinden geldiği bilgisini veren Koçer'e göre bu dönemde çiniler en iyi Şekilde tasnif

edilmiş, kaplama olan “kâşi”, kap kacak olan da “evanî” olarak nitelendirilmiştir. O dönemin mimari eserlerinden olan cami, han, hamamlar ve kervansaraylar yapılırken çini sanatından etkilenmiş ve bu yapılar çinilerle bezenmiştir. Ortaya görsellik açısından da son derece zengin sanatsal yapılar çıkmıştır (Koçer, 2022).

Koçer, Selçuklu Dönemi’nde Anadolu’da yerleşik çini atölyeleri bulunmadığı bilgisini vermiştir. Anadolu insanı çini fırınlarını ve atölyeleri oldukça pratik bir şekilde kurmuştur. Cami, han, hamam, kervansaray nerede yapılıyorsa çini fırınları da o inşaatın yanında yer almıştır. Çinide kullanılacak hammadde inşaatın yanına getirilmiş, inşaatın çinisi tamamlandığında fırınlar ve diğer atölyeler kaldırılmıştır. Bu konu Konya’da düzenlenmiş olan Türk El Sanatları sempozyumunda da bir sanatçı tarafından katılımcılara aktarılmıştır. Sempozyumda bulunan Mehmet Koçer o tarihte bu bilginin doğruluğuna itiraz etmiş fakat bildiriye sunan kişinin yapılan kazılarda çıkan yıkılmış çini fırınlarının bulunduğunu dile getirmesi ile bilginin doğru olduğuna ikna olmuştur (Koçer, 2022).

“O dönemde, genelde çini mozaik kullanılıyordu. Çini mozaik uygulamanın kendi içinde zorlukları vardır. Çini mozaikte geniş fırça hâkimiyeti yoktur. O zamanın kuyu fırını dediğimiz çini fırınları kerpiçten yapılıyordu. Kerpiç piştikten sonra tuğlaya dönüşüyordu. Katıldığım sempozyumda konu ile ilgili bildiri sunan bir kişi ‘İnşası yapılacak yere hammadde geliyor, orada iş bittikten sonra, taş atölyesi, ahşap atölyesi, çini fırınları, hepsi yıkılıp düzleniyordu. Mesela, Sivas Gök Medrese yapılırken taş ustaları, ahşap ustaları ve çini işi yapan kişiler ihtiyacı görecektir. Şekilde oraya geldi. İş bitince, kurulan atölyeler fırınlar dağıtıldı’ dedi. Ben ister istemez itiraz ettim. ‘Bu kadar kolay mı? Biz fırını oturturken, yaparken kaç tane fırını çöpe attık’ dedim. Oradaki arkadaş ‘hocam biz kazılar yaptık. Mesela, Edirne Muradiye caminin restorasyonunda, şantiye içerisinde çini fırını bulduk. Orada çalışan kişiler oranın çinisini yapmış, sonra çini fırını yıkmış. Taş atölyesi ve ahşap atölyesi yıkılmış. Biz bunların kalıntılarını bulduk’ dedi. Bunun üzerine anlatılanlara ben de ikna oldum. Sonuçta şu noktaya geliyoruz. Selçuklu dönemi ve Osmanlı’nın ilk dönemlerinde ustalar inşaatın şantiyesine gitmiş, oranın çinisini orada yapmış ve bitirmişler. Şimdi Anadolu’da böyle bir şey yok” (Koçer, 2022).

“Fatih Sultan Mehmet döneminin ardından çini yapımı İznik’e kaymıştır. İznik’te küçük çaplı olarak adlandırabileceğimiz çini yapımları gerçekleşmiştir. Çini yapımı için gerekli olan hammadde İznik’tedir. İznik’te Milet işleri de yapılmıştır ama bunların sarayla ilgisi yoktur. Bunlar o dönemde yaşayan halkın bakış açısı ve naif anlayışı ile yaptığı eserlerdir. Bizans Sarayında, sünnet odasındaki hayvan figürlü panolar İznik’te değil saray nakışhanelerinde yapılmıştır” (Koçer, 2022).

Baba Nakkaş, adı üstünde desinatördür. Özbek asıllıdır ve doğudan bu topraklara gelmiştir. Oradan gelinceye kadar nerelere uğramış olduğu tam olarak bilinmemektedir ama eserlerinde İran etkisi vardır. Geldiği yerlerden değişik üsluplar yakalamış, böylelikle kendi üslubunu ortaya çıkarmıştır.

“Sanatçı değişik üslupların etkisinde kalarak onları taklit edebilir. Bir müddet sonra ise sanatçı kendi üslubunu yaratmak zorundadır. Kendi üslubunu yaratmayınca kişi sanatçı olamaz. Taklitçidir, icracıdır. Sanatta bu önemlidir” (Koçer, 2022).

14. yüzyılda çiğ çağla yeşili, saman sarısı, oksit sarısı, kahverengi renkler hâkim olmuştur. Baba Nakkaş ile birlikte 15.yüzyıl tamamen mavi beyaz olmuştur.

“Anadolu’da Baba Nakkaş’a kadar yerleşik çini atölyesi yoktu. Yine de bazı yerlerde çini yapılıyordu. O dönemde astar denilen engobe, saman sarı, oksit sarı, patlıcan moru, lacivert, tabiattaki kırmızı killi toprak, kiremit kırmızı topraklar gibi renkler kullanılıyordu. Bunları Kasımpaşa Camii’nde görmek mümkündür. O bölgede kobalt, kiremit kırmızı, turkuaz renkleri önemlidir. Bir de bünyeye engobenin eklenmesi ile ortaya fevkalade çıkmıştır. 14. yüzyılda çiğ çağla yeşili, saman sarısı, oksit sarısı, kahverengi renkler hâkim olmuştur. Baba Nakkaş ile birlikte 15.yüzyıl tamamen mavi beyaz olmuştur. Bu üslubu getiren ve motifleri, desenleri, tasarımları yapan sadece Baba Nakkaş’tır. Baba Nakkaş saraydan bir ekol olarak geçmiştir. Ecdat, tek bir reçete ile uğraşmamış olup çok farklı reçeteler vardır. Reçetede önemli olan bünyeye sır arasında uyumu sağlamaktır. Yani genleşme katsayılarını dengede tutup kılcal çatlaklar oluşturmada rengi güzel meydana çıkartmaktır. Değişik numuneler denenmiş ve incelenmiştir. Kırmızı çamur üzerine beyaz astar atılıp dekor yapılmıştır” (Koçer, 2022).

Baba Nakkaş döneminde hâkim olan renk, lacivert ve turkuazdır. Turkuazın menşei, Türk ustalara aittir. Avrupa turkuaza Türk mavisini demmiştir.

“Bakırcılar bakır işlerken bakırı döverler. Bakır dövdükçe sertleşerek, bir süre sonra işlenmez hale gelir. Bakırcı o bakırı tekrar ateşe sokar, ateşte tekrar kızartır, yumuşayınca onu oradan alır, tekrar dövmeye başlar. Bakırı döverken çekiç ile örs arasında toz birikir. Öyle olur ki akşama kadar bir bardak toz birikir. O biriken toz bakır oksittir. Siyah görünümlü, hatta tam siyah değil fumedir. Pul pul, ince ince dökülür. Ecdat tozu oradan almış, içerisine bir miktar çamur katmış, sulandırılmış, sürünce turkuaz ortaya çıkmış. Turkuazın menşei de çıkışı da bize aittir. Avrupa turkuaza Türk mavisini demmiştir. Toz bakır oksit hazırlanırken bir miktar kendi çamurundan eklenir. Gerekirse biraz sır da eklenebilir. Sonra güzelce karıştırıp öğütülür, süzgeçten geçirilir ve dört dörtlük turkuaz olur. Bakırın türevleri olan bakır oksit, bakır silikat, bakır klorürün hepsi turkuazı verir. Ben göztaşındaki turkuazı bakır sülfattan yapıyorum. Aynı rengi veriyor” (Koçer, 2022).

Mercan kırmızısı 16.yüzyılda ortaya çıktı. Şükra tarzı, lale, gül, karanfil vb. Natüralist akım ortaya çıktı. Hançerler, atlar, sazları içeren yeni bir üslup ortaya çıktı.

“Çiçek tarzı, şukufe tarzı, lale, gül, karanfili vb. çok sonradan dâhil oldu. O zamana kadar rumiler ve hatailer vardı. Baba Nakkaş farklı bir üslup ortaya atmış ve haliyle üslubuna da kendi adını vermiştir. 16. yüzyıl geldiğinde mercan kırmızısı ortaya çıktı. Sonrasında şükra tarzı, lalesi, gülü karanfili vb. tabiata dönük tekrar natüralist akım ortaya çıktı. Hançerler, atlar, sazları içeren yeni bir üslup ortaya çıktı. Prof. Dr. Ali Haydar Bayat Hoca’nın bugünkü İran ve Azerbaycan kaynaklarından edindiği araştırmalarında Yavuz Sultan Selim’in Mısır seferinden dönerken bazı kaynaklara göre yedi yüz elli bazı kaynaklara göre bin tane zanaatkâr ve sanatkâr getirdiği söylenir. Benim bilgime göre gelenlerin içerisinde isimleri bilinen, kayıt altına alınmış 8 Nakkaş ve 4 tane kaşıgıran vardır. Kanuni Sultan Süleyman Mısır’dan düğüm (doktor ambleminde ki Şekil:) ustası getirmiş ve çini sanatı bu şekilde zenginleşmiştir” (Koçer, 2022).

1970’lerde Kütahya’da on beşe yakın çini atölyesi vardı.Bu küçük işletmelerde çini yapımı için gerekli olan çamur bir ayda hazırlanabiliyordu. Kısıtlı üretim nedeni ile bisküvi bulunmuyordu.

“O dönemde atölyelerde filtre, pres bulunmuyordu. Çamur üretenler katkıları yaptıktan, reçeteleri hazırladıktan sonra çamur havuzlarda döndürölüp yalaklara dökölüyordu ve çamur suyunu emiyordu. Ayran kıvamındaki çamur, plastik haline gelene kadar 15 gün 1 ay geçiyordu. Hangi atölyeye gittiysem çamur stoku 1m³ var ya da yoktu. Çamur havuzlarda öğütölür, süzölürken içine ufak tefek farklı maddeler karışiyordu. Çamurun içine hasbelkader karışan taş, fırında pişerek kireç haline dönölür. Daha sonra rutubeti görölnce hacmi genişleyerek tabağın kenarından patlar çıkardı. Bu nedenle fırından çıkan bisküviler patlayacaksa baştan patlasın diye yıkaniyordu. O dönemde yaptığım çalışmanın tamamında taş atımı vardı. Kısıtlı üretim nedeniyle bisküvi bulunmuyordu” (Koçer, 2022).

Koçer, mavi beyaz renkleri çok sevmesine karşın Kütahya’da o dönemlerde mavi beyaz boya bulamadığını, kullanılan fırçaların eşeklerin boynundaki tüylerden yapıldığını için bu fırçalarla desene estetik vermenin çok güç olduğunu ifade etmiştir. Mavi beyaz boya ve ilk lenger tabağı olarak bu tabağı ilk kez Baba Nakkaş usulü mavi beyazı işlemiştir.

“Kütahya’da, bir çini fabrikası kurulmuş, bir süre sonra İstanbul’a taşınmış. İstanbul’da bu işi yürütemeyerek iflas etmiş. Çalıştığım firma bu fabrikanın makinelerinden almış gelmiş. Makinelerin arasında, 6-7 tane 40 cm lenger tabaklar var. Tabaklarda, desende yok, orada duruyor. ‘Bir tane alabilir miyim o tabağı bana veriri misin?’ dedim. Hiç mübalağa etmiyor, oradaki duygularımı anlatıyorum. Al deyince, sanki define buldum. O tabağı alıp eve geldim. Kâğıda, Rumi ve Baba Nakkaş karışımı bir desen çizdim. Bir bilgim de yoktu ama öylesine deseni çizdim. Sıra tahrire geldi. Kütahya’da mavi yoktu ki kobalt oksit, kobalt silikat, pembe kobalt vardı. Bende kobalt silikat vardı. Kütahya’da fırça yoktu. Kullandığım fırça eşek gibi. Eşegin boyun tüyleri ıslatılırdı. Kazın uçma kanatlarının ucu hafif keser ıslatırdı. Islanan yer kuruduktan sonra makasla kalem gibi yapılırdı. Onunla çizilirdi. Estetik vermek mümkün değil. Fırça bir türlü yürümedi. Olmadı yapamadım. Çarşıya indim. Allah rahmet eylesin. O zamanlar Kütahya’nın iyi ustalarından birinin dükkânına girdim. Adam, girdiğime hiç memnun olmadı. Mahcup bir vaziyette ‘Abi, lacivert boyayı uyguladığımda akıyor. Ben ne yapayım ki lacivert akmasın’ dedim. Cevap ‘Yok söylemem. Bırak o da bize kalsın’ dedi. O dükkândan bir çıkışım vardı, topuğuma kadar mosmor oldum. Canım o kadar sıkıldı ki adeta ter fişkırdı. Bir başka atölyeye gittim. Beni görölnce tabağı ters çevirdi, göstermedi. Neyse Allah rahmet eylesin Ahmet Kerkük’ün Elhamra çini diye bir atölyesi vardı. Onun yanına gittim. ‘Ahmet abi ben bir şey yaptım. Hem fırça gitmiyor, hem de akıyor. Bana mavi boya lazım, nerede bulurum?’ dedim. Ahmet abi ‘Hoca, mavi boya bundan 10 sene önce İngiliz bir firma getirdi. Tanıtım amacıyla millete dağıttı. Millet bir ara kullandı daha da kullanmadı’ dedi. Sonra ‘bizim evde kâğıda koyduğum, o zamanlardan kalma fındık büyüklüğünde kurumuş boya vardı. Bulursam getireyim’ dedi. 15 gün her gün aradım. Buldu mu bulamadı mı diye gittim geldim. Adam evine bakacak. Seneler öncesi, nereye koymuş belli değil. Nihayetinde bana gazete kâğıdı içerisinde, fındık büyüklüğünde boyayı verdi. Aman Allah’ım. O tabağı eve getirirken yaşadığım heyecanım vardı ya boyayı da aynı heyecan ile eve götördüm. Boya içindeki katkı maddelerinden ötürü çözölmedi. Islattığım zaman fırçaya da gelmedi. Onu çay bardağına koydum. Suyu da koydum parmağımla iyice ezdim. Bir de tölbentten geçirdim. Fırça yürümeye başladı. Zaten deseni de

hazırlamıştım. Onunla tahrirledim. Konturları mavi boya ile boyadım. Çay bardağının içerisine 1 tatlı kaşığı su koyuyor, fırçayı orada yıkıyordum. O fırçadaki boya bulaşığını, boya kabına döküyordum ki benim boyanın zerresi telef olmasın. Neyse işi yaptım bitirdim. Bunu fabrikaya fırına götürdüm. Her gün sordum. Şu gün olmadı, bu gün olmadı. En sonunda, tabak fırına girdi. Ben, günü gününe takip ediyordum. Gittim sordum. ‘Hocam senin tabak fırından çıktı ama falanca ağabeyimiz geldi, senin tabağı görünce kimin bu tabak diyerek, aldı gitti. Hemen alan kişinin dükkânına gittim. Vay be, o kişi lenger tabağı vitrine asmıştı. Kütahya içinde bir esnaf benim tabağı almış. Tabak iki günde duvardan satıldı gitti. Durum böyle olunca biz var gücümüzle o tabaklara başladık. Tabaklar, çok fazla ilgi görmeye başladı.

Kil, suyu aldığı zaman genişleyen, kuruduğu zaman küçülen maddedir. İçerisinde demir vardır. Kil içerisinde demir yoksa o kil güzeldir. Anadolu killерinin yüzde sekseni, fırından kiremit kıvamında kahverengi çıkar. Bu da içerisinde demir var demektir. Demir içeren kil boyaya katılırsa boya bozulur. Mehmet Koçer, tahririn içerisine kil katarak yeni reçeteler hazırlamış.

Bu arada mavi beyaz boyalar bulmaya başladık. Reçeteler hazırladık. Mesela tahririn içerisine kil kattık. Özlü olması demek plastik olması demektir. Plastik olması da fırçanın güzel kayması, yapışmaması demektir. Ben çoğaltacağım diye kili boyaya bastım. Bir tahrir yaptım. Tahrir kuruyor nemini atıyordu. Üflüyordum kalkıp gidiyordu. Kil kuvars gibi değildir, özü seramik hammaddesidir. Bir de fırına girdiği için ürünü bozuyor. Kil suyu aldığı zaman genişleyen, kuruduğu zaman küçülen maddedir. İçerisinde demir vardır. Bunları hep sonradan öğrendim. Demiri olmayan kil güzeldir. Mesela dışarıda kil bulduğumda onun güzel olduğunu anlamak için ceviz büyüklüğünde seramiği çini fırınına atarım ve fırında pişim rengini görürüm. Pişim rengi beyaz ise o kil güzeldir. Bu benim tekniğim ve özelliğimdir. Anadolu killерinin yüzde sekseni fırından kiremit kıvamında kahverengi çıkar. Bu da içerisinde demir var demektir. Bu kili boyaya katarsan boya bozulur. Demir, boyada kobaltın rengini etkiler” (Koçer, 2022).

Mavi beyaz Baba Nakkaş usulünü tutturan Mehmet Koçer, 15.yüzyılda yapılmış lenger tabaklardaki desenlerin hepsini kopyalayarak çoğaltmıştır. Koçer’in anlattığı ilginç bir anıya göre Ekrem Hakkı Ayverdi Topkapı sarayının restorasyonu sırasında çöplerin içerisinde 40 parçaya bölünmüş 15.yüzyılda Baba Nakkaş’ın yaptığı vazo parçaları bulmuş. Bu parçaları yapıştıran o yıllarda Mehmet Koçer’in de çalıştığı Altın Çini fabrika sahibine vermiş.

“Ekrem Hakkı Ayverdi Hoca, Topkapı Sarayı restorasyon çalışmalarında, çöplerin döküldüğü yerde 15.yüzyıl İznik vazo parçaları bulmuş. Belki kırk parçaya bölünmüş. Rahmetli onu derleyip toparlamış ve vazo haline getirmiş. Vazo fabrikaya geldi. Aman Allah’ım. Ben vazoyu gördüm, vuruldum. Mücevher gibi saklıyorlar, gözümün önünden ayırmıyorum. Detaylara giriyor, oradan motifler çıkarıyorum. Vazo, mavi beyaz Baba Nakkaş’ın ta kendisi. O dönem Kütahya’da henüz kullanılmaya başlanmamış olan samur fırçayı 1982 senesinde samur aldık getirdik. Bu Baba Nakkaş vazo en az 1 sene 2 sene benim yanımda kaldı. Vazoda bir fırça hâkimiyeti vardı, ben hala o fırça ayarında fırça atamadım. Şu an vazo, kubbe altı vakfında duruyor. O vazo benim için bir idoldür” (Koçer, 2022).

Mehmet Koçer, Baba Nakkaş usulü ile eserler yapmaya devam etmiştir. İdolü mavi beyaz idi. Baba Nakkaş eserleri ile aldığı ödüllerin kendisine cesaret ve ümit verdiğini söylemiştir. Koçer’e göre, sanatçı ustalaştıkça çizgiyi ve renkleri azaltır.

“Bir sanatçıda olması gereken özellikleri, Ecdat insanı tarif etmiştir. Nedir insan? 1- Akliselim olacak 2- Kalbi selim olacak 3- Zevki selim olacak. Sanatçı bu noktaya gelmiyorsa, boşa kürek çekmiştir” (Koçer, 2022).

Mehmet Koçer, öğrencilerine çiniyi öğretirken, notaları öğrettiğini söylemiştir. Çok renk kullanıldığında, esas konudan uzaklaşma olabileceği tezini savunmaktadır.

“Nedir notalar? Lale, gül, karanfil, zambak, Rumi, Selçuki... Ondan sonra bu notalardan beste yaptırırız. Lale bir motiftir. Lalelerden oluşan bir tasarım da desendir. Her rengi abur cubur kullanmak ustalık değildir. Ord. Prof. Dr. A. Süheyl Ünver’in güzel bir sözü ‘Türk süsleme sanatı, bir musikisidir. Onun da bir takım notaları vardır. İyi beste yapmak için iyi nota bilmek gerekir’ şeklindedir. Renklerde kaybolurken esas konuyu kaybedebilirsiniz. Biz renklere karşı değiliz. Bazıları da renkidir. Çok renk kullanmak çok güzel iş yapmak demek değildir. Renklerin, motiflerin dağılımı, motiflerdeki denge desen hareketleri önemlidir. Merkeze bağlı pek desen kullanmam. Çünkü kendimi ifade edemem. Küçük bir şey yaparak onları yan yana dizmekten ve bu şekilde kompozisyon oluştırmaktan zevk almıyorum. Öyle bir an olur ki yaptığım tasarımı gecenin birinde çalışırken karşıma koyar, bir saat sohbet ederim. Öyle bir sohbet ki lale ‘beni şöyle çekseydin daha iyiydi’ der. Öteki der ki ‘bu burada daha iyi oldu’. Herkes karşımda dile gelir. Sonuçta Ben Baba Nakkaş’ın bazı desenlerini kullanırım” (Koçer, 2022).

Mehmet Koçer’in Baba Nakkaş konusunda çizdiği binin üzerinde motif vardır. izdiği motiflerde kullandığı üslup Baba Nakkaş olmasına rağmen tasarımlar özgündür ve Mehmet Koçer’e aittir. Koçer’in Baba Nakkaş üslubu ile yaptığı tasarım sayısı ise beş bine yakındır. Dünyanın her tarafında eserleri olan Koçer’in kendi evindeki koleksiyonunda 300-400 parça Baba Nakkaş eser vardır. Eserlerinde yüzün üzerinde lale çeşidi bulunmaktadır.

Tasarımdaki her çizginin insan üzerinde etkisi vardır. Keskin hatlar sertliği; düz, yatay, paralel hatlar durgunluğu gösterir. Baba Nakkaş’ta çizgiler yay gibidir. Tek fırça ile bir motif üzerinde dönmüştür.

“Bende bir vazo, bir tabak on beş gün sürünüp gezer. alışırken bunlar benimle, konuşur. Benim artık kendime göre bir üslubum var. Baba Nakkaş alışıyorum” (Koçer, 2022).

Mehmet Koçer gittiği, gördüğü sergilerdeki eserlere bakarak, o eserleri kendi bakış açısıyla yorumlamıştır.

“Sanatçı taklidi uzun süre götüremez. Sanatçı kendi üslubunu oluşturmalıdır. Eserine imza atabilmek, geleceğe bir şey bırakmak istiyorsan, kendine has bir üslubun olması gerekir. Bir insan ömrü boyunca taklitten vazgemiyorsa, o kişi sanatçı değildir icracıdır” (Koçer, 2022).

Baba Nakkaş'ta yaprak olmamasına rağmen Mehmet Koçer, Baba Nakkaş usulünde yaptığı eserlerde hem yaprak hem de servi kullanmıştır. Koçer'in bizzat tasarladığı yaprakları vardır. 1-Basit Baba Nakkaş usulü yapraklar, 2-Daha teferruatlı Baba Nakkaş üslubu yapraklar, 3-Goncalar 4-Pençler. "Penç, motifin üstten (kuşbakışı) görünümüdür.

Baba Nakkaş üslubunda üç kuşbakışı motif vardır. Motifin boyuna kesitleri vardır. Bu motifleri gördükten ve tanıdıktan sonra 'Bu yaprakları şu şekle sokalım. Goncanın şurasını böyle yapalım. Meşimesini (çiçeğin orta kısmı) şöyle yapalım. Dur, buna birde servi kullanayım' derim. Benim yaptığım eserlerde hançer yaprak vardır ama bizim bildiğimiz hançer yaprak değildir. Dilimleri tırnakları farklıdır. Baba Nakkaş usulünün, Mısır'da ful denilen üslupla alakası yoktur. Çini yapan fırça hâkimiyetine sahip değilse Baba Nakkaş yapamaz. Baba Nakkaş'ı katleder" (Koçer, 2022).

Baba Nakkaş yaptığı eserlerine imza atmamıştır. Çini sanatçısı Mehmet Koçer günümüzde, yapılan eserlere imza atmanın gerekliliğini, hatta tarih atılmasının önemini savunmuştur. Bir esere imza atarken, adabının olması gerektiğini ve imza atmanın mesuliyeti olduğunu da altını çizmektedir. Eserlere imza atma, Türklere, batıdan gelmiştir.

"Eskiden ecdat, eserin karşısında benliği nefsanî arzularını öne çıkarmazdı. Kendisini, işin amelesi, hademesi gibi görür. Eserlerinin altına neredeyse hiç imza atmamıştır. İmza atmayı, benlik, nefis olarak görmüştür. Bu eseri, kimin yaptığı önemli değil demıştır. Yine de esere isim yazarken 'ameli falanca' diyerek kendisini o işin amelesi yerine koymuştur. Osmanlı padişahları ise 'Hicaz'ın, Yemen'in, Mekke'nin, Medine'nin hademesi' ifadesini kullanmıştır. Hiçbir zaman, bu yerler için, ben bu yerlerin sahibi Osmanlı Sultanı dememiştir. Çok ince bir zevk, çok ince bir duygu, çok ince ahlaki anlayış. İmza konusu, Batı'nın bize getirmiş olduğu bir şeydir. Bu eseri kim yapmış? Sanatçı eseri hangi tarihte yapmış? Dünya artık bir köy, imza şart, tarih de atabilesek iyi olur. Ne olur? Eserin şeceresi ortaya çıkar. Bazı eserlerde ise eserden önce kişinin imzası görünüyor ki, bu da yanlış. İmza atmanın da bir adabı olmalı. Bu davranışta aşırı bir benlik vardır. Onun için, imza da sanat da başlı başına bir tevazu gerektirir. İmza atmak mesuliyet almaktır. Şimdi eserlerde tarih de olsun. Niye? Tarih atmak bir sanatçının geldiği noktayı, gelişimini görmek açısından önemlidir. Ben uzun süreler çini tabak üzerinde portre ressamlığı yaptım. Çok devlet adamının resmini yaptım ve hepsinde imzam vardır. Eserlerimde, benim imzamı ilk bakışta göremezsiniz. Sanatta sabır önemlidir. Birden bire bir yere varılmıyor. Sabır, sabır. Sabır çok önemli" (Koçer, 2022)

Çini sanatçısı Mehmet Koçer'e göre, Baba Nakkaş üslubunu çalışmanın bazı şartları vardır. Baba Nakkaş üslubunda eserler yapabilmek için Baba Nakkaş üslubunu çok iyi tanımak ve çok iyi bilmek gerekir. Çok iyi fırça hâkimiyetinin olması gerekir. Ayrıca çok iyi bir tasarım bilgisine sahip olması gereklidir.

"Baba Nakkaş Baba Nakkaş yapan altyapıdır. Alt yapıdaki gözakı, beyazdır. Gözakı beyaz nedir? 15-16. yüzyılda Baba Nakkaş üslubunda alt yapı malzemesi çok önemlidir" (Koçer, 2022)

Çini sanatının geleceğini Mehmet Koçer, üç boyutta değerlendirmiştir: 1- Zanaat boyutu. 2- Sanat boyutu 3- Endüstriyel boyutu (Koçer, 2022). Mehmet Koçer, piyasanın çini sanatının bu üç boyutuna da ihtiyacı olduğunu söylemiştir.

“Bunlardan bir tanesine örneğin zanaat boyutuna bakarak ‘çini sanat değildir’ demek, ancak cahilliğin ifadesidir. Bilgi eksikliği, bilgi kirliliğidir. Bu yapılan eserlerde bir estetik anlayışı var. Estetik duygu ve düşünceleri göz önüne aldığın zaman bir sanat eseri sayılır. Ama şu an öyle bir durum var ki günde bundan 4 tane 5 tane istiyorlar. Eleman da işi eline alıyor ve sanat yapmak onun hiç umurunda olmuyor. Neden? İstenen sayıyı yakalamak istiyor. Yaptığın işe işçiliğini katıyorsan sadece işçilik, aklını kullanıyorsan ustalık, duygularını katıyorsan sanatçısın. Bir de bu işin endüstriyel boyutu var. Serigrafi. Bana biri ‘burası 400 m2 burayı çini kaplayacağım, iki sene sonra tekrar sökeceğim’ diyorlar. Bir banyo olur, hamam olur, bir otel, bir cami olur. Olur da olur. Gerçek çininin metrekaresi 2500 liraya, ötekinin metrekaresini 125 liraya yapıyor. İşte burada endüstriyel serigrafi baskı çiniler yapılıyor” (Koçer, 2022).

Çini sanatında Baba Nakkaş’ın arz talep meselesi olduğunu söyleyen Mehmet Koçer, herkesin kendine göre, Baba Nakkaş’a bir şeyler kattığını belirtmiştir. 15-16. yüzyılda çininin merkezi İznik’tir. Şimdi ise çini Kütahya’da bir sektör haline gelmiştir.

“Kütahya’da, neredeyse tüm üsluplar, çini sanatında kullanılmaktadır. 15 ve 16. yüzyıllarda çini sanatının merkezi İznik ve Kütahya’ydı. 17. yüzyıl sonunda İznik’te çinicilik sona erdi. Fırın, atölye kalmadı. 100 - 150 sene çini kayboldu. Şimdi ise sonradan açılmış olan küçük atölyeler var. Oraya Kütahya’dan sır ve fırın götürüyorlar. Oranın çamurlarının yüzde doksanı Kütahya’dan gider. Çiniciliği canlandırmak için yakın tarihte İznik’te vakıf kuruldu. Bugün cezaevlerinde, halk eğitimlerde çini yapılıyor. Erzurum’da. Kayseri’de çini yapılıyor. Herkes kendine has bir şeyler yapıyor. Bu işi hem hobi olarak ve hem de profesyonel olarak yapanlar var. Profesyonel anlamda Türkiye’de çiniyi daha çok Kütahya yapıyor. Kütahya’da 1978’lerde çini atölyeleri, çamurunu, sırrını, boyasını, dekorunu kendi üretti. Fırını kendi yaptı. Bugün ise Kütahya’da tesisler var. Çamur üretiyor. Çamur alıp bisküvi üretilip halk eğitimlere, kurs merkezlerine gönderiyor, bisküvi atölyeleri var. Haftada 4-5 fırın yakan çini pişiren yerler var. Sır yapan ya da seramik makineleri üreten yerler var. Bu ne demek? Çini, artık Kütahya’da önemli bir sektör haline gelmiştir” (Koçer, 2022).

Çini alanında başarılı olmanın bazı koşulları, bu sanatın fiziği, kimyası, estetiği vardır.

“Sevmeden olmaz. Merak ve sevgi önemlidir. Bir eser ortaya çıkıyor. Eserde hata var. Sırdan mı, altyapıdan mı, benden mi kaynaklanıyor hepsini süzgecinden geçiriyorum. Bünyeyi elime aldığım zaman, bundan mavi beyaz çıkmaz diyorum. Porozitenin zayıf olduğunu görebiliyorum. Turkuazda porozite (emicilik) önemlidir. Turkuazı turkuaz yapan porozitedir. Ama kuvars altyapılarda turkuaz çok güzel çıkar. Kırmızı hariç bütün renkler ayran kıvamında kullanılır. Ama turkuazda asla yığıntı yapılmaz çünkü Turkuazın içerisindeki bakır oksilipt, yığıntı yaptığı zaman içerisindeki bakır oksitlenir. Eserde, siyahımsı çirkin görüntü verir. Porozite iyi ise bünye emdiği için, o yığıntı olmaz. Çini demek sır demek, desen demek, renk demek. Çini demek alt yapı, çamur demektir. Çini demek engobe demek. Bu sanatın fiziği, kimyası, estetiği vardır.” (Koçer, 2022).

Türkiye’deki çini sanatçıları, yurt dışındaki sergilere katılabilmesi için, yasal prosedürler vardır. Kültür bakanlığı sanatçısı olmak, yurtdışı sergilere katılmayı kolaylaştırmaktadır.

“Japonya’da bir firmanın 8 -10 yıl önce, mavi beyaz çinilerle ilgili, bir sergi ve programı vardı. Beş ülkeden beş sanatçı seçilmişti. Türkiye’den ben seçildim. Oğlumdan koleksiyonumdan sekiz tane mavi beyaz fotoğraf çekip göndermesini istedim. Oğlum gönderdi. İki gün sonra ‘Sergiye, biz sekizini de istiyoruz. Güzel bir ambalaj yapın. Bir kargo şirketi ile anlaşın, sigorta yaparak, bize bu eserleri gönderin’ dediler. Kargo şirketine durumu aktardığımızda ise eserlerin faturaları olmadığı için taşımayı yapamayacaklarını ifade ettiler. Çinilerin tarihi eser olmadığının ispatı için bunun gerekli olduğunu söylediler. Aradan birkaç gün geçti. Japonya’dan tekrar bir mail geldi. Sayın Koçer, falanca tarihte Kütahya’da mısınız? Sizi ziyaret etmek istiyoruz. Misafiriniz olmak istiyoruz’ 1 hafta sonra Japonya’dan geldiler. Biz onları ağırladık. Giderken de 2 şer parça alıp gittiler. Bunun üzerine, bir arkadaşım dedi ki ‘hocam, sen Kültür Bakanlığı, sanatçısı olsaydın, bu belge ile seni yurt dışına gönderirdik’ Bunun üzerine, Bakanlığa müracaatımızı yapıp belgemizi aldık.

Ben hiç kimse için sanat yapmıyorum. Kendim için yapıyorum. Kendi sevmediğim bir şeyde sanat bulmuyorum. Facebook’ta bir şey paylaşmıyorum. Bu da sanata, topluma olan saygımdır. Benim sanat anlayışım budur. Çok yere gittim, çok yer gezdim. Umman’a kadar gittim. Umman sarayının tasarımlarını yaptım. Katar’da tasarımlar yaptım. Washington’a kadar dünyanın her tarafında eserlerim var. Sonuçta, sanatla uğraşmak güzeldir. Biz de emeklilik olmuyor. Hayatı dolu dolu yaşıyoruz.” (Koçer, 2022).

Mehmet Koçer’in Baba Nakkaş Üslubunda Uyguladığı Hayvansal Figürler

Baba Nakkaş Üslubunda Geyik ve Tavus Kuşu

Ceylan’da masumiyet duygusu vardır. İnsan üzerinde, çizgilerin etkisi bulunmaktadır.

Ceylanın yapısında,sert olmayan, eğri, kambur, bombeli çizgiler olduğunu, bu nedenle stilize etmeden, resimsel olarak, masumiyeti simgelesin düşüncesi ile, Mehmet Koçer Ceylan motifi kullanmıştır. Tavus Kuşu motifini ise, Mehmet Koçer Şah Kulundan etkilenererek Baba Nakkaş üslubunun içine resimsel olarak dâhil etmiştir (Koçer, 2022).

Hayvansal Figürlerin Mitolojik Anlamları

Tavus Kuşu

Tavus kuşunun erkeği, güzel kuyruğu etkileyici görüntüsü ile bilinmektedir. Bu güzelliğin yanı sıra çirkin ayakları ve çığlığa benzeyen bir sesinin olması uğursuzluk, insan ruhunun karanlık yönlerinin yansıttığı düşünülmektedir. Tavus kuşu dışısına bazen hem

cinslerine bazen de onu izleyenlere karşı kuyruğunu açması onun asaletinin güzelliğinin farkında olmasını göstermektedir. Kendini izleyene kuyruğunu açarak kendini göstermek aslında kibrin göstergesidir. Yunan mitolojisinde tavus kuşu, Heranın sevdiği değer verdiği bir hayvandır. Hizmetkarı olan Argus'un, Zeus tarafından öldürülmesi üzerine Argus'un gözlerini oydurarak tavus kuşu kuyruğuna yerleştirdiği düşünülmektedir. Bazı İslam kaynaklarında ise tavus kuşu ve yılan cennetin bekçileri olarak tanımlanmaktadır. Hükümdarların yaptıkları törenleri anlatan resimlerde bulunan tavus kuşu asalet, soyluluk işareti olarak sayılmıştır. Bizans sanatında yeniden doğuş, günahlardan arınma ve ölümsüzlük anlamları taşımaktadır. Anadolu Selçuklular Dönemi'nde ebedi hayatı ve ölümsüzlükle bağlantısı kurulmaktadır (Çoraklı, 2012, s. 2-10).

Şekil: 236

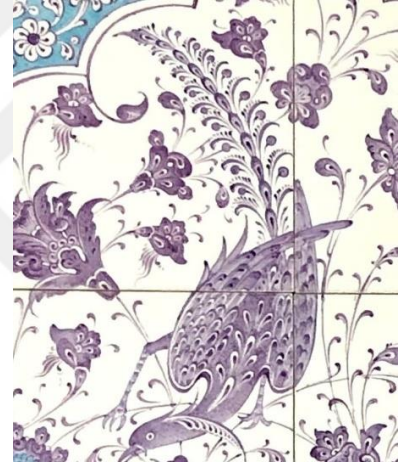
Topkapı Sarayı Kuşlu Pano

(Furkan, 2022).

Şekil: 237

Tavus Kuşu

(Koçer, 2022).

Geyik

Çin dini ve mitolojisinde, geyikle ilgili inanışların çoğu, kuzeyde, Türk ve Moğol kavimlerinden gelmiştir. Geyik Güney Çin'deki *efsanelerde, vahşi bir hayvan tasavvuru iken*, Orta Asya'da, Kutsal ve iyilik getiren bir hayvandır (Ögel, 2003, c. 1, s. 18).

Geyik, Türkler de kutsal bir hayvandır. Türk mitolojisinde ve masallarında yeri çok büyüktür. Türk efsanelerinde yer alan, daha çok dişi geyiktir. Çin kaynaklarında, Göktürkler Dönemi'nde anlatılan rivayette “*Göktürklerin atalarından biri sık sık bir mağarayagiderek, dişi bir Deniz Tanrısı ile sevişirmiş, ikisi arasındaki bu aşka ilgileri devam ederken, günün birinde, bu Göktürk reisi, bir süre avı düzenleyerek ordusu ile ava çıkmış. Askerler geniş bölgelerde ki vahşi hayvanları sürerek, küçük bir yerde sıkıştırmışlar. Bundan sonrada, avlarının etrafını çevirip birer birer avlamaya başlamışlar. Askerlerden biri karşısına çıkan*

Ak geyiği okuyla vurarak öldürmüş. Sevgilisini yerinde bulamayan Göktürk reisi meseleyi anlamış” (Ögel, 2003, c. 1, s. 14).

Altay Türklerinde, Geyik, kadın yaratıcıları ile ilgiliydi. Yakutlarda da, (ayığsıt) dişi yaratıcı, Cengizhan’ın ilk ataları ile ilgili efsanelerde, Türklerin Gök-kurdu ile beyaz geyikler yan yana gelmiştir (Ögel, 2003, c. 1, s. 18).

Orta ve İç Asya’da özellikle, beyaz geyiğin, önemli olduğu görülüyor. Türk mitolojisinde, peşinden koşan avcıyı, ölüme götüren geyikleri anlatan efsaneler vardır. Geyiğin deniz Tanrıçası sayıldığı bir Göktürk efsanesi de vardır. (Çoruhlu, 2002, s. 148)

Geyiğin simgesel anlamı Müslümanlarda da devam etmiştir. Bursa’nın manevi sahiplerinden sayılan Geyikli Babanın geyik biçimine girdiği anlatılır. (Çoruhlu, 2002, s.148)

Bazı şeyhlerin bineği geyiktir. Nazara karşı geyik boynuzu kullanılmıştır. Yörükler arasında bolluk ve bereketin simgesidir. (Çoruhlu, 2002, s. 150)

Türk toplumları göçebe bir yaşam tarzı olduğu için ve hayatları bozkırlarda geçtiği için hayvanlarla çok yakından etkileşim içerisinde olmuşlar onlar hakkında derin bilgiler edinmişlerdir. Hayvanlarla iç içe olmaları onları sanatlarına yansımaya sebep olmuş ve onları dokumalara, keçelere mızraklara kullandıkları eşyalara, her yerlere hayvan figürlerini resmetmişlerdir. Bahaeddin Ögel, Oktay Aslanapa, Emel Esin, Gönül Öney Türk sanatı ile ilgili buluntular, bağlantılar, araştırmalar yapmış makaleler yazmışlardır. Altay dağlarında çıkartılan kurganlar Hunların en önemli buluntuları arasında yer almaktadır. Bu pazırık kurganlarının bir tanesinin de kaplan ve geyiğin mücadelesi resmedilmiştir. Bu geyiklerin gövdelerine noktalar, virgüller, at nalları çizilmiştir. Geyik Türk toplumlarında önemli bir yere sahip olmuştur (Diyarbakirli, 1972, s. 135-149)

Topkapı Sarayı Sünnet Odası Ch'i-lin Ve Mehmet Koçer Ceylan Figürü

Şekil: 238

Mavi Beyaz Topkapı Sarayı Sünnet Odası Kapısı Kuşlu Pano Ch'i-lin.

(Furkan, 2022).

Tekniği: Sır altı tekniği

Özellikleri: Mitolojik Hayvanlardan olan kilin (ch'i-lin) gövdesi misk geyiğinden alındığı baş kısmının ve alnının kurt alnına benzediği, kuyruğu öküz kuyruğu, ayakları ise at ayağına benzediği gözlemlenmektedir. Erkeğinin kafasında tek boynuz bulunmaktadır. Mavi beyaz tarzda yapılan bu mitolojik hayvan figürleri yan profilden stilize edilerek yapılmıştır. Daha çok minyatürü andıran bu mitolojik hayvanlar daha çok karikatür tarzında resmedilmiştir. Işık gölge nüans verilse de vücut hareketleri gerçeği andırmamaktadır.

Şekil: 239

Eflatun Beyaz Mehmet Koçer'e Ait Ceylan Motifi.

(Koçer, 2022)

Tekniği: Sır altı tekniği

Özellikleri: Ceylan figürü yan profilden ayakta durur Şekilde görünürken diğer ceylan figürü de yan profilden yerde uyur Şekilde işlenmiştir. Ceylanın baş kısmı ön profilden görünecek biçimde ışık, gölge, nüans etkisi ile boyut kazandırılarak bezenmiştir. Ceylan figürü resmin ilkelerinden hacimsel olarak işlenmektedir. Stilize motiflerin arasında gerçek figürler olarak görünmektedir. Hayvansal figürlerde görünüşleri duruşları tavırları olarakta resimselliği yansıtmaktadır.

Mehmet Koçer

Baba Nakkaş slubu Hatai, Goncagül, Penç, Servi Ağacı, Rumi ve Bulut rnekleri

Mehmet Koçer Baba Nakkaş slubu Hatai rnekleri

şekil: 240

*Mehmet Koçer'e Ait Baba
Nakkaş slubu Desen 2015
Yılında retilmiştir.*

(Koçer, 2022).

şekil: 241

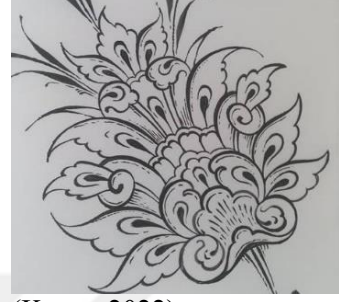
*Mehmet Koçer'e Ait Baba
Nakkaş slubu Pano 2020
Yılında retilmiştir.*

(Koçer, 2022).

şekil: 242

*Mehmet Koçer'e Ait Baba
Nakkaş slubu Desen 2015
yılında üretilmiştir.*

(Koçer, 2022).

şekil: 243

*Mehmet Koçer'e Ait Baba
Nakkaş slubu Desen 2015
Yılında retilmiştir.*

(Koçer, 2022).

şekil: 244

*Mehmet Koçer'e Ait Baba
Nakkaş slubu Pano 2020
Yılında retilmiştir.*

(Koçer, 2022).

şekil: 245

*Mehmet Koçer'e Ait Baba
Nakkaş slubu Pano 2021
Yılında retilmiştir.*

(Koçer, 2022).

şekil: 246

*Mehmet Koçer'e Ait Baba
Nakkaş slubu Pano 2021
Yılında retilmiştir.*

(Koçer, 2022).

şekil: 247

*Mehmet Koçer'e Ait Baba
Nakkaş slubu Pano 2020
Yılında retilmiştir.*

(Koçer, 2022).

şekil: 248

*Mehmet Koçer'e Ait Baba
Nakkaş slubu Pano 2020
Yılında retilmiştir.*

(Koçer, 2022).

Mehmet Koçer Baba Nakkaş slubu Hatai rnekleri

şekil: 249

*Mehmet Koçer'e Ait Baba
Nakkaş slubu Eflatun Beyaz
Pano 2021 Yılında retilmiştir.*

(Koçer, 2022).

şekil: 250

*Mehmet Koçer'e Ait Baba
Nakkaş slubu Eflatun Beyaz
Pano 2021 Yılında retilmiştir.*

(Koçer, 2022).

şekil: 251

*Mehmet Koçer'e Ait Baba
Nakkaş slubu Eflatun Beyaz
Tabak 2020 Yılında retilmiştir.*

(Koçer, 2022).

şekil: 252

*Mehmet Koçer'e Ait Baba
Nakkaş slubu Eflatun Beyaz
Tabak 2020 Yılında
retilmiştir.*

(Koçer, 2022).

şekil: 253

*Mehmet Koçer'e Ait Baba
Nakkaş slubu Eflatun Beyaz
Tabak 2020 Yılında
retilmiştir.*

(Koçer, 2022).

şekil: 254

*Mehmet Koçer'e Ait Baba
Nakkaş slubu Eflatun Beyaz
Tabak 2020 Yılında retilmiştir.*

(Koçer, 2022).

şekil: 255

*Mehmet Koçer'e Ait Baba
Nakkaş slubu Eflatun Beyaz
Tabak 2020 Yılında
retilmiştir.*

(Koçer, 2022).

şekil: 256

*Mehmet Koçer'e Ait Baba
Nakkaş slubu Eflatun Beyaz
Tabak 2021 Yılında
retilmiştir.*

(Koçer, 2022).

şekil: 257

*Mehmet Koçer'e Ait Baba
Nakkaş slubu Eflatun Beyaz
Tabak 2021 Yılında retilmiştir.*

(Koçer, 2022).

Mehmet Koçer Baba Nakkaş slubu Hatai rnekleri

şekil: 258

*Mehmet Koçer'e Ait Baba
Nakkaş slubu Eflatun Beyaz
Tabak 2021 Yılında retilmiştir.*

(Koçer, 2022).

şekil: 259

*Mehmet Koçer'e Ait Baba
Nakkaş slubu Eflatun Beyaz
Tabak 2021 Yılında
retilmiştir.*

(Koçer, 2022).

şekil: 260

*Mehmet Koçer'e Ait Baba
Nakkaş slubu Eflatun Beyaz
Tabak 2019 Yılında
retilmiştir.*

(Koçer, 2022).

şekil: 261

*Mehmet Koçer'e Ait Baba
Nakkaş slubu Eflatun Beyaz
Tabak 2019 Yılında retilmiştir.*

(Koçer, 2022).

şekil: 262

*Mehmet Koçer'e Ait Baba
Nakkaş slubu Eflatun Beyaz
Tabak 2022 Yılında
retilmiştir.*

(Koçer, 2022).

şekil: 263

*Mehmet Koçer'e Ait Baba
Nakkaş slubu Eflatun Beyaz
Tabak 2022 Yılında
retilmiştir.*

. (Koçer, 2022).

şekil: 264

*Mehmet Koçer'e Ait Baba
Nakkaş slubu Eflatun Beyaz
Tabak 2021 Yılında retilmiştir.*

(Koçer, 2022).

şekil: 265

*Mehmet Koçer'e Ait Baba
Nakkaş slubu Eflatun Beyaz
Tabak 2021 Yılında
retilmiştir.*

(Koçer, 2022).

şekil: 266

*Mehmet Koçer'e Ait Baba
Nakkaş slubu Mavi Beyaz
Tabak 2020 Yılında
retilmiştir.*

(Koçer, 2022).

Mehmet Koçer Baba Nakkaş slubu Hatai rnekleri

şekil: 267

*Mehmet Koçer'e Ait Baba
Nakkaş slubu Eflatun Beyaz
Tabak 2022 Yılında retilmiştir.*

(Koçer, 2022).

şekil: 268

*Mehmet Koçer'e Ait Baba
Nakkaş slubu Mavi Beyaz
Tabak 2021 Yılında
retilmiştir.*

(Koçer, 2022).

şekil: 269

*Mehmet Koçer'e Ait Baba
Nakkaş slubu Mavi Beyaz
Tabak 2020 Yılında
retilmiştir.*

(Koçer, 2022).

şekil: 270

*Mehmet Koçer'e Ait Baba
Nakkaş slubu Mavi Beyaz
Tabak 2020 Yılında retilmiştir.*

(Koçer, 2022).

şekil: 271

*Mehmet Koçer'e Ait Baba
Nakkaş slubu Mavi Beyaz
Tabak 2020 Yılında
retilmiştir.*

(Koçer, 2022).

şekil: 272

*Mehmet Koçer'e Ait Baba
Nakkaş slubu Eflatun Beyaz
Tabak 2022 Yılında
retilmiştir.*

(Koçer, 2022).

şekil: 273

*Mehmet Koçer'e Ait Baba
Nakkaş slubu Eflatun Beyaz
Tabak 2022 Yılında retilmiştir.*

(Koçer, 2022).

şekil: 274

*Mehmet Koçer'e Ait Baba
Nakkaş slubu Eflatun Beyaz
Tabak 2021 Yılında
retilmiştir.*

(Koçer, 2022).

şekil: 275

*Mehmet Koçer'e Ait Baba
Nakkaş slubu Eflatun Beyaz
Tabak 2021 Yılında
retilmiştir.*

(Koçer, 2022).

Mehmet Koçer Baba Nakkaş slubu Hatai rnekleri

şekil: 276

*Mehmet Koçer'e Ait Baba
Nakkaş slubu Eflatun Beyaz
Tabak 2022 Yılında retilmiştir.*

(Koçer, 2022).

şekil: 277

*Mehmet Koçer'e Ait Baba
Nakkaş slubu Eflatun Beyaz
Tabak 2022 Yılında
retilmiştir.*

(Koçer, 2022).

şekil: 278

*Mehmet Koçer'e Ait Baba
Nakkaş slubu Eflatun Beyaz
Tabak 2021 Yılında
retilmiştir.*

(Koçer, 2022).

şekil: 279

*Mehmet Koçer'e Ait Baba
Nakkaş slubu Eflatun Beyaz
Tabak 2020 Yılında retilmiştir.*

(Koçer, 2022).

şekil: 280

*Mehmet Koçer'e Ait Baba
Nakkaş slubu Eflatun Beyaz
Tabak 2020 Yılında
retilmiştir.*

(Koçer, 2022).

şekil: 281

*Mehmet Koçer'e Ait Baba
Nakkaş slubu Eflatun Beyaz
Tabak 2021 Yılında
retilmiştir.*

(Koçer, 2022).

şekil: 282

*Mehmet Koçer'e Ait Baba
Nakkaş slubu Eflatun Beyaz
Tabak 2019 Yılında retilmiştir.*

(Koçer, 2022).

şekil: 283

*Mehmet Koçer'e Ait Baba
Nakkaş slubu Eflatun Beyaz
Tabak 2019 Yılında
retilmiştir.*

(Koçer, 2022).

şekil: 284

*Mehmet Koçer'e Ait Baba
Nakkaş slubu Eflatun Beyaz
Tabak 2020 Yılında
retilmiştir.*

(Koçer, 2022).

Mehmet Koçer Baba Nakkaş slubu Hatai rnekleri

şekil: 285

*Mehmet Koçer'e Ait Baba
Nakkaş slubu Eflatun Beyaz
Vazo 2020 Yılında retilmiştir.*

(Koçer, 2022).

şekil: 286

*Mehmet Koçer'e Ait Baba
Nakkaş slubu Eflatun Beyaz
Vazo 2020 Yılında retilmiştir.*

(Koçer, 2022).

şekil: 287

*Mehmet Koçer'e ait Baba
Nakkaş slubu Mavi Beyaz
Vazo 2019 Yılında
retilmiştir.*

(Koçer, 2022).

şekil: 288

*Mehmet Koçer'e ait Baba
Nakkaş slubu Mavi Beyaz
Vazo 2021 Yılında retilmiştir.*

(Koçer, 2022).

şekil: 289

*Mehmet Koçer'e ait Baba
Nakkaş slubu Mavi Beyaz
Vazo 2021 Yılında retilmiştir.*

(Koçer, 2022).

şekil: 290

*Mehmet Koçer'e ait Baba
Nakkaş slubu Eflatun Beyaz
Vazo 2022 Yılında
retilmiştir.*

(Koçer, 2022).

şekil: 291

*Mehmet Koçer'e Ait Baba
Nakkaş slubu Eflatun Beyaz
Vazo 2022 Yılında retilmiştir.*

(Koçer, 2022).

şekil: 292

*Mehmet Koçer'e Ait Baba
Nakkaş slubu Eflatun Beyaz
Vazo 2022 Yılında retilmiştir.*

(Koçer, 2022).

şekil: 293

*Mehmet Koçer'e Ait Baba
Nakkaş slubu Eflatun Beyaz
Vazo 2020 Yılında
retilmiştir.*

(Koçer, 2022).

Mehmet Koçer Baba Nakkaş slubu Hatai rnekleri

şekil: 294

*Mehmet Koçer'e Ait Baba
Nakkaş slubu Mavi Beyaz
Vazo 2022 Yılında retilmiştir.*

(Koçer, 2022).

şekil: 295

*Mehmet Koçer'e Ait Baba
Nakkaş slubu Mavi Beyaz
Vazo 2022 Yılında retilmiştir.*

(Koçer, 2022).

şekil: 296

*Mehmet Koçer'e Ait Baba
Nakkaş slubu Mavi Beyaz
Vazo 2017 Yılında retilmiştir.*

(Koçer, 2022).

şekil: 297

*Mehmet Koçer'e ait Baba
Nakkaş slubu Mavi Beyaz
Vazo 2019 Yılında retilmiştir.*

(Koçer, 2022).

şekil: 298

*Mehmet Koçer'e Ait Baba
Nakkaş slubu Mavi Beyaz
Pano 2021 Yılında retilmiştir.*

(Koçer, 2022).

şekil: 299

*Mehmet Koçer'e Ait Baba
Nakkaş slubu Mavi Beyaz
Vazo 2021 Yılında retilmiştir.*

(Koçer, 2022).

şekil: 300

*Mehmet Koçer'e Ait Baba
Nakkaş slubu Mavi Beyaz
Vazo 2021 Yılında retilmiştir.*

(Koçer, 2022).

şekil: 301

*Mehmet Koçer'e Ait Baba
Nakkaş slubu Mavi Beyaz
Vazo 2021 Yılında retilmiştir.*

(Koçer, 2022).

şekil: 302

*Mehmet Koçer'e Ait Baba
Nakkaş slubu Mavi Beyaz
Vazo 2021 Yılında retilmiştir.*

(Koçer, 2022).

Mehmet Koçer Baba Nakkaş slubu Hatai rnekleri

şekil: 303

Mehmet Koçer'e ait Baba Nakkaş slubu Mavi Beyaz Vazo 2021 Yılında retilmiştir.

(Koçer, 2022).

şekil: 304

Mehmet Koçer'e ait Baba Nakkaş slubu Eflatun Beyaz Vazo 2022 Yılında retilmiştir.

(Koçer, 2022).

şekil: 305

Mehmet Koçer'e ait Baba Nakkaş slubu Eflatun Beyaz Vazo 2022 Yılında retilmiştir.

(Koçer, 2022).

şekil: 306

Mehmet Koçer'e Ait Baba Nakkaş slubu Eflatun Beyaz Vazo 2020 Yılında retilmiştir.

(Koçer, 2022).

şekil: 307

Mehmet Koçer'e Ait Baba Nakkaş slubu Eflatun Beyaz Vazo 2019 Yılında retilmiştir.

(Koçer, 2022).

şekil: 308

Mehmet Koçer'e Ait Baba Nakkaş slubu Eflatun Beyaz Vazo 2021 Yılında retilmiştir.

(Koçer, 2022).

şekil: 309

Mehmet Koçer'e Ait Baba Nakkaş slubu Eflatun Beyaz Vazo 2021 Yılında retilmiştir.

(Koçer, 2022).

şekil: 310

Mehmet Koçer'e Ait Baba Nakkaş slubu Desen 2015 Yılında retilmiştir.

(Koçer, 2022).

şekil: 311

Mehmet Koçer'e Ait Baba Nakkaş slubu Eflatun Beyaz Vazo 2019 Yılında retilmiştir.

(Koçer, 2022).

şekil: 312

Mehmet Koçer'e Ait Baba Nakkaş slubu Eflatun Beyaz Pano 2021 Yılında retilmiştir.

(Koçer, 2022).

şekil: 313

Mehmet Koçer'e Ait Baba Nakkaş slubu Eflatun Beyaz Pano 2021 Yılında retilmiştir.

(Koçer, 2022).

şekil: 314

Mehmet Koçer'e Ait Baba Nakkaş slubu Eflatun Beyaz Pano 2021 Yılında retilmiştir.

(Koçer, 2022).

Mehmet Koçer Baba Nakkaş slubu Hatai rnekleri

şekil: 315

Mehmet Koçer'e Ait Baba Nakkaş slubu Mavi Beyaz Pano 2020 Yılında retilmiştir (Koçer, 2022).

şekil: 316

Mehmet Koçer'e Ait Baba Nakkaş slubu Eflatun Beyaz Tabak 2019 Yılında retilmiştir (Koçer, 2022).

şekil: 317

Mehmet Koçer'e Ait Baba Nakkaş slubu Eflatun Beyaz Tabak 2019 Yılında retilmiştir (Koçer, 2022).

şekil: 318

Mehmet Koçer'e Ait Baba Nakkaş slubu Eflatun Beyaz Tabak 2021 Yılında retilmiştir (Koçer, 2022).

şekil: 319

Mehmet Koçer'e Ait Baba Nakkaş slubu Eflatun Beyaz Tabak 2021 Yılında retilmiştir (Koçer, 2022).

şekil: 320

Mehmet Koçer'e Ait Baba Nakkaş slubu Eflatun Beyaz Tabak 2022 Yılında retilmiştir (Koçer, 2022).

şekil: 321

Mehmet Koçer'e Ait Baba Nakkaş slubu Eflatun Beyaz Tabak 2021 Yılında retilmiştir.

(Koçer, 2022).

şekil: 322

Mehmet Koçer'e Ait Baba Nakkaş slubu Eflatun Beyaz Tabak 2021 Yılında retilmiştir.

(Koçer, 2022).

şekil: 323

Mehmet Koçer'e Ait Baba Nakkaş slubu Eflatun Beyaz Vazo 2020 Yılında retilmiştir.

(Koçer, 2022).

Mehmet Koçer Baba Nakkaş slubu Hatai rnekleri

şekil: 324

Mehmet Koçer'e ait Baba Nakkaş slubu Mavi Beyaz Vazo 2019 Yılında retilmiştir.

(Koçer, 2022).

şekil: 325

Mehmet Koçer'e ait Baba Nakkaş slubu Mavi Beyaz Vazo 2019 Yılında retilmiştir.

(Koçer, 2022).

şekil: 326

Mehmet Koçer'e ait Baba Nakkaş slubu Eflatun Beyaz Tabak 2020 Yılında retilmiştir.

(Koçer, 2022).

şekil: 327

Mehmet Koçer'e Ait Baba Nakkaş slubu Eflatun Beyaz Vazo 2020 Yılında retilmiştir.

(Koçer, 2022).

şekil: 328

Mehmet Koçer'e Ait Baba Nakkaş slubu Eflatun Beyaz Vazo 2022 Yılında retilmiştir.

(Koçer, 2022).

şekil: 329

Mehmet Koçer'e Ait Baba Nakkaş slubu Eflatun Beyaz Tabak 2021 Yılında retilmiştir.

(Koçer, 2022).

şekil: 330

Mehmet Koçer'e Ait Baba Nakkaş slubu Mavi Beyaz Vazo 2021 Yılında retilmiştir.

(Koçer, 2022).

şekil: 331

Mehmet Koçer'e Ait Baba Nakkaş slubu Mavi Beyaz Vazo 2019 Yılında retilmiştir.

(Koçer, 2022).

şekil: 332

Mehmet Koçer'e Ait Baba Nakkaş slubu Mavi Beyaz Vazo 2019 Yılında retilmiştir.

(Koçer, 2022).

Mehmet Koçer Baba Nakkaş slubu Goncagül rnekleri

şekil: 333

Mehmet Koçer'e Ait Baba Nakkaş slubu Desen 2015 Yılında retilmiştir.

(Koçer, 2022).

şekil: 334

Mehmet Koçer'e Ait Baba Nakkaş slubu Pano 2020 Yılında retilmiştir.

(Koçer, 2022).

şekil: 335

Mehmet Koçer'e Ait Baba Nakkaş slubu Pano 2020 Yılında retilmiştir.

(Koçer, 2022).

şekil: 336

Mehmet Koçer'e Ait Baba Nakkaş slubu Pano 2021 Yılında retilmiştir.

(Koçer, 2022).

şekil: 337

Mehmet Koçer'e Ait Baba Nakkaş slubu Pano 2021 Yılında retilmiştir.

(Koçer, 2022).

şekil: 338

Mehmet Koçer'e Ait Baba Nakkaş slubu Pano 2021 Yılında retilmiştir.

(Koçer, 2022).

şekil: 339

Mehmet Koçer'e Ait Baba Nakkaş slubu Pano 2021 Yılında retilmiştir.

(Koçer, 2022).

şekil: 340

Mehmet Koçer'e Ait Baba Nakkaş slubu Pano 2021 Yılında retilmiştir.

(Koçer, 2022).

şekil: 341

Mehmet Koçer'e Ait Baba Nakkaş slubu Pano 2021 Yılında retilmiştir.

(Koçer, 2022).

şekil: 342

Mehmet Koçer'e Ait Baba Nakkaş slubu Pano 2021 Yılında retilmiştir.

(Koçer, 2022).

şekil: 343

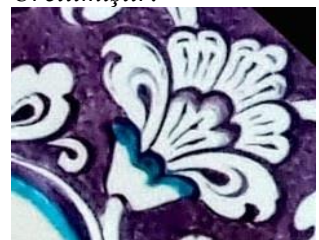
Mehmet Koçer'e Ait Baba Nakkaş slubu Eflatun Beyaz Tabak 2020 Yılında retilmiştir.

(Koçer, 2022).

şekil: 344

Mehmet Koçer'e Ait Baba Nakkaş slubu Eflatun Beyaz Tabak 2020 Yılında retilmiştir.

(Koçer, 2022).

Mehmet Koçer Baba Nakkaş slubu Goncagül rnekleri

şekil: 345

Mehmet Koçer'e Ait Baba
Nakkaş slubu Eflatun Beyaz
Tabak 2020 Yılında retilmiştir.

(Koçer, 2022).

şekil: 346

Mehmet Koçer'e Ait Baba
Nakkaş slubu Eflatun Beyaz
Tabak 2020 Yılında
retilmiştir.

(Koçer, 2022).

şekil: 347

Mehmet Koçer'e Ait Baba
Nakkaş slubu Eflatun Beyaz
Tabak 2020 Yılında
retilmiştir.

(Koçer, 2022).

şekil: 348

Mehmet Koçer'e Ait Baba
Nakkaş slubu Eflatun Beyaz
Tabak 2020 Yılında retilmiştir.

(Koçer, 2022).

şekil: 349

Mehmet Koçer'e Ait Baba
Nakkaş slubu Eflatun Beyaz
Tabak 2020 Yılında
retilmiştir.

(Koçer, 2022).

şekil: 350

Mehmet Koçer'e Ait Baba
Nakkaş slubu Eflatun Beyaz
Tabak 2020 Yılında
retilmiştir.

(Koçer, 2022).

şekil: 351

Mehmet Koçer'e Ait Baba
Nakkaş slubu Eflatun Beyaz
Tabak 2020 Yılında retilmiştir.

(Koçer, 2022).

şekil: 352

Mehmet Koçer'e Ait Baba
Nakkaş slubu Eflatun Beyaz
Tabak 2021 Yılında
retilmiştir.

(Koçer, 2022).

şekil: 353

Mehmet Koçer'e Ait Baba
Nakkaş slubu Eflatun Beyaz
Tabak 2021 Yılında
retilmiştir.

(Koçer, 2022).

şekil: 354

Mehmet Koçer'e Ait Baba
Nakkaş slubu Eflatun Beyaz
Tabak 2021 Yılında retilmiştir.

(Koçer, 2022).

şekil: 355

Mehmet Koçer'e Ait Baba
Nakkaş slubu Eflatun Beyaz
Tabak 2021 Yılında
retilmiştir.

(Koçer, 2022).

şekil: 356

Mehmet Koçer'e Ait Baba
Nakkaş slubu Eflatun Beyaz
Tabak 2021 Yılında
retilmiştir.

(Koçer, 2022).

Mehmet Koçer Baba Nakkaş slubu Goncagül rnekleri

şekil: 357

Mehmet Koçer'e Ait Baba
Nakkaş slubu Eflatun Beyaz
Tabak 2019 Yılında retilmiştir.

(Koçer, 2022).

şekil: 358

Mehmet Koçer'e Ait Baba
Nakkaş slubu Eflatun Beyaz
Tabak 2021 Yılında
retilmiştir.

(Koçer, 2022).

şekil: 359

Mehmet Koçer'e Ait Baba
Nakkaş slubu Eflatun Beyaz
Tabak 2021 Yılında
retilmiştir.

(Koçer, 2022).

şekil: 360

Mehmet Koçer'e Ait Baba
Nakkaş slubu Eflatun Beyaz
Tabak 2020 Yılında retilmiştir.

(Koçer, 2022).

şekil: 361

Mehmet Koçer'e Ait Baba
Nakkaş slubu Eflatun Beyaz
Tabak 2019 Yılında
retilmiştir.

(Koçer, 2022).

şekil: 362

Mehmet Koçer'e Ait Baba
Nakkaş slubu Eflatun Beyaz
Tabak 2019 Yılında
retilmiştir.

(Koçer, 2022).

şekil: 363

Mehmet Koçer'e Ait Baba
Nakkaş slubu Eflatun Beyaz
Tabak 2020 Yılında retilmiştir.

(Koçer, 2022).

şekil: 364

Mehmet Koçer'e Ait Baba
Nakkaş slubu Eflatun Beyaz
Tabak 2022 Yılında
retilmiştir.

(Koçer, 2022).

şekil: 365

Mehmet Koçer'e Ait Baba
Nakkaş slubu Eflatun Beyaz
Tabak 2022 Yılında
retilmiştir.

(Koçer, 2022).

şekil: 366

Mehmet Koçer'e Ait Baba
Nakkaş slubu Eflatun Beyaz
Tabak 2021 Yılında retilmiştir.

(Koçer, 2022).

şekil: 367

Mehmet Koçer'e Ait Baba
Nakkaş slubu Eflatun Beyaz
Tabak 2021 Yılında
retilmiştir.

(Koçer, 2022).

şekil: 368

Mehmet Koçer'e Ait Baba
Nakkaş slubu Eflatun Beyaz
Tabak 2021 Yılında
retilmiştir.

(Koçer, 2022).

Mehmet Koçer Baba Nakkaş slubu Goncagül

şekil: 369

Mehmet Koçer'e Ait Baba
Nakkaş slubu Eflatun Beyaz
Tabak 2022 Yılında retilmiştir.

(Koçer, 2022).

şekil: 370

Mehmet Koçer'e Ait Baba
Nakkaş slubu Eflatun Beyaz
Tabak 2022 Yılında
retilmiştir.

(Koçer, 2022).

şekil: 371

Mehmet Koçer'e Ait Baba
Nakkaş slubu Eflatun Beyaz
Tabak 2022 Yılında
retilmiştir.

(Koçer, 2022).

şekil: 372

Mehmet Koçer'e Ait Baba
Nakkaş slubu Eflatun Beyaz
Tabak 2021 Yılında retilmiştir.

(Koçer, 2022).

şekil: 373

Mehmet Koçer'e Ait Baba
Nakkaş slubu Eflatun Beyaz
Tabak 2021 Yılında
retilmiştir.

(Koçer, 2022).

şekil: 374

Mehmet Koçer'e Ait Baba
Nakkaş slubu Eflatun Beyaz
Tabak 2021 Yılında
retilmiştir.

(Koçer, 2022).

şekil: 375

Mehmet Koçer'e Ait Baba
Nakkaş slubu Mavi Beyaz
Tabak 2021 Yılında retilmiştir.

(Koçer, 2022).

şekil: 376

Mehmet Koçer'e Ait Baba
Nakkaş slubu Eflatun Beyaz
Tabak 2021 Yılında
retilmiştir.

(Koçer, 2022).

şekil: 377

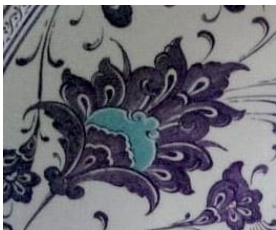
Mehmet Koçer'e Ait Baba
Nakkaş slubu Eflatun Beyaz
Tabak 2020 Yılında
retilmiştir.

(Koçer, 2022).

şekil: 378

Mehmet Koçer'e Ait Baba
Nakkaş slubu Eflatun Beyaz
Tabak 2022 Yılında retilmiştir.

(Koçer, 2022).

şekil: 379

Mehmet Koçer'e Ait Baba
Nakkaş slubu Eflatun Beyaz
Tabak 2022 Yılında
retilmiştir.

(Koçer, 2022).

şekil: 380

Mehmet Koçer'e Ait Baba
Nakkaş slubu Eflatun Beyaz
Tabak 2021 Yılında
retilmiştir.

(Koçer, 2022).

Mehmet Koçer Baba Nakkaş slubu Goncagül rnekleri

şekil: 381

Mehmet Koçer'e Ait Baba
Nakkaş slubu Eflatun Beyaz
Tabak 2021 Yılında retilmiştir.

(Koçer, 2022).

şekil: 382

Mehmet Koçer'e Ait Baba
Nakkaş slubu Eflatun Beyaz
Tabak 2021 Yılında
retilmiştir.

(Koçer, 2022).

şekil: 383

Mehmet Koçer'e Ait Baba
Nakkaş slubu Eflatun Beyaz
Tabak 2020 Yılında
retilmiştir.

(Koçer, 2022).

şekil: 384

Mehmet Koçer'e Ait Baba
Nakkaş slubu Mavi Beyaz
Tabak 2020 Yılında retilmiştir.

(Koçer, 2022).

şekil: 385

Mehmet Koçer'e Ait Baba
Nakkaş slubu Eflatun Beyaz
Tabak 2021 Yılında
retilmiştir.

(Koçer, 2022).

şekil: 386

Mehmet Koçer'e Ait Baba
Nakkaş slubu Eflatun Beyaz
Tabak 2021 Yılında
retilmiştir.

(Koçer, 2022).

şekil: 387

Mehmet Koçer'e Ait Baba
Nakkaş slubu Eflatun Beyaz
Tabak 2021 Yılında retilmiştir.

(Koçer, 2022).

şekil: 388

Mehmet Koçer'e Ait Baba
Nakkaş slubu Eflatun Beyaz
Tabak 2021 Yılında
retilmiştir.

(Koçer, 2022).

şekil: 389

Mehmet Koçer'e Ait Baba
Nakkaş slubu Eflatun Beyaz
Tabak 2021 Yılında
retilmiştir.

(Koçer, 2022).

şekil: 390

Mehmet Koçer'e Ait Baba
Nakkaş slubu Eflatun Beyaz
Tabak 2021 Yılında retilmiştir.

(Koçer, 2022).

şekil: 391

Mehmet Koçer'e Ait Baba
Nakkaş slubu Eflatun Beyaz
Tabak 2021 Yılında
retilmiştir.

(Koçer, 2022).

şekil: 392

Mehmet Koçer'e Ait Baba
Nakkaş slubu Eflatun Beyaz
Tabak 2021 Yılında
retilmiştir.

(Koçer, 2022).

Mehmet Koçer Baba Nakkaş slubu Goncagül

şekil: 393

Mehmet Koçer'e Ait Baba
Nakkaş slubu Eflatun Beyaz
Tabak 2022 Yılında retilmiştir.

(Koçer, 2022).

şekil: 394

Mehmet Koçer'e Ait Baba
Nakkaş slubu Eflatun Beyaz
Tabak 2022 Yılında
retilmiştir.

(Koçer, 2022).

şekil: 395

Mehmet Koçer'e Ait Baba
Nakkaş slubu Eflatun Beyaz
Tabak 2021 Yılında
retilmiştir.

(Koçer, 2022).

şekil: 396

Mehmet Koçer'e Ait Baba
Nakkaş slubu Eflatun Beyaz
Tabak 2021 Yılında retilmiştir.

(Koçer, 2022).

şekil: 397

Mehmet Koçer'e Ait Baba
Nakkaş slubu Eflatun Beyaz
Tabak 2020 Yılında
retilmiştir.

(Koçer, 2022).

şekil: 398

Mehmet Koçer'e Ait Baba
Nakkaş slubu Eflatun Beyaz
Tabak 2019 Yılında
retilmiştir.

(Koçer, 2022).

şekil: 399

Mehmet Koçer'e Ait Baba
Nakkaş slubu Mavi Beyaz
Pano 2020 Yılında retilmiştir.

(Koçer, 2022).

şekil: 400

Mehmet Koçer'e Ait Baba
Nakkaş slubu Eflatun Beyaz
Tabak 2020 Yılında
retilmiştir.

(Koçer, 2022).

şekil: 401

Mehmet Koçer'e Ait Baba
Nakkaş slubu Eflatun Beyaz
Tabak 2020 Yılında
retilmiştir.

(Koçer, 2022).

şekil: 402

Mehmet Koçer'e Ait Baba
Nakkaş slubu Eflatun Beyaz
Tabak 2020 Yılında retilmiştir.

(Koçer, 2022).

şekil: 403

Mehmet Koçer'e Ait Baba
Nakkaş slubu Eflatun Beyaz
Vazo 2019 Yılında retilmiştir.

(Koçer, 2022).

şekil: 404

Mehmet Koçer'e Ait Baba
Nakkaş slubu Eflatun Beyaz
Vazo 2021 Yılında retilmiştir.

(Koçer, 2022).

Mehmet Koçer Baba Nakkaş slubu Goncagül

şekil: 405

Mehmet Koçer'e Ait Baba
Nakkaş slubu Eflatun Beyaz
Vazo 2021 Yılında retilmiştir.

(Koçer, 2022).

şekil: 406

Mehmet Koçer'e Ait Baba
Nakkaş slubu Mavi Beyaz
Vazo 2019 Yılında retilmiştir.

(Koçer, 2022).

şekil: 407

Mehmet Koçer'e Ait Baba
Nakkaş slubu Mavi Beyaz
Vazo 2021 Yılında.

(Koçer, 2022).

şekil: 408

Mehmet Koçer'e Ait Baba
Nakkaş slubu Mavi Beyaz
Vazo 2017 Yılında retilmiştir.

(Koçer, 2022).

şekil: 409

Mehmet Koçer'e Ait Baba
Nakkaş slubu Mavi Beyaz
Vazo 2017 Yılında retilmiştir.

(Koçer, 2022).

şekil: 410

Mehmet Koçer'e Ait Baba
Nakkaş slubu Mavi Beyaz
Tabak 2019 Yılında
retilmiştir.

(Koçer, 2022).

şekil: 411

Mehmet Koçer'e Ait Baba
Nakkaş slubu Mavi Beyaz
Vazo 2019 Yılında retilmiştir.

(Koçer, 2022).

şekil: 412

Mehmet Koçer'e Ait Baba
Nakkaş slubu Eflatun Beyaz
Vazo 2022 Yılında retilmiştir.

(Koçer, 2022).

şekil: 413

Mehmet Koçer'e Ait Baba
Nakkaş slubu Desen2015
Yılında retilmiştir.

(Koçer, 2022).

şekil: 414

Mehmet Koçer'e Ait Baba
Nakkaş slubu Eflatun Beyaz
Vazo 2020 Yılında retilmiştir.

(Koçer, 2022).

şekil: 415

Mehmet Koçer'e Ait Baba
Nakkaş slubu Eflatun Beyaz
Vazo 2021 Yılında retilmiştir.

(Koçer, 2022).

şekil: 416

Mehmet Koçer'e Ait Baba
Nakkaş slubu Eflatun Beyaz
Vazo 2022 Yılında retilmiştir.

(Koçer, 2022).

Mehmet Koçer Baba Nakkaş slubu Penç rnekleri

şekil: 417

*Mehmet Koçer'e Ait Baba
Nakkaş slubu Mavi Beyaz
Pano 2020 Yılında retilmiştir.*

(Koçer, 2022).

şekil: 418

*Mehmet Koçer'e Ait Baba
Nakkaş slubu Eflatun Beyaz
Pano 2021 Yılında retilmiştir.*

(Koçer, 2022).

şekil: 419

*Mehmet Koçer'e Ait Baba
Nakkaş slubu Eflatun Beyaz
Pano 2021 Yılında retilmiştir.*

(Koçer, 2022).

şekil: 420

*Mehmet Koçer'e Ait Baba
Nakkaş slubu Eflatun Beyaz
Tabak 2020 Yılında retilmiştir.*

(Koçer, 2022).

şekil: 421

*Mehmet Koçer'e Ait Baba
Nakkaş slubu Eflatun Beyaz
Tabak 2020 Yılında
retilmiştir.*

(Koçer, 2022).

şekil: 422

*Mehmet Koçer'e Ait Baba
Nakkaş slubu Eflatun Beyaz
Tabak 2020 Yılında
retilmiştir.*

(Koçer, 2022).

şekil: 423

*Mehmet Koçer'e Ait Baba
Nakkaş slubu Eflatun Beyaz
Tabak 2020 Yılında retilmiştir.*

(Koçer, 2022).

şekil: 424

*Mehmet Koçer'e ait Baba
Nakkaş slubu Eflatun Beyaz
Tabak 2021 Yılında
retilmiştir.*

(Koçer, 2022).

şekil: 425

*Mehmet Koçer'e Ait Baba
Nakkaş slubu Eflatun Beyaz
Tabak 2019 Yılında
retilmiştir.*

(Koçer, 2022).

şekil: 426

*Mehmet Koçer'e Ait Baba
Nakkaş slubu Eflatun Beyaz
Tabak 2022 Yılında retilmiştir.*

(Koçer, 2022).

şekil: 427

*Mehmet Koçer'e ait Baba
Nakkaş slubu Eflatun Beyaz
Tabak 2021 Yılında
retilmiştir.*

(Koçer, 2022).

şekil: 428

*Mehmet Koçer'e Ait Baba
Nakkaş slubu Eflatun Beyaz
Pano 2022 Yılında retilmiştir.*

(Koçer, 2022).

Mehmet Koçer Baba Nakkaş slubu Penç rnekleri

şekil: 429

*Mehmet Koçer'e Ait Baba
Nakkaş slubu Eflatun Beyaz
Tabak 2021 Yılında retilmiştir.*

(Koçer, 2022).

şekil: 430

*Mehmet Koçer'e Ait Baba
Nakkaş slubu Eflatun Beyaz
Tabak 2020 Yılında
retilmiştir.*

(Koçer, 2022).

şekil: 431

*Mehmet Koçer'e Ait Baba
Nakkaş slubu Eflatun Beyaz
Vazo 2021 Yılında retilmiştir.*

(Koçer, 2022).

şekil: 432

*Mehmet Koçer'e Ait Baba
Nakkaş slubu Mavi Beyaz
Vazo 2019 Yılında retilmiştir.*

(Koçer, 2022).

şekil: 433

*Mehmet Koçer'e Ait Baba
Nakkaş slubu Mavi Beyaz
Vazo 2021 Yılında retilmiştir.*

(Koçer, 2022).

şekil: 434

*Mehmet Koçer'e Ait Baba
Nakkaş slubu Mavi Beyaz
Vazo 2021 Yılında retilmiştir.*

(Koçer, 2022).

şekil: 435

*Mehmet Koçer'e Ait Baba
Nakkaş slubu Mavi Beyaz
Vazo 2019 Yılında retilmiştir.*

(Koçer, 2022).

şekil: 436

*Mehmet Koçer'e Ait Baba
Nakkaş slubu Eflatun Beyaz
Tabak 2020 Yılında
retilmiştir.*

(Koçer, 2022).

şekil: 437

*Mehmet Koçer'e Ait Baba
Nakkaş slubu Vazo 2021
Yılında retilmiştir.*

(Koçer, 2022).

şekil: 438

*Mehmet Koçer'e Ait Baba
Nakkaş slubu Eflatun Beyaz
Pano 2021 Yılında retilmiştir.*

(Koçer, 2022).

şekil:

439 *Mehmet Koçer'e Ait Baba
Nakkaş slubu Mavi Beyaz
Vazo 2019 Yılında retilmiştir.*

(Koçer, 2022).

şekil: 440

*Mehmet Koçer'e Ait Baba
Nakkaş slubu Mavi Beyaz
Tabak 2020 Yılında
retilmiştir.*

(Koçer, 2022).

Mehmet Koçer Baba Nakkaş slubu Rumi rnekleri

şekil: 441

Mehmet Koçer'e Ait Baba
Nakkaş slubu Mavi Beyaz
Pano 2020 Yılında retilmiştir.

(Koçer, 2022).

şekil: 442

Mehmet Koçer'e Ait Baba
Nakkaş slubu Mavi Beyaz
Vazo 2019 Yılında retilmiştir.

(Koçer, 2022).

şekil: 443

Mehmet Koçer'e Ait Baba
Nakkaş slubu Eflatun Beyaz
Vazo 2021 Yılında retilmiştir.

(Koçer, 2022).

şekil: 444

Mehmet Koçer'e Ait Baba
Nakkaş slubu Eflatun Beyaz
Vazo 2019 Yılında retilmiştir.

(Koçer, 2022).

şekil: 445

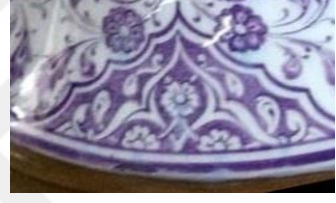
Mehmet Koçer'e Ait Baba
Nakkaş slubu Eflatun Beyaz
Vazo 2022 Yılında retilmiştir.

(Koçer, 2022).

şekil: 446

Mehmet Koçer'e Ait Baba
Nakkaş slubu Eflatun Beyaz
Vazo 2020 Yılında retilmiştir.

(Koçer, 2022).

şekil: 447

Mehmet Koçer'e Ait Baba
Nakkaş slubu Mavi Beyaz
Vazo 2019 Yılında retilmiştir.

(Koçer, 2022).

şekil: 448

Mehmet Koçer'e Ait Baba
Nakkaş slubu Mavi Beyaz
Vazo 2022 Yılında retilmiştir.

(Koçer, 2022).

şekil: 449

Mehmet Koçer'e Ait Baba
Nakkaş slubu Mavi Beyaz
Vazo 2021 Yılında retilmiştir.

(Koçer, 2022).

şekil: 450

Mehmet Koçer'e Ait Baba
Nakkaş slubu Eflatun Beyaz
Vazo 2022 Yılında retilmiştir..

(Koçer, 2022)

şekil: 451

Mehmet Koçer'e Ait Baba
Nakkaş slubu Mavi Beyaz
Vazo 2021 Yılında retilmiştir.

(Koçer, 2022).

şekil: 452

Mehmet Koçer'e Ait Baba
Nakkaş slubu Eflatun Beyaz
Vazo 2021 Yılında retilmiştir.

(Koçer, 2022).

Mehmet Koçer Baba Nakkaş slubu Hayvansal rnekleri

şekil: 453

Mehmet Koçer'e Ait Baba
Nakkaş slubu Eflatun Beyaz
Tabak 2019 Yılında retilmiştir.

(Koçer, 2022).

şekil: 454

Mehmet Koçer'e Ait Baba
Nakkaş slubu Pano 2020
Yılında retilmiştir.

(Koçer, 2022).

şekil: 455

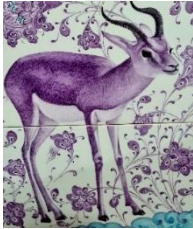
Mehmet Koçer'e Ait Baba
Nakkaş slubu Mavi Beyaz
Pano 2021 Yılında retilmiştir.

(Koçer, 2022).

şekil: 456

Mehmet Koçer'e Ait Baba
Nakkaş slubu Eflatun Beyaz
Pano 2022 Yılında retilmiştir.

(Koçer, 2022).

şekil: 457

Mehmet Koçer'e Ait Baba
Nakkaş slubu Eflatun Beyaz
Pano 2022 Yılında retilmiştir.

(Koçer, 2022).

şekil: 458

Mehmet Koçer'e Ait Baba
Nakkaş slubu Eflatun Beyaz
Tabak 2020 Yılında
retilmiştir.

(Koçer, 2022).

şekil: 459

Mehmet Koçer'e Ait Baba
Nakkaş slubu Eflatun Beyaz
Pano 2021 Yılında retilmiştir.

(Koçer, 2022).

şekil: 460

Mehmet Koçer'e Ait Baba
Nakkaş slubu Eflatun Beyaz
Pano 2021 Yılında retilmiştir.

(Koçer, 2022).

şekil: 461

Mehmet Koçer'e Ait Baba
Nakkaş slubu Eflatun Tabak
Pano 2021 Yılında retilmiştir.

(Koçer, 2022).

şekil: 462

Mehmet Koçer'e Ait Baba
Nakkaş slubu Eflatun Beyaz
Tabak 2021 Yılında retilmiştir.

(Koçer, 2022).

şekil: 463

Mehmet Koçer'e Ait Baba
Nakkaş slubu Mavi Beyaz
Pano 2020 Yılında retilmiştir.

(Koçer, 2022).

şekil: 464

Mehmet Koçer'e Ait Baba
Nakkaş slubu Eflatun Beyaz
Tabak 2021 Yılında
retilmiştir.

(Koçer, 2022).

Mehmet Koçer Baba Nakkaş slubu Hayvansal rnekleri

şekil: 465

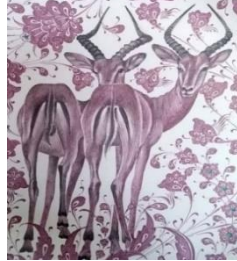
Mehmet Koçer'e Ait Baba Nakkaş slubu Eflatun Beyaz Tabak Mitolojik Havanlar İle Süslenmiş 2021 Yılında retilmiştir.

(Koçer, 2022).

şekil: 466

Mehmet Koçer'e Ait Baba Nakkaş slubu Eflatun Beyaz Tabak 2022 Yılında retilmiştir.

(Koçer, 2022).

şekil: 467

Mehmet Koçer'e Ait Baba Nakkaş slubu Eflatun Beyaz Tabak 2022 Yılında retilmiştir.

(Koçer, 2022).

şekil: 468

Mehmet Koçer'e Ait Baba Nakkaş slubu Eflatun Beyaz Tabak 2019 Yılında retilmiştir.

(Koçer, 2022).

şekil: 469

Mehmet Koçer'e Ait Baba Nakkaş slubu Eflatun Beyaz Tabak 2021 Yılında retilmiştir.

(Koçer, 2022).

şekil: 470

Mehmet Koçer'e Ait Baba Nakkaş slubu Mavi Beyaz Tabak 2021 Yılında retilmiştir.

(Koçer, 2022).

şekil: 471

Mehmet Koçer'e Ait Baba Nakkaş slubu Eflatun Beyaz Tabak 2022 Yılında retilmiştir.

(Koçer, 2022).

şekil: 472

Mehmet Koçer'e Ait Baba Nakkaş slubu Mavi Beyaz Tabak 2020 Yılında retilmiştir.

(Koçer, 2022).

şekil: 473

Mehmet Koçer'e Ait Baba Nakkaş slubu Eflatun Beyaz Tabak 2022 Yılında retilmiştir.

(Koçer, 2022).

şekil: 474 Mehmet Koçer'e Ait Baba Nakkaş slubu Eflatun Beyaz Tabak 2021 Yılında retilmiştir.

(Koçer, 2022).

şekil: 475 Mehmet Koçer'e Ait Baba Nakkaş slubu Eflatun Beyaz Tabak 2021 Yılında retilmiştir.

(Koçer, 2022).

şekil: 476 Mehmet Koçer'e Ait Baba Nakkaş slubu Eflatun Beyaz Tabak 2022 Yılında retilmiştir.

(Koçer, 2022).

Mehmet Koçer Baba Nakkaş slubu Hayvansal rnekleri

şekil: 477

Mehmet Koçer'e Ait Baba
Nakkaş slubu Eflatun Beyaz
Tabak 2021 Yılında retilmiştir.

(Koçer, 2022).

şekil: 478

Mehmet Koçer'e Ait Baba
Nakkaş slubu Eflatun Beyaz
Tabak 2020 Yılında
retilmiştir.

(Koçer, 2022).

şekil: 479

Mehmet Koçer'e Ait Baba
Nakkaş slubu Eflatun Beyaz
Tabak 2019 Yılında
retilmiştir.

(Koçer, 2022).

şekil: 480

Mehmet Koçer'e Ait Baba
Nakkaş slubu Eflatun Beyaz
Vazo 2020 Yılında retilmiştir.

(Koçer, 2022).

şekil: 481

Mehmet Koçer'e Ait Baba
Nakkaş slubu Mavi Beyaz
Vazo 2019 Yılında retilmiştir.

(Koçer, 2022).

şekil: 482

Mehmet Koçer'e Ait Baba
Nakkaş slubu Eflatun Beyaz
Vazo 2020 Yılında retilmiştir.

(Koçer, 2022).

şekil: 483

Mehmet Koçer'e Ait Baba
Nakkaş slubu Eflatun Beyaz
Vazo 2021 Yılında retilmiştir.

(Koçer, 2022).

şekil: 484

Mehmet Koçer'e Ait Baba
Nakkaş slubu Eflatun Beyaz
Vazo 2022 Yılında retilmiştir.

(Koçer, 2022).

şekil: 485

Mehmet Koçer'e Ait Baba
Nakkaş slubu Eflatun Beyaz
Tabak 2020 Yılında
retilmiştir.

(Koçer, 2022).

şekil: 486

Mehmet Koçer'e Ait Baba
Nakkaş slubu Eflatun Beyaz
Vazo 2020 Yılında retilmiştir.

(Koçer, 2022).

şekil: 487

Mehmet Koçer'e Ait Baba
Nakkaş slubu Eflatun Beyaz
Vazo 2020 Yılında retilmiştir.

(Koçer, 2022).

şekil: 488

Mehmet Koçer'e Ait Baba
Nakkaş slubu Eflatun Beyaz
Vazo 2021 Yılında retilmiştir.

(Koçer, 2022).

Mehmet Koçer Baba Nakkaş slubu Hayvansal rnekleri

şekil: 489

Mehmet Koçer'e Ait Baba Nakkaş slubu Eflatun Beyaz Vazo 2019 Yılında retilmiştir.

(Koçer, 2022).

şekil: 490

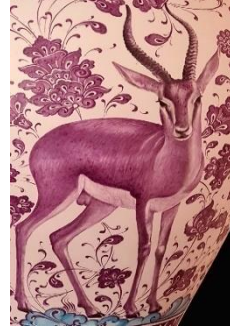
Mehmet Koçer'e Ait Baba Nakkaş slubu Eflatun Beyaz Vazo 2021 Yılında retilmiştir.

(Koçer, 2022).

şekil: 491

Mehmet Koçer'e Ait Baba Nakkaş slubu Eflatun Beyaz Vazo 2022 Yılında retilmiştir.

(Koçer, 2022).

Mehmet Koçer Baba Nakkaş slubu Bulut rnekleri

şekil: 492

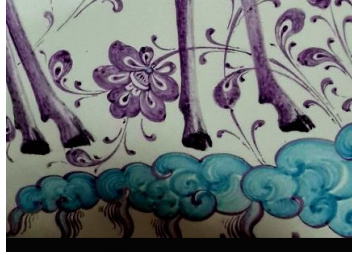
Mehmet Koçer'e Ait Baba Nakkaş slubu Pano 2020 Yılında retilmiştir.

(Koçer, 2022).

şekil: 493

Mehmet Koçer'e Ait Baba Nakkaş slubu Eflatun Beyaz Pano 2021 Yılında retilmiştir.

(Koçer, 2022).

şekil: 494

Mehmet Koçer'e Ait Baba Nakkaş slubu Eflatun Beyaz Pano 2022 Yılında retilmiştir.

(Koçer, 2022).

şekil: 495

Mehmet Koçer'e Ait Baba Nakkaş slubu Eflatun Beyaz Vazo 2022 Yılında retilmiştir.

(Koçer, 2022).

şekil: 496

Mehmet Koçer'e Ait Baba Nakkaş slubu Mavi Beyaz Vazo 2022 Yılında retilmiştir.

(Koçer, 2022).

şekil: 497

Mehmet Koçer'e Ait Baba Nakkaş slubu Eflatun Beyaz Vazo 2021 Yılında retilmiştir.

(Koçer, 2022).

Mehmet Koçer Baba Nakkaş slubu Servi Ağacı rnekleri

şekil: 498

Mehmet Koçer'e Ait Baba Nakkaş slubu Eflatun Beyaz Tabak 2021 Yılında retilmiştir.

(Koçer, 2022).

şekil: 499

Mehmet Koçer'e Ait Baba Nakkaş slubu Mavi Beyaz Tabak 2021 Yılında retilmiştir.

(Koçer, 2022).

şekil: 500

Mehmet Koçer'e Ait Baba Nakkaş slubu Eflatun Beyaz Tabak 2021 Yılında retilmiştir.

(Koçer, 2022).

şekil: 501

Mehmet Koçer'e Ait Baba Nakkaş slubu Mavi Beyaz Tabak 2021 Yılında retilmiştir.

(Koçer, 2022).

şekil: 502

Mehmet Koçer'e Ait Baba Nakkaş slubu Eflatun Beyaz Tabak 2020 Yılında retilmiştir.

(Koçer, 2022).

şekil: 503

Mehmet Koçer'e Ait Baba Nakkaş slubu Eflatun Beyaz Tabak 2020 Yılında retilmiştir.

(Koçer, 2022).

Mehmet Koçer Baba Nakkaş slubu Yaprak rnekleri

şekil: 504

*Mehmet Koçer'e Ait Baba
Nakkaş slubu Eflatun Beyaz
Tabak 2021 Yılında retilmiştir.*

(Koçer, 2022).

şekil: 505

*Mehmet Koçer'e Ait Baba
Nakkaş slubu Eflatun Beyaz
Tabak 2022 Yılında
retilmiştir.*

(Koçer, 2022).

şekil: 506

*Mehmet Koçer'e Ait Baba
Nakkaş slubu Eflatun Beyaz
Tabak 2022 Yılında
retilmiştir.*

(Koçer, 2022).

şekil: 507

*Mehmet Koçer'e Ait Baba
Nakkaş slubu Eflatun Beyaz
Tabak 2021 Yılında retilmiştir.*

(Koçer, 2022).

şekil: 508

*Mehmet Koçer'e Ait Baba
Nakkaş slubu Eflatun Beyaz
Tabak 2021 Yılında
retilmiştir.*

(Koçer, 2022).

şekil: 509

*Mehmet Koçer'e Ait Baba
Nakkaş slubu Mavi Beyaz
Tabak 2020 Yılında
retilmiştir.*

(Koçer, 2022).

şekil: 510

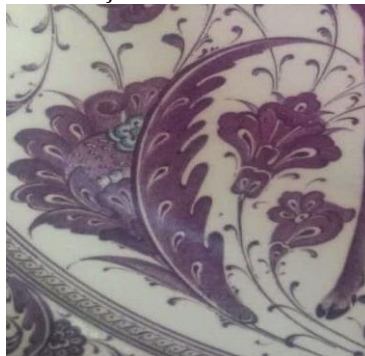
*Mehmet Koçer'e Ait Baba
Nakkaş slubu Eflatun Beyaz
Tabak 2022 Yılında retilmiştir.*

(Koçer, 2022).

şekil: 511

*Mehmet Koçer'e Ait Baba
Nakkaş slubu Mavi Beyaz
Tabak 2021 Yılında
retilmiştir.*

(Koçer, 2022).

şekil: 512

*Mehmet Koçer'e Ait Baba
Nakkaş slubu Eflatun Beyaz
Tabak 2021 Yılında
retilmiştir.*

(Koçer, 2022).

Mehmet Koçer Baba Nakkaş slubu Tabak rnekleri

şekil: 513

Mehmet Koçer'e Ait Baba Nakkaş slubu Eflatun Beyaz Tabak 2020 Yılında retilmiştir.

(Koçer, 2022).

şekil: 514

Mehmet Koçer'e Ait Baba Nakkaş slubu Eflatun Beyaz Tabak 2021 Yılında retilmiştir.

(Koçer, 2022).

şekil: 515

Mehmet Koçer'e Ait Baba Nakkaş slubu Eflatun Beyaz Tabak 2021 Yılında retilmiştir.

(Koçer, 2022).

şekil: 516

Mehmet Koçer'e Ait Baba Nakkaş slubu Eflatun Beyaz Tabak 2019 Yılında retilmiştir.

(Koçer, 2022).

şekil: 517

Mehmet Koçer'e Ait Baba Nakkaş slubu Eflatun Beyaz Tabak 2021 Yılında retilmiştir.

(Koçer, 2022).

şekil: 518

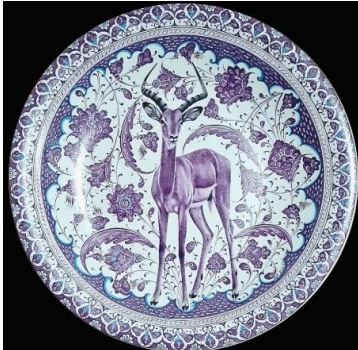
Mehmet Koçer'e Ait Baba Nakkaş slubu Mavi Beyaz Tabak 2022 Yılında retilmiştir.

(Koçer, 2022).

şekil: 519

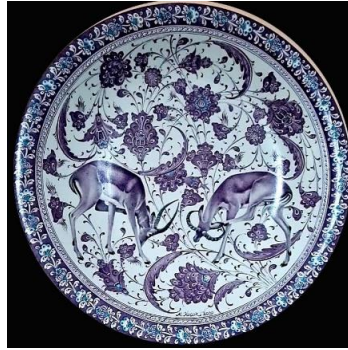
Mehmet Koçer'e Ait Baba Nakkaş slubu Eflatun Beyaz Tabak 2022 Yılında retilmiştir.

(Koçer, 2022).

şekil: 520

Mehmet Koçer'e Ait Baba Nakkaş slubu Mavi Beyaz Tabak 2020 Yılında retilmiştir.

(Koçer, 2022).

şekil: 521

Mehmet Koçer'e Ait Baba Nakkaş slubu Eflatun Beyaz Tabak 2021 yılında üretilmiştir.

(Koçer, 2022).

Mehmet Koçer Baba Nakkaş slubu Tabak rnekleri

şekil: 522

Mehmet Koçer'e Ait Baba Nakkaş slubu Eflatun Beyaz Tabak 2021 Yılında retilmiştir.

(Koçer, 2022).

şekil: 523

Mehmet Koçer'e Ait Baba Nakkaş slubu Eflatun Beyaz Tabak 2021 Yılında retilmiştir.

(Koçer, 2022).

şekil: 524

Mehmet Koçer'e Ait Baba Nakkaş slubu Eflatun Beyaz Tabak 2022 Yılında retilmiştir.

(Koçer, 2022).

şekil: 525

Mehmet Koçer'e Ait Baba Nakkaş slubu Eflatun Beyaz Tabak 2022 Yılında retilmiştir.

(Koçer, 2022).

şekil: 526

Mehmet Koçer'e Ait Baba Nakkaş slubu Eflatun Beyaz Tabak 2021 Yılında retilmiştir.

(Koçer, 2022).

şekil: 527

Mehmet Koçer'e Ait Baba Nakkaş slubu Mavi Beyaz Tabak 2020 Yılında retilmiştir.

(Koçer, 2022).

şekil: 528

Mehmet Koçer'e Ait Baba Nakkaş slubu Eflatun Beyaz Tabak 2022 Yılında retilmiştir.

(Koçer, 2022).

şekil: 529

Mehmet Koçer'e Ait Baba Nakkaş slubu Mavi Beyaz Tabak 2021 Yılında retilmiştir.

(Koçer, 2022).

şekil: 530

Mehmet Koçer'e Ait Baba Nakkaş slubu Eflatun Beyaz Tabak 2021 Yılında retilmiştir.

(Koçer, 2022).

Mehmet Koçer Baba Nakkaş slubu Tabak rnekleri

şekil: 531

Mehmet Koçer'e Ait Baba Nakkaş slubu Eflatun Beyaz Tabak 2021 Yılında retilmiştir.

(Koçer, 2022).

şekil: 532

Mehmet Koçer'e Ait Baba Nakkaş slubu Eflatun Beyaz Tabak 2022 Yılında retilmiştir.

(Koçer, 2022).

şekil: 533

Mehmet Koçer'e Ait Baba Nakkaş slubu Eflatun Beyaz Tabak 2021 Yılında retilmiştir.

(Koçer, 2022).

şekil: 534

Mehmet Koçer'e Ait Baba Nakkaş slubu Eflatun Beyaz Tabak 2020 Yılında retilmiştir.

(Koçer, 2022).

şekil: 535

Mehmet Koçer'e Ait Baba Nakkaş slubu Eflatun Beyaz Tabak 2021 Yılında retilmiştir.

(Koçer, 2022).

şekil: 536

Mehmet Koçer'e Ait Baba Nakkaş slubu Mavi Beyaz Tabak 2019 Yılında retilmiştir.

(Koçer, 2022).

şekil: 537

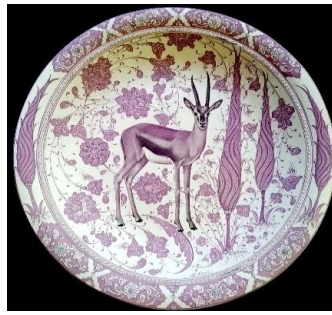
Mehmet Koçer'e Ait Baba Nakkaş slubu Eflatun Beyaz Tabak (Arka Yüzü) 2020 Yılında retilmiştir.

(Koçer, 2022).

şekil: 538

Mehmet Koçer'e Ait Baba Nakkaş slubu Mavi Beyaz Tabak 2020 Yılında retilmiştir.

(Koçer, 2022).

şekil: 539

Mehmet Koçer'e Ait Baba Nakkaş slubu Eflatun Beyaz Tabak 2020 Yılında retilmiştir.

(Koçer, 2022).

Mehmet Koçer Baba Nakkaş slubu Vazo rnekleri

şekil: 540

*Mehmet Koçer'e Ait Baba
Nakkaş slubu Eflatun Beyaz
Vazo 2020 Yılında retilmiştir.*

(Koçer, 2022).

şekil: 541

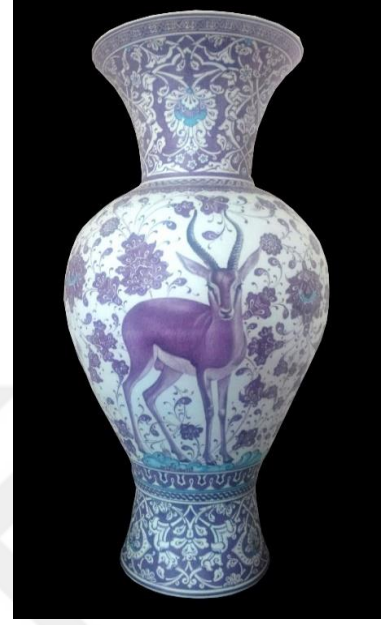
*Mehmet Koçer'e Ait Baba
Nakkaş slubu Eflatun Beyaz
Vazo 2021 Yılında retilmiştir.*

(Koçer, 2022).

şekil: 542

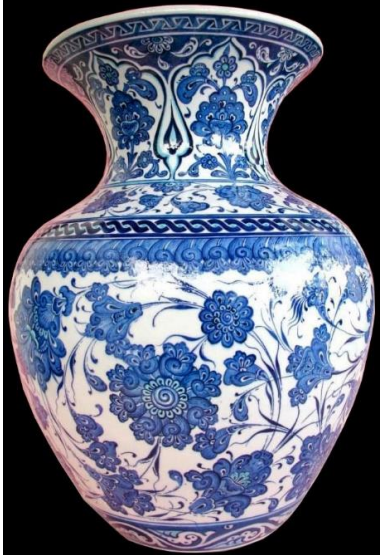
*Mehmet Koçer'e Ait Baba
Nakkaş slubu Eflatun Beyaz
Vazo 2019 Yılında retilmiştir.*

(Koçer, 2022).

şekil: 543

*Mehmet Koçer'e Ait Baba
Nakkaş slubu Mavi Beyaz
Vazo 2019 Yılında retilmiştir.*

(Koçer, 2022).

şekil: 544

*Mehmet Koçer'e Ait Baba
Nakkaş slubu Mavi Beyaz
Vazo 2021 Yılında retilmiştir.*

(Koçer, 2022).

şekil: 545

*Mehmet Koçer'e Ait Baba
Nakkaş slubu Eflatun Beyaz
Vazo 2022 Yılında*

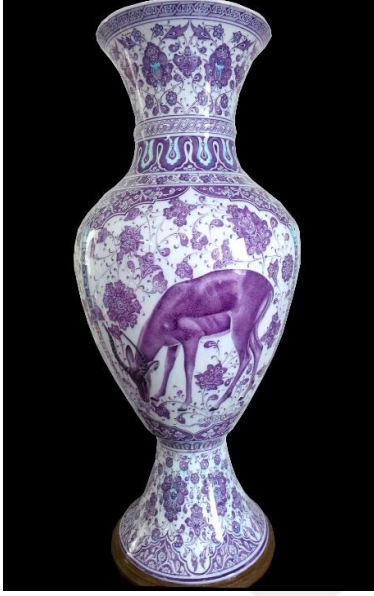

retilmiştir. (Koçer, 2022).

Mehmet Koçer Baba Nakkaş slubu Vazo rnekleri

şekil: 546

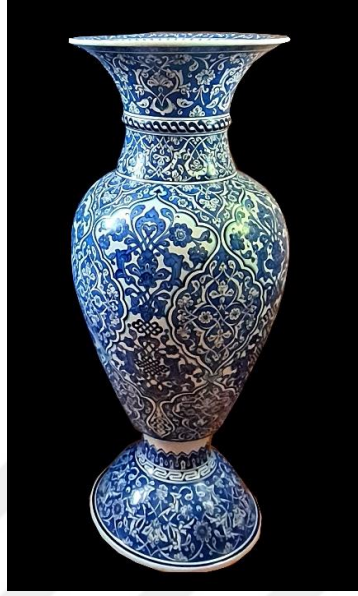
Mehmet Koçer'e Ait Baba Nakkaş slubu Eflatun Beyaz Vazo 2022 Yılında retilmiştir.

(Koçer, 2022).

şekil: 547

Mehmet Koçer'e Ait Baba Nakkaş slubu Mavi Beyaz Vazo 2019 Yılında retilmiştir.

(Koçer, 2022).

şekil: 548

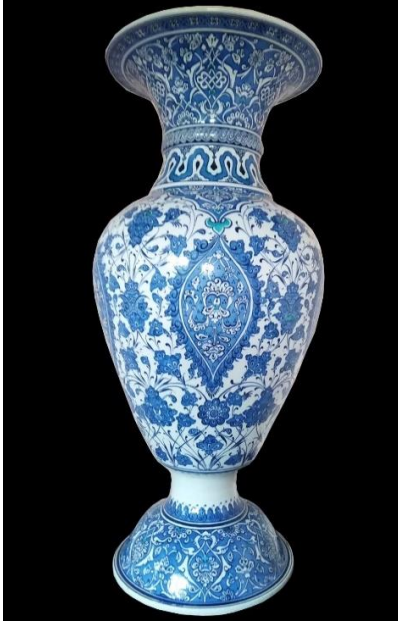
Mehmet Koçer'e Ait Baba Nakkaş slubu Eflatun Beyaz Vazo 2020 Yılında retilmiştir.

(Koçer, 2022).

şekil: 549

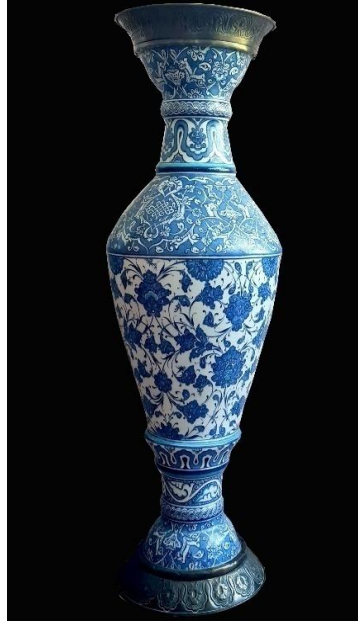
Mehmet Koçer'e ait Baba Nakkaş slubu Mavi Beyaz Vazo 2022 Yılında retilmiştir.

(Koçer, 2022).

şekil: 550

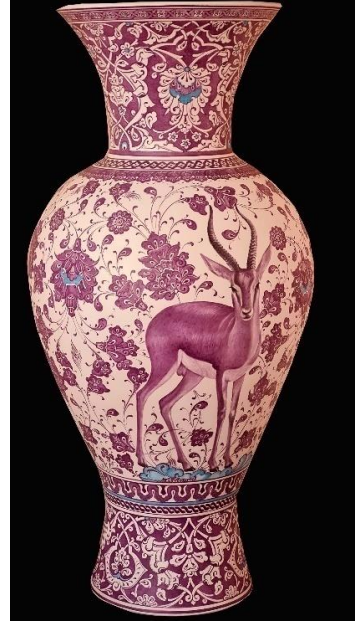
Mehmet Koçer'e Ait Baba Nakkaş slubu Mavi Beyaz Vazo 2019 Yılında retilmiştir.

(Koçer, 2022).

şekil: 551

Mehmet Koçer'e Ait Baba Nakkaş slubu Eflatun Beyaz Vazo 2022 Yılında üretilmiştir.

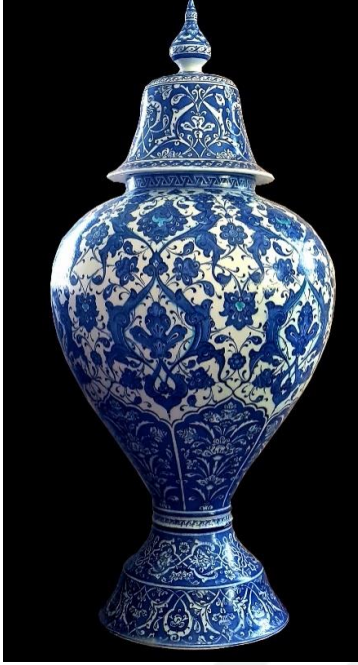

(Koçer, 2022).

Mehmet Koçer Baba Nakkaş slubu Vazo rnekleri

şekil: 552

*Mehmet Koçer'e Ait Baba
Nakkaş slubu Mavi Beyaz
Vazo 2021 Yılında retilmiştir.*

(Koçer, 2022).

şekil: 553

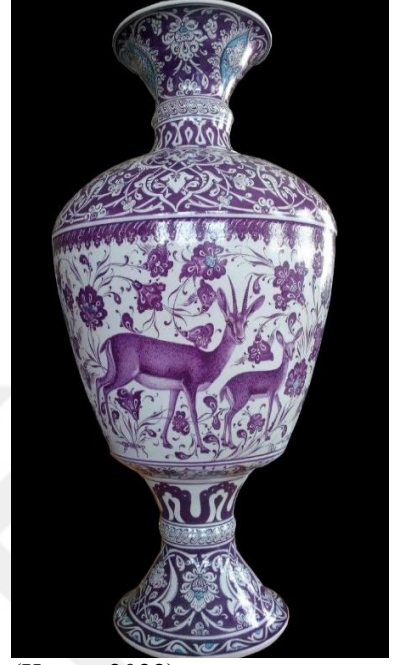
*Mehmet Koçer'e Ait Baba
Nakkaş slubu Eflatun Beyaz
Vazo 2021 Yılında retilmiştir.*

(Koçer, 2022).

şekil: 554

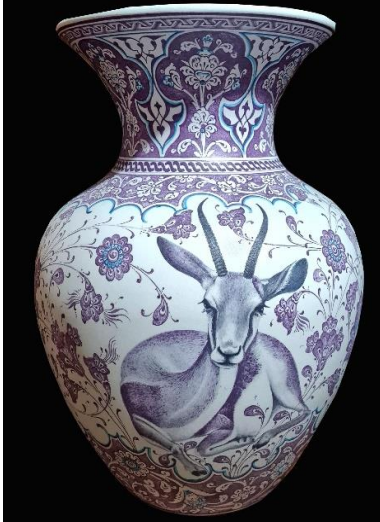
*Mehmet Koçer'e Ait Baba
Nakkaş slubu Eflatun Beyaz
Vazo 2021 Yılında retilmiştir.*

(Koçer, 2022).

şekil: 555

*Mehmet Koçer'e Ait Baba
Nakkaş slubu Eflatun Beyaz
Vazo 2020 Yılında retilmiştir.*

(Koçer, 2022).

şekil: 556

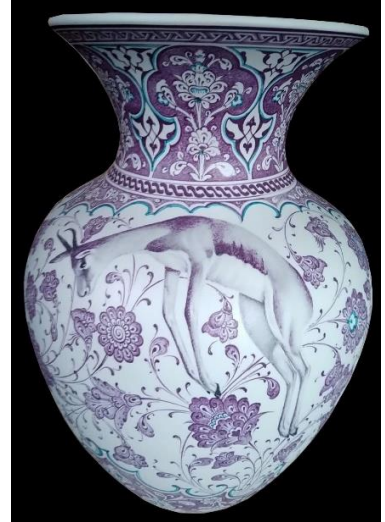
*Mehmet Koçer'e Ait Baba
Nakkaş slubu Eflatun Beyaz
Vazo 2019 Yılında retilmiştir.*

(Koçer, 2022).

şekil: 557

*Mehmet Koçer'e Ait Baba
Nakkaş slubu Eflatun Beyaz
Vazo 2020 Yılında üretilmiştir.*

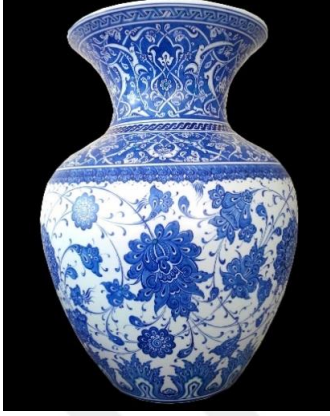

(Koçer, 2022).

Mehmet Koçer Baba Nakkaş slubu Vazo rnekleri

şekil: 558

*Mehmet Koçer'e Ait Baba
Nakkaş slubu Mavi Beyaz
Vazo 2022 Yılında retilmiştir.*

(Koçer, 2022).

şekil: 559

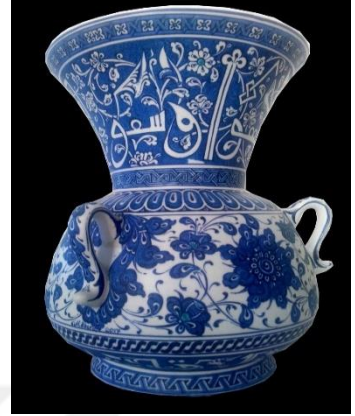
*Mehmet Koçer'e Ait Baba
Nakkaş slubu Mavi Beyaz
Vazo 2021 Yılında retilmiştir.*

(Koçer, 2022).

şekil: 560

*Mehmet Koçer'e Ait Baba
Nakkaş slubu Mavi Beyaz
Vazo 2017 Yılında retilmiştir.*

(Koçer, 2022).

Mehmet Koçer Baba Nakkaş slubu Pano rnekleri

şekil: 561

*Mehmet Koçer'e Ait Baba Nakkaş slubu
Eflatun Beyaz Pano 2020 Yılında retilmiştir.*

(Koçer, 2022).

şekil: 562

*Mehmet Koçer'e Ait Baba Nakkaş slubu Mavi
Beyaz Pano 2021 Yılında retilmiştir.*

(Koçer, 2022).

Mehmet Koçer Baba Nakkaş slubu Pano rnekleri

şekil: 563

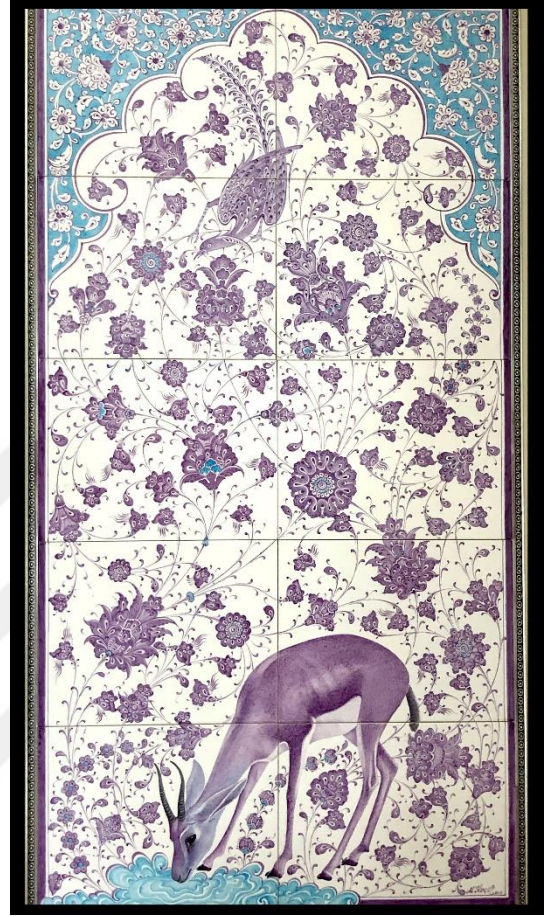
*Mehmet Koçer'e Ait Baba Nakkaş slubu
Eflatun Beyaz Pano 2022 Yılında retilmiştir.*

(Koçer, 2022).

şekil: 564

*Mehmet Koçer'e Ait Baba Nakkaş slubu
Eflatun Beyaz Pano 2021 Yılında retilmiştir.*

(Koçer, 2022).

Mehmet Koçer Baba Nakkaş slubu Tabak Analizi

şekil: 565

Eflatun Beyaz Baba Nakkaş slubu Mehmet Koçer'e Ait Tabak.

Tekniği: Sır altı tekniği

Yılı: 2020

zellikleri: 50 cm ölçülerindeki tabak formunun üzerine tasarlanmış, Baba Nakkaş slubunda yapılmış olan tabak iki kısımda tasarlanmıştır. Tabak eflatun-beyaz renklerinde işlenmiş olup kontrast oluşturmak için turkuaz rengi kullanılmıştır. Eflatun rengi Baba Nakkaş slubunda kullanılmamıştır. Orta göbek kısmında anne ceylan ve yavrusunun resimsel şekilde işlendiği görülmektedir. Anne ceylan n profilden işlenirken, yavru ceylan yan profilden resimsel üslup ile çalışılmış; ışık, gölge, nüans etkisi ile boyut kazandırılmıştır. Ceylan motifi Baba Nakkaş slubunda yer almayan bir motiftir. Tabağın göbeğinde ceylan figürünün yanına bir selvi ağacı işlenmiştir. Serbest kompozisyon uygulanmıştır. Tabak formunda kullanılan motifler hatai, pe, goncagl, yaprak ve kıvrık dallardır. Bu motifler Baba Nakkaş slubu ile hazırlanarak sanatçının kendi yorumunu katmış olduğu motiflerdir. Tabağın ikinci kısmı olan bordür dandanlar ile sınırlandırılmıştır. Tabağın bordür kısmında zemin boyanırken göbek kısmında ise motifler boyanarak zemin beyaz bırakılmıştır.

şekil: 566

Eflatun Beyaz Baba Nakkaş slubu Mehmet Koçer'e Ait Tabak.

Tekniği: Sır altı tekniği

Yılı: 2021

zellikleri: 60 cm ölçülerindeki tabak formunun üzerine tasarlanmış, Baba Nakkaş slubunda yapılmış olan tabak iki kısımda tasarlanmıştır. Tabak eflatun-beyaz renklerde işlenmiş olup kontrast oluşturmak için turkuaz rengi kullanılmıştır. Eflatun rengi Baba Nakkaş slubunda kullanılmamıştır. Orta göbek kısmında ceylan figürü iki ayağının üzerine kalkmış şekilde yan profilden işlenmiştir. Ceylan tünemiş şekilde yaprağın üstünde duran tavus kuşunun üzerinden atlıyor şeklinde işlenmiş; resimsel olarak ışık, gölge, nüans etkisi ile boyut kazandırılarak bezenmiştir. Ceylan ve tavus kuşu Baba Nakkaş slubunda yer almayan birer motiftir. Tavus kuşu motifi sanatçının şah kulu saz yolu üslubundan etkilenerak yapmış olduğu tasarımıdır. Serbest kompozisyon uygulanmıştır. Tabak formunda kullanılan motifler hatai, pe, goncagl, yaprak ve kıvrık dallardır. Bu motifler Baba Nakkaş slubu ile hazırlanarak sanatçının kendisi motifleri yorumlamıştır. Tabağın ikinci kısmı olan bordür ulama şekilde birbirini tekrar ederek 11 kısımda işlenmiştir. İki hançer yaprağı kenar suyu bordürünü keserek taşma yapılmıştır. Tabağın bordür kısmında zemin boyanırken göbek kısmında ise motifler boyanarak zemin beyaz bırakılmıştır. Bordür kısmındaki trilin çizgisinin iç kısmı zencerek ile doldurularak işlenmiştir.

Mehmet Koçer Baba Nakkaş slubu Tabak Analizi

şekil: 567

Eflatun Beyaz Baba Nakkaş slubu Mehmet Koçer'e Ait Tabak.

Tekniği: Sır altı tekniği

Yılı: 2021

zellikleri: 60 cm ölçülerindeki tabak formunun üzerine tasarlanmış, Baba Nakkaş slubunda yapılmış olan tabak iki kısımda tasarlanmıştır. Tabak eflatun-beyaz renklerde işlenmiş olup kontrast oluşturmak için turkuaz rengi kullanılmıştır. Eflatun rengi Baba Nakkaş slubunda kullanılmamıştır. Orta göbek kısmında ceylan figürü arka profilden başı dönük biçimde ışık, gölge, nüans etkisi ile resimsel olarak boyut kazandırılmıştır. Ceylan motifi Baba Nakkaş slubunda yer almayan bir motiftir. Serbest kompozisyon uygulanmıştır. Tabak formunda kullanılan motifler hatai, penç, goncagl, hançer yaprak ve kıvrık dallardır. Bu motifler Baba Nakkaş slubu ile hazırlanarak sanatçının kendi yorumunu katmış olduğu motiflerdir. Tabağın ikinci kısmı olan bordür dendanlar ile sınırlandırılmıştır. Tabağın bordür kısmında tuğrakeş üslubu olarak bilinen kıvrık dallı ve küçük boyutlarda işlenen penç motifi helezoni şekilde işlenmiştir.

şekil: 568

Eflatun Beyaz Baba Nakkaş slubu Mehmet Koçer'e Ait Tabak.

Tekniği: Sır altı tekniği

Yılı: 2019

zellikleri: 50 cm ölçülerindeki tabak formunun üzerine tasarlanmış, Baba Nakkaş slubunda yapılmış olan tabak iki kısımda tasarlanmıştır. Tabak eflatun-beyaz renklerinde işlenmiş olup kontrast oluşturmak için turkuaz rengi de kullanılmıştır. Eflatun rengi Baba Nakkaş slubunda kullanılmamıştır. Orta göbek kısmında ceylan figürü yan profilden ayakta durur şekilde görünürken diğer ceylan figürü de yan profilden işlenmiştir. Ceylanın baş kısmı n profilden görünecek biçimde ışık, gölge, nüans etkisi ile boyut kazandırılarak bezenmiştir. Ceylan figürü Baba Nakkaş slubunda yer almayan bir motiftir. Serbest kompozisyon uygulanmıştır. Tabak formunda kullanılan motifler hatai, penç, goncagl, yaprak ve kıvrık dallardır. Bu motifler Baba Nakkaş slubu ile hazırlanarak sanatçının kendi yorumunu katmış olduğu motiflerdir. Tabağın ikinci kısmı olan bordür ulama şekilde birbirini tekrar ederek 17 kısımda işlenmiştir. Tabağın bordür kısmında zemin boyanırken göbek kısmında ise motifler boyanarak zemin beyaz bırakılmıştır. Bordür kısmındaki trilin çizgisinin iç kısmı zencerek ile doldurularak işlenmiştir.

Mehmet Koçer Baba Nakkaş slubu Tabak Analizi

şekil: 569

Eflatun Beyaz Baba Nakkaş slubu Mehmet Koçer'e Ait Tabak.

Tekniği: Sır altı tekniği

Yılı: 2021

zellikleri: 60 cm lulerindeki tabak formunun üzerine tasarlanmış Baba Nakkaş slubunda yapılmış olan tabak iki kısımda tasarlanmıştır. Tabak eflatun-beyaz renklerinde işlenmiş olup kontrast oluşturmak için turkuaz rengi kullanılmıştır. Eflatun rengi Baba Nakkaş slubunda kullanılmamıştır. Orta göbek kısmında ceylan figürü yan profilde ışık, gölge, nüans etkisi ile boyut kazandırılarak resimsel şekilde bezenmiştir. Ceylan figürü Baba Nakkaş slubunda yer almayan bir motiftir. Serbest kompozisyon uygulanmıştır. Tabak formunda kullanılan motifler hatai, penç, goncagl, yaprak ve kıvrık dallardır. Bu motifler Baba Nakkaş slubu ile hazırlanarak sanatçının kendi yorumunu katmış olduğu motiflerdir. Tabağın ikinci kısmı olan bordür ulama şekilde birbirini tekrar ederek 9 kısımda işlenmiştir. İki hançer yaprağı kenar suyu bordürünü keserek taşma yapılmıştır. Tabağın bordür kısmında zemin boyanırken göbek kısmında ise motifler boyanarak zemin beyaz bırakılmıştır. Bordür kısmındaki trilin çizgisinin iç kısmı zencerek ile doldurularak işlenmiştir.

şekil: 570

Eflatun Beyaz Baba Nakkaş slubu Mehmet Koçer'e Ait Tabak.

Tekniği: Sır altı tekniği

Yılı: 2022

zellikleri: 50 cm lulerindeki tabak formunun üzerine tasarlanmış Baba Nakkaş slubunda yapılmış olan tabak iki kısımda tasarlanmıştır. Tabak eflatun-beyaz renklerinde işlenmiş olup kontrast oluşturmak için turkuaz rengi de kullanılmıştır. Eflatun rengi Baba Nakkaş slubunda kullanılmamıştır. Orta göbek kısmında iki ceylan figürü ayakta durur şekilde yan yana arka profilden işlenmiş, baş kısımları ise arkaya bakar şekilde görünmektedir. Işık, gölge, nüans etkisi ile boyut kazandırılarak bezenmiştir. Ceylan figürü Baba Nakkaş slubunda yer almayan bir motiftir. Serbest kompozisyon uygulanmıştır. Tabak formunda kullanılan motifler hatai, penç, goncagl, yaprak ve kıvrık dallardır. Bu motifler Baba Nakkaş slubu ile hazırlanarak sanatçının kendi yorumunu katmış olduğu motiflerdir. Tabağın ikinci kısmı olan bordür zemin boyanırken göbek kısmında ise motifler boyanarak zemin beyaz bırakılmıştır. Bordür kısmındaki trilin çizgisinin iç kısmı zencerek ile doldurularak işlenmiştir.

Mehmet Koçer Baba Nakkaş slubu Tabak Analizi

şekil: 571

Eflatun Beyaz Baba Nakkaş slubu Mehmet Koçer'e Ait Tabak.

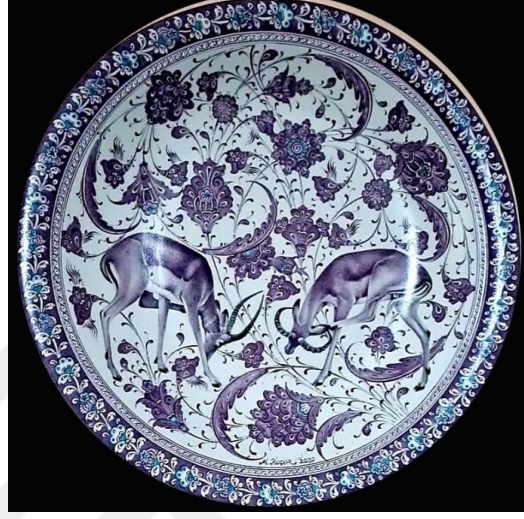
Tekniği: Sır altı tekniği

Yılı: 2022

zellikleri: 50 cm ölçülerindeki tabak formunun üzerine tasarlanmış Baba Nakkaş slubunda yapılmış olan tabak iki kısımda tasarlanmıştır. Tabak eflatun-beyaz renklerinde işlenmiş olup kontrast oluşturmak için turkuaz rengi de kullanılmıştır. Eflatun rengi Baba Nakkaş slubunda kullanılmamıştır. Orta göbek kısmında ceylan figürü n profilden ayakta durur şekilde ışık, gölge, nüans etkisi ile boyut kazandırılarak resimsel şekilde bezenmiştir. Ceylan figürü Baba Nakkaş slubunda yer almayan bir motiftir. Serbest kompozisyon uygulanmıştır. Tabak formunda kullanılan motifler hatai, penç, goncagl, yaprak ve kıvrık dallardır. Bu motifler Baba Nakkaş slubu ile hazırlanarak sanatçının kendi yorumunu katmış olduğu motiflerdir. Tabağın ikinci kısmı olan bordür lama şekilde birbirini tekrar ederek 30 kısımda işlenmiştir. İki hançer yaprağı kenar suyu bordürünü keserek taşma yapılmıştır. Tabağın bordür kısmında zemin boyanırken göbek kısmında ise motifler boyanarak zemin beyaz bırakılmıştır. Bordür kısmındaki trilin çizgisinin iç kısmı zencerek ile doldurularak işlenmiştir.

şekil: 572

Eflatun Beyaz Baba Nakkaş slubu Mehmet Koçer'e Ait Tabak.

Tekniği: Sır altı tekniği

Yılı: 2020

zellikleri: 50 cm ölçülerindeki tabak formunun üzerine tasarlanmış Baba Nakkaş slubunda yapılmış olan tabak iki kısımda tasarlanmıştır. Tabak eflatun-beyaz renklerinde işlenmiş olup kontrast oluşturmak için turkuaz rengi de kullanılmıştır. Eflatun rengi Baba Nakkaş slubunda kullanılmamıştır. Orta göbek kısmında iki ceylan figürü ayakta kulağını kaşır şekilde görülmektedir. Işık, gölge, nüans etkisi ile boyut kazandırılarak bezenmiştir. Ceylan figürü Baba Nakkaş slubunda yer almayan bir motiftir. Serbest kompozisyon uygulanmıştır. Tabak formunda kullanılan motifler hatai, penç, goncagl, yaprak ve kıvrık dallardır. Bu motifler Baba Nakkaş slubu ile hazırlanarak sanatçının kendi yorumunu katmış olduğu motiflerdir. Tabağın ikinci kısmı olan bordür kısmı birbirini tekrar eden raport kompozisyonunda işlenmiştir. Zemin boyanırken göbek kısmında ise motifler boyanarak zemin beyaz bırakılmıştır. Tabağın bordür kısmındaki trilin çizgisinin iç kısmı zencerek ile doldurularak işlenmiştir.

Mehmet Koçer Baba Nakkaş slubu Tabak Analizi

şekil: 573

Eflatun Beyaz Baba Nakkaş slubu Mehmet Koçer'e Ait Tabak.

Tekniği: Sır altı tekniği

Yılı: 2021

zellikleri: 60 cm ölçülerinde ki tabak formunun üzerine tasarlanmış Baba Nakkaş slubunda yapılmış olan tabak iki kısımda tasarlanmıştır. Tabak eflatun-beyaz renklerinde işlenmiş olup kontrast oluşturmak için turkuaz rengi de kullanılmıştır. Eflatun rengi Baba Nakkaş slubunda kullanılmamıştır. Orta göbek kısmında ceylan figürü n profilden ayakta su içer şekilde ışık, gölge, nüans etkisi ile boyut kazandırılarak resimsel şekilde bezenmiştir. Ceylan figürü Baba Nakkaş slubunda yer almayan bir motiftir. Serbest kompozisyon uygulanmıştır. Tabak formunda kullanılan motifler hatai, penç, goncagl, yaprak ve kıvrık dallardır. Bu motifler Baba Nakkaş slubu ile hazırlanarak sanatçının kendi yorumunu katmış olduğu motiflerdir. Tabağın ikinci kısmı olan bordür tuğrakeş üslubu ile bezenmiştir. Resimsel şekilde işlenen su bordürü keserek taşma yapılmıştır. Su mavi renklerinde boyanarak işlenmiştir.

şekil: 574

Mavi Beyaz Baba Nakkaş slubu Mehmet Koçer'e Ait Tabak.

Tekniği: Sır altı tekniği

Yılı: 2021

zellikleri: 60 cm ölçülerinde ki tabak formunun üzerine tasarlanmış Baba Nakkaş slubunda yapılmış olan tabak iki kısımda tasarlanmıştır. Tabak mavi-beyaz renklerin de işlenmiş olup kontrast oluşturmak için turkuaz rengi de kullanılmıştır. Orta göbek kısmında selvi ağacı işlenmiş selvi ağacının sağ ve sol kenarında ise kıvrık dal üstünde aşağı doğru bakan yan profilden tavus kuşu işlenmiştir. Tasarım 1/2 simetrik şekilde ulama kompozisyonunda ışık, gölge, nüans etkisi ile boyut kazandırılarak bezenmiştir. Tavus kuşu figürü Baba Nakkaş slubunda yer almayan bir motiftir. Tavus kuşu sanatçının şah kulu saz yolu üslubundan etkilenererek yapmış olduğu tasarımıdır. Tabak formunda kullanılan motifler hatai, penç, goncagl, yaprak ve kıvrık dallardır. Bu motifler Baba Nakkaş slubu ile hazırlanarak sanatçının kendi yorumunu katmış olduğu motiflerdir. Tabağın ikinci kısmı olan bordür kısmı birbirini tekrar eden raport kompozisyonunda işlenmiştir. Zemin boyanırken göbek kısmında ise motifler boyanarak zemin beyaz bırakılmıştır.

Mehmet Koçer Baba Nakkaş slubu Tabak Analizi

şekil: 575

Eflatun Beyaz Baba Nakkaş slubu Mehmet Koçer'e Ait Tabak.

Tekniği: Sır altı tekniği

Yılı: 2021

zellikleri: 60 cm ölçülerindeki tabak formunun üzerine tasarlanmış Baba Nakkaş slubunda yapılmış olan tabak iki kısımda tasarlanmıştır. Tabak eflatun-beyaz renklerinde işlenmiş olup kontrast oluşturmak için turkuaz rengi de kullanılmaktadır. Orta göbek kısmında selvi ağacı işlenmiş selvi ağacının sağ ve sol kenarında ise kıvrık dal üstünde aşağı doğru bakan yan profilden tavus kuşu işlenmiştir. Tasarım 1/2 simetrik şekilde ulama kompozisyonunda ışık, gölge, nüans etkisi ile boyut kazandırılarak bezenmiştir. Tavus kuşu figürü Baba Nakkaş slubunda yer almayan bir motiftir. Tavus kuşu sanatçının şah kulu saz yolu üslubundan etkilenerek yapmış olduğu tasarımıdır. Tabak formunda kullanılan motifler hatai, penç, goncagl, yaprak ve kıvrık dallardır. Bu motifler Baba Nakkaş slubu ile hazırlanarak sanatçının kendi yorumunu katmış olduğu motiflerdir. Tabağın ikinci kısmı olan bordür kısmı birbirini tekrar eden raport kompozisyonunda işlenmiştir. Zemin boyanırken göbek kısmında ise motifler boyanarak zemin beyaz bırakılmıştır.

şekil: 576

Eflatun Beyaz Baba Nakkaş slubu Mehmet Koçer'e Ait Tabak.

Tekniği: Sır altı tekniği

Yılı: 2022

zellikleri: 50 cm ölçülerindeki tabak formunun üzerine tasarlanmış Baba Nakkaş slubunda yapılmış olan tabak iki kısımda tasarlanmıştır. Tabak eflatun-beyaz renklerinde işlenmiş olup kontrast oluşturmak için turkuaz rengi de kullanılmıştır. Eflatun rengi Baba Nakkaş slubunda kullanılmamıştır. Orta göbek kısmında iki mitolojik hayvan birbirleri ile kavga eder şekilde ışık, gölge, nüans etkisi ile boyut kazandırılarak bezenmiştir. Mitolojik hayvanlar Baba Nakkaş slubunda yer almayan bir motiftir. Serbest kompozisyon uygulanmıştır. Tasarım Baba Nakkaş slubu dışında motiflerin u kısımları "s" harfini andıran biçimde işlenmiştir. Tabak formunda kullanılan motifler hatai, penç, goncagl, yaprak ve kıvrık dallardır. Bu motifler Baba Nakkaş slubu ile hazırlanarak sanatçının kendi yorumunu katmış olduğu motiflerdir. Tabağın ikinci kısmı olan bordür kısmı Çin bulutuna benzer motifler kullanılmıştır. Zemin boyanırken göbek kısmında ise motifler boyanarak zemin beyaz bırakılmıştır.

Mehmet Koçer Baba Nakkaş slubu Tabak Analizi

şekil: 577

Eflatun Beyaz Baba Nakkaş slubu Mehmet Koçer'e Ait Tabak.

Tekniği: Sır altı tekniği

Yılı: 2022

zellikleri:60 cm ölçülerindeki tabak formunun üzerine tasarlanmış Baba Nakkaş slubunda yapılmış olan tabak iki kısımda tasarlanmıştır. Tabak eflatun-beyaz renklerinde işlenmiş olup kontrast oluşturmak için turkuaz rengi de kullanılmaktadır. Eflatun rengi Baba Nakkaş slubunda kullanılmamıştır. Orta göbek kısmında iki ceylan figürü ayakta kulağını kaşır şekilde görülmektedir. Işık, gölge, nüans etkisi ile boyut kazandırılarak bezenmiştir. Ceylan figürü Baba Nakkaş slubunda yer almayan bir motiftir. Serbest kompozisyon uygulanmıştır. Tabak formunda kullanılan motifler hatai, penç, goncagl, yaprak ve kıvrık dallardır. Bu motifler Baba Nakkaş slubu ile hazırlanarak sanatçının kendi yorumunu katmış olduğu motiflerdir. Tabağın ikinci kısmı olan bordür ulama şekilde birbirini tekrar ederek işlenmiştir. Tabağın bordür kısmında zemin boyanırken göbek kısmında ise motifler boyanarak zemin beyaz bırakılmıştır. Bordür kısmındaki trilin çizgisinin iç kısmı zencerek ile doldurularak işlenmiştir.

şekil: 578

Mavi Beyaz Baba Nakkaş slubu Mehmet Koçer'e Ait Tabak.

Tekniği: Sır altı tekniği

Yılı: 2021

zellikleri:50 cm ölçülerindeki tabak formunun üzerine tasarlanmış Baba Nakkaş slubunda yapılmış olan tabak iki kısımda tasarlanmıştır. Tabak mavi-beyaz renklerinde işlenmiş olup kontrast oluşturmak için turkuaz renginde kullanılmaktadır. Orta göbek kısmında selvi ağacı işlenmiştir. Tasarım 1/2 simetrik şekilde ulama kompozisyonunda ışık, gölge, nüans etkisi ile boyut kazandırılarak bezenmiştir. Tabak formunda kullanılan motifler hatai, penç, goncagl, yaprak ve kıvrık dallardır. Bu motifler Baba Nakkaş slubu ile hazırlanarak sanatçının kendi yorumunu katmış olduğu motiflerdir. Tabağın ikinci kısmı olan bordür ulama şekilde birbirini tekrar ederek 12 kısımda işlenmiştir. Tabağın bordür kısmında zemin boyanırken göbek kısmında ise motifler boyanarak zemin beyaz bırakılmıştır.

Mehmet Koçer Baba Nakkaş slubu Tabak Analizi

şekil: 579

Mavi Beyaz Baba Nakkaş slubu Mehmet Koçer'e Ait Tabak.

Tekniği: Sır altı tekniği

Yılı: 2020

zellikleri: 50 cm ölçülerindeki tabak formunun üzerine tasarlanmış Baba Nakkaş slubunda yapılmış olan tabak iki kısımda tasarlanmıştır. Tabak mavi-beyaz renklerinde işlenmiş olup kontrast oluşturmak için turkuaz rengine kullanılmıştır. Orta göbek kısmında kıvrım dalı hançer yapraklarının üstünde bulunan tavus kuşu gagası ile kıvrım dalı tutar şekilde yan profilden ışık, gölge, nüans etkisi ile boyut kazandırılarak resimsel biçimde bezenmiştir. Tavus kuşu figürü Baba Nakkaş slubunda yer almayan bir motiftir. Tavus kuşu sanatçının şah kulu saz yolu üslubundan etkilenererek yapmış olduğu tasarımıdır. Tabak formunda kullanılan motifler hatai, penç, goncagl, yaprak ve kıvrık dallardır. Bu motifler Baba Nakkaş slubu ile hazırlanarak sanatçının kendi yorumunu katmış olduğu motiflerdir. Tabakın ikinci kısmı olan bordür kısmı birbirini tekrar eden raport kompozisyonunda işlenmiştir. Zemin boyanırken göbek kısmında ise motifler boyanarak zemin beyaz bırakılmıştır. Tabakın bordür kısmındaki trilin çizgisinin iç kısmı iki iplik rumi ile doldurularak işlenmiştir.

şekil: 580

Eflatun Beyaz Baba Nakkaş slubu Mehmet Koçer'e Ait Tabak.

Tekniği: Sır altı tekniği

Yılı: 2022

zellikleri: 50 cm ölçülerindeki tabak formunun üzerine tasarlanmış Baba Nakkaş slubunda yapılmış olan tabak iki kısımda tasarlanmıştır. Tabak eflatun-beyaz renklerinde işlenmiş olup kontrast oluşturmak için turkuaz rengine kullanılmıştır. Eflatun rengi Baba Nakkaş slubunda kullanılmamıştır. Orta göbek kısmında iki ceylan figürü bulunmaktadır. Ceylan figrlerinden bir tanesi yan profilden işlenirken bir diğeri ise n profilden işlenmiştir. ışık, gölge, nüans etkisi ile boyut kazandırılarak bezenmiştir. Ceylan figürü Baba Nakkaş slubunda yer almayan bir motiftir. Serbest kompozisyon uygulanmıştır. Tabak formunda kullanılan motifler hatai, penç, goncagl, yaprak ve kıvrık dallardır. Bu motifler Baba Nakkaş slubu ile hazırlanarak sanatçının kendi yorumunu katmış olduğu motiflerdir. Tabakın ikinci kısmı olan bordür lama kompozisyonunda birbirini takip eder şekilde işlenmiştir. Bordrde zemin boyanırken göbek kısmında ise motifler boyanarak zemin beyaz bırakılmıştır.

Mehmet Koçer Baba Nakkaş slubu Tabak Analizi

şekil: 581

Eflatun Beyaz Baba Nakkaş slubu Mehmet Koçer'e Ait Tabak.

Tekniği: Sır altı tekniği

Yılı: 2021

zellikleri: 50 cm ölçülerindeki tabak formunun üzerine tasarlanmış Baba Nakkaş slubunda yapılmış olan tabak iki kısımda tasarlanmıştır. Tabak eflatun-beyaz renklerinde işlenmiş olup kontrast oluşturmak için turkuaz rengi de kullanılmıştır. Eflatun rengi Baba Nakkaş slubunda kullanılmamıştır. Orta göbek kısmında selvi ağacı işlenmiştir. Tasarım 1/2 simetrik şekilde ulama kompozisyonunda ışık, gölge, nüans etkisi ile boyut kazandırılarak bezenmiştir. Tabak formunda kullanılan motifler hatayi, penç, goncagl, yaprak ve kıvrık dallardır. Bu motifler Baba Nakkaş slubu ile hazırlanarak sanatçının kendi yorumunu katmış olduğu motiflerdir. Tabağın ikinci kısmı olan bordür ulama şekilde birbirini tekrar ederek 12 kısımda işlenmiştir. Tabağın bordür kısmında zemin boyanırken göbek kısmında ise motifler boyanarak zemin beyaz bırakılmıştır.

şekil: 582

Eflatun Beyaz Baba Nakkaş slubu Mehmet Koçer'e Ait Tabak.

Tekniği: Sır altı tekniği

Yılı: 2021

zellikleri: 60 cm ölçülerindeki tabak formunun üzerine tasarlanmış Baba Nakkaş slubunda yapılmış olan tabak iki kısımda tasarlanmıştır. Tabak eflatun-beyaz renklerinde işlenmiş olup kontrast oluşturmak için turkuaz rengi de kullanılmıştır. Eflatun rengi Baba Nakkaş slubunda kullanılmamıştır. Orta göbek kısmında iki ceylan figürü bulunmaktadır. Ceylan figrlerinden bir tanesi n profilden görünürken bir diğeri ise arka profilden başı dönük şekilde resmedilmiştir. Oturur şekilde bezenen ceylan figürü bordre taşmaktadır. Gölge, nüans etkisi ile boyut kazandırılarak bezenmiştir. Ceylan figürü Baba Nakkaş slubunda yer almayan bir motiftir. Serbest kompozisyon uygulanmıştır. Tabak formunda kullanılan motifler hatayi, penç, goncagl, yaprak ve kıvrık dallardır. Bu motifler Baba Nakkaş slubu ile hazırlanarak sanatçının kendi yorumunu katmış olduğu motiflerdir. Tabağın ikinci kısmı olan bordür ulama şekilde birbirini tekrar ederek işlenmiştir. Tabağın bordür kısmında zemin boyanırken göbek kısmında ise motifler boyanarak zemin beyaz bırakılmıştır. Bordür kısmındaki trilin çizgisinin iç kısmı zencerek ile doldurularak işlenmiştir.

Mehmet Koçer Baba Nakkaş slubu Tabak Analizi

şekil: 583

Eflatun Beyaz Baba Nakkaş slubu Mehmet Koçer'e Ait Tabak.

Tekniği: Sır altı tekniği

Yılı: 2021

zellikleri: 60 cm ölçülerindeki tabak formunun üzerine tasarlanmış Baba Nakkaş slubunda yapılmış olan tabak iki kısımda tasarlanmıştır. Tabak eflatun-beyaz renklerinde işlenmiş olup kontrast oluşturmak için turkuaz rengi de kullanılmıştır. Orta göbek kısmında servi ağacı işlenmiş sağ ve sol kenarında ise kıvrık dal üstünde aşağı doğru bakan yan profilden tavus kuşu işlenmiştir. Tasarım 1/2 simetrik şekilde ulama kompozisyonunda ışık, gölge, nüans etkisi ile boyut kazandırılarak bezenmiştir. Tavus kuşu figürü Baba Nakkaş slubunda yer almayan bir motiftir. Tavus kuşu sanatçının şah kulu saz yolu üslubundan etkilenererek yapmış olduğu tasarımıdır. Tabak formunda kullanılan motifler hatai, pe, goncagl, yaprak ve kıvrık dallardır. Bu motifler Baba Nakkaş slubu ile hazırlanarak sanatçının kendi yorumunu katmış olduğu motiflerdir. Tabağın ikinci kısmı olan bordür kısmı birbirini tekrar eden raport kompozisyonunda işlenmiştir. Bordrde zemin boyanırken göbek kısmında ise motifler boyanarak zemin beyaz bırakılmıştır. Bordür kısmındaki trilin çizgisinin iç kısmı zencerek ile doldurularak işlenmiştir.

şekil: 584

Eflatun Beyaz Baba Nakkaş slubu Mehmet Koçer'e Ait Tabak.

Tekniği: Sır altı tekniği

Yılı: 2022

zellikleri: 50 cm ölçülerindeki tabak formunun üzerine tasarlanmış Baba Nakkaş slubunda yapılmış olan tabak iki kısımda tasarlanmıştır. Tabak eflatun-beyaz renklerinde işlenmiş olup kontrast oluşturmak için turkuaz rengi de kullanılmıştır. Eflatun rengi Baba Nakkaş slubunda kullanılmamıştır. Orta göbek kısmında ceylan figürü yan profilden ayakta su içer şekilde ışık, gölge, nüans etkisi ile boyut kazandırılarak resimsel şekilde bezenmiştir. Ceylan figürü Baba Nakkaş slubunda yer almayan bir motiftir. Ceylan figürünün yanında servi ağacı bulunmaktadır. Su ve toprak etkisi verilerek resmedilmiştir. Su mavi renklerinde boyanarak işlenmiştir. Bu kısım bordre taşmaktadır. Serbest kompozisyon uygulanmıştır. Tabak formunda kullanılan motifler hatai, pe, goncagl, yaprak ve kıvrık dallardır. Bu motifler Baba Nakkaş slubu ile hazırlanarak sanatçının kendi yorumunu katmış olduğu motiflerdir. Tabağın ikinci kısmı olan bordür ulama kompozisyon olarak bezenmiştir. Su mavi renklerinde boyanarak işlenmiştir. Bordür kısmındaki trilin çizgisinin iç kısmı zencerek ile doldurularak işlenmiştir.

Mehmet Koçer Baba Nakkaş slubu Tabak Analizi

şekil: 585

Eflatun Beyaz Baba Nakkaş slubu Mehmet Koçer'e Ait Tabak.

Tekniği: Sır altı tekniği

Yılı: 2021

zellikleri: 50 cm ölçülerindeki tabak formunun üzerine tasarlanmış Baba Nakkaş slubunda yapılmış olan tabak iki kısımda tasarlanmıştır. Tabak eflatun-beyaz renklerinde işlenmiş olup kontrast oluşturmak için turkuaz rengi de kullanılmıştır. Orta göbek kısmında ceylan figürünün yandan formun sağ tarafında profili yarım bir şekilde resmedilmiştir. Ceylan figürü tabağın yarısını kapladığı ve n temada görünmektedir. Işık, gölge, nüans etkisi ile boyut kazandırılarak bezenmiştir. Ceylan figürü Baba Nakkaş slubunda yer almayan bir motiftir. Tabak formunda kullanılan motifler hatai, penç, goncagl, yaprak ve kıvrık dallardır. Bu motifler Baba Nakkaş slubu ile hazırlanarak sanatçının kendi yorumunu katmış olduğu motiflerdir. Tabağın ikinci kısmı olan bordür kısmı birbirini tekrar eden raport kompozisyonunda işlenmiştir. Ceylan figürü tabak formunun önüne geçmiş görüntüsü verilerek boyut kazandırılmıştır. Figür bordürü blmştir. Tabağın bordür kısmındaki trilin çizgisinin iç kısmı zencerek ile doldurularak işlenmiştir.

şekil: 586

Eflatun Beyaz Baba Nakkaş slubu Mehmet Koçer'e Ait Tabak.

Tekniği: Sır altı tekniği

Yılı: 2020

zellikleri: 60 cm ölçülerindeki tabak formunun üzerine tasarlanmış Baba Nakkaş slubunda yapılmış olan tabak iki kısımda tasarlanmıştır. Tabak eflatun-beyaz renklerinde işlenmiş olup kontrast oluşturmak için turkuaz rengi de kullanılmıştır. Eflatun rengi Baba Nakkaş slubunda kullanılmamıştır. Orta göbek kısmında ceylan figürü ve tavus kuşu işlenmiştir. Ceylan arka profilden başı arkasına dönük tavus kuşuna bakar şekilde gözlemlenirken tavus kuşu yan profilde su içerisinde gezer şekilde işlenmiştir. Işık, gölge, nüans etkisi ile boyut kazandırılarak bezenmiştir. Ceylan ve tavus kuşu motifi Baba Nakkaş slubunda yer almayan bir motiftir. Tavus kuşu motifi sanatçının şah kulu saz yolu üslubundan etkilenerek yapmış olduğu tasarımıdır. Serbest kompozisyon uygulanmıştır. Tabak formunda kullanılan motifler hatai, penç, goncagl, yaprak ve kıvrık dallardır. Bu motifler Baba Nakkaş slubu ile hazırlanarak sanatçının kendi yorumunu katmış olduğu motiflerdir. Tabağın ikinci kısmı olan bordür tuğrakeş üslubu dendanlar ile sınırlandırılarak işlenmiştir. Bordr su dalga şeklilde taşmalar yapılarak kesmiştir.

Mehmet Koçer Baba Nakkaş slubu Tabak Analizi

şekil: 587

Eflatun Beyaz Baba Nakkaş slubu Mehmet Koçer'e Ait Tabak.

Tekniği: Sır altı tekniği

Yılı: 2021

zellikleri: 60 cm ölçülerindeki tabak formunun üzerine tasarlanmış Baba Nakkaş slubunda yapılmış olan tabak iki kısımda tasarlanmıştır. Tabak eflatun-beyaz renklerinde işlenmiş olup kontrast oluşturmak için turkuaz rengi de kullanılmıştır. Eflatun rengi Baba Nakkaş slubunda kullanılmamıştır. Orta göbek kısmında ceylan figürü n profilden ayakta durur şekilde tabak formuna bakan kişiye bakıyor gibi resmedilmiştir. Işık, gölge, nüans etkisi ile boyut kazandırılarak resimsel şekilde bezenmiştir. Ceylan figürü Baba Nakkaş slubunda yer almayan bir motiftir. Serbest kompozisyon uygulanmıştır. Tabak formunda kullanılan motifler hatai, penç, goncagl, yaprak ve kıvrık dallardır. Bu motifler Baba Nakkaş slubu ile hazırlanarak sanatçının kendi yorumunu katmış olduğu motiflerdir. Tabağın ikinci kısmı olan bordür kısmı birbirini tekrar ederek birbiri tekrar ederek işlenmiştir. Bordür kısmındaki trilin çizgisinin iç kısmı zencerek ile doldurularak işlenmiştir.

şekil: 588

Eflatun Beyaz Baba Nakkaş slubu Mehmet Koçer'e Ait Tabak.

Tekniği: Sır altı tekniği

Yılı: 2019

zellikleri: 50 cm ölçülerindeki tabak formunun üzerine tasarlanmış Baba Nakkaş slubunda yapılmış olan tabak iki kısımda tasarlanmıştır. Tabak eflatun-beyaz renklerinde işlenmiş olup kontrast oluşturmak için turkuaz rengi de kullanılmıştır. Orta göbek kısmında ceylan figürünün yandan formun sol tarafında profili yarım bir şekilde resmedilmiştir. Ceylan figürü tabağın yarısını kapladığı ve n temada görünmektedir. Işık, gölge, nüans etkisi ile boyut kazandırılarak bezenmiştir. Ceylan figürü Baba Nakkaş slubunda yer almayan bir motiftir. Tabak formunda kullanılan motifler hatai, penç, goncagl, yaprak ve kıvrık dallardır. Bu motifler Baba Nakkaş slubu ile hazırlanarak sanatçının kendi yorumunu katmış olduğu motiflerdir. Tabağın ikinci kısmı olan bordür kısmı birbirini tekrar eden raport kompozisyonunda işlenmiştir. Ceylan figürü tabak formunun önüne geçmiş görüntüsü verilerek boyut kazandırılmıştır. Figür bordürü bölmektedir. Tabağın bordür kısmındaki trilin çizgisinin iç kısmı zencerek ile doldurularak işlenmiştir.

Mehmet Koçer Baba Nakkaş slubu Tabak Analizi

şekil: 589

Eflatun Beyaz Baba Nakkaş slubu Mehmet Koçer'e Ait Tabak.

Tekniği: Sır altı tekniği

Yılı: 2020

zellikleri: 60 cm ölçülerindeki tabak formunun üzerine tasarlanmış Baba Nakkaş slubunda yapılmış olan tabak iki kısımda tasarlanmıştır. Tabak eflatun-beyaz renklerinde işlenmiş olup kontrast oluşturmak için turkuaz rengi de kullanılmıştır. Eflatun rengi Baba Nakkaş slubunda kullanılmamıştır. Orta göbek kısmında iki tane servi ağacı bulunmaktadır. Servi ağacı biri büyük işlenirken bir diğeri küçük işlenerek uzaklık etkisi kazandırılmıştır. Formun göbek kısmındaki ceylan figürü yan profilden ayakta durur şekilde tabak formuna bakan kişiye bakıyor gibi resmedilmiştir. Işık, gölge, nüans etkisi ile boyut kazandırılarak resimsel şekilde bezenmiştir. Ceylan figürü Baba Nakkaş slubunda yer almayan bir motiftir. Serbest kompozisyon uygulanmıştır. Tabak formunda kullanılan motifler hatai, penç, goncagl, yaprak ve kıvrık dallardır. Bu motifler Baba Nakkaş slubu ile hazırlanarak sanatçının kendi yorumunu katmış olduğu motiflerdir. Tabağın ikinci kısmı olan bordür lama şekilde 8 kısımda birbirini tekrar ederek işlenmiştir. Bordür dendanlar ile bölünerek servi ağacı iki yan tarafına işlenmiştir. Tabağın bordür kısmındaki trilin çizgisinin iç kısmı zencerek ile doldurularak işlenmiştir. Bordrde zemin boyanırken göbek kısmında ise motifler boyanarak zemin beyaz bırakılmıştır.

şekil: 590

Eflatun Beyaz Baba Nakkaş slubu Mehmet Koçer'e Ait Tabak.

Tekniği: Sır altı tekniği

Yılı: 2020

zellikleri: 60 cm ölçülerindeki tabak formunun üzerine tasarlanmış Baba Nakkaş slubunda yapılmış olan tabak iki kısımda tasarlanmıştır. Tabak eflatun-beyaz renklerinde işlenmiş olup kontrast oluşturmak için turkuaz rengi de kullanılmıştır. Eflatun rengi Baba Nakkaş slubunda kullanılmamıştır. Orta göbek kısmında ceylan figürü n profilden ayakta durur şekilde tabak formuna bakan kişiye bakıyor gibi resmedilmektedir. Işık, gölge, nüans etkisi ile boyut kazandırılarak resimsel şekilde bezenmiştir. Ceylan figürü Baba Nakkaş slubunda yer almayan bir motiftir. Serbest kompozisyon uygulanmıştır. Tabak formunda kullanılan motifler hatai, penç, goncagl, yaprak ve kıvrık dallardır. Vazo formundaki motifler Baba Nakkaş slubu ile hazırlanarak sanatçının kendi yorumunu katmış olduğu motiflerdir. Tabağın ikinci kısmı olan bordür kısmı birbirini tekrar eden raport kompozisyonunda işlenmiştir. Zemin boyanırken göbek kısmında ise motifler boyanarak zemin beyaz bırakılmıştır. Tabağın bordür kısmındaki trilin çizgisinin iç kısmı zencerek ile doldurularak işlenmiştir.

Mehmet Koçer Baba Nakkaş slubu Vazo Analizi

şekil: 591

Eflatun Beyaz Baba Nakkaş slubu Mehmet Koçer'e Ait Vazo.

Tekniği: Sır altı tekniği

Yılı: 2020

zellikleri: Yüksekliği 1.50 cm çapı 25 cm olan formun üzerine tasarlanmış Baba Nakkaş slubunda yapılmış olan vazo üç kısımda tasarlanmıştır. Vazo eflatun-beyaz renklerinde işlenmiş olup kontrast oluşturmak için turkuaz rengi de kullanılmıştır. Vazonun baş kısmı hatai, goncagl ve kıvrık dallar tasarımı raport kompozisyon şekilde etrafını dnmştir. Baş ile gövdeyi bağlayan kısımda rumi tasarım raport kompozisyon şekilde etrafını dnmştir. Gövde kısmında ise, bölmelere ayrılmış şekilde her bir bölmede farklı tema ve serbest kompozisyon işlenmiştir. Gövde kısmında kullanılan tavus kuşu suda yürüyormuş gibi yan profilden resmedilmiştir. Tavus kuşu motifi Baba Nakkaş slubunda yer almayan bir motiftir. Tavus kuşu motifi sanatçının şah kulu saz yolu üslubundan etkilenerek yapmış olduğu tasarımıdır. Vazo formunda kullanılan motifler hatai, penç, goncagl, yaprak, bulut, rumi ve kıvrık dallardır. Gövde kısmı ile ayak kısmına geçişler raport rumi kompozisyonunda işlenmiştir. Ayak kısmında Baba Nakkaş slubu hatai Goncagül motifleri raport şekilde etrafında dnmştir. Taban kısmı dendanlarla sınırlandırılarak rumi motifi raport kompozisyon şeklinde etrafını dnmştir. Formun baş, gövde ve ayak kısmında zencerek ile sınırları belirlenmiştir. Vazo formundaki motifler Baba Nakkaş slubu ile hazırlanarak sanatçının kendi yorumunu katmış olduğu motiflerdir. Bazı kısımlarında zemin boyanırken bazı kısımlarında motifler boyanarak zemin beyaz bırakılmıştır.

şekil: 592

Eflatun Beyaz Baba Nakkaş slubu Mehmet Koçer'e Ait Vazo.

Tekniği: Sır altı tekniği

Yılı: 2022

zellikleri: Yüksekliği 90 cm, çapı 25 cm olan formun üzerine tasarlanmış Baba Nakkaş slubunda yapılmış olan vazo iki kısımda tasarlanmıştır. Vazo eflatun-beyaz renklerinde işlenmiş olup kontrast oluşturmak için turkuaz rengi de kullanılmıştır. Vazonun baş kısmı rumi ve hatai tasarım yapılarak raport kompozisyon şekilde etrafını dnmştir. Zemin boyanarak motifler beyaz rengine bırakılmıştır. Baş kısmı ile gövdeyi bağlayan kısımda, formu zencerek ile etrafını dnmştir. Gövde kısmında kullanılan ceylan figürü suda yürüyormuş gibi yan profilden ışık, gölge, nüans etkisi ile boyut kazandırılarak resimsel şekilde bezenmiştir. Ceylan figürü motifi Baba Nakkaş slubunda yer almayan bir motiftir. Vazo formunda kullanılan motifler hatai, penç, goncagl, yaprak, bulut, rumi ve kıvrık dallardır. Formun baş, gövde ve ayak kısmında zencerek ile sınırları belirlenmiştir. Vazo formundaki motifler Baba Nakkaş slubu ile hazırlanarak sanatçının kendi yorumunu katmış olduğu motiflerdir. Bazı kısımlarında zemin boyanırken bazı kısımlarında motifler boyanarak zemin beyaz bırakılmıştır.

Mehmet Koçer Baba Nakkaş slubu Vazo Analizi

şekil: 593

Eflatun Beyaz Baba Nakkaş slubu Mehmet Koçer'e Ait Vazo.

Tekniği: Sır altı tekniği

Yılı: 2021

zellikleri: Yüksekliği 90 cm olan formun üzerine tasarlanmış Baba Nakkaş slubunda yapılmış olan vazo üç kısımda tasarlanmıştır. Vazo eflatun-beyaz renklerinde işlenmiş olup kontrast oluşturmak için turkuaz rengi de kullanılmıştır. Vazonun baş kısmı rumi tasarım yapılarak raport kompozisyon şekilde etrafını dnmştir. Zemin boyanarak motifler beyaz rengine bırakılmıştır. Baş kısmı ile gövdeyi bağlayan kısımda formu zencerek ile etrafını dnmştir. Gövde kısmında kullanılan ceylan figürü su içiyormuş şekilde yan profilden ışık, gölge, nüans etkisi ile boyut kazandırılarak resimsel şekilde bezenmiştir. Ceylan figürü motifi Baba Nakkaş slubunda yer almayan bir motiftir. Gövde kısmında yapılan tasarım serbest kompozisyon ile tasarlanmıştır. Vazo formunda kullanılan motifler hatai, penç, goncagl, yaprak, bulut, rumi ve kıvrık dallardır. Ayak kısmında rumi tasarımı formun etrafını raport kompozisyon şeklinde dnmştir. Formun baş, gövde ve ayak kısmında zencerek ile sınırları belirlenmiştir. Vazo formundaki motifler Baba Nakkaş slubu ile hazırlanarak sanatçının kendi yorumunu katmış olduğu motiflerdir. Bazı kısımlarında zemin boyanırken bazı kısımlarında motifler boyanarak zemin beyaz bırakılmıştır.

şekil: 594

Eflatun Beyaz Baba Nakkaş slubu Mehmet Koçer'e Ait Vazo.

Tekniği: Sır altı tekniği

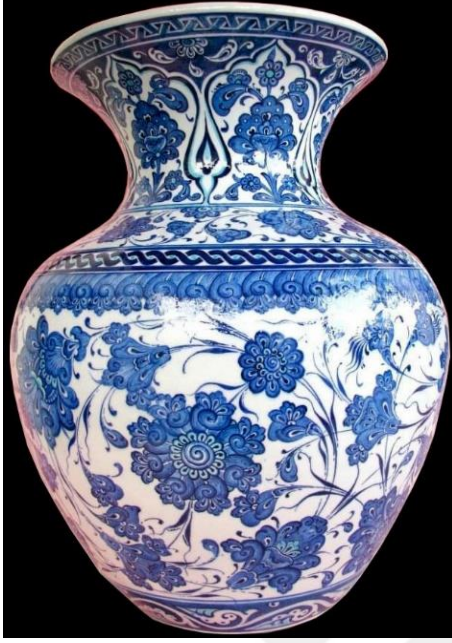
Yılı: 2020

zellikleri: Yüksekliği 1.50 cm çapı 25 cm olan formun üzerine tasarlanmış Baba Nakkaş slubunda yapılmış olan vazo üç kısımda tasarlanmıştır. Vazo eflatun-beyaz renklerinde işlenmiş olup kontrast oluşturmak için turkuaz rengide kullanılmıştır. Vazonun baş kısmı hatai, goncagl ve kıvrık dallar tasarımı raport kompozisyon şekilde etrafını dnmştir. Baş kısmı ile gövdeyi bağlayan kısımda rumi tasarım raport kompozisyon şekilde etrafını dnmştir. Gövde kısmında ise bölmelere ayrılmış şekilde her bir bölmede farklı tema ve serbest kompozisyon işlenmiştir. Gövde kısmında kullanılan ceylan figürü yarım bir şekilde yan profilden vazonun önünde durur gibi resmedilmiştir. Ceylan motifi Baba Nakkaş slubunda yer almayan bir motiftir. Vazo formunda kullanılan motifler hatai, penç, goncagl, yaprak, bulut, rumi ve kıvrık dallardır. Gövde kısmı ile ayak kısmına geçişler raport rumi kompozisyonunda işlenmiştir. Ayak kısmında Baba Nakkaş slubu hatai Goncagül motifleri raport şekilde etrafında dnmştir taban kısmı dendanlarla sınırlandırılarak rumi motifi raport kompozisyon şeklinde etrafını dnmştir. Formun baş, gövde ve ayak kısmında zencerek ile sınırları belirlenmiştir. Vazo formundaki motifler Baba Nakkaş slubu ile hazırlanarak sanatçının kendi yorumunu katmış olduğu motiflerdir. Bazı kısımlarında zemin boyanırken bazı kısımlarında motifler boyanarak zemin beyaz bırakılmıştır.

Mehmet Koçer Baba Nakkaş slubu Vazo Analizi

şekil: 595

Mavi Beyaz Baba Nakkaş slubu Mehmet Koçer'e Ait Vazo.

Tekniği: Sır altı tekniği

Yılı: 2019

zellikleri: Yüksekliği 21, apı 16 cm olan formun üzerine tasarlanmış Baba Nakkaş slubunda yapılmış olan vazo iki kısımda tasarlanmıştır. Vazo mavi-beyaz renklerinde işlenmiş olup kontrast oluşturmak için turkuaz rengi de kullanılmıştır. Vazonun baş kısmı bölümlere ayrılarak hatai tasarım yapılarak raport kompozisyon şeklide etrafını dnmştir. Boyun kısmı hatai, gonca gl kıvrık dallar ile raport kompozisyon ile tekrar ederek dnmştir. Gövde kısmında bulunan motifler dengeler göre büyüklük küçüklük orantısına göre helezoni şekilde serbest kompozisyon ile işlenmiştir. Taban kısmında formun etrafını rumi motifi dnmştir. Formun baş ve gövde kısımlarında etrafını dönen zencerek motifi kullanılmıştır. Vazo formunda kullanılan motifler hatai, penç, goncagl, yaprak, rumi ve kıvrık dallardır. Vazo formundaki motifler Baba Nakkaş slubu ile hazırlanarak sanatçının kendi yorumunu katmış olduğu motiflerdir.

şekil: 596

Mavi Beyaz Baba Nakkaş slubu Mehmet Koçer'e Ait şekerlik.

Tekniği: Sır altı tekniği

Yılı: 2021

zellikleri: Yüksekliği 25, apı 30 cm olan formun üzerine tasarlanmış Baba Nakkaş slubunda yapılmış olan şekerlik mavi-beyaz renklerinde işlenmiş olup kontrast oluşturmak için turkuaz rengide kullanılmıştır. şekerlik dört kısımda bölümlenerek tasarım oluşturmuştur. Kapak kısmını üstünde hatai, goncagl ve kıvrık dallar ile serbest kompozisyon şeklinde tasarlanmıştır. Kapak st kısmından alt kısma geiş bölümü zencerek motifi ile dnmştir. Kapağın alt kısmında penç ve goncaglden oluşan raport kompozisyon formun etrafını dnmştir. Kapağın taban kısmında zemin boyanarak iki iplik rumi etrafını sarmıştır. şekerlik kısmının st kısmı hatai, penç ve yaprak tasarımı raport kompozisyon şekilde tekrar ederek dnmştir. şekerliğin gövde kısmında motifler orantılı şekilde dağıtılarak serbest kompozisyon uygulanmıştır. şekerlik formunda kullanılan motifler hatai, penç, goncagl, yaprak, rumi ve kıvrık dallardır. Formun bölümlere geçiş kısımlarında zencerek motifi kullanılmıştır. şekerlik formundaki motifler Baba Nakkaş slubu ile hazırlanarak sanatçının kendi yorumunu katmış olduğu motiflerdir.

Mehmet Koçer Baba Nakkaş slubu Vazo Analizi

şekil: 597

Eflatun Beyaz Baba Nakkaş slubu Mehmet Koçer'e Ait Vazo.

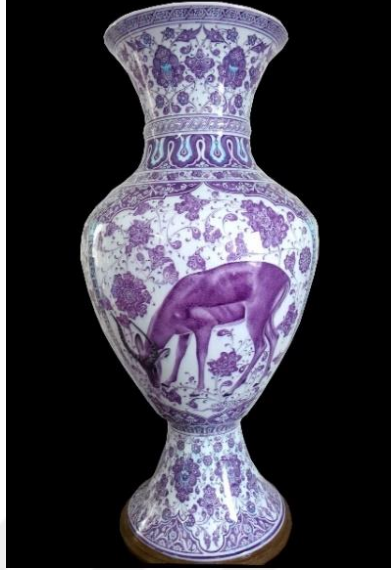
Tekniği: Sır altı tekniği

Yılı: 2019

zellikleri: Yüksekliği 1.10 cm olan formun üzerine tasarlanmış Baba Nakkaş slubunda yapılmış olan vazo üç kısımda tasarlanmıştır. Vazo eflatun-beyaz renklerinde işlenmiş olup kontrast oluşturmak için turkuaz rengi de kullanılmıştır. Vazonun baş kısmı rumi ve hatai tasarımı yapılarak raport kompozisyon şekilde etrafını dnmştir. Zemin boyanarak motifler beyaz rengine bırakılmıştır. Baş kısmı ile gövdeyi bağlayan kısımda formu zencerek ile etrafını dnmştir. Gövde kısmında kullanılan ceylan figürü yan profilden vazoya bakan kişiye bakıyormuş gibi ayakta ışık, gölge, nüans etkisi ile boyut kazandırılarak resimsel şekilde bezenmiştir. Gövde kısmı serbest kompozisyon kullanılarak tasarlanmıştır. Vazo formunda kullanılan motifler hatai, penç, goncagl, yaprak, rumi ve kıvrık dallardır. Ayak kısmında rumi tasarımı formun etrafını raport kompozisyon şeklinde dnmştir. Formun baş, gövde ve ayak kısmında zencerek ile sınırları belirlenmiştir. Vazo formundaki motifler Baba Nakkaş slubu ile hazırlanarak sanatçının kendi yorumunu katmış olduğu motiflerdir. Bazı kısımlarında zemin boyanırken bazı kısımlarında motifler boyanarak zemin beyaz bırakılmıştır.

şekil: 598

Eflatun Beyaz Baba Nakkaş slubu Mehmet Koçer'e Ait Vazo.

Tekniği: Sır altı tekniği

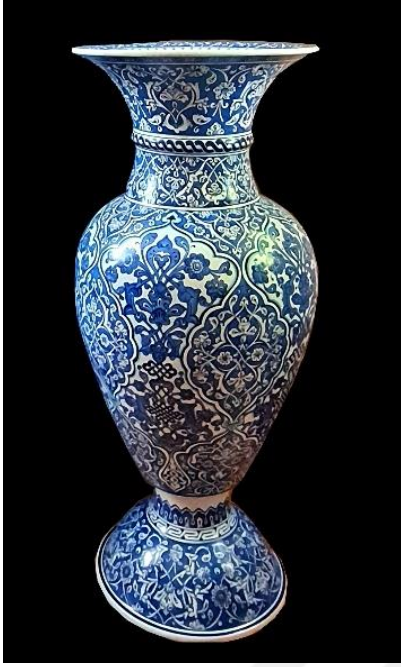
Yılı: 2020

zellikleri: Yüksekliği 1.50 cm çapı 25 cm olan formun üzerine tasarlanmış Baba Nakkaş slubunda yapılmış olan vazo üç kısımda tasarlanmıştır. Vazo eflatun-beyaz renklerinde işlenmiş olup kontrast oluşturmak için turkuaz rengi de kullanılmıştır. Vazonun baş kısmı hatai, goncagl ve kıvrık dallar tasarımı raport kompozisyon şekilde etrafını dnmştir. Baş kısmı ile gövdeyi bağlayan kısımda rumi tasarım raport kompozisyon şekilde etrafını dnmştir. Gövde kısmında ise bölmelere ayrılmış şekilde her bir bölmede farklı tema ve serbest kompozisyon işlenmiştir. Gövde kısmında kullanılan ceylan figürü yan profilden otlar gibi ışık, gölge, nüans etkisi ile boyut kazandırılarak resimsel şekilde bezenmiştir. Ceylan motifi Baba Nakkaş slubunda yer almayan bir motiftir. Vazo formunda kullanılan motifler hatai, penç, goncagl, yaprak, bulut, rumi ve kıvrık dallardır. Gövde kısmı ile ayak kısmına geçişler raport rumi kompozisyonunda işlenmiştir. Ayak kısmında Baba Nakkaş slubu hatai Goncagül motifleri raport şekilde etrafında dnmştir taban kısmı dendanlarla sınırlandırılarak rumi motifi raport kompozisyon şeklinde etrafını dnmştir. Formun baş, gövde ve ayak kısmında zencerek ile sınırları belirlenmiştir. Vazo formundaki motifler Baba Nakkaş slubu ile hazırlanarak sanatçının kendi yorumunu katmış olduğu motiflerdir. Bazı kısımlarında zemin boyanırken bazı kısımlarında motifler boyanarak zemin beyaz bırakılmıştır.

Mehmet Koçer Baba Nakkaş slubu Vazo Analizi

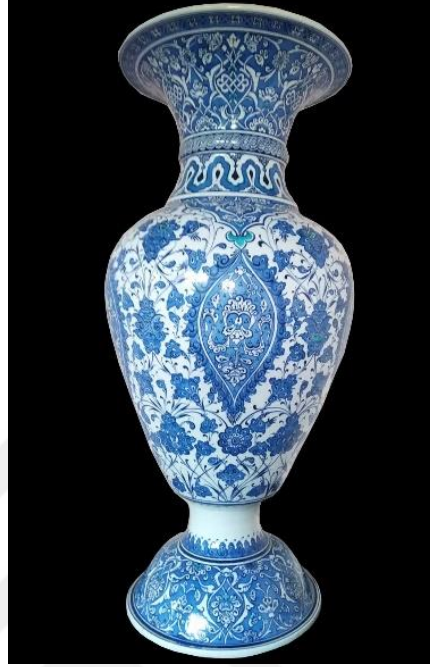
şekil: 599

Mavi Beyaz Baba Nakkaş slubu Mehmet Koçer'e Ait Vazo.

şekil: 600

Mavi Beyaz Baba Nakkaş slubu Mehmet Koçer'e Ait Vazo.

Tekniği: Sır altı tekniği

Yılı: 2019

zellikleri: Yüksekliği 1.40 cm çapı 25 cm olan formun üzerine tasarlanmış Baba Nakkaş slubunda yapılmış olan vazo üç kısımda tasarlanmıştır. Vazo mavi-beyaz renklerinde işlenmiş olup kontrast oluşturmak için turkuaz rengi de kullanılmıştır. Vazonun baş ve boyun kısmı hatai, goncagl ve rumi tasarımı yapılarak raport kompozisyon şekilde zemin boyanarak etrafını dönmüştür. Baş kısmı ile gövdeyi bağlayan kısımda rumi tasarım raport kompozisyon şekilde etrafını dönmüştür. Gövde kısmında bölümlere ayrılarak orta kısımlarda zemin boyanıp motifler beyaz bırakılırken bazı bölgelerinde motifler boyanıp zemin beyaz bırakılmıştır. Gövde kısmında kısmı hatai, goncagl ve rumi motifleriyle yapılan tasarım raport kompozisyon şeklinde vazonun etrafını dönmüştür. Ayak kısmında zemin doldurularak hatai, goncagl ve rumi motifleriyle yapılan tasarım vazonun etrafını tekrar ederek dönmüştür. Formun baş, gövde ve ayak kısmında zencerek ile sınırları belirlenmiştir.

Tekniği: Sır altı tekniği

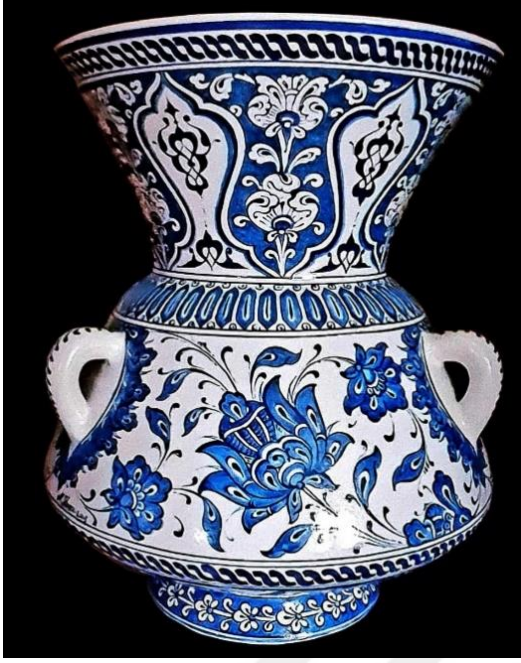
Yılı: 2022

zellikleri: Yüksekliği 1.30 cm çapı 25 cm olan formun üzerine tasarlanmış Baba Nakkaş slubunda yapılmış olan vazo üç kısımda tasarlanmıştır. Vazo mavi-beyaz renklerinde işlenmiş olup kontrast oluşturmak için turkuaz rengi de kullanılmıştır. Vazonun baş ve boyun kısmı hatai, goncagl ve rumi tasarımı yapılarak raport kompozisyon şekilde zemin boyanarak etrafını dönmüştür. Baş kısmı ile gövdeyi bağlayan kısımda rumi tasarım raport kompozisyon şekilde etrafını dönmüştür. Boyun kısmından gövdeyle birleşen şemsenin içinde bulut motifi tasarımı zemin boyanarak işlenmiştir. Gövde kısmı hatai, goncagl ve penç motifi tasarımı ulama kompozisyon şekilde etrafını dönerek işlenmiştir. Ayak kısmında zemin doldurularak hatai, goncagl ve rumi motifleriyle yapılan tasarım vazonun etrafını tekrar ederek dönmüştür. Formun baş, gövde ve ayak kısmında zencerek ile sınırları belirlenmiştir.

Mehmet Koçer Baba Nakkaş slubu Vazo Analizi

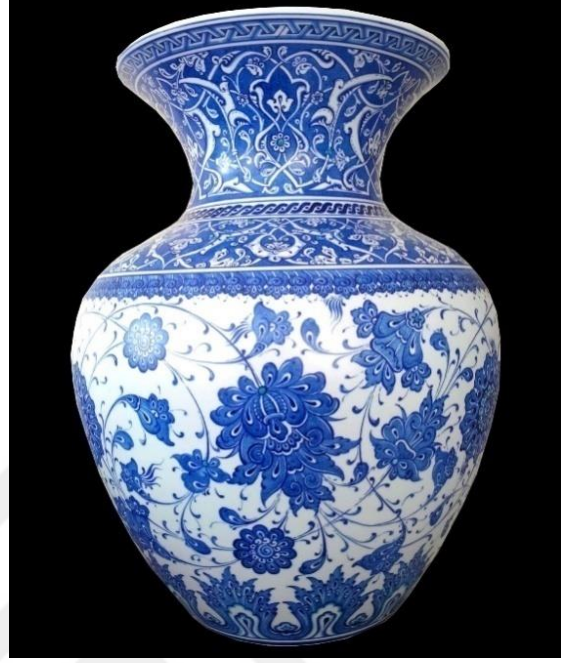
şekil: 601

Mavi Beyaz Baba Nakkaş slubu Mehmet Koçer'e Ait Cami Lamba.

şekil: 602

Mavi Beyaz Baba Nakkaş slubu Mehmet Koçer'e Ait Vazo.

Tekniği: Sır altı tekniği

Yılı: 2021

zellikleri: Yüksekliği 21, apı 16 cm olan formun üzerine tasarlanmış Baba Nakkaş slubunda yapılmış olan cami lambası iki kısımda tasarlanmıştır. Cami Lambası mavi-beyaz renklerinde işlenmiş olup kontrast oluşturmak için turkuaz rengi de kullanılmıştır. Cami lambası baş kısmı bölümlere ayrılarak hatali kompozisyonu zemin boyama tekniği ile motifler beyaz bırakılarak işlenirken diğer bölümünde ise rumi motifi doldurularak boyanmış zemin beyaz bırakılmıştır. Cami lambasının gövde kısmı hatali kıvrık dallar ve yaprak tasarımı yapılarak serbest kompozisyon şeklinde işlenmiştir. Taban kısmında ise hatali motifi tekrar ederek vazoyu dnmştir. Cami lambasında kullanılan motifler hatali, penç, goncagl, yaprak, rumi ve kıvrık dallardır. Vazo formundaki motifler Baba Nakkaş slubu ile hazırlanarak sanatçının kendi yorumunu katmış olduğu motiflerdir. Formun baş ve gövde kısmında zencerek ile sınırları belirlenmiştir.

Tekniği: Sır altı tekniği

Yılı: 2022

zellikleri: Yüksekliği 50 cm çapı 25 cm olan formun üzerine tasarlanmış Baba Nakkaş slubunda yapılmış olan vazo üç kısımda tasarlanmıştır. Vazo mavi-beyaz renklerinde işlenmiş olup kontrast oluşturmak için turkuaz rengi de kullanılmıştır. Vazonun baş kısmı bölümlere ayrılarak goncagl ve penç tasarımı yapılarak raport kompozisyon şeklilde etrafını dnmştir. Boyun kısmı penç ve goncagl raport kompozisyon şeklinde tekrar edilerek dnmştir. Gövde kısmında bulunan motifler dengeler göre büyüklük küçüklük orantısına göre helezoni şekilde serbest kompozisyon ile işlenmiştir. Taban kısmında formun etrafını rumi motifi dnmştir. Formun baş ve gövde kısımlarında etrafını dönen zencerek motifi kullanılmıştır. Vazo formunda kullanılan motifler hatali, penç, goncagl, yaprak, rumi ve kıvrık dallardır. Vazonun taban kısmı yaprak motifleri tekrar ederek etrafını dnmştir. Vazo formundaki motifler Baba Nakkaş slubu ile hazırlanarak sanatçının kendi yorumunu katmış olduğu motiflerdir. Bazı kısımlarında zemin boyanırken bazı kısımlarında motifler boyanarak zemin beyaz bırakılmıştır.

Mehmet Koçer Baba Nakkaş slubu Vazo Analizi

şekil: 603

Mavi Beyaz Baba Nakkaş slubu Mehmet Koçer'e Ait Vazo.

Tekniği: Sır altı tekniği

Yılı: 2019

zellikleri: Yüksekliği 1,40 cm, çapı 20 cm olan formun üzerine tasarlanmış Baba Nakkaş slubunda yapılmış olan vazo üç kısımda tasarlanmıştır. Vazo mavi-beyaz renklerinde işlenmiş olup kontrast oluşturmak için turkuaz rengi de kullanılmıştır. Vazonun baş kısmı penç, goncagl ve rumi tasarımı yapılarak raport kompozisyon şekilde zemin boyanarak etrafını dnmştir. Boyun kısmında ise daldan çıkmış hatai motifi tekrar ederek formun etrafını dnmştir. Baş kısmı ile gövdeyi bağlayan kısımda düğüm şeklindeki rumi tasarım raport kompozisyon şekilde etrafını dnmştir. Gövde kısmı hatai, yaprak, kıvrık dallar, goncagl ve penç motifi tasarımı ulama kompozisyon şekilde etrafını dönerek işlenmiştir. Gövde ile ayağın birleşim yerinde işlenmiş olan rumi motifi zemin helezoni fırça hareketleri ile doldurulmuştur. Ayak kısmında zemin doldurularak hatai, goncagl ve rumi motifleriyle yapılan tasarım vazonun etrafını tekrar ederek dnmştir. Formun baş, gövde ve ayak kısmında zencerek ile sınırları belirlenmektedir. Vazo formundaki motifler Baba Nakkaş slubu ile hazırlanarak sanatçının kendi yorumunu katmış olduğu motiflerdir. Bazı kısımlarında zemin boyanırken bazı kısımlarında motifler boyanarak zemin beyaz bırakılmıştır.

şekil: 604

Eflatun Beyaz Baba Nakkaş slubu Mehmet Koçer'e Ait Vazo.

Tekniği: Sır altı tekniği

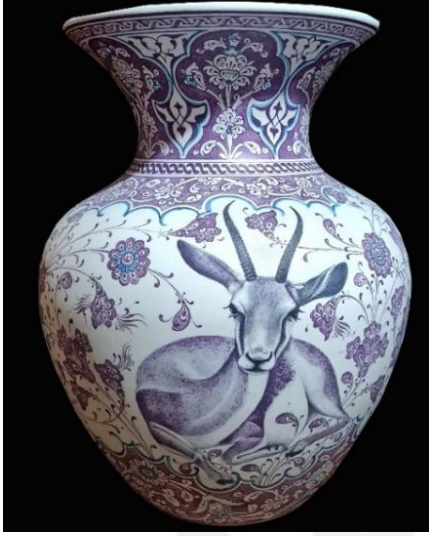
Yılı: 2021

zellikleri: Yüksekliği 1,30 cm, çapı 25 cm olan formun üzerine tasarlanmış Baba Nakkaş slubunda yapılmış olan vazo üç kısımda tasarlanmıştır. Vazo eflatun-beyaz renklerinde işlenmiş olup kontrast oluşturmak için turkuaz rengide kullanılmıştır. Vazonun baş kısmı hatai, yaprak ve kıvrık dallar tasarımı raport kompozisyon şekilde etrafını dnmştir. Baş kısmında şemse içinde hatai motifi zemin turkuaz rengine boyanarak işlenmiştir. Baş kısmı ile gövdeyi bağlayan kısımda rumi tasarım raport kompozisyon şekilde etrafını dnmştir. Vazonun baş ve boyun kısmı hatai, goncagl ve rumi tasarımı yapılarak raport kompozisyon şekilde zemin boyanarak etrafını dnmştir. Gövde kısmında anne ceylan ve yavru ceylan figürü yürürken yan profilden vazoya bakan kişiye bakıyormuş biçiminde ışık, gölge, nüans etkisi ile boyut kazandırılarak resimsel şekilde bezenmiştir. Ceylan motifi Baba Nakkaş slubunda yer almayan bir motiftir. Vazo formunda kullanılan motifler hatai, penç, goncagl, yaprak, bulut, rumi ve kıvrık dallardır. Gövde kısmı ile ayak kısmına geçişler raport rumi kompozisyonunda işlenmiştir. Ayak kısmında zemin doldurularak hatai, goncagl ve rumi motifleriyle yapılan tasarım vazonun etrafını tekrar ederek dnmştir. Formun baş, gövde ve ayak kısmında zencerek ile sınırları belirlenmiştir. Vazo formundaki motifler Baba Nakkaş slubu ile hazırlanarak sanatçının kendi yorumunu katmış olduğu motiflerdir. Bazı kısımlarında zemin boyanırken bazı kısımlarında motifler boyanarak zemin beyaz bırakılmıştır.

Mehmet Koçer Baba Nakkaş slubu Vazo Analizi

şekil: 605

Eflatun Beyaz Baba Nakkaş slubu Mehmet Koçer'e Ait Vazo.

Tekniği: Sır altı tekniği

Yılı: 2020

zellikleri: Yüksekliği 50 cm olan formun üzerine tasarlanmış Baba Nakkaş slubunda yapılmış olan vazo üç kısımda tasarlanmıştır. Vazo eflatun-beyaz renklerinde işlenmiş olup kontrast oluşturmak için turkuaz rengi de kullanılmıştır. Eflatun rengi Baba Nakkaş slubunda kullanılmamıştır. Vazonun baş kısmı bölümlere ayrılarak hatali kompozisyonu zemin boyama tekniği ile motifler beyaz bırakılarak işlenirken diğer bölümünde ise rumi motifi doldurularak boyanmış zemin beyaz bırakılmıştır. Vazonun boyun ile gövde kısmı arasındaki bölüm hatali, kıvrık dallar, penç, goncagl ve yaprak tasarımı yapılarak serbest kompozisyon şeklinde işlenmiştir. Gövde kısmında kullanılan ceylan figürü oturmış şekilde n profilden vazoya bakan kişiye bakıyormuş gibi ışık, gölge, nüans etkisi ile boyut kazandırılarak resimsel şekilde bezenmiştir. Ceylan figürü Baba Nakkaş slubunda görülmemektedir. Gövde kısmı serbest kompozisyon kullanılarak tasarlanmıştır. Vazo formunda kullanılan motifler hatali, penç, goncagl, yaprak, rumi ve kıvrık dallardır. Vazo ayak kısmında dendanlar ile sınırlandırılarak hatali, kıvrık dallar, penç, goncagl ve yaprak tasarımı yapılarak serbest kompozisyon tasarımı yapılmıştır. Taban kısmındaki zemin boyanarak motifler beyaz bırakılmaktadır. Formun baş ve gövde kısmında zencerek ile sınırları belirlenmiştir. Vazo formundaki motifler Baba Nakkaş slubu ile hazırlanarak sanatçının kendi yorumunu katmış olduğu motiflerdir. Bazı kısımlarında zemin boyanırken bazı kısımlarında motifler boyanarak zemin beyaz bırakılmıştır.

şekil: 606

Eflatun Beyaz Baba Nakkaş slubu Mehmet Koçer'e Ait Vazo.

Tekniği: Sır altı tekniği

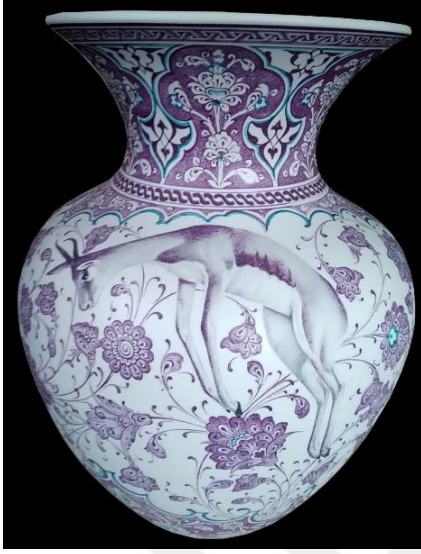
Yılı: 2021

zellikleri: Yüksekliği 80 cm çapı 30 cm olan formun üzerine tasarlanmış Baba Nakkaş slubunda yapılmış olan vazo üç kısımda tasarlanmıştır. Vazo eflatun-beyaz renklerinde işlenmiş olup kontrast oluşturmak için turkuaz rengi de kullanılmıştır. Eflatun rengi Baba Nakkaş slubunda kullanılmamıştır. Vazonun baş kısmı rumi tasarımı yapılarak raport kompozisyon şekilde etrafını dnmştir. Zemin boyanarak motifler beyaz renginde bırakılmıştır. Baş kısmı ile gövdeyi bağlayan kısımda formu zencerek ile etrafını dnmştir. Gövde kısmında kullanılan ceylan figürü arka profilden vazoya bakan kişiye bakıyormuş gibi ayakta ışık, gölge, nüans etkisi ile boyut kazandırılarak resimsel şekilde bezenmiştir. Ceylan figürü Baba Nakkaş slubunda görülmemektedir. Gövde kısmı serbest kompozisyon kullanılarak tasarlanmıştır. Vazo formunda kullanılan motifler hatali, penç, goncagl, yaprak, bulut, rumi ve kıvrık dallardır. Ayak kısmında rumi tasarımı formun etrafını raport kompozisyon şeklinde dnmştir. Formun baş, gövde ve ayak kısmında zencerek ile sınırları belirlenmiştir. Vazo formundaki motifler Baba Nakkaş slubu ile hazırlanarak sanatçının kendi yorumunu katmış olduğu motiflerdir. Bazı kısımlarında zemin boyanırken bazı kısımlarında motifler boyanarak zemin beyaz bırakılmıştır.

Mehmet Koçer Baba Nakkaş slubu Vazo Analizi

şekil: 607

Eflatun Beyaz Baba Nakkaş slubu Mehmet Koçer'e Ait Vazo.

Tekniği: Sır altı tekniği

Yılı: 2021

zellikleri: Yüksekliği 50 cm çapı 30 cm olan formun üzerine tasarlanmış Baba Nakkaş slubunda yapılmış olan vazo üç kısımda tasarlanmıştır. Vazo eflatun-beyaz renklerinde işlenmiş olup kontrast oluşturmak için turkuaz rengi de kullanılmıştır. Eflatun rengi Baba Nakkaş slubunda kullanılmamıştır. Vazonun baş kısmı bölümlere ayrılarak hatali kompozisyonu zemin boyama tekniği ile motifler beyaz bırakılarak işlenirken diğer bölümünde ise rumi motifi doldurularak boyanmış zemin beyaz bırakılmıştır. Vazonun boyun ile gövde kısmı arasındaki bölüm hatali, kıvrık dallar, penç, goncagl ve yaprak tasarımı yapılarak serbest kompozisyon şeklinde işlenmiştir. Gövde kısmında kullanılan ceylan figürü oturmış şekilde n profilden vazoya bakan kişiye bakıyormuş gibi ışık, gölge, nüans etkisi ile boyut kazandırılarak resimsel şekilde bezenmiştir. Ceylan figürü Baba Nakkaş slubunda görülmemektedir. Gövde kısmı serbest kompozisyon kullanılarak tasarlanmıştır. Vazo formunda kullanılan motifler hatali, penç, goncagl, yaprak, rumi ve kıvrık dallardır. Vazo ayak kısmında dendanlar ile sınırlandırılarak hatali, kıvrık dallar, penç, goncagl ve yaprak tasarımı yapılarak serbest kompozisyon tasarımı yapılmıştır. Taban kısmındaki zemin boyanarak motifler beyaz bırakılmaktadır. Formun baş ve gövde kısmında zencerek ile sınırları belirlenmiştir. Vazo formundaki motifler Baba Nakkaş slubu ile hazırlanarak sanatçının kendi yorumunu katmış olduğu motiflerdir. Bazı kısımlarında zemin boyanırken bazı kısımlarında motifler boyanarak zemin beyaz bırakılmıştır.

şekil: 608

Eflatun Beyaz Baba Nakkaş slubu Mehmet Koçer'e Ait İncir Vazo.

Tekniği: Sır altı tekniği

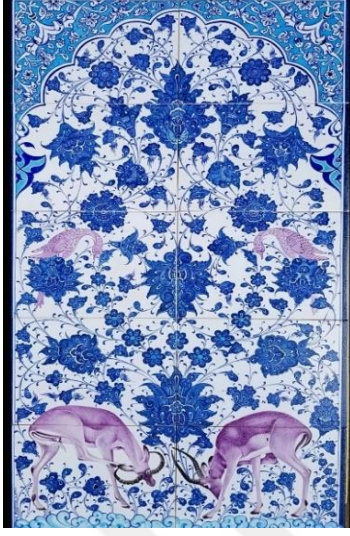
Yılı: 2019

zellikleri: Yüksekliği 30 cm çapı 25 cm olan formun üzerine tasarlanmış Baba Nakkaş slubunda yapılmış olan incir vazo eflatun-beyaz renklerinde işlenmiş olup kontrast oluşturmak için turkuaz rengide kullanılmıştır. Eflatun rengi Baba Nakkaş slubunda kullanılmamıştır. Vazonun gövde kısmında ceylan figürünün baş kısmı yan profilden vazoyu kaplayacak şekilde ışık, gölge, nüans etkisi ile boyut kazandırılarak resimsel şekilde bezenmiştir. Ceylan figürü Baba Nakkaş slubunda görülmemektedir. Gövde kısmı serbest kompozisyon kullanılarak tasarlanmıştır. Vazo formunda kullanılan motifler hatali, penç, goncagl, yaprak, rumi ve kıvrık dallardır. Vazo ayak kısmında dendanlar ile sınırlandırılarak turkuaz rengine boyanmıştır. Vazo formundaki motifler Baba Nakkaş slubu ile hazırlanarak sanatçının kendi yorumunu katmış olduğu motiflerdir.

Mehmet Koçer Baba Nakkaş slubu Pano Analizi

şekil: 609

Mavi Beyaz Baba Nakkaş slubu Mehmet Koçer'e Ait Pano.

Tekniği: Sır altı tekniği

Yılı: 2020

zellikleri: Adeti 20x20 cm olan 5 sağ tarafta st üste dizili, 5 sol tarafta st üste dizili karolar üzerine tasarlanmış Baba Nakkaş slubunda yapılmış olan pano mavi-beyaz renklerinde işlenmiş olup kontrast oluşturmak için turkuaz rengi de kullanılmıştır. Bu panonun bir farklı yanı ise ceylan ve tavus kuşu figürleri eflatun rengine boyanmış olmasıdır. Eflatun rengi Baba Nakkaş slubunda kullanılmamıştır. Pano iki kısımda tasarlanmıştır. Pano ½ simetrik kompozisyon şeklinde rumi, hatai, goncagl, kıvrık dallar, penç ve yaprak motifleri kullanarak ışık, gölge, nüans etkisi ile boyut kazandırılarak bezenmiştir. Panonun köşebent kısmı ½ simetrik kompozisyon şeklinde rumi, hatai, penç ve yaprak motifi ile zemin doldurularak boyanmıştır. Orta göbek kısmında tavus kuşu Goncagül motifinin üzerinde ceylan figürüne bakar şekilde işlenmiştir. İki ceylan figürü bulut motifin üzerinde ayakta kulağını kaşır şekilde görülmektedir. Işık, gölge, nüans etkisi ile boyut kazandırılarak bezenmiştir. Ceylan ve Tavus kuşu motifi Baba Nakkaş slubunda yer almayan bir motiftir. Tavus kuşu motifi sanatçının şah kulu saz yolu üslubundan etkilenererek yapmış olduğu tasarımıdır. Panonun erevesi tirilin çizgileri ile sınırlandırılarak dışarıda kalan kısmı zemi rengine bırakılmıştır. Panoda bulunan Baba Nakkaş slubu ile hazırlanarak sanatçının kendi yorumunu katmış olduğu motiflerdir. Bazı kısımlarında zemin boyanırken bazı kısımlarında motifler boyanarak zemin beyaz bırakılmıştır.

şekil: 610

Eflatun Beyaz Baba Nakkaş slubu Mehmet Koçer'e Ait Pano.

Tekniği: Sır altı tekniği

Yılı: 2022

zellikleri: Adeti 20x20 cm olan 6 sağ tarafta st üste dizili, 6 sol tarafta st üste dizili karolar üzerine tasarlanmış Baba Nakkaş slubunda yapılmış olan pano eflatun-beyaz renklerinde işlenmiş olup kontrast oluşturmak için turkuaz rengi de kullanılmıştır. Pano iki kısımda tasarlanmıştır. Eflatun rengi Baba Nakkaş slubunda kullanılmamıştır. Panonun köşebent kısmı ½ simetrik kompozisyon şeklinde rumi motifi ile zemin doldurularak boyanmıştır. Panonun orta kısmında hatai, penç, goncagl, yaprak ve kıvrık dallardan oluşan serbest tasarım yapılmaktadır. Panoda kullanılan motifler hatai, penç, goncagl, yaprak, bulut, rumi ve kıvrık dallardır. Alt kısımda bulunan iki ceylan figürü biri yan profilden gözlemlenirken diğeri panoya bakan kişiye doğru baktığı n profilden ışık, gölge, nüans etkisi ile boyut kazandırılarak resimsel şekilde bezenmiştir. Ceylan figürü Baba Nakkaş slubunda görülmemektedir. Ceylanlar bulut motifinin üzerinde yürüyormuş izlenimi verilmiştir. Panonun erevesi tirilin çizgileri ile sınırlandırılarak dışarıda kalan kısmı turkuaz rengine boyanmıştır. Panoda bulunan Baba Nakkaş slubu ile hazırlanarak sanatçının kendi yorumunu katmış olduğu motiflerdir. Bazı kısımlarında zemin boyanırken bazı kısımlarında motifler boyanarak zemin beyaz bırakılmıştır.

Mehmet Koçer Baba Nakkaş slubu Pano Analizi

şekil: 611

Mavi Beyaz Baba Nakkaş slubu Mehmet Koçer'e Ait Pano.

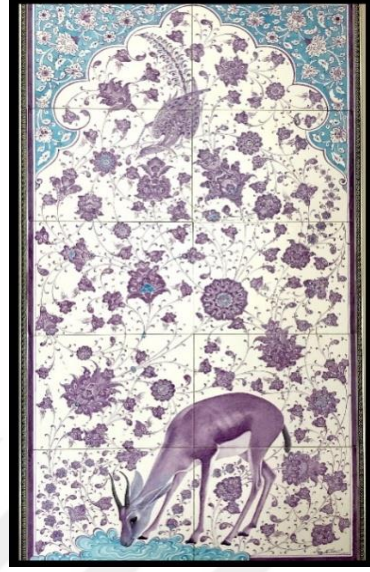
Tekniği: Sır altı tekniği

Yılı: 2021

zellikleri: Adeti 20x20 cm olan 5 sağ tarafta st üste dizili, 5 sol tarafta st üste dizili karolar üzerine tasarlanmış Baba Nakkaş slubunda yapılmış olan pano mavi-beyaz renklerinde işlenmiş olup kontrast oluşturmak için turkuaz rengi de kullanılmıştır. Pano iki kısımda tasarlanmaktadır. Pano ½ simetrik kompozisyon şeklinde rumi, hatai, goncagl, kıvrık dallar, penç, yaprak ve tavus kuşu motifleri kullanılarak ışık, gölge, nüans etkisi ile boyut kazandırılarak bezenmiştir. Köşebent kısmı ½ simetrik kompozisyon şeklinde rumi motifi ile zemin doldurularak boyamaktadır. Panonun alt kısmında iki adet yan profilde yemlenir şekilde işlenmiş tavus kuşu ½ simetrik kompozisyonda resmedilmiştir. Tavus kuşu Baba Nakkaş slubunda yer almayan bir motiftir. Tavus kuşu motifi sanatçının şah kulu saz yolu üslubundan etkilenerek yapmış olduğu tasarımıdır. Panonun erevesi tirilin çizgileri ile sınırlandırılarak dışarda kalan kısmı mavi rengine boyanmıştır. Panoda bulunan Baba Nakkaş slubu ile hazırlanarak sanatçının kendi yorumunu katmış olduğu motiflerdir. Bazı kısımlarında zemin boyanırken bazı kısımlarında motifler boyanarak zemin beyaz bırakılmıştır.

şekil: 612

Eflatun Beyaz Baba Nakkaş slubu Mehmet Koçer'e Ait Pano.

Tekniği: Sır altı tekniği

Yılı: 2021

zellikleri: Adeti 20x20 cm olan 5 sağ tarafta st üste dizili, 5 sol tarafta st üste dizili karolar üzerine tasarlanmış Baba Nakkaş slubunda yapılmış olan pano eflatun-beyaz renklerinde işlenmiş olup kontrast oluşturmak için turkuaz rengi de kullanılmıştır. Pano iki kısımda tasarlanmaktadır. Eflatun rengi Baba Nakkaş slubunda kullanılmamıştır. Köşebent kısmı ½ simetrik kompozisyon şeklinde hatai, goncagl, kıvrık dallar, penç ve yaprak motifleri kullanılarak tasarım yapılmıştır. Motifler beyaz bırakılarak zemin turkuaz rengine doldurulmuştur. Panonun alt kısmında bulunan ceylan figürü su içer şekilde ayakta yan profilden gözlemlenirken st kısmında bulunan tavus kuşu kıvrık daldan tutunarak aşağı doğru sarktığı ve sırt profilinden resmedildiği görülmektedir. Işık, gölge, nüans etkisi ile boyut kazandırılarak bezenmiştir. Pano göbek kısmı serbest kompozisyon şeklinde tasarlamıştır. Panoda kullanılan motifler hatai, penç, goncagl, yaprak, bulut ve kıvrık dallardır. Ceylan ve tavus kuşu motifi Baba Nakkaş slubunda yer almayan bir motiftir. Tavus kuşu motifi sanatçının şah kulu saz yolu üslubundan etkilenerek yapmış olduğu tasarımıdır. Panonun erevesi tirilin çizgileri ile sınırlandırılarak dışarda kalan kısmı eflatun rengine boyanmıştır. Panoda bulunan Baba Nakkaş slubu ile hazırlanarak sanatçının kendi yorumunu katmış olduğu motiflerdir. Bazı kısımlarında zemin boyanırken bazı kısımlarında motifler boyanarak zemin beyaz bırakılmıştır.

BEŞİNCİ BÖLÜM

Değerlendirme ve Sonuç

Fatih Sultan Mehmet, sanata ilgisinden dolayı Topkapı Sarayı'nda Ehl-i Hiref teşkilatını kurmuştur. Saraya ait bütün sanat ve zanaatları yapmakla ve ortaya çıkartmakla sorumlu olan bu teşkilatın başında bir başnakkaş yer almış ve yapılanlar baş nakkaşın kontrolünden geçmiştir. Fatih Sultan Mehmet döneminde başnakkaş sanat görgüsü sağlam olan Şeyh Bayezid'in oğlu nakkaş Mehmet, diğer adı ile Baba Nakkaş olmuştur.

Özbek asıllı, doğudan gelmiş bir desinatör olan Baba Nakkaş, geldiği yerlerden değişik üsluplar yakalamış vebunları kendi üslubunu oluşturmak için kullanmıştır. Baba Nakkaş kendi dönemine kadar uygulanan yöntemlere yeni bir yorum getirerek günümüze kadar anılan 'Baba Nakkaş' üslubu çinileri üretmiştir.

İslam coğrafyasında, Porselenin hammaddesi olan kaolin bulunmadığı için, İslam sanatçıları, yapısında Fritli Hamur adı ile bilinen Sun'i hamur kullanılmış içerisinde kuvars olan hamurlardan seramikler üretmişlerdir. İznik çinilerinin hamur yapısı, bu şekilde yapılmıştır. İslam Çinilerinde, beyaz çamura ilk geçiş dönemi, Baba Nakkaş üslubu ile olmuştur. Baba Nakkaş üslubu, bazı istisnalar dışında, evânilere tatbik edilmiş, tek üsluptur.

Baba Nakkaş üslubunda ki motifler, evânilerde uygulandıkları için, çok küçük, kullanılmıştır. Hatai motiflerinde, iri hançer saz yaprakları varken, saz üslubunda, su damlacıkları gibi, küçük yapraklar vardır. Çiçeklerin hatları, hatai üslubuna göre, çok daha yuvarlaktır. Yapraklar, kendi içerisinde döngüler oluşturmaktadır. Her yaprağın içinde, lekesel su damlacığı süsleme yapılması, bu üslubun karakteristik özelliklerindendir. Rumi ve bulutlar, üsluba has farklılıklarla kullanılmıştır. Rumilerin proporsiyonları küçük, daha göbekli ve daha ince saplı olarak yapılmıştır. Bulutlar daha sonraki dönemlerde, dış kısımları çok kıvrıkcık ve detaylara sahipken, baba nakkaş üslubunda, daha sade, içleri daha tezyinatlı yapılmıştır. Hem Rumi hem de bulutların saplarının, düğüm motifleri oluşturması da, Baba Nakkaş üslubunun başka bir karakter özelliğidir.

Baba Nakkaş, Fatih Sultan Mehmet Dönemi'nde ürünlerin zeminini koyu kobalt mavisi ile boyamıştır. II. Beyazıt Dönemi'nde ise motiflerin tonunu Kobalt rengi ile daha açık ve büyük şekilde bezemiştir. I. Selim Dönemi'nde kobalt mavisi ile boyanan zemini

beyaz bırakarak motiflerini kobalt mavisi ile boyamıştır. Baba Nakkaş üslubunun son dönemi ise Kanuni Dönemi olmuştur. Bu dönemde motifler bozulmaya, başka üslup ve teknik arayışına girilmeye başlamıştır.

15.yüzyıl motiflerinde kullanılan ana rengin kobalt mavimsi bazı yerlerde ise firuze olmuştur. Bu motifler sarayın baş nakkaşı Baba Nakkaş'a atfedilmiş ve bu tarz eserler Baba Nakkaş üslubu eserler olarak adlandırılmıştır. Baba Nakkaş üslubunda yapılmış çinilerin İznik hamuru kurşunca oldukça zengin bir yapıda tasarlanmıştır. Bu çiniler fritli hamurdan üretilmiştir. İznik Roma Tiyatrosu kazılarında bulunan Baba Nakkaş üslubunda yapılmış olan parçaların hamur, sır ve renk özelliklerinin aynı desen ve kompozisyonunun ise diğer mavi beyazlardan farklılık gösterdiği belirlenmiştir. Baba Nakkaş üslubunda yapılan bu parçalarda bitkisel motifler, kıvrık dallar ve geometrik desenlerden oluşmuştur. Kontur çizgisi incelik kalınlık olarak işlenmiş beyaz zemin üzerine mavi ile bazen de tam tersi olarak renklendirilmiş ve mavi renginin tonları kullanılmıştır.

Baba Nakkaş, yaşadığı dönem açısından ele alındığında kendi adıyla anılacak derecede özgün üslup geliştirmiş olan bir sanatçıdır. Öyle ki kendisinden önce Anadolu'daki eserlerde görünmeyen bir çini anlayışına sahiptir. Baba Nakkaş hem kendi döneminde hem de sonrasında diğer tüm çini ustalarından ayıran üslubun temel özelliği mavi rengi esas alan tek renkli çiniler tasarlamış olmasıdır. Baba Nakkaş'tan sonra Ehl-i Hirefin başına geçen Şahkulu Baba Nakkaş'ın üslubunu terk ederek kendi geliştirdiği saz yolu üslubunu ön plana çıkarmıştır.

Mehmet Koçer, Kütahya'da yaşayan mavi beyaz Baba Nakkaş üslubu çini eserleri ele tanınmış sanatçıdır. Çini sanatıyla ilgili araştırma ve inceleme yaptığı dönemlerde Baba Nakkaş'ın eserleri ve üslubu Mehmet Koçer'in dikkatini çekmiştir. Çini Sanatında az renk anlayışı savunan Mehmet Koçer, Baba Nakkaş üslubundaki bu renk sadeliği anlayışını dikkate değer bulmuştur.Çizdiği motiflerde kullandığı üslup Baba Nakkaş olmasına rağmen, tasarımlar özgündür.Merkeze bağlı desen kullanmamıştır.

Mehmet Koçer ilk döneminde 15.yüzyıl Baba Nakkaş üslubunda eserler yapmış, O döneme ait, lenger tabaklardaki desenlerin hepsini kopyalayarak çoğaltmıştır. Mehmet Koçer, Baba Nakkaş üslubunda binin üzerinde motif çizmiş, beş bine yakın tasarım yapmıştır. Çizdiği motiflerde kullandığı üslup, Baba Nakkaş olmasına rağmen tasarımları özgündür. Koçer, gittiği sergilerdeki eserleri inceleyerek, bu eserleri kendi bakış açısıyla yorumlamıştır. Mavi beyazın ilk dönemlerinde koyu kobalt mavisi kullanılırken, II. Beyazıt Dönemi'nde, açık maviye dönüşmüş ve türkuaz renkte eklenmiştir. Fatih Sultan Mehmed Dönemi örneklerinde türkuaz renk kullanılmamıştır. Mehmet Koçer çalışmalarında Türkuaz ve kobalt

mavisi dışında, birçok eserinde, eflatun ile tonlanmış örnekler vardır. Vazolarını, tabaklarını, panolarını Baba Nakkaş usulünde yaparken eflatun beyaz renklerde işlemiş; kontrast oluşturmak için turkuaz renk kullanmıştır.

Baba Nakkaş üslubu eserler, evânilere yapılmışken, Mehmet Koçer Baba Nakkaş üslubu çalışmalarını, evânilerin dışında, panolara da uygulamıştır. Tahririn içerisine kil katarak, yeni reçeteler hazırlamıştır.

Baba Nakkaş üslubunda yaprak olmamasına rağmen Mehmet Koçer, Baba Nakkaş üslubunda yaptığı eserlerde hem yaprak, hem de servi kullanmıştır. Koçer'in bizzat kendi tasarladığı yapraklar vardır. 1-Basit Baba Nakkaş usulü yapraklar, 2-Daha teferruatlı Baba Nakkaş üslubu yapraklar, 3-Goncalar 4-Pençler. “Penç, motifin üsten (kuşbakışı) görünümüdür.

Mehmet Koçer, Baba Nakkaş'tan farklı olarak kendi üslubunu oluştururken modern resimden hareket eden hayvan figürlerini eserlerine dâhil etmiştir. Baba Nakkaşla kurduğu ilişki üzerinden gelenekle eserlerinde kullandığı hayvan figürleri üzerinden modern resim sanatıyla sentezlenmiş özgün bir sanat anlayışı geliştirmiştir. Koçer'in Baba Nakkaş usulü eserlerinde, ceylan ve yavrusunun birçok profilini resimsel Şekilde işlemiştir. Ceylan resimleri, ışık, gölge, nüans etkisi ile boyut kazandırılmıştır. Ceylan motifi, Baba Nakkaş üslubunda yer almayan Koçer'in özgün çalışmaları arasında yer almıştır. İnsan üzerinde, çizgilerin etkisi bulunmaktadır. Ceylanın yapısında, sert olmayan, eğri, kambur, bombeli çizgiler olduğunu, bu nedenle stilize etmeden, resimsel olarak, masumiyeti simgelesin düşüncesi ile Mehmet Koçer Ceylan motifi kullanmıştır. Benzer Şekilde Baba Nakkaş üslubunda Tavus kuşu olmamasına rağmen Mehmet Koçer, Baba Nakkaş üslubunda yaptığı motiflerde tavus kuşu işlenmiştir. Tavus kuşu motifi sanatçının şah kulu saz yolu üslubundan etkilenererek yapmış olduğu bir tasarım haline gelmiştir. Koçer eserlerinde mitolojik hayvan motifleri de kullanmıştır. Bu mitolojik hayvanları, yaptığı Baba Nakkaş eserlerinde ışık, gölge, nüans etkisi ile boyut kazandırarak bezenmiştir. Mitolojik hayvanlar Baba Nakkaş üslubunda yer almayan bir motiftir.

Mehmet Koçer Baba Nakkaş üslubunu çok iyi tanımış, çok iyi tasarım bilgisine sahip olmuş, fırça hâkimiyeti mükemmele ulaşmıştır. Baba Nakkaş'ın üslubunu, yaptığı çalışmaları ileçini sanatında günümüzde yeni bir boyut kazandırmıştır.

Baba Nakkaş üslubunda yeni eserler ortaya koyabilmek için, sevgi ve meraklı olmak gerekir. Sır, desen, renk, alt yapı, çamur önemlidir. Çini sanatının, fiziğini, kimyasını, estetiğini iyi bilmek gerekir.

KAYNAKÇA

- Alpman, G. (1999). Osmanlı Sarayının Gözde Porselenleri Mavi-Beyaz'lar, *Antik ve Dekor Dergisi*, (54), 64-94.
- Akçaylı, İ. (1986). *Türk Çini Sanatından Örnekler*, Ak Yayınları.
- Altun, A. (1999). *Osmanlıda Çini ve Seramik Öyküsü*, İstanbul Menkul Kıymetler Borsası, Crealive Yayıncılık.
- Altun, A. (1991). *Sadberk Hanım Müzesi*, Vehbi Koç Vakfı Yayınları.
- Arkitekt/Büşra Göksu. (2022, Temmuz 06). *İÜ F. 1423, " Mecmaü'l-acaib "*. [Fotoğraf]. Arkitekt: <https://www.gzt.com/arkitekt/16yuzilda-bir-kopru-fatih-donemi-tezhip-sanati-3593528> Editoryal Kullanım Lisanslı.
- Aslanapa, O. (1965). *Anadolu Türk Çini Ve Keramik Sanatı*, Türk Kültürü Araştırma Enstitüsü Yayınları:10, Seri: V, Sayı:1.
- Aslanapa, O. (1993). *Türk Sanatı El Kitabı*, İnkılap Kitabevi Yayınları.
- Atasoy, N., & Raby, J. (1989), *İznik Seramikleri*, Alexandria Press, Türk Ekonomi Baskı Yayımları.
- Birben, A. (2011). *Çin Porselen Sanatı Toprağın Ateşle Dansı*, (Tez No. 303016) [Yüksek Lisans tezi, Ankara Üniversitesi-Ankara]. Yükseköğretim Kurulu Ulusal Tez Merkezi.
- Birol, İ. (2014). *Türk Tezyîni San'atlarında Desen Tasarımı Çizim Tekniği ve Çeşitleri*, Kubbealtı Yayınları, İstanbul.
- Birol, İ., & Derman, Ç. (2021). *Türk Tezyîni San'atlarında Motifler*, Kubbealtı Yayınları, İstanbul.
- Cami Lambası/Edith Godman (a). (2022, Temmuz 06). *Cami Lambası Müze Numarası G.4* [Fotoğraf]. The British Museum: https://www.britishmuseum.org/collection/object/W_G-4 Editoryal Kullanım Lisanslı.
- Cami Lambası/John Henderson (b). (2022, Temmuz 06). *Cami Lambası Müze Numarası 1878,1230.520* [Fotoğraf]. The British Museum: https://www.britishmuseum.org/collection/object/W_1878-1230-520 Editoryal Kullanım Lisanslı.
- Cami Lambası/ Edith Godman (c). (2022, Temmuz 06). *Cami Lambası Müze Numarası G.5* [Fotoğraf]. The British Museum: https://www.britishmuseum.org/collection/object/W_G-5 Editoryal Kullanım Lisanslı.
- Cami Lambası/ Edith Godman (d). (2022, Temmuz 06). *Cami Lambası Müze Numarası G.57* [Fotoğraf]. The British Museum: https://www.britishmuseum.org/collection/object/W_G-57 Editoryal Kullanım Lisanslı.
- Carswell, J. (1995), *Çin Seramikleri*, Vehbi Koç Vakfı - Sadberk Hanım Müzesi Koleksiyonu.
- Çoraklı, B. (2012). Çini Seramiklerde Tavus Kuşu Figürü, *Mimar Sinan Güzel Sanatlar Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, (6), 2-10.
- Çoruhlu, Y. (2000). *Türk Mitolojisinin Anahatları*, Kabalcı Yayınevi, İstanbul.

- David Collection. (2022, Temmuz 06). *Osmanlılar: Anadolu, Balkanlar, Suriye, Mısır, C. 1300-1850 Eşya yok. 14/58 Şeffaf sır altında maviye boyanmış beyaz astarlı fritware plaketi* [Fotoğraf]. The David Collection: <https://www.davidmus.dk/en/collections/islamic/dynasties/ottomans/art/10-2021> Editoryal Kullanım Lisanslı.
- David Collection. (2022, Temmuz 06). *Osmanlılar: Anadolu, Balkanlar, Suriye, Mısır, C. 1300-1850 Eşya yok. 15/58 Şeffaf sır altında mavi ve turkuaz boyalı fritware tabağı* [Fotoğraf]. The David Collection: <https://www.davidmus.dk/en/collections/islamic/dynasties/ottomans/art/18-2017#i2> Editoryal Kullanım Lisanslı.
- Dergi Bursa. (2022, Temmuz 06). *Dünyaya "dokunan " bir aşk* [Fotoğraf]. Dergi Bursa: <https://www.dergibursa.com.tr/dunyaya-dokunan-bir-ask> Editoryal Kullanım Lisanslı.
- Demircan Aksoy, Z. (2014). İlhanlı ve Memlûk Etkileşiminde XIV. Yüzyıl Anadolu Türk Tezhip Sanatı, *Uluslararası Sosyal Araştırmalar Dergisi*, 7(29), 266.
- Deniz, B. (2022), *Özel Çekim*, Edirne, İstanbul.
- Denny, B. W. (2015). *İznik-The Artistry Of Ottoman Ceramic*, Thames & Hudson Yayınları.
- Diyarbakirli, N. (1972). *Hun Sanatı*, Milli Eğitim Bakanlığı Kültür Yayınları, İstanbul.
- Dönmez, N. (2000). *Mavi-Beyaz İznik Seramiklerinde Desen*, [Yüksek Lisans tezi, Mimar Sinan Üniversitesi-İstanbul] Yükseköğretim Kurulu Ulusal Tez Merkezi.
- Erbahar, N. (1984). *Çin Porselenleri*, Yapı Kredi Bankası Kültür ve Sanat Hizmetleri.
- Erdoğan, A. (1999). Topkapı Sarayı Müzesi Koleksiyonu Bleu-Blanc Çin porselenleri, *P Sanat Kültür Antika Dergisi*, 14, 56-66.
- Erdoğan, A. (2007). *Seramik Kavşak Noktası*, Seramik Sergisi Vakfı.
- Furkan Al/Twitter. (2022, Aralık 06). *Topkapı Sarayı'nın gezi güzergâhında bulunan lâkin çoğu zaman ziyaretçi tarafından fark edilmeyen detaylar:* [Fotoğraf]. Twitter: <https://twitter.com/furkanal/status/1254490331611004935/photo/1> Editoryal Kullanım Lisanslı.
- Furkan Al/Twitter. (2022, Aralık 06). *Topkapı Sarayı'nın gezi güzergâhında bulunan lâkin çoğu zaman ziyaretçi tarafından fark edilmeyen detaylar:* [Fotoğraf]. Twitter: <https://twitter.com/furkanal/status/1254490331611004935/photo/3> Editoryal Kullanım Lisanslı.
- Gedük, S. (2014). *Topkapı Sarayı Müzesi Çin Porselenleri Koleksiyonu Üzerine Yapılmış Osmanlı Süslemeler Ve Onarımları*, (Tez No. 391527) [Yüksek Lisans tezi, Mimar Sinan Üniversitesi-İstanbul] Yükseköğretim Kurulu Ulusal Tez Merkezi.
- Havza/Edith Godman. (2022, Temmuz 06). *Havza Müze Numarası G.8* [Fotoğraf]. The British Museum: https://www.britishmuseum.org/collection/object/W_G-8 Editoryal Kullanım Lisanslı.

- İslam Ansiklopedisi/Filiz Çağman. (2022, Temmuz 06). *Baba Nakkaş'a ait olması muhtemel hatâyî üslûbunda bir desen (Mecma'u'l-'acâ'ib, İÜ Ktp., FY, nr. 1423, vr. 61a)* [Fotoğraf]. İslam Ansiklopedisi: <https://islamansiklopedisi.org.tr/baba-nakkas> Editoryal Kullanım Lisanslı.
- İzzet, H. (1986). *Türk Çini Sanatından Örnekler*, Ak Yayınları.
- Kase/The Metmuseum. (2022, Temmuz 06). *'Baba Nakkaş' Tasarım Varyasyonlu Kase CA.1500-1525 Erişim Numarası: 32.34* [Fotoğraf]. The Metmuseum: <https://www.metmuseum.org/art/collection/search/448664> Editoryal Kullanım Lisanslı.
- Kavanoz/ Edith Godman. (2022, Temmuz 06). *Kavanoz Müze Numarası G.6* [Fotoğraf]. The British Museum: https://www.britishmuseum.org/collection/object/W_G-6 Editoryal Kullanım Lisanslı.
- Kazan, H. (2010). *XVI. Asırda Sarayın Sanatı Himayesi*, İslam Tarih, Sanat Ve Kültürü Araştırma Vakfı; Yıldız Yayıncılık.
- Kerametli, C. (1986). *Türk Çini Sanatından Örnekler*, Ak Yayınları.
- Keskiner, C. (1995). *Türk Motifs*, Türkiye Turing ve Otomobil Kurumu, İstanbul.
- Kıraç, S. İ. (2000). *Osmanlı Seramiklerinin Görkemi XVI – XIX. Yüzyıl*, Vehbi Koç Vakfı, Akdeniz Medeniyetler Araştırma Enstitüsü No: 7.
- Koçak, Ş. (2009). *Jingdezhen'de Porselen Yapımı Ve Çin Porselenlerinin Sırları*, (Tez No. 235231) [Yüksek Lisans tezi, Dokuz Eylül Üniversitesi-İzmir] Yükseköğretim Kurulu Ulusal Tez Merkezi,
- Koçer, F. (2022). *Fotoğraf Arşivi*, Kütahya.
- Koçer, M. (2022). “ 28 Şubat 2022 Tarihinde Yapılan Görüşme”, Kütahya.
- Kun, C. (2007). *Seramik Kavşak Noktası*, Seramik Sergisi Vakfı.
- Küçükerman, Ö. (1987). *Dünya Saraylarının Prestij Teknolojisi: Porselen Sanatı Ve Yıldız Çini Fabrikası*, Sümerbank Genel Müdürlüğü.
- Muradiye Cami/Rezan Elbeyli & Prof. Murat Tuğrul. (2022, Temmuz 06). *Muradiye Çinileri Üzerine* [Fotoğraf]. Gidivermek: <https://www.gidivermek.com/muradiye-cinileri/> Editoryal Kullanım Lisanslı.
- Mustafa Duman/Wikimedia Commons. (2022, Temmuz 06). *Dosya:Yeşil Türbe çinileri Bursa-panorama (9).jpg* [Fotoğraf]. Wikimedia Commons: https://commons.wikimedia.org/wiki/File:Ye%C5%9Fil_T%C3%BCrbe_%C3%A7ini_leri_Bursa_-_panoramio_%289%29.jpg Editoryal Kullanım Lisanslı.
- Nadir, A. (1987). *Osmanlı Padişah Fermanları*, Kültür Turizm Yayınları.
- Ögel, B. (2014). *Türk Mitolojisi I.Cilt*, Türk Tarih Kurumu Yayınları, Ankara.
- Ögel, B. (2015). *Türk Mitolojisi II.Cilt*, Türk Tarih Kurumu Yayınları, Ankara.
- Öney, G. (1976). *Türk Çini Sanatı Türk Tarih Kurumu Yayınları*, Yapı Kredi Bankası Yayınları.
- Öney, G., & Çobanlı, Z. (2007). *Anadolu Türk Devri Çini Ve Seramik Sanatı*, T.C Kültür Ve Turizm Bakanlığı Yayınları.
- Özçelik, B. (2020). *Fatih Albümü'nde Kullanılan Baba Nakkaş Üslubu Motiflerin Çini Sanatına Yansıması*, (Tez No. 690230) [Yüksek Lisans tezi, Sakarya Üniversitesi-Sakarya] Yükseköğretim Kurulu Ulusal Tez Merkezi.
- Özkul Fındık, N. (2001). *İznik Roma Tiyatrosu Kazı Buluntuları (1980-1995) Arasındaki Osmanlı Seramikleri*, T.C. Kültür Bakanlığı Yayınları.

- Shinhee P. (2007). *Seramiklerin Kavşak Noktası*, Cilt:2, Seramik Sergisi Vakfı.
- Şahin, F. (1989). *Türk Çini Sanatı Süslemeciliği*, Anadolu Üniversitesi Yayınları No:325, Kütahya Meslek Yüksekokulu Yayınları No:1.
- Şefren, G. (2008). *Osmanlı Mavi – Beyaz Tasarımlarında Çin Etkilileri*, (Tez No. 231718) [Yüksek Lisans tezi, Mimar Sinan Üniversitesi-İstanbul] Yükseköğretim Kurulu Ulusal Tez Merkezi.
- Sürahi/Edith Godman (a). (2022, Temmuz 06). *Sürahi Müze Numarası G.11* [Fotoğraf]. The British Museum: https://www.britishmuseum.org/collection/object/W_G-11 Editoryal Kullanım Lisanslı.
- Sürahi/ Edith Godman (b). (2022, Temmuz 06). *Sürahi Müze Numarası G.1* [Fotoğraf]. The British Museum: https://www.britishmuseum.org/collection/object/W_G-1 Editoryal Kullanım Lisanslı.
- Sürahi/ Edith Godman (c). (2022, Temmuz 06). *Sürahi Müze Numarası 1878,1230.514* [Fotoğraf]. The British Museum: https://www.britishmuseum.org/collection/object/W_1878-1230-514 Editoryal Kullanım Lisanslı.
- Tanker/Edith Godman. (2022, Temmuz 06). *Gemi; Tanker Müze Numarası G.154* [Fotoğraf]. The British Museum: https://www.britishmuseum.org/collection/object/W_G-154 Editoryal Kullanım Lisanslı.
- Turan Bakır, S. (1993). *İznik Çinileri Ve Gülbenkian Koleksiyonu Cilt I.II.*, İst. Üni. Sosyal Bilimler Ens. Yayınları, Yayınlanmamış Sanat Tarihi Doktora Tezi, İstanbul.
- Turan Bakır, S. (1999). *İznik Çinileri Ve Gülbenkian Koleksiyonu*, Türk Tarihi Kurumu Basımevi.
- Üçok, A. (2001). *İstanbul'daki Çin Hazinesi*, T.C Dışişleri Bakanlığı.
- Ünal, İ. (1962). *Çin Porselenlerine Ait Kaynaklar*, Ankara Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi Cilt: IX, 1961'den Ayrı Basım.
- Ünver, S. (1954). *Baba Nakkaş*, Cilt:2, Sayı:7-12, Sayfa: 169-188, Halk Basımevi.
- Ünver, S. (1995). *İstanbul Risaleleri*, Cild:4, No.19, Risale:25 İstanbul Büyükşehir Belediyesi Kültür İşleri Daire Başkanlığı Yayınları.
- Vazo/ Edith Godman. (2022, Temmuz 06). *Vazo Müze Numarası G.58* [Fotoğraf]. The British Museum: https://www.britishmuseum.org/collection/object/W_G-58 Editoryal Kullanım Lisanslı.
- Vazo/ Sir Augustus Wollaston Franks. (2022, Temmuz 06). *Vazo Müze Numarası 1896,0626.11* [Fotoğraf]. The British Museum: https://www.britishmuseum.org/collection/object/W_1896-0626-11 Editoryal Kullanım Lisanslı.
- Yaman, B. (2008). *Osmanlı Saray Sanatkârları 18.Yüzyılda Ehl-i Hiref*, Tarih Vakfı Yurt Yayınları.
- Yeşil Türbe. (2022, Temmuz 06). *Bursa Büyük Şehir Belediyesi Yeşil Türbe* [Fotoğraf]. Yeşil Türbe: <http://fotograf.bursa.com.tr/yesil-turbe/> Editoryal Kullanım Lisanslı.
- Yılmaz, G. (2012). *Edirne Müzesi Osmanlı Seramikleri*, Trakya Kalkınma Ajansı Yayınları.
- Yılmaz, G. (2015). *Edirne'nin Erken Osmanlı Devri Yapılarında Çini Süsleme*, *Trakya Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Dergisi*, 5 (10), 113-118.

ÖZGEÇMİŞ

